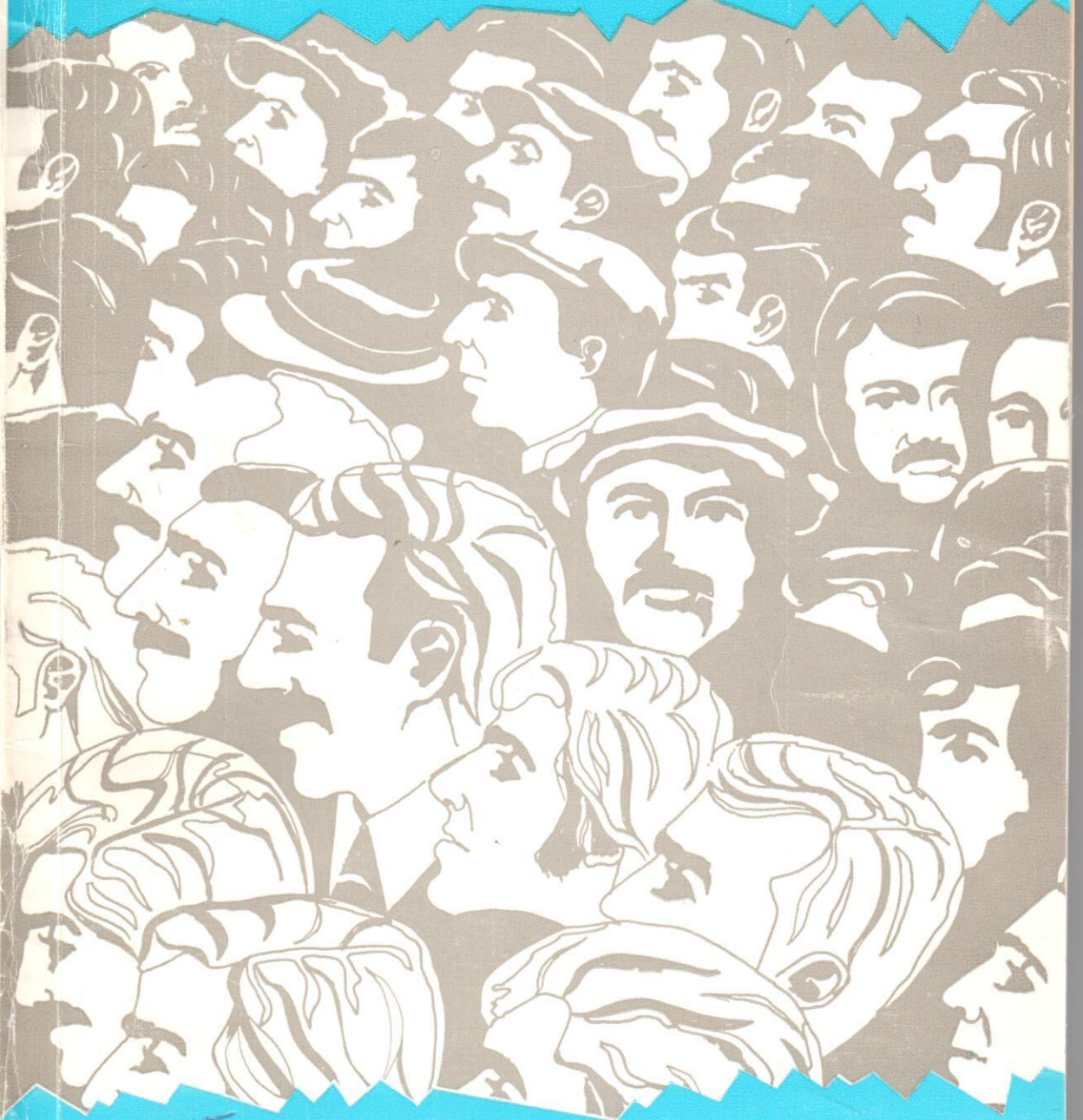

**TMMOB
ZİRAAT MÜHENDİSLERİ ODASI
ÇALIŞMA RAPORU**

1975
yirmibirinci dönem

T.M.M.O.B.
ZİRAAT MÜHENDİSLERİ ODASI
Yayın Sıra No : 51

- 2310131282

XXI. GENEL KURUL
ÇALIŞMA RAPORU

1975 AD 482

24 - 25 Şubat 1975 — Türk Standartlar Enstitüsü Toplantı Salonu - Ankara

(DM 219-75)

6306

İÇİNDEKİLER

1 — GİRİŞ	13
2 — OLAYLAR VE ODAMIZ	19
3 — GIDA - TARIM ve HAYVANCILIK BAKANLIĞI OLAYLARI	25
4 — ÇALIŞMALARIMIZ	29
5 — GENEL SEKRETERLİK	35
■ — DENETİM KURULU RAPORU	45
■ — BÜTÇE	55
■ — EKLER	
■ — RAPORLAR	
■ — YÖNETMELİKLER	

ZİRAAT MÜHENDİSLERİ ODASI YAYINLARI

Sıra No.	Yayının Adı	Fiatı
4	Celtik Ziraatı ve Pirinç Fiatları - 1962	—
6	Hububat Fiatları - 1962	—
7	Toprak Mahsulleri Ofisi Reorganizasyonu - 1963	5
8	Hububat Fiatları - 1963	—
9	Türkiye'nin Ziraî Bölgeleri - 1964	20
10	Ziraî Davalarımız (4) Türkiye Ziraatına ait görüşler - 1964	20
11	Toprak Reformu Semineri - 1964	5
12	Türkiye Hayvancılığı Problemleri - 1964	5
13	Türkiye'de Ziraî Kredi ve Problemleri - 1964	5
14	Mer'a Vejetasyonunun Tesekkülü, Kompozisyon ve bozulması	3
15	Dünya Turunçgil Ziraatında Türkiye'nin Yeri ve Üzerinde Öncelikle Durulması Gereken Başlıca Problemlerimiz	3
16	Türkiye'de Su Kaynaklarının Geliştirilmesi ve Problemleri	3
18	Tarımda Ortakçılık ve Kiracılık	5
19	Ziraî Davalarımız (5) Türkiye Ziraatına ait görüşler	10
21	Mer'alarımızla İlgili Problemler ve Çözüm Yolları	5
22	Türkiye'de Ziraî Vergiler	6
23	Ziraat Müh. Odası Talimatları ve Zir. Müh. Hk. Kanun	—
24	Bilirkişi Rehberi	40
26	Türkiye Ziraat Mühendisliği I. Teknik Kongresi (2 cilt)	50
27	Türkiye Tarımında Hayvancılık Problemleri ve Çözüm Yolları	—
30	Türkiye Tarımının Mekanizasyon Problemleri ve Çözüm Yolları	10
31	Gaye Dışı Kullanılan Ziraat Arazisi	5
33	Türkiye'de Tarım Ürünleri Pazarlama Organizasyonu Eğitim ve yayım	10
35	Tarım Ekonomisi ve Tekniği Yönünden Türkiye'de Tarımsal Kazançların Vergilendirilmesi Sorunları	20
36	Türkiye'nin Ortak Pazar Geçiş Dönemine Girmesi Konusunda Ziraat Mühendisleri Odasının Görüşü	16
37	Yabancı Menşeli Buğday Tohumluklarının Durumu	12
38	Türkiye Ziraat Mühendisliği II. Teknik Kongresi (2 cilt)	75
40	1971 Çalışma Programı	—
41	Ziraat Mühendisleri Odasının Toprak Reformu Üzerindeki Görüş ve Düşünceleri	—
42	XVII. Genel Kurul Faaliyet Raporu	—
43	1972 Çalışma Raporu	—
44	Türkiye'de Devletin Hayvancılıkla İlgili Görevleri ve Bunların Organizasyonu Konularında Görüş Ayrılıkları	—
45	Türkiye'de Gübre Sorunu ve Çözüm Yolları	—
46	XIX. Genel Kurul Çalışma Raporu	50
47	T.B. nın Örgüt ve Görevlerinin Yeniden Düzenlenmesi (Rapor)	—
48	20. Genel Kurul Çalışma Raporu	—
49	Arazi Kullanımı ve Üretim Planlaması	30
50	Türkiye I. Sütçülük Kongresi	50

Not : Yukarıdaki fiyatlar meslek dışı kişiler içindir. Üyelerimize bunlar 1/4 değeri ile satılır. Ancak Türkiye Hayvancılığı ve Problemleri ile Türkiye'de Ziraî Kredi ve Problemleri Üyelerimiz İçin 2,5 TL. sıdır. Türkiye Ziraat Mühendisliği I. ve II. Teknik Kongresi adlı yayınlarda indirim yoktur. Türkiye'de Gübre Sorunları ve Çözüm Yolları ve Türkiye I. Sütçülük Kongresi isimli yayınlarımız üyelerimize % 50 indirimlidir. Ayrıca Arazi Kullanımı ve Üretim Planlaması yayınına üyelerimize 10.— liradan satılmaktadır.

ÇAĞRI

TMMOB Ziraat Mühendisleri Odası 21. Olağan Genel Kurulu iki aşamada ve delegasyon yöntemiyle yapılacaktır.

İlk aşamada 30 Ocak 1975 günü tüm illerimizde il temsilcilerimizin ve ya şube yönetim kurullarımızın çağrısı ile üyelerimiz toplanacaklar ve yönetmelik uyarınca il delegelerini saptayacaklardır.

21.Olağan Genel Kurulumuz illerden gelen delegelerin ve doğal üyelerin katılımı ile 24 Şubat 1975 günü saat 10.00 da Ankara'da **Türk Standartlar Enstitüsü Toplantı Salonunda** çalışmalarına başlayacak ve iki gün sürecek.

Sayın üyelerimize duyurur, katılmalarını rica ederiz.

Saygılarımızla
YÖNETİM KURULU

İkinci Aşama Genel Kurul Gündemi :

1. Açılış
2. Başkanlık Kurulu Seçimi (1 Başkan, 2 Başkan vekili, 3 Yazman)
3. Oda Başkanının konuşması
4. Konukların konuşmaları
5. Yönetmelik değişiklik önerileri ve bütçe tasarısı için komisyonların oluşturulması
6. Yönetim ve Denetim kurulları çalışma raporlarının okunması
7. Raporların eleştirisi
8. Aklama
9. Yönetmelik değişiklik komisyonu raporunun görüşülmesi
10. 1975 yılı bütçe tasarısının eleştirilmesi
11. Dilek ve öneriler
12. Seçimler
 - a) Oy toplama ve ayırma kurulu (6 kişi)
 - b) Yönetim Kurulu (7 asil, 7 yedek)
 - c) Denetleme Kurulu (3 asil, 3 yedek)
 - d) TMMOB Yönetim Kurulu üyesi (3 aday)
 - e) TMMOB Yüksek Onur Kurulu temsilcisi (1 kişi)
 - f) TMMOB Denetim Kurulu üyesi (2 aday)
 - g) TMMOB Genel Kurul Delegeleri (100 kişi)
13. Kapanış.

DUYURU : Delege kartlarının alınması için Oda kimlik cüzdanlarının gösterilmesi zorunludur. Delege kartları kişiye özeldir ve kaybedene yenisi verilmez. Oy kullanma işleminde, delege kartları oy pusulaları ile birlikte "oy toplama ve ayırma" kuruluna geri verilir. Delege kartı olmayanların oy pusulaları alınmaz.

1974 Yılında Vefat Eden Üyelerimiz

(5271)

İsmet ŞAĞBAN

Doğum : 1944

Vefat : 30.1.1974

(1920)

Cengiz MALKOÇOĞLU

Doğum : 1938

Vefat : 3.2.1974

(862)

Prof. Dr. Celâl TARIMAN

Doğum : 1906

Vefat : 5.2.1974

(1861)

Burhan YALÇIN

Doğum : 1930

Vefat : 7.2.1974

(848)

Nurullah MUGANLI

Doğum : 1922

Vefat : 24.2.1974

(7074)

A. Filiz KOPUR

Doğum : 1944

Vefat : 3.3.1974

(1187)

M. Sait ÜSKÜDARLI

Doğum : 1928

Vefat : 12.3.1974

(2254)

Hüseyin Avni İNCİ

Doğum : 1936

Vefat : 2.5.1974

(441)

Fahri KÖŞKEROĞLU

Doğum : 1328

Vefat : 12.5.1974

(1182)

Recep BOZTOK

Doğum : 1332

Vefat : 28.5.1974

(4029)

Halil KAÇMAZ

Doğum : 1934

Vefat : 15.6.1974

(3088)

İrfan ÇAKIR

Doğum : 1937

Vefat : 28.6.1974

(3046)

İbrahim SÜNTER

Doğum : 1931

Vefat : 28.6.1974

(1121)

Fevzi GEVECİ

Doğum : 1325

Vefat : 2.7.1974

(1083)

Salih GÜNDÜZ

Doğum : 1328

Vefat : 16.7.1974

(366)

Dr. Mehmet HEMŞİNLİOĞLU

Doğum : 1377

Vefat : 23.7.1974

(1061)

Lütfü ÖZTÜRK

Doğum : 1341

Vefat : 27.7.1974

(1486)

Hüseyin GENCER

Doğum : 1908

Vefat : 2.8.1974

(4484)

Tuncer TEKAY

Doğum : 1940

Vefat : 25.8.1974

(1352)

Nemika Şen ÖZÇELİK

Doğum : 1929

Vefat : 28.9.1974

(1598)

Necdet ÖZTAN

Doğum : 1932

Vefat : 8.10.1974

(1707)

Evnur Koçak TEKELİ

Doğum : 1938

Vefat : 28.10.1974

(4226)

Lâtif OKTAV

Doğum : 1939

Vefat : 2.12.1974

(794)

Şükrü TUNCA

Doğum : 1331

Vefat : 4.12.1974

(622)

M. Tarık ŞENER

Doğum : 1341

Vefat : 6.12.1974

(948)

Fehmi ÖZGEN

Doğum : 1330

Vefat : 10.12.1974

RAHMETLE ANIYORUZ

TMMOB
ZİRAAT MÜHENDİSLERİ ODASI ORGANLARI

YÖNETİM KURULU

Başkan	:	Dr. Duran TARAKLI
Başkan Vekili	:	Dr. Orhan TOKMAKOĞLU
Yazman Üye	:	Çetin ARDA
Sayman Üye	:	Cemal TALUĞ
Üye	:	Dr. Cemil BÜLBÜL
Üye	:	Dr. Avni BAŞDOĞAN
Üye	:	Ayhan ANTEPLİOĞLU

29.5.1974 tarihinde Dr. Orhan Tokmakoğlu'nun Ankara dışında bir görev atanması nedeniyle istifa etmesi sonucu 1 yedek üye Ender Topuz'un katılması ile Yönetim Kurulu aşağıdaki şekilde oluşmuştur.

Başkan	:	Dr. Duran TARAKLI
Başkan Vekili	:	Dr. Cemil BÜLBÜL
Yazman Üye	:	Çetin ARDA
Sayman Üye	:	Cemal TALUĞ
Üye	:	Dr. Avni BAŞDOĞAN
Üye	:	Ayhan ANTEPLİOĞLU
Üye	:	Ender TOPUZ

ONUR KURULU

1. Kemal GÖKÇORA
2. Ekrem İNCE
3. İsmail BALCI
4. Prof. Dr. Güngör YAVUZCAN
5. Kemal HAKSEL

DENETLEME KURULU

1. Burhanettin AHİPAŞAOĞLU
2. Dr. Sedat ALDEMİR
3. Hasan TATLIDİL

TMMOB DENETLEME KURULU İÇİN ODAMIZ TEMSİLCİLERİ

1. İbrahim ÖZYILMAZ (TMMOB Yönetim Kurulu Sayman Üyesi)
2. Ali KARABULUT
3. Ruhi AYTEKİN

TMMOB YÖNETİM KURULU İÇİN ODAMIZ TEMSİLCİLERİ

1. Şükrü ALTINOVA
2. Erdiç TOPAL

TMMOB YÜKSEK ONUR KURULU İÇİN ODAMIZ TEMSİLCİSİ

1. Orhan AKBULUT

XXI. GENEL KURULU OLUŐTURACAK DELEGELER ve SAYILARI

I — DOĞAL DELEGELER

A. YÖNETİM KURULU ÜYELERİ

1. Dr. Duran Taraklı
2. Dr. Cemil Bülbül
3. Çetin Arda
4. Cemal Taluğ
5. Dr. Avni Başdoğan
6. Ayhan Anteplioğlu
7. Ender Topuz

B. ONUR KURULU ÜYELERİ

8. Kemal Gökçora
9. Ekrem İnce
10. İsmail Balcı
11. Prof. Dr. Güngör Yavuzcan
12. Kemal Haksel

C. DENETLEME KURULU ÜYELERİ

13. Burhanettin Ahipaşaoğlu
14. Dr. Sedat Aldemir
15. Hasan Tatlıdil

D. TMMOB ORGANLARI TEMSİLCİLERİMİZ

16. İbrahim Özyılmaz
17. Şükrü Altınova
18. Orhan Akbulut

E. ŞUBE TEMSİLCİLERİMİZ

19. İstanbul Şubesi Başkanı veya Sekreter üyesinden birisi
20. İzmir Şubesi Başkanı veya Sekreter üyesinden birisi.

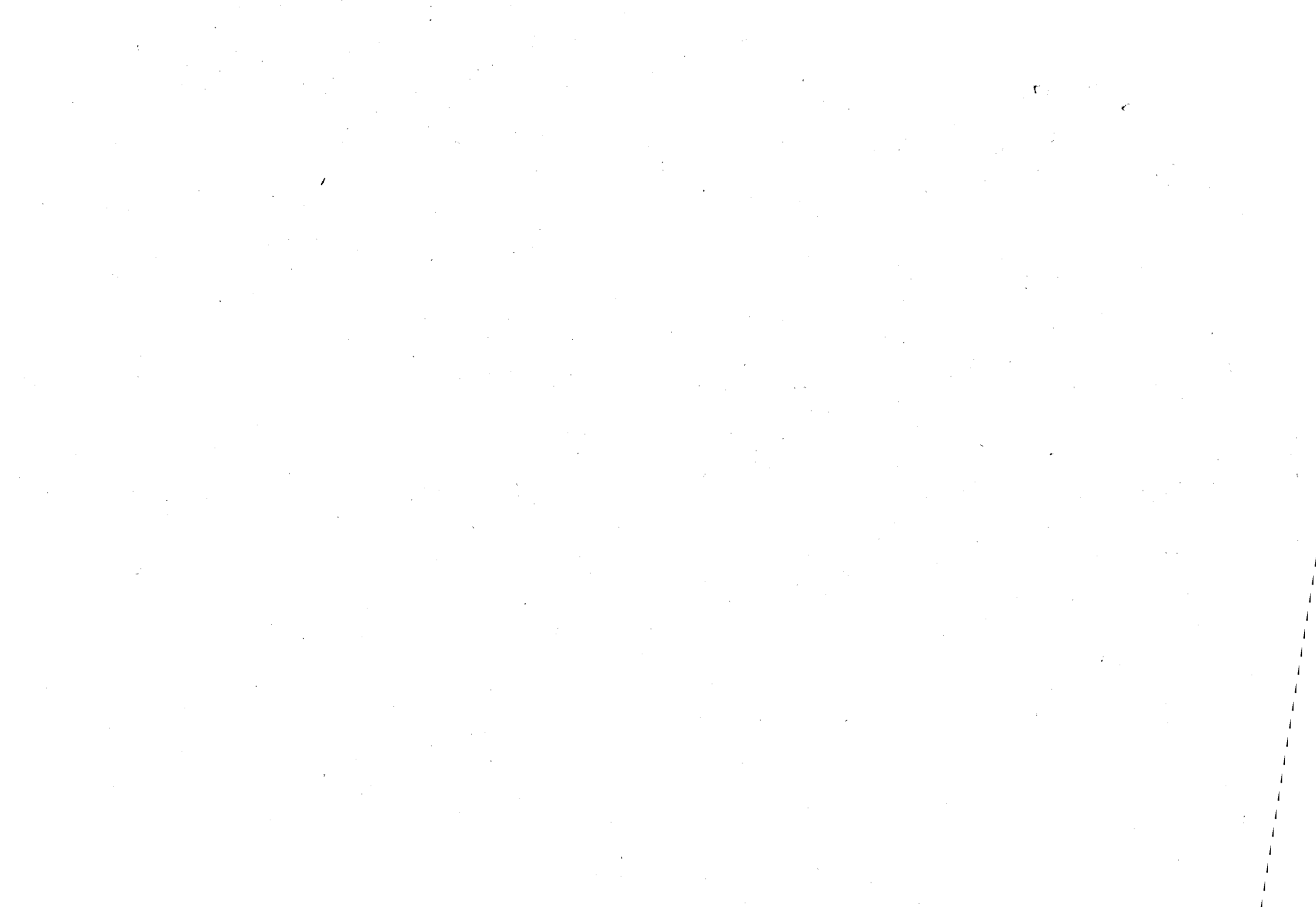
II — HER İLDEN SEÇİLECEK DELEGELER

Sıra No.	İli	İldeki Üye sayısı	Seçilecek Delege sayısı	Sıra No.	İli	İldeki Üye sayısı	Seçilecek Delege sayısı
01	Adana	244	10	35	İzmir	600	24
02	Adıyaman	15	1	36	Kars	49	2
03	Afyon	55	2	37	Kastamonu	40	2
04	Ağrı	9	1	38	Kayseri	77	3
05	Amasya	76	3	39	Kırklareli	38	2
06	Ankara	1854	75	40	Kırşehir	38	2
07	Antalya	163	7	41	Kocaeli	48	2
08	Artvin	12	1	42	Konya	175	7
09	Aydın	100	4	43	Kütahya	49	2
10	Balıkesir	97	4	44	Malatya	63	3
11	Bilecik	16	1	45	Manisa	102	4
12	Bingöl	3	1	46	K. Maraş	21	1
13	Bitlis	6	1	47	Mardin	13	1
14	Bolu	27	1	48	Muğla	42	2
15	Burdur	37	2	49	Muş	29	1
16	Bursa	170	7	50	Nevşehir	20	1
17	Çanakkale	55	2	51	Niğde	64	3
18	Çankırı	21	1	52	Ordu	16	1
19	Çorum	28	1	53	Rize	38	2
20	Denizli	55	2	54	Sakarya	64	3
21	Diyarbakır	73	3	55	Samsun	144	6
22	Edirne	41	2	56	Siirt	11	1
23	Elâzığ	45	2	57	Sinop	20	1
24	Erzincan	42	2	58	Sivas	41	2
25	Erzurum	106	4	59	Tekirdağ	28	1
26	Eskişehir	131	5	60	Tokat	59	2
27	Gaziantep	52	2	61	Trabzon	48	2
28	Giresun	25	1	62	Tunceli	9	1
29	Gümüşhane	15	1	63	Urfa	69	3
30	Hakkâri	3	1	64	Uşak	27	1
31	Hatay	79	3	65	Van	49	2
32	Isparta	45	2	66	Yozgat	17	1
33	İçel	119	5	67	Zonguldak	21	1
34	İstanbul	336	13				

İllerde bulunan Ziraat Yüksek Mühendisi sayısı	:	6284
İllere göre delege sayısı	:	265
Doğal Delege sayısı	:	20
Toplam delege sayısı	:	285

yönetim kurulu çalışmaları

1

GİRİŞ

**«Halkımız,
umutlarımızın boy attığı
biricik tarlamızdır bizim »**

Türkiye hızlı bir gelişim sürecinin içindedir, günümüzde. Artan toplumsal hareketlilik, ihtisaslaşma ve giderek su yüzüne çıkan çelişkiler bu gelişimin en belirgin özelliğidir. Ülkemizde oluşan çoğulcu toplum yapısına ilişkin olarak meslek odalarının önemleri de artmaktadır. Çoğulcu yapıda, eş çıkar ve eş görüşteki bireyler, sosyal ve ekonomik yaşantılarına yön veren kararları, ögeleri etkilemek için örgütlenmek durumundadırlar. Meslek odaları da mesleğin ve üyelerinin çıkarları doğrultusunda, siyasal yapıyı etkilemek için kurulmuş örgütlerdir.

Ziraat Mühendisleri Odası ülkemizde görev yapan tüm Ziraat Yüksek Mühendislerinin haklarını gözeten ve mesleki denetim yapan bir anayasal kuruluştur. Ancak, Odamız meslektaşlarımızın haklarını gözetirken, bir yandan, içinde bulunduğumuz çarpık yapı nedeni ile teknik bilgilerini tam anlamıyla hizmetine sunamadığı halkının çıkarları doğrultusunda da eylem koymak zorundadır. Geri bırakılmış ülkemizde Ziraat Mühendislerinin ve tüm teknik elemanların çıkarları, halkın çıkarları ile özdedir.

Meslektaşlarımızın ve tarımımızın sorunları, ülkenin genel sorunlarından soyutlanamaz. Bu nedenle çalışma raporumuzun giriş bölümünde, ülkemizdeki ekonomik ve toplumsal gelişmeleri kısaca irdelemekte yarar görüyoruz.

Ekonomik gelişmenin doğrultusu

Ülkemizde, özellikle 1950'lerden bu yana üretim ve ulusal gelirdede sürekli bir yükseliş ve kapitalist ilişkilerde hızlı bir gelişim olduğu göze çarpmaktadır. Bu kapitalist gelişme süreci tarımda geleneksel üretim ilişkilerindeki çözülme ve sanayileşmenin tarıma üstünlüğünün giderek artan bir hızda gerçekleşmesi şeklinde kendisini göstermektedir. Böylece sanayi sektörü özellikle plânlı dönemin başlamasından sonra Türkiye ekonomisinde ağırlık kazanmaya başlamıştır.

Sanayimizin ulusal gelir içindeki payı 1938 de % 9.3 iken 1951 yılında ancak % 10.5 e ulaşabilmişti. Oysa, plânlı dönemin başlamasıyla 10 yıl içinde bu pay % 140 lık bir gelişmeyle 1962 de 13 milyar TL. sına ve 1971 de 31.2 milyar TL. sına yükselmiştir. Aynı dönemde tarımdaki gelişim ise % 42 nin ötesine geçememiştir.

Sanayileşme

üretim aracı üretmek demektir

Ancak, sanayi gelişimini salt üretim yada istihdam artışıyla belirlemek doğru değildir. Önemli olan sanayileşmenin niteliğidir. Ülkemizdeki sanayileşmeye nitelik açısından bakıldığında, büyük ölçüde tüketim mallarına dayalı olduğu görülmektedir. Ağır sanayinin kurulmasına yönelik yatırım malları üretiminin toplam sanayi üretimi içinde % 11.7 gibi çok küçük bir pay alması yanında hem sermaye, hem de teknoloji yönünden dışa bağımlı olduğunun da vurgulanması gerekir. Toplam sanayi üretim gıda maddeleri üretiminin % 36.5 luk, dokuma ve giyim sanayinde % 16.4 lük bir ağırlığa sahip olduğu göz önüne alınırsa, sanayimizin tüketim malları üretiminde yoğunlaştığı daha iyi kanıtlanmış olur. Oysa, unutmamak gerekirkki sanayileşme esas anlamıyla üretim aracı üretmek demektir.

Sanayinin bu durumunu doğal karşılamak gerekir. Kapitalist üretimin amacı kâr olduğundan, sanayi sermayesinin kendisini kısa sürede finanse edecek ve kâra geçirebilecek alanlara yatırılması sistemin mantığı gereğidir. Tüketim malları kesimi ise en fazla kâr getiren alanların başında gelmektedir.

Sanayimizin bir diğer özelliği de tekelleşme eğilimidir. 1963 ve 1967 rakkamları karşılaştırıldığında 200 den fazla işçi çalıştıran iş yeri sayısı 278 den 387 ye ulaşmıştır. Bu 387 iş yeri toplam iş yerleri sayısının % 8 ini oluşturmalarına karşın imalât sanayii toplam üretimin % 71 ini üretmek-

tedir. Yukarıda açıklanan ve örnekleri çoğaltabilecek veriler, gerek üretim araçlarının ve gerekse toplumsal üretimin büyükçe bir bölümünün az sayıdaki tek elde yoğunlaşması olayını ortaya koymaktadır.

Denilebilir ki; Türkiye'de sanayileşme önceki yıllara göre oldukça hızla gelişmektedir. Ancak bu gelişim, kapitalist sistemin mantığı gereği, toplumun gerçek gereksinmelerine değil, en fazla kâr getiren tüketim malları üretimine yöneliktir. Sanayimizin bu günkü yapısı ve doğrultusu "bağımsız sanayi toplumu" nu gerçekleştirmekten çok uzaktır.

Tarımda da kapitalist ilişkiler giderek egemen oluyor

Kapitalist kalkınmanın belli bir noktasına gelen Türkiye ekonomisinde tarım kesimindeki kapitalist ilişkilerin gelişmesi aşağıdaki göstergelerle açıkça izlenebilir.

Bu göstergelerden bir tanesi nüfusun niteliğinde gözlenen değişimlerdir. Tarım kesiminde kapitalist ilişkiler geliştikçe, bu kesimde çalışan nüfusun bir bölümü topraktan itilir. Giderek hem çalışan nüfusun açısından hem de toplam nüfus açısından kırsal nüfusun payı, tarımdaki ilişkilerin gelişmesine bağlı olarak azalır. Gerçekten 1927 yılında toplam nüfusun % 75.8 i köylerde yaşarken bu oran 1973 yılında % 60.6 ya düşmüştür. Aslında Türkiye'nin fazla kentleşmemiş olduğu kesin bir gerçektir. Ancak Türkiye'nin fazla kentleşmemiş bir ülke olduğunu saptamak, özellikle son 25 yıldır hızla kentleşmekte olduğunu görmeye engel değildir.

Ülke tarımındaki kapitalist gelişimin, nüfusun hareketliliğinden daha da önemli bir çok göstergesi vardır. Ücretli işçiliğin yaygınlaşması, pazar için üretimin yaygınlaşması, üretilen ürünlerin niteliğinin değişmesi, tarım topraklarının büyük oranda genişlemesi ve kapitalizm öncesi üretim ilişkilerinin önemini yitirmesi, bunlar arasında sayılabilir.

Tarım kesiminin kısa yapısal analizi yapıldığında durumun hiç de iç açıcı olmadığı görülür. Öncelikle işletmelerin dağılımında çarpıcı bir dengesizlik vardır.

1-20 dönüm büyüklüğündeki işletmelere sahip 1,5 milyon çiftçi ailesi ekilebilir toprakların % 10.1 ini elinde tutmaktadır. Bu kesimde ortalama işletme büyüklüğü 9 dönüm, işletme başına düşen parça sayısı ise 3 dür. İşletmelerin böylesine küçük ve parçalı olması verimli bir işletme-

ciliği olanaksız kılmaktadır. Buna karşılık çiftçi ailelerinin % 10 unu oluşturan kesim ekilebilir tarım topraklarının % 44 üne sahiptir. Ayrıca 64 ildeki köy envanter etüdlerine göre 1.158.070 çiftçi ailesinin hiç toprağı yoktur.

İşletmelerin küçük ve dağınık parçalar halinde oluşu tarımda modern girdiler kullanarak verim artışı sağlamayı zorlaştırmaktadır. Tarımsal yapıdaki bu bozukluk nedeniyle, Fransa'da bin hektara 63, İtalya'da 39 traktör düşerken, ülkemizde sadece 3,5 traktör düşmektedir. Gene Türkiye'de toplam tarım arazisinin % 7 si sulanırken, Yunanistan'da bu oran % 19 a ulaşmaktadır.

Tarımsal yapımız toplumun gereksinmelerini karşılayacak üretim kapasitesi ve iç dinamizimden yoksundur. Tarım kesiminde gerekli miktarda üretim artışı, sağlayabilmek için mevcut üretim ilişkilerinin toplumun gereksinmelerini karşılayacak ve modern teknolojiyi uygulayabilecek biçimde toplum yararına değiştirilmesi gerekmektedir.

Artık, emek-sermaye çelişkisi ön plandadır

Ülkemizin ekonomik yapısındaki gelişmelerin doğal sonucu olarak toplumsal yapıda da sürekli bir hareketlilik kendisini göstermektedir.

Toplumsal sorunlar ekonomik nedenlerden kaynaklanır. Daha önce de değinildiği gibi tarımdaki kapitalistleşme süreci ve sanayileşme olgusu, kırsal nüfusun önemli ölçekte kentlere akımı sonucu doğurmaktadır. Gerçek gereksinmelerde kaynaklanmayan günümüz kentleşme olayı, büyük toplumsal sorunları da yanında taşımaktadır.

Ekonomik yapıdaki kapitalistleşmenin bir toplumsal sonucu da emek-sermaye çelişkisinin ön plâna çıkmış olmasıdır. Bu çelişkinin ön plâna geçtiği aşağıdaki verilerle kanıtlanabilir. DİE yapım sanayi sayımına göre 1950 yılında % 178 olan sömürme oranı, on yıl sonra % 21.3 lük artış göstermesine karşılık, 1963 - 1968 döneminde % 43.3 lük bir artış göstermiştir. Başka bir deyişle 1950 yılında sanayi üretim sonucu yaratılan 100 liralık bir değerın 37 lirası işçilerin, geri kalan 63 lirası da işverenin eline geçmekteydi. 1968 yılında ise, yaratılan 100 liralık değerden emekçilerin aldığı pay 21 liraya düşerken, kapitalist girişimlerin aldığı pay 79 liraya yükselmiştir.

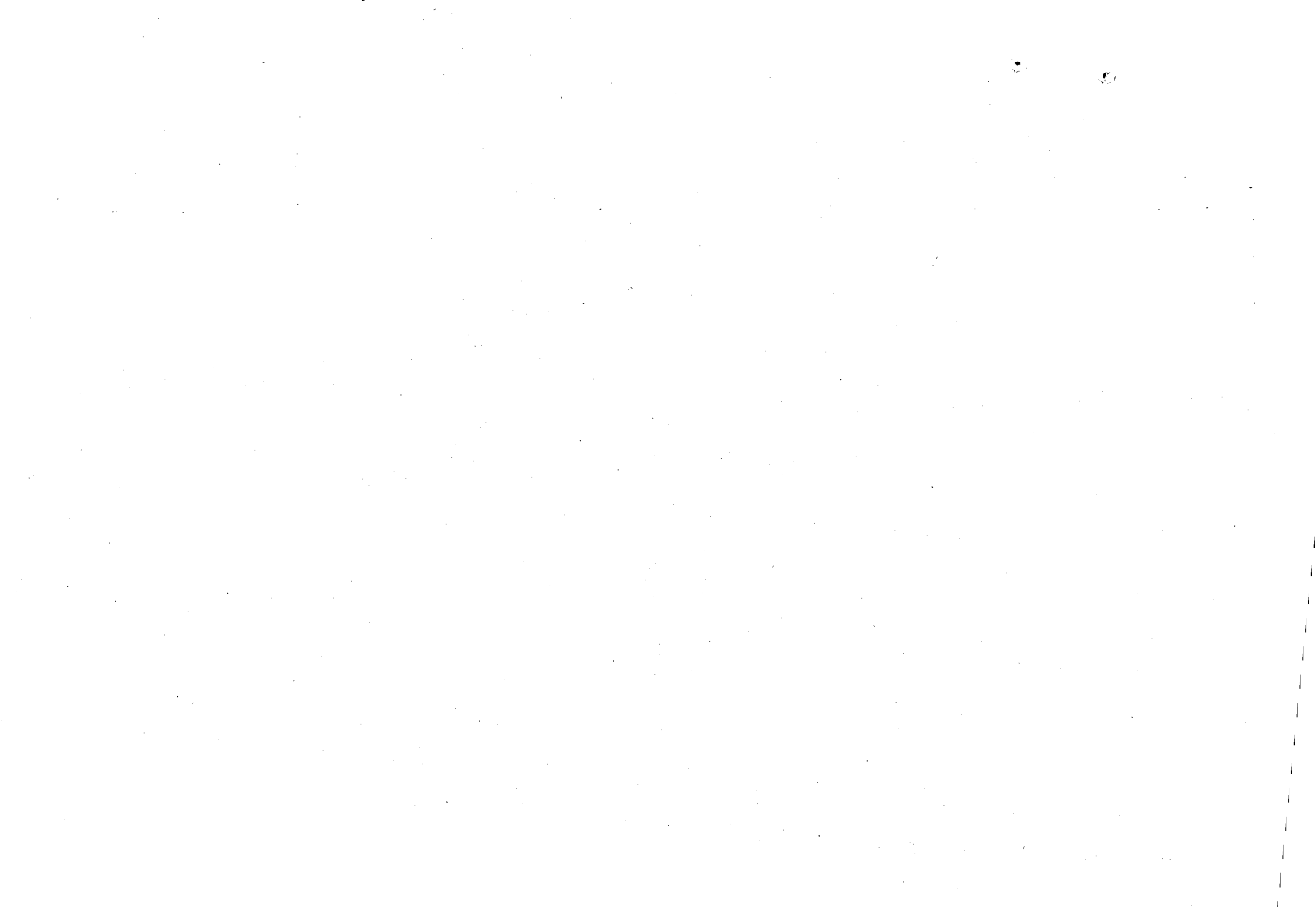
Kapitalist gelişim halk yığınlarının çıkarları ile çelişmektedir

Buraya kadar ki açıklamalarımız Türkiye'nin hızlı bir kapitalistleşme süreci içine girdiğini ortaya koymaktadır. Ancak bu kalkınma modeli bilinen yapısı gereği, toplumun gereksinmelerini karşılayamayacağı gibi, ülkemizi geri kalmışlıktan da kurtaramıyacaktır. Ayrıca geniş halk yığınlarının yararları ile de çelişiktir.

Emek - sermaye çelişkisinin yoğunlaşması Türkiye'yi bir yol ayırımına getirmiştir. Yeni bir toplumsal yapı ve toplumsal güçler dengesi oluşmuştur, ülkemizde. Bu toplumsal yapıya uygun bir siyasal iktidarın en kısa sürede oluşturulması zorunludur. Bu siyasal iktidarın temel görevi halkın ekonomik güç haline gelmesi ve insanca bir düzenin kurulmasını gerçekleştirmektir. Bu ise ancak üretim araçlarının mülkiyetinin demokratik ölçüler içinde topluma ait olması, çalışanlar tarafından yönetilmesi ile sağlanabilecektir.

Yabancılaşmanın asıl kaynağı emek-sermaye ayrımıdır

Üretim araçlarının kamulaştırılması amacıyla yola çıkıldığında devletleştirmeye gitmek tek çözüm değildir. Görülmektedir ki devlet adına onların yönetimini ele alanlar yeni bir sınıf meydana getirmektedirler. Gerçek emekçiler için bu kez başka bir yabancılaşma başlamıştır. Yabancılaşmanın asıl kaynağı emek - sermaye ayrımıdır. Bu ayrım sürdükçe toplumların sağlıklı bir biçimde kalkınmaları ve bireylerin mutlu olmaları olanaksızdır. Devletleştirme de emek - sermaye ayrımını dolayısıyla yabancılaşmayı ortadan kaldırmamaktadır. İşte bu gerçek, halkın üretim araçlarını etkili bir şekilde denetleyebileceği yeni bir sistemi tarihsel bir sentez olarak gerektirmektedir. İktidar, siyasal ve ekonomik güçlerin birleşmesinden doğar.

2

OLAYLAR VE ODAMIZ

“Günümüzde, gelişmiş ülkelerin gelişmemiş ülkeler üzerindeki baskılarını sürdürmek için seçtikleri silâhlardan biriside gıda maddeleridir.”

Yönetim Kurulumuzun görev yaptığı süre boyunca, ülke içinde ve dışında gerçekten ilginç olaylar yaşanmıştır. Odamız çalışmalarını değerlendirebilmek için hangi ortamda görev yapıldığının göz önüne alınması gerekir. Raporumuzun bu kesiminde, çalışma dönemimiz içindeki önemli olayların bir bölümüne ve bunlar karşısında Odamızın vaziyet alışına kısaca değinmek istiyoruz.

Halkımız Demokrasimizi Düzlüğe Çıkardı

1973 Ekim seçimleri, halkımızın üç yıla yaklaşan bir ara rejimi aşarak, demokrasimizi düzlüğe çıkardığı önemli bir olaydır. Yönetim Kurulumuz, seçimleri izleyen yüz günlük bir bekleyiş ertesinde, kurulan koalisyon hükümetinden kısa bir süre sonra göreve başlamıştır.

Balyoz hareketi, örgütlenme hakkının kısıtlanması, fikir ve haberleşme özgürlüğüne indirilen darbe, grevler askıya alınırken lokavtların gelişmesi ve çeşitli faşizan önlemler 12 Mart 1971'de başlayan ara rejimin belirgin görüntüleri olmuştur. Ve bu dönemde, tüm baskı dönemlerinde olduğu gibi, halkın söz hakkı kısıtlandıkça, egemen güçlerin sömürü çarkı hızlanmıştır. 1973 Ekim seçimleri ile halkımız, sömürüye karşı ve özgürlük ve demokrasi yolunda biriken özlemlerini sergilemiştir.

Haşhaş Olayı Topraklarımızda Ne Ekileceğini Biz Biliriz

12 Mart 1971 sonrası başlayan ara rejimin niteliğini vurgulayan en ilginç olaylardan birisi de haşhaş ekiminin yasaklanması olmuştur. Erim Hükümeti zamanında onbinlerce çiftçi ailesinin tek geçim kaynağı ve ulusal gelirimize önemli katkısı olan haşhaş ekimi sessizce yasaklandı. İnsancıl kaygıların ardına gizlenilerek alınan bu kararlar, haşhaş üreticileri iyice yoksulluğa itiliyorlardı. Aslında yasaklamanın A.B.D. deki uyuşturucu madde kullanılmasına da etkili olamayacağı belliydi. Ulusun ve üreticilerin çıkarlarına ters düşme pahasına alınan bu karardan en fazla yararlanan, kuşkusuz seçim kampanyalarında bunu kullanarak seçmenlerini etkileyen Mr. Nixon oldu.

Demokrasinin kuralları ile işlemeye başlamasından sonra Temmuz 1974 de yasaklama kararı A.B.D. nin tüm baskılarına rağmen kaldırıldı. Böylece haşhaş üreticisi perişanlıktan, ulusumuz ise onursuzluktan kurtarıldı. Ziraat Mühendisleri Odası haşhaş ekim yasağının kalkmasından sonra, bir basın bildirisi yayınlayarak alınan kararı kıvançla karşıladığını belirtti. (Ek : 2 - 1)

Haşhaş ekim yasağının kalkmasından sonra bir başka gelişimde Afyon'da, çizilmemiş haşhaş kapsülü işliyecek olan, bir "afyon alkaloidleri fabrikasının" kurulmasına ilişkin girişimlerdir. Bu girişim Odamızca; daima ham madde olarak elinden çıkardıklarını, yabancılardan işlenmiş madde olarak çok daha pahalıya satın alan ülkemiz açısından son derece yararlı karşılanmıştır. Ancak, afyon alkaloidleri fabrikasının uluslararası ihaleye çıkarılması dikkat çekicidir. Bunun yabancılarda kurulacak olması, haşhaş üretimini yasaklatan güçlere birgün dolaylı olarak kontrol olanağı sağlayabilecektir. Bu nedenle Odamız, fabrikanın ulusal sermaye ile kurulmasını ve yatırımlarda, pazarlamada yabancı ortaklığın kabul edilmemesini yararlı gördüğünü kamu oyuna duyurmuştur. Bu yatırımın özellikle haşhaş üreticilerinin kurucuları kooperatifler aracılığı ile gerçekleştirilmesi en doğru yoldur.

17 Aralık 1974 günü İzmir'de düzenlediğimiz basın toplantısının önemli bir bölümü de yukarıdaki görüşlerimizi içermekteydi. (Ek : 2 - 2)

Özgürlük ve Barış İçin Kıbrıstayız

15 Temmuz 1974 de Kıbrıs'ta Yunan Cuntası tarafından tezgâhlanan ve Kıbrıs'ı ENOSİS'e götürmenin ilk aşaması olarak düşünülen Sampson darbesi yapıldı. Cunta, böylece halkının gözünde yitirdiği saygınlığı kazanacak, tek dostu A.B.D. ise Ortadoğu'da çok stratejik bir yeri tümüyle kontrolü altına alabilecekti.

Dünyadaki ekonomik bunalımdan iyice etkilenen, haşhaş nedeniyle A.B.D. ile ilişkileri sarsılan ve af yasası karşısında uyumsuzluğu iyice su yüzüne çıkan Türkiye Hükümetinin bu darbe karşısında önemli bir tepkisi olabileceği hiç düşünülmemişti. Ayrıca 1963 ve 1967 deneyimleri de vardı.

Ancak umulan olmadı. Gerekli barışçı girişimleri yapan Ecevit Hükümeti sonuç alamayınca "Kıbrıs Barış Harekâtı" nı başlattı. Ordumuz son derece başarılı bir askeri harekâtla Kıbrıs'da tezgâhlanan oyunu bozdu. Kıbrıs Türk halkı kendi öz yurtlarında 20 Temmuz 1974 den itibaren onurla yaşama-ya başladılar. Coğrafi temele dayanan federasyon tezimiz işlerlik kazandığından Kıbrıs tam bir barış adası olacak ve her iki toplum özgür ve kardeşçe yaşayabilecektir.

I. Kıbrıs Barış Harekâtının hemen ertesi günü yayınlanan Oda bildirisinde "Şımarık Yunan Cuntası ve onların daha da şımarık efendilerine (!) ve Kıbrıs'taki kukllarına lâyük oldukları dersi vermek için Türk Silâhlı Kuvvetlerinin Kıbrısta başlattıkları, çıkartma ve indirme harekâtını 7 bin Ziraat Yüksek Mühendisi adına yürekten desteklediğimizi Türk ve Dünya kamu oyun- na duyurmanın kıvancı içindeyiz" denilmektedir.

Hükümetimizin bağımsız ve onurlu dış politikası ile Ordumuzun cesaret ve azminin belirtildiği bildirimizde üyelerimiz ve tüm yurttaşlarımız "Kıbrıs'ta emperyalist uşakların giriştiği yağmadan dolayı gıda ihtiyacı içinde bulunan Türk ve Rum topluluklarına gıda yardımı yapmaya" davet ediliyordu. (Ek : 2 - 3)

Kıbrıs'ta II. Barış Harekâtı sırasında gazeteci Adem Yavuz'un Rumlar tarafından tutsak edildikten sonra, insanlık dışı bir şekilde öldürülmesi tüm ülkede büyük bir tepki ile karşılanmıştı. Odamız şehit gazetecinin ailesine ve Türkiye Gazeteciler Sendikası Başkanlığına birer telgraf çekerek duyularını iletmiştir. (Ek : 2 - 4)

Ayrıca Odamız tarafından Türk Silâhlı Kuvvetlerine yardım kampanyası açılmış ve toplanan paralar beraberce değerlendirilmek üzere aynı amaçla bir kampanya sürdüren Türk Ziraat Yüksek Mühendisleri Derneğine devredilmiştir.

Genel Ekonomik Bunalım Derinleşiyor

Petrol üreten Arap ülkeleri 1973 Ortadoğu savaşı sonunda, petrolü politik bir silah olarak kullanmaya karar verdiler. Batı ülkelerinin tepkileri petrol fiyatlarının kısa sürede % 40 oranında yükselmesini engelleyemedi. Öte yandan hammadde fiyatları da sürekli bir artış içine girdi. Bu oluşumlar genel bir enerji krizi ve enflasyonu peşinden getirdi.

Dünya ekonomisinin içine düştüğü bunalımdan, enerji ve hammadde bakımından dış bağımlılığı asgari düzeyde olan ülkeler bir ölçüde az zararla sıyrılırken, Ortak Pazar ülkeleri ve Japonya gibi gelişmiş ülkelerin ekonomileri iyice sarsıldı. Bir çok kapitalist ülkenin kalkınma hızları giderek azaldı hatta bazılarında sıfırın altına düştü.

Bunalım, özellikle ulaşım ve yapı sektörlerinde önemli yaralar açtı. Tarımda temel gıda maddeleri fiyatları çok yüksek bir düzeye ulaşırken uluslararası ticarete kısıtlamalar arttı. Yükselen fiyatlar ve artan işsizlikle olağanüstü bir enflasyon dönemi başlamış oldu.

Etkin Bir Silah “Gıda”

Derinleşen enflasyonist gelişmenin ve enerji bunalımının ülkemize de yansımaları kaçınılmazdı. Ancak, bunun tarım kesimindeki yansımaları daha etkin ve ilginç olarak görülmektedir. Çünkü ülkemizde, tüm varlığıyla dışa bağımlı sermaye, dış sermaye çevrelerinin az gelişmiş ülkelerde sürdürdükleri oyunları ülkemizde de tezgâhlanmaktadır. Halen, gelişmiş ülkeler, gelişmiş ülkeler üzerindeki egemenliklerini sürdürebilmek için, enerji ve sermayeden daha da etkin bir silah bulmuşlardır. Bu da “GIDA”dır.

Yönetim devremizde, egemen güçlerin halkımızın temel besin maddeleri üzerinde oynadığı oyunların ilginçlerinden biride bitkisel yağ, diğer deyimle margarin oyunu olmuştur. Odamız, dışa bağımlı sermaye çevrelerinin gündeme getirdiği yağ darlığı sorunu üzerinde titizlikle durmuştur.

Tarımda Sorunlar Ağırlaşıyor

1974'de tarım kesiminin sorunları giderek ağırlaştı. Örneğin, iki sene öncesine kadar gübre ithalâtı için 2,5 milyar lira ödenirken, aynı miktar gübre için 10 milyar lira ödemek zorunluluğu ortaya çıktı. Gübre fiyatları üreticinin ödeme düzeyini zorlarken, devlet hazinesinden de önemli oranda destekleme yapılması gerekti.

Öte yandan toplam ihracat gelirlerimizin % 80'ini oluşturan temel bazı tarımsal ürünlere olan dış talepler de, geçen yıllara oranla miktar ve değerce düşmeler görüldü. Özellikle pamuk ve çekirdeksiz üzümde bu durum önemli sorunlar yarattı.

Odamızın, tarım kesiminde giderek ağırlaşan sorunlar hakkındaki görüşleri Ek : 2 - 5'te sunulan belgede belirtilmiştir.

Hükümet Bunalımı Bilinçli Olarak Sürdürülüyor

Koalisyon Hükümeti dönemi 7 ay 23 günlük bir görev süresinden sonra Başbakan'ın istifası ile sona erdi. Bir yandan hükümetin iç çelişkisi, öte yandan toplumdaki demokratik gelişimlerden tedirgin olan egemen çevrelerin engellemeleri sonucunda ülke ekonomisinde halkça özlenen girişimler yeterince yapılamamıştı. Ülkenin iç ekonomik ve politik sorunları ağırlaşırken, dışarıda birçok sorunda önemli boyutlara ulaşmıştı. Hükümet Başkanı ya egemen çevrelerin dümen suyunda gitmek ya da istifa etmek ikilemiyle karşı karşıya kalmıştı. Başbakan ikinci yolu yeğleyerek istifa etti.

Cumhurbaşkanınca, Ecevit Hükümetinin istifasından sonra dört kez Başbakan atandığı halde Parlamento'ya dayalı bir Hükümet kurulamadı. 12 Mart döneminin özlemi içinde bulunan sermaye çevreleri ve onların parlamento'daki temsilcileri bunalımdan yarar umarak, bunalımı bilinçli olarak sürdürmektedirler. Bunalım uzayarak yeni boyutlara ulaştığından, odamız bir bildiri yayınlayarak bu durumu protesto etti. (Ek : 2 - 6)

Halkın Yargısından Kaçınılamaz

30 Kasım 1974 günü Oda Başkanı Dr. Duran Taraklı yaptığı basın toplantısında Hükümet Bunalımına ilişkin olarak şu görüşlerimizi duyurdu.

"Basının ve TRT'nin değerli üyeleri aracılığı ile kamu oyuna sesleniyoruz. Dışarda ve içerde gelişen ve Türkiye'nin geleceğini etkileyen olaylar en kısa zamanda Parlamenteoya dayalı, demokratik, halkçı hükümetlerin kurulmasını zorunlu kılmaktadır. Parlamentonun bugünkü aritmetik yapısının yukarda belirtilen nitelikte bir hükümeti ortaya koyamayacağı artık kesinlik kazanmıştır. Bu nedenle hükümet bunalımının sorumluları bir an önce halkımıza ve onun yargısına saygı duymalıdır.

Halkı ile bütünleşen Ziraat Mühendisleri olarak

- Toprağı tok, hayvanı, tok, insanı tok bir ülke
- Halkça ve hakça toprak reformu
- Yaygın ve etkin kooperatifçilik
- Kırsal alanda sosyal güvenlik
- Üretken emeğin değerlendirilmesi
- Gerçek halk iktidarı

İçin "ERKEN SEÇİM" istiyoruz."

GIDA - TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIğI OLAYLARI

“Ne acıdır ki; Gıda - Tarım ve Hayvancılık
Bakanlığı, dinsel kökenli çağdaş
düşüncenin ödüllendirildiği,
mescitlerin açıldığı, kuran kurslarının
açıldığı bir garip yer olmuştur,
günümüzde. 27.8.1974”

Yönetim Kurulumuz göreve başladığında, CHP - MSP koalisyonu yeni kurulmuştu. Bu Hükümetin programında yer alan tarıma ilişkin görüşlerin uygulanması büyük ölçüde Gıda - Tarım ve Hayvancılık Bakanlığına düşmekte idi. Oysa anılan bakanlıkla, bu dönem içinde köye ve köylüye dönük programın uygulanması yönünden hemen hiçbir olumlu girişimde bulunulmamıştır. Bakanlıkta sadece koalisyon kanadının birisinin bilinen çağdışı felsefi doğrultusunda girişimler olmuştur. Bakanlıkta biryandan kuran kursları ve mescitler açılırken, diğer yandan aynı düşünceyi paylaşanlar yönetim kademelerine getirilerek ödüllendiriliyor hatta başka kuruluşlardan beyin (!) transferi yapılıyordu.

Bakanlıkta birçok yönetici ve teknik eleman ise hiçbir geçerli gerekçe olmadan salt çağdışı düşüncelerin tutsağı olmamaları nedeniyle yerlerinden alınıyordu. Tüm yurtsever Ziraat Mühendisleri tedirgin edilmiş ve bir anlamda göç başlamıştı.

Odamız Gerekli Tüm Girişimleri Yaptı

Koalisyon dönemi boyunca süregelen, yukarda niteliği açıklanan olaylar özellikle Kıbrıs Barış Harekâtları sırasında yoğunlaşmıştı. Böylece kamu oyunun gözleri başka yerde iken doğacak tepkilerin önlenebileceği düşünülmüştü. Odamızın anılan Bakanlıktaki olaylara ilişkin çalışmaları büyük öl-

çüde etkin ve yoğun olmuştur. Ecevit hükümeti sırasında Gıda - Tarım ve Hayvancılık Bakanı ile iki kez görüşülmüş, ayrıca dört kez kişiye özel yazı yazılarak olaylar karşısındaki tavrımız yansıtılmış ve uyarıda bulunulmuştur.

Bunun dışında gelişmelerden kamu oyunu bilgilendirmek amacıyla bir basın bildirisi hazırlanmış ve basında önemli şekilde yansımıştır. Olaylar, kişiye özel bir yazı ile dönemin Başbakanına iletilerek kuşularımız duyurulmuştur. Yine gelişmeler birer yazı ile Cumhuriyetimizin ve Anayasamızın koruyucuları olan; Cumhurbaşkanı, Anayasa Mahkemesi Başkanlığına duyurulmuştur.

Ayrıca zamanın Ziraat İşleri Genel Müdürü'nde, meslek örgütleri başkanlarının yazılı başvurmaları üzerine, bu olaylardaki rolü yanında diğer gerekçelerle onur kuruluna sevk edilmiştir. Onur kurulunun 19.11.1974 ve 4 nolu kararı gereğince kendisine yazılı ihtar cezası verilmiştir.

Bakanlıkta Yapılması Gereken Yapısal Değişimdir

20. Genel Kurul sonucu oluşan Yönetim Kurulumuz, göreve başlama-sından kısa bir süre sonra Gıda - Tarım ve Hayvancılık Bakanını ziyaret etti. Bu görüşmede bakanlığın öncelikle yapısal bir değişime ihtiyacı olduğu ve personel hareketlerinin bunu izlemesi üzerinde görüşmeler yapıldı. Ancak gelişimler tamamıyla ters yönde oldu. Yapısal hiçbir düzenlemeye gidilmeden, yöneticiler ve teknik elemanlar yerlerinden alınmaya başlandı. Öte yandan mescitlerin ve kuran kurslarının açılmasına hız verildi.

Bakanlıktaki gelişmeler üzerine Bakana 26 Nisan 1974 te 13/813, 3 Haziran 1974 te 13/1492, 13 Ağustos 1974 te 13/4874 ve 29 Ağustos 1974 te 13/5100 tarih ve çıkış numaralı kişiye özel yazılar yazıldı. Kişiye özel gönderildiği için metinlerini açıklayamayacağımız yazılarda genellikle olayların yorumu yapılmış ve görüşlerimiz bildirilmiştir.

Gıda - Tarım ve Hayvancılık Bakanı ile 28 Ağustos 1974 günü son bir görüşme yapılmıştır. Derneğimiz yöneticileri ve şube başkanlarının da katıldığı toplantıda görüşlerimiz son bir kez sayın Özal'a bildirilmiştir.

Aydınlık Günlerimizi Bir Avuç Mürteci Karartamaz

Gıda - Tarım ve Hayvancılık Bakanlığında tezgâhlanan oyunların ve Ziraat Mühendislerine karşı girişilen baskıların yoğunlaştığı günlerde durum kişiye özel bir yazı ile Hükümet Başkanına iletilmişti. Ancak, kişiye özel bu

yazımızın metni bizim dışımızdaki kaynaklarca basına da yansıtılmıştır. Bu nedenle yazının metnini açıklamayı yanlış anlaşılmalara önlemek için uygun görüyoruz. (Ek : 3 - 1)

Yazıda Bakanlığın ekonomik ve siyasal önemine değinilmiş ve olaylar tüm açıklığı ile anlatılmıştır. Türk Ziraat Yüksek Mühendisleri Derneği Başkanı ve Şube Başkanlarımızın imzasını da taşıyan yazı şu şekilde sona ermekteydi; "Amacımız meslektaşlarımızın Gıda - Tarım ve Hayvancılık Bakanlığında çalıştıkları için utanç duymalarının önlenmesine yöneliktir. Yurtsever Ziraat Mühendisleri olarak, bu aydınlık günlerimizin bir avuç mürteci tarafından karartılmasına izin vermeyeceğinize inancımızı bildirir, saygılar sunarız"

Atamalarda Tek Ölçüt : Bizden - Bizden Değil

Meslek örgütlerimiz olayları kamu oyuna da duyurmayı bir görev saydı. Bu nedenle 28 Ağustos 1974 günü yayınlanan bildirimiz basına da önemli ölçüde yansıdı. Ek : 3 - 2 de tam metnini sunduğumuz basın bildirisinin bir kesiminde "Gıda - Tarım ve Hayvancılık Bakanlığında atama ve nakil adı altında bir göç başlamıştır. Yapılan nakil ve atamalarda iş başarısı, liyakat ve yasalara uygunluk bir tarafa itilmiş (Bizden olanlar), (Bizden olmayanlar) tek ve temel kriter alınmıştır." denilmektedir.

Cumhuriyet Türkiyesi Anayasa Doğrultusundan Saptırılamaz

6 Eylül 1974 günü Oda ve Birlik Başkanlarımız ortak imzalı birer yazı ile olayları Cumhurbaşkanı ve Anayasa Mahkemesi Başkanına duyurdular. (Ek : 3 - 3 ve 3 - 4).

Yukarda belirttiğimiz girişimler boyunca birlikte çalıştığımız Türk Ziraat Yüksek Mühendisleri Derneğinin ve Şubelerimizin büyük katkısı olmuştur. Basınımızın konuya gösterdiği ilgide bize güç katmıştır.

Ayrıca diğer bazı kişi ve kuruluşların etkili olan girişimlerini de burada övgüyle anmak isteriz. Bunlardan; TMMOB nin, Çukurova Üniversitesi Dekanı Sayın Muhsin Yılmaz'ın ve Sivas Milletvekili Sayın Ekrem Kangal'ın girişimleri Ek : 3 - 5, 3 - 6 ve 3 - 7'de gösterilmiştir.

Yeni Dönem ve Yaraların Kapatılması

Bakanlıktaki çağdışı oluşumlar, Irmak hükümetinin kurulması ve Prof. Dr. Reşat Aktan'ın Bakan olarak atanmasına değin sürdü. Yeni dönemin en önemli sorunu, kuşkusuz açılan yaraların hızla kapatılmasıydı. Odamız, bu yönde de çalışmalarda bulunmuş ve yapılan olumlu girişimleri desteklemiştir.

Yönetim Kurulumuz Kabinenin kurulmasının ilk günlerinde sayın Aktan'ı ziyaret ederek, bu konudaki dileklerimizi iletmiştir. 9 Aralık 1974 günü ise yeni Gıda - Tarım ve Hayvancılık Bakanı odamızı ziyaret etmiştir. Oda ve Dernek yönetim kurullarının katıldığı grüşmede personel hareketleri konusu ağırlık taşımıştır.

Yaraların kapatılması yönündeki, yeni dönem çalışmaları tarafımızdan memnurlukla izlenmektedir. Bu konuda sayın Aktan'a gönderilen bir telgraf metni Ek : 3 - 8'de sunulmuştur.

4

ÇALIŞMALARIMIZ

“Çalışanların bir kesimi olan teknik elemanlar ekonomik ve demokratik haklarını elde etmeli ve aralarında yapay ayrıcalıklar olmamalıdır.”

Raporumuzun, önceki bölümlerinde değinilen çalışmalarımız dışındaki-ler bu bölümde özetler halinde sunulmaktadır.

4.1. EKONOMİK HAKLARIMIZ

Ziraat mühendislerine personel kanunu çıkıncaya değin çeşitli ücret statüleri uygulanmış ve hem kendi içlerinde hemde diğer mühendislik gurupları ile aralarında çeşitli ayrıcalıklar yaratılmıştır. Daha sonra ise yan ödeme uygulamalarıyla ayrıcalıklar sürdürülmüştür. Bunun yanında ücretlerdeki artışlar daima hayat pahalılığındaki artışlar yanında yetersiz kalmıştır.

Yönetim devremiz içinde 12 sayılı kanun hükmündeki kararname ve yan ödemelerle ilgili olarak birçok girişimde bulunduk. Bu girişimlerle getirilmek istenilen yapay ayrıcalıklar önlenmiştir. Ancak köklü bir çözüme kavuşulduğu söylenemez. Çünkü, Ziraat Mühendisini, teknik elemanlardan ve teknik elemanları, tüm çalışanlardan soyutlamak olanaksızdır.

Teknik elemanların ekonomik haklarına kavuşmaları sendiklaşma ve grev hakkı ile gerçekleşebilir. Teknik elemanlar üretime karar verme, projelendirme, değerlendirme safhalarında dolaylı veya doğrudan katılmaktadır. Kendileri bir üretim aracına sahip değildirler. Ancak, bilgi ve becerilerini satarak yaşamlarını sürdürmektedirler. Bu nedenle tüm teknik elemanları işçi statüsü içinde ele almak en doğru yoldur.

4.11. 12 SAYILI KANUN HÜKMÜNDEKİ KARARNAME

Hükümetin personel kanununa ait 12 sayılı kanun hükmündeki kararnamayı hazırlamağa başladığı günlerde Ziraat Mühendislerinin diğer mühendislik guruplarından ayrı tutulacağı hakkında bilgiler gelmeğe başlamıştı.

Gerçektende, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı tarafından hazırlanan ve 5 Nisan 1974 tarihinde ilgili Devlet Bakanlığına sunulan taslakta, içinde Ziraat Mühendislerinin de bulunduğu 5 teknik eleman sınıfı diğerlerinden ayrı tutulmuştur.

Bunun üzerine bir komisyon toplayan odamız kısa zamanda konu üzerinde bir rapor hazırlayarak görüşlerini tüm ilgililere duyurdu (Ek : 4 - 1). Öte yandan Bakanlıklarında Ziraat Mühendisi çalıştıran tüm Bakanlar ziyaret edilerek durum anlatıldı. Personel konusu ile ilgili Devlet Bakanı ise iki kez ziyaret edilerek kuşkularımız açıklanmıştır. Ayrıca, meslektaş parlamenterlerimizle bir toplantı yapılmış ve çalışmada bulunmaları istenmiştir.

Aynı günlerde TMMOB'nin de çok tutarlı davranışta bulunması ve yoğun çabalarımızla ilk taslak değiştirilmiş ve 31 Mayıs 1974'te yayımlanan 12 sayılı kanun hükmündeki kararname, teknik eleman sınıfları arasında hiçbir ayrıcalığa yer vermemiştir.

4.12. YAN ÖDEMELERLE İLGİLİ ÇALIŞMALARIMIZ

Yan ödemeler konusunda da odamız yoğun bir çaba içinde bulunmuştur. Bu konuda personel komisyonumuzca değişik tarihlerde iki ayrı rapor hazırlanmış ve ilgililere sunulmuştur (Ek ı 4 - 2, 4 - 3)

Öte yandan tüm meslektaş Müsteşar ve Genel Müdürlerle üç kez toplantı yapılmış ve uygulamadaki aksaklıklar üzerinde çalışılmıştır. Meslektaşlarımızın yan ödemeler konusundaki bireysel başvurularında değerlendirilmiş ve gerekli girişimler yapılmıştır.

Bu çalışmalar sonucu birçok meslektaşımızın çıkarlarının korunduğu ancak tüm sorunların çözüme ulaşamadığı söylenebilir.

4.2. ZİRAAT MÜHENDİSLERİNİN YETKİ VE SORUMLULUKLARI

Bilindiği gibi 7472 sayılı ve 6.5.1960 günlü "Ziraat Yüksek Mühendisliği Hakkındaki Kanun" un işlerliğe kavuşması için 6. madde uyarınca bir tüzüğün çıkarılması gerekmektedir. Ziraat Mühendislerinin yetki ve sorumluluklarını belirleyecek olan bu tüzüğün çıkarılması 15 yıldır gerçekleştirilememiştir.

Yönetim devremizden öncesine kısaca baktığımızda "Tüzük Hazırlama Komisyonları" nın çalışmalarının 1968 de tamamlanarak bir taslağın ortaya çıktığı görülür. Hazırlanan tasarı 1968 de Tarım Bakanlığı tarafından usul gereğince ilgili Bakanlıklara ve diğer kuruluşlara gönderilmiş ve görüşleri istenmiştir. Bu işlem karşı görüşler ve öneriler nedeniyle iki yılı aşkın bir za-

man almıştır. Nihayet tüzük tasarısı itiraz ve önerilerle birlikte 1971 yılında Başbakanlık tarafından Danıştay'a iletilmiştir. Danıştay'da bu tasarımı çeşitli üniversitelere ve Odalara göndermiş ve görüşleri derlemeye çalışmıştır.

Odamızın bu yılki girişimleri sonucunda tüzük tasarısının Eylül ayında Danıştay I. Daire Başkanlığınca müzakereye konulması sağlanabilmiştir. Odamızca bir komisyon çalışması yapılmış, eldeki metin üzerinde sürekli çalışmalar yapılarak açıklayıcı ve savunucu gerekçeler hazırlanmıştır. Komisyon üyeleri Danıştay toplantılarının tümüne katılmışlar ayrıca Fakülte ve kuruluşlarımızdan da katkıda bulunacaklar çağırılmıştır.

Sürdürülen bu çalışmalar sonucunda, geçen yıllarda itiraz veya önerilerde bulunan Bakanlık ve diğer kuruluş temsilcileri de ikna edilmiş ve tüzüğün ilk maddesi üzerinde anlaşma sağlanmıştır. Temel hizmet ayrıntılarını kapsayan A, B, C ve D bölümleri ve fıkraları (A. Toprak Muhafaza, sulama ve kültürtekni, B. Zirai Mücadele, C. Ziraat alet ve makinaları, D. Peyzaj ve bahçe mimarisi) üzerinde, bazı redaksiyon değişimleri yapılarak mutabakat sağlanmıştır.

Ancak "Ziraat Teknolojisi" bölümüne gelindiğinde heyetimizle, Veteriner hekimleri heyeti arasındaki tartışmalar uzun sürdüğünden, Danıştay'ca karara varılamamış ve "yeni bir metin üzerinde anlaşmaya varıldıktan sonra" kendilerine yeniden getirilmesine karar verilmiştir.

Ziraat Teknolojisi konusunda da anlaşma sağlanması için yapılan çalışmalar sürdürülmektedir. On beş yıldır çıkartılamamış olan tüzüğümüz büyük bir olasılıkla 1975 yılı içinde çıkacağını umuyoruz.

4.3. TARIM BAKANLIĞI TEŞKİLÂT KANUNU TASARISININ HAZIRLANMASI İLE İLGİLİ ÇALIŞMALAR

Geçen yönetim devresinde "Tarım Bakanlığının Reorganizasyonu" konusu bir komisyon aracılığıyla incelenmiş ve geniş bir rapor hazırlanmıştır. Hazırlanan rapor Odanın 49 no. lu yayını olarak bastırılmış ve dağıtılmıştır.

Bu dönemde Tarım Bakanlığı Teşkilât Kanunu Tasarısını hazırlamak için aynı komisyon 29.7.1974 tarihinden bu yana çalışmalarını sürdürmüş ve altı aylık yoğun bir emek sonucu gerçekten yeterli ve olgun bir tasarı hazırlanmıştır. Reorganizasyon raporundaki görüşlerden kaynaklanan kanun tasarısı bir kitap halinde bastırılacak ve parlamentodan geçmesi için gerekli çalışmalar yapılacaktır.

4.4. AF YASASI VE DÜŞÜNCE ÖZGÜRLÜĞÜ

Düşünce özgürlüğü Ecevit Hükümeti programının temel yapı taşlarından birisiydi. Ancak Genel Af Kanununun, Parlamentodaki görüşmelerinde

koalisyon kanatlarının aynı bakış açısına sahip olmadıkları görüldü. Genel Af Yasası, 141 ve 142. maddeleri dışarıda bırakan bir biçimde kabul edildi.

Oda Başkanımız Or. Duran TARAĞLI düşünce özgürlüğüne indirilen bu darbeyi kınadı ve Cumhurbaşkanına bir telgraf yollayarak şu görüşlerimizi ilettiler.

“Bireyleri düşüncelerinden dolayı suçlayan Türk Ceza Kanununun 141 - 142. maddelerini af dışı bırakan Genel Af Kanunu yüksek takdirlerinize sunulmak üzeredir. Af yasasının bu şekilde çıkması halinde hem ülkemizde sağlıklı bir toplum düzeninin kurulması zorlaşacak, hem de Dünya Uluslarının, Ülkemize geçen dönemlerde azalan saygınlığı iyice yitirilmiş olacaktır.”

4.5. TOPRAK REFORMU SORUNLARI BASIN BİLDİRİSİ

Halen yürürlükte bulunan Tarım ve Toprak Reformu yasası özellikle kamulaştırma tavanı, kamulaştırma bedellerinin ödenmesi, kanunu uygulama hızı gibi konularda görüşlerimize ters düşmektedir. Ancak, eldeki yasayla bile küçük çiftçiler lehine bazı girişimler gerçekleştirilebilirdi.

Yönetim devremizde görev yapan hükümetler kırsal alandaki değişimin temel kaynağı olacak toprak reformu konusunda tutarlı davranış göstermemişlerdir. Bu konudaki basın bildirimimiz Ek : 4 - 4'de sunulmuştur.

4.6. GÜBRE SORUNLARI AÇIK OTURUMU

Türkiye'nin gübre ihtiyacı ve sorunları konusunda Odamız tarafından 9.7.1974 günü bir açık oturum düzenlenmiştir. Mesut ÖZAYGUR'un yönettiği oturuma, Prof. Dr. Akgün AYDENİZ, Zeki YÜCETÜRK, Ali Saip BAYRAM ve Recep GENÇER konuşmacı olarak katılmışlardır.

Açık oturum sonucunda şu noktalarda görüş birliğine varılmıştır :

- Gübre subvansiyonu buğday üreticisi küçük çiftçilere yapılmalıdır.
- Gübre sanayiinde faaliyette bulunan fabrikaların atıl kapasiteleri harekete geçirilmeli, tam kapasiteye erişmeden hiç bir fabrikaya tevsi müsaadesi verilmemelidir.
- Gübre fabrikalarının hammadde ve ulaşımın uygun olduğu yerlerde kurulması sağlanmalıdır.

4.7. PAMUK TABAN FİATINDAKİ AVANS YÖNTEMİ KONUSUNDA BASIN BİLDİRİSİ

Pamuk taban fiyatının saptanmasında, dışarda oluşacak fiyatların belirlenmesini beklemek amacıyla avans yöntemi tercih edilmiştir.

7.9.1974 günü bir basın bildirisini yayınlayan Odamız, bu yöntemin özellikle küçük çiftçilere zarar verdiğini bildirmiş, pamuk taban fiyatının içeride oluşan fiatlara göre hemen saptanmasını ve bunun 8 TL. den aşağı olmasını önermiştir.

Ek : 4 - 5 de sunulan basın bildirimizde "şimdiye değin üreticiden yana olan Ecevit hükümeti, bu kez pamuk taban fiyatında gösterdiği çelişkili tutumdan en kısa zamanda vaz geçerek, içeride olan maliyetlere göre kesin karar vermelidir. Aksi takdirde bu tereddütlü durumun uzun süre devam etmesi pamuk taban fiyatının düşük tutulmasında sermaye çevrelerinin etkisi vardır kanısını güçlendirecektir." denilmektedir.

4.8. TARIM ARAÇ VE GEREÇLERİNDEKİ ARACILARIN AZALTIILMASI KONUSUNDA BASIN BİLDİRİSİ

Tarım araç ve gereçlerinin tükethiciye iletilmesinde aracılarn azaltılmasına ilişkin olarak, koalisyon hükümeti döneminde yayınlanan hükümet tebliği hakkında görüşlerimiz bir basın bildirisıyla kamu oyuna duyurulmuştur.

Ek : 4 - 6 da verilen bildiride, tebliğin amacının kıvançla karşılandığı, ancak belirtilen amaca ulaşmada çok yetersiz kalacağı öne sürülmüş ve temel çözümün kırsal alanda yapısal ve örgütsel değişimlerden soyutlanamayacağı belirtilmiştir.

4.9. TÜRKİYE I. SÜTÇÜLÜK KONGRESİ

A. Ü. Ziraat Fakültesi Dekanlığı, T.M.M.O.B. Ziraat Mühendisleri Odası ve Türk Ziraat Yüksek Mühendisleri Derneği tarafından düzenlenen "TÜRKİYE I. SÜTÇÜLÜK KONGRESİ" 20 - 22 Haziran 1974 günlerinde Ankara'da yapılmıştır.

Tarım sektörünün önemli bir kesimini oluşturan sütçülüğümüzün içinde bulunduğu sorunları değişik yönleriyle tartışmak, daha ileriye götürülmesi için çıkış yolları aramak ve bu alanda çalışan kuruluşlara ışık tutabilmek amacıyla düzenlenen kongrede on tebliğ sunulmuş ve çeşitli konuşmalar da değerli katkılarda bulunmuşlardır. Kongreye geniş yer veren TRT ve basın organları aracılığıyla çalışmaların kamu oyuna etkin bir şekilde yansması sağlanmıştır. Ayrıca aynı günlerde kamu ve özel sektör kuruluşlarının katıldığı bir sütçülük sergisi düzenlenmiştir .

Üç gün süren çalışmalar sonunda hazırlanan kongre bildirisini ve kongre programını Ek : 4 - 7 ve 4 - 8 de verilmiştir.

4.10. TÜRKİYE BAĞCILIK TEKNİK KONGRESİ

Odamızca düzenlenen "TÜRKİYE BAĞCILIK TEKNİK KONGRESİ" 9 - 12

Eylül 1974 günlerinde Gaziantep'de yapılmıştır. Türkiye ve Güneydoğu Anadolu bağıcılığının temel sorunlarını içeren on altı tebliğin sunulduğu kongre ilgili kuruluş temsilcileri ve bölgedeki üreticiler tarafından ilgiyle izlenmiştir. Kongrede tebliğlerin ve eleştirilerin ışığı altında bir bildiri hazırlanmıştır. Bu bildirin özeti ve kongre programı Ek : 4 - 9 ve 4 - 10 da verilmiştir.

4.11. HAZIRLIĞI YAPILAN KONGRELER

Ziraat Mühendisliği I. ve II. Teknik Kongreleri 1965 ve 1970 yıllarında yapılmış ve her beş yılda bir düzenlenmesi ilke olarak kabul edilmişti. Bu nu göz önüne alan yönetim kurulumuz görev döneminin başından itibaren konuya eğilmiş ve yeni seçilecek yöneticilere kolaylık sağlamayı düşünmüştür. Halen bu konudaki çalışmalar; Prof. Dr. Nuri MUNSUZ, Murat OKTAR, Doç. Dr. Mehmet BÜLBÜL, Dr. İbrahim GÜMÜŞSUYU, Dr. Aydın ÖZTAN, Dr. Savaş TİTİZ ve Cemil CANGİR'den kurulu komisyonca yürütülmektedir.

Yönetim Kurulumuzca 1975 yılının ilk teknik kongresinin çay konusunu içermesi uygun görülmüştür. Mayıs ayının ilk haftasında Rize ilinde yapılması kararlaştırılan "Çay Teknik Kongresi" çalışmaları Doç. Dr. Mehmet BÜLBÜL başkanlığında bir komisyonca yürütülmektedir.

4.12. BÖLGE TOPLANTILARI

Yönetim devremiz içinde üç bölge toplantısı yapılmıştır. Bu toplantılardan ilki 24 Ekim 1974 de Bursa'da, diğerleri ise 6 Aralık 1974 de İstanbul'da ve 17 Aralık 1974 de İzmir'de yapılmıştır.

Her üç toplantıda da çağırılı illerin katılma oranı yüksek olmuş ve Oda ile üyeler arasındaki ilişkiler açısından yararlı sonuçlar alınmıştır. Ayrıca, toplantılarda oluşan görüş ve alınan kararların basına yansımalarına önem verilmiştir.

4. 13. KOMİSYON TOPLANTILARI

Odamız tarafından çeşitli konularda komisyon toplantıları yapılmış ve hazırlanan raporlar ilgililere iletilmiştir. Bu raporda bir bölümü ileride "Raporlar" başlığı altında ayrı bir kesim olarak sunulmuştur. Ancak, Ziraat Fakülteleri ortak öğrenim çalışmaları, haller kanununa ilişkin raporlar çok geniş olduğu için yer verilmemiştir.

Ayrıca odamız destekleme alımı yapılan tüm ürünlerin fiyatları hakkında birer rapor hazırlayarak ilgili yerlere gönderilmiştir. Bunlar da çok fazla yer tutacaklarından çalışma raporumuza alınmamışlardır. Yararlanmak isteyen meslektaşlarımız bunları Oda arşivinde bulabilirler.

GENEL SEKRETERLİK

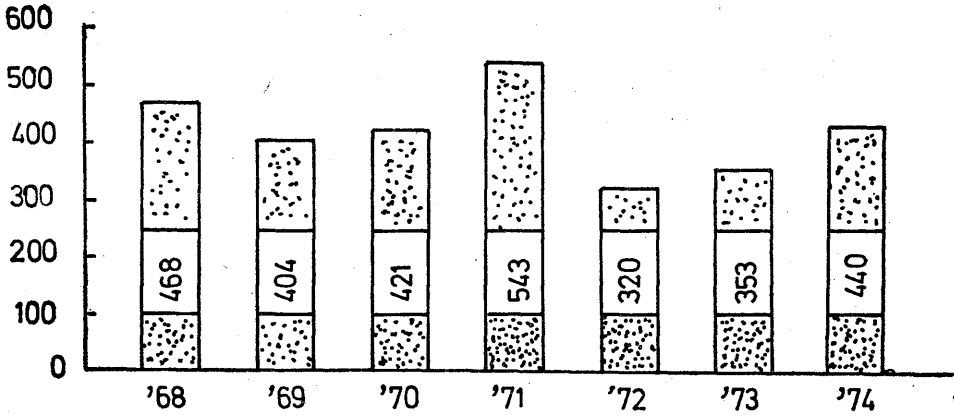
25 - 26 Şubat 1974 tarihinde yapılan 20. Genel Kurulumuzda Genel Sekreterlik Yönetmeliğinde yapılan bir değişiklikle, Genel Sekreterin hizmet süresi 2 yıldan 3 yıla çıkartılmıştır. Aynı Genel Kurulun kararı ile halen çalışmakta olan Genel Sekreter Hulusi Kızıldağ'ın hizmet süresi de 3 yıla çıkmıştır.

5 Kasım 1973 tarihi itibariyle 3 Ekim 1973 tarihinde ikinci kez Genel Sekreterlik seçimini kazanan Hulusi Kızıldağ'ın 5 Kasım 1976 tarihine kadar hizmet süresi devam edecektir. Genel Sekreter Hulusi Kızıldağ'a başarılar dileriz.

BÜRO İŞLERİ

1974 yılında Odamıza 440 üyenin kaydı yapılmıştır 31.12.1974 tarihine kadar 4775 gelen yazı 4706 giden yazımız bulunmaktadır. (Genelgeler bu rakama dahil değildir)

Odamız üyelerine her türlü iş talepleri ve faaliyetleri, ilânları vs. duyuruları Oda gazetesi ile il temsilcilerine yaptığı duyurularla zamanında iletilmiştir. Üyelerimizin hiç bir müracaatı cevapsız bırakılmamıştır.

Yıllara göre Odaya kaydolun üyeler grafiği

Yukarıdaki grafikten de anlaşılacağı üzere 1974 yılında Odamıza kaydolun 440 üye ile birlikte 1974 yılı sonu itibariyle Odamıza üye kayıt sıra numarası 7921 e yükselmiştir. Bu rakama ölenler, emekliye ayrılanlar, yurt dışında ve askerde olanlarla, adresi meçhuller dahildir.

Yönetim Kurulumuzca 6830 ve 122 sayılı istimplâle kanunları gereğince süresi içerisinde yapılan bilirkişi seçimleri Valilik makamlarına ve il temsilciliklerimize bildirilmiştir.

Ankara ilinde bilirkişi yönetmeliğine göre bilirkişi seçilmeye hak kazanmış 872 üyemiz bulunduğundan Ocak 1975 ayının ilk haftasında 4. Noter huzurunda Ankara İli bilirkişiliği için 15 asıl 3 yedek üye ismi kura ile seçilmiş ve Ankara Valiliğine 44 nüsha olarak gönderilmiştir. Zira Ankara ili hudutları dışında ilçeler dahil 44 asliye hukuk mahkemesi vardır.

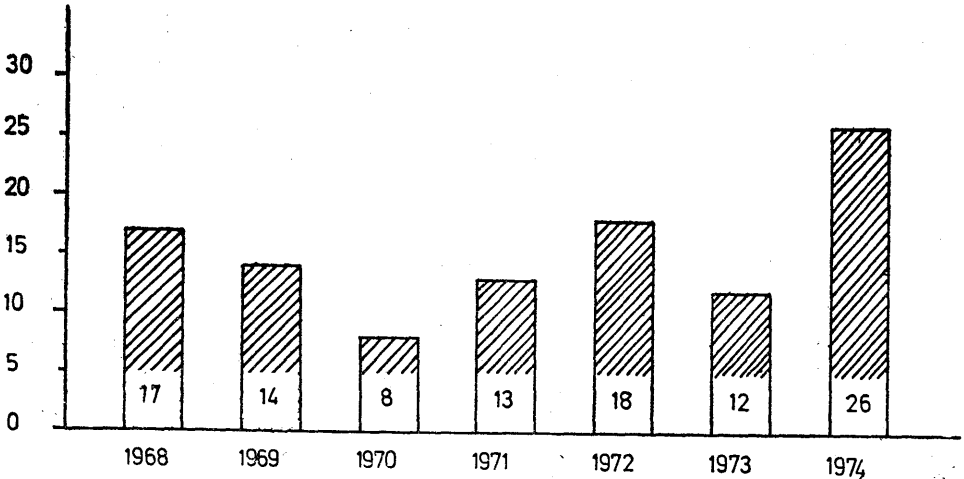
Oda Personeli tatil ve Bayram günleri dahil nöbetçi bulundurularak üyelerimizin hüviyet vize ve tanzimi, Odaya kayıt işlemleri ve aidat yatırımları gibi işlemleri süratle neticelendirilmiştir.

Oda muvakkat ve daimi ihtisas komisyon raporları zamanında ve yeterli kadar çoğaltılmış değerlendirilmeleri sağlanmıştır.

Bundan başka Erzurumda Ocak 1974 de yapılan Hayvancılık teknik kongresi, 25 - 26 Şubat 1974 de yapılan 20. Genel Kurulumuz ve yine 1974 yılı ortasında yapılan Gübre açık oturumu bant ve zabıtları deşifre edilmiş ve gerekli değerlendirmeleri yapılmıştır.

Ayrıca 9 - 12 Eylül 1974 tarihlerinde Gaziantep ilinde yapılan Bağcılık Teknik Kongresi'ne ait 18 civarındaki tebliğ'in kongrede dağıtılacak adette çoğaltılması yine büromuz tarafından yapılmıştır.

Aylık yayın organımız Oda Gazetemiz önce bütün üyelerimizin adreslerine postalanmış fakat Gazetenin üzerine zımbalanan üye adresinin kopması ve düşmesi nedeniyle çok üyelerimize gitmeyişi tesbit edildiğinden, Eylül 1974 sayımızdan itibaren diğer gazeteler üye sayısının az olduğu illerde üyelerimize il temsilcilerimiz vasıtasıyla ulaşması sağlanmış Üyelerimiz çok olduğu Ankara, İstanbul, İzmir, Adana, Erzurum ve Samsun illerine ildeki örgütlere ve örgütte çalışan üye sayımıza göre gönderilmesi sağlanmıştır. Bundan başka serbest çalışan veya ulaşımı güç olan kentlerde bulunan üyelerimiz ile adresleri bilinen emekli üyelerimizin adreslerine gazetemiz ayrı ayrı postalanmıştır.

Yıllara göre vefat eden üyelerimizi gösteren grafik

Yukarıdaki grafiğin tetkikinden de görüleceği üzere 1974 yılında 26 üyemiz vefat etmiştir.

Hepimizce bilindiği gibi 20. Genel Kurulumuzda Ölüm Yardım Fonu Yönetmeliği yepyeni bir şekle yöneltilmiş eski ölüm yardım fonu yönetmeliği iptal edilmiştir.

1965 yılında ilk kez yürürlüğe giren eski ölüm yardım fonu yönetmeliği aidatlar içerisinde 3 liranın bu fona ayrılmasını ve biriken paralarla ölen üyelerimizin geride kalanlarına yardım yapılmasını hedef tutmakta idi. Ancak üyelerimizin aidatlarını vaktinde ödemeyişi bu fonda yeteri kadar paranın birikmesine engel teşkil ettiği için, 9 senedir aynı miktarda bu fona ayrılan 3 liralık ölen üyelerimizin geride bıraktıklarına zamanında yardım yapılmasına mani olmuştur.

İşte bu nedenle 20. Genel Kurulumuzda ölüm yardım fonu yönetmeliği iptal edilmiş ve bugünkü koşullara cevap verebilecek tarzda yeni bir ölüm yardım fonu yönetmeliği ihdas edilmiştir.

Yeni ölüm yardım fonu yönetmeliğine göre üyelerimizin fona dahil olmaları ihtiyari hale getirilmiş ve bir nevi ölüm sigortası hüviyeti verilmiştir. Yeni yönetmeliğe göre 2 senesini bu fonda doldurmuş bir üyemiz isterse birikmiş parasını geri alarak fondaki ilişkisini kesebilir.

Emekliye ayrılmış bir üyemiz isterse fondaki birikmiş parasının 3 katını alarak yine fondan ayrılabilir. Veya ayda 10 lira fon aidatını ödemeye devam eder ölümü halinde geride kalanlara 10 000 ilâ 20 000 lira arasında ölüm yardımı yapılmasını sağlayabilir. Bundan başka her vefat eden üyelerimizin geride bıraktıklarına 1500 TL. cenaze masrafı ödenmektedir.

30 yıl bu fona bir üyemiz aidat ödese 3600 lira tutar halbuki emekliye ayrılrsa 10 800 TL. olarak parasını geri alır ve vefatı halinde ise cenaze masrafı ile birlikte varislerine 21500 TL. para ödenecektir.

1 Mart 1974 tarihinde yürürlüğe giren bu fona şimdideki 750 meslektaşımız dahil olmuş ve bu fona dahil olup vefat eden 3 üyelerimizin varislerine cenaze parası dahil hemen akabinde 11 500 TL. ödenmiştir. Özet olarak bu fon ölüm yardımlarını işler bir hale getirmiştir.

Ne yazık ki bir çok üyemiz bu fonun faydasından ve mevcudiyetinden haberi olmamıştır. Bir çok yayın organı ve tamimlerle duyurmaya çalıştığımız halde 31 Aralık 1974 e kadar 750 üyeye ulaşabildik.

Eski ölüm yardım fonuna dahil olan üyelerimizin bazı haklardan yararlanabilmesi için 1 Mart 1975 tarihine kadar dilekçe ile müracaat ederek yeni ölüm fonuna dahil olmalarında sayısız yarar görmekteyiz.

Daha fazla bilgi almak isteyen üyelerimizin Odamıza başvurmaları lüzumludur.

Eski Ölüm Yardım Fonunun Son Durumu :

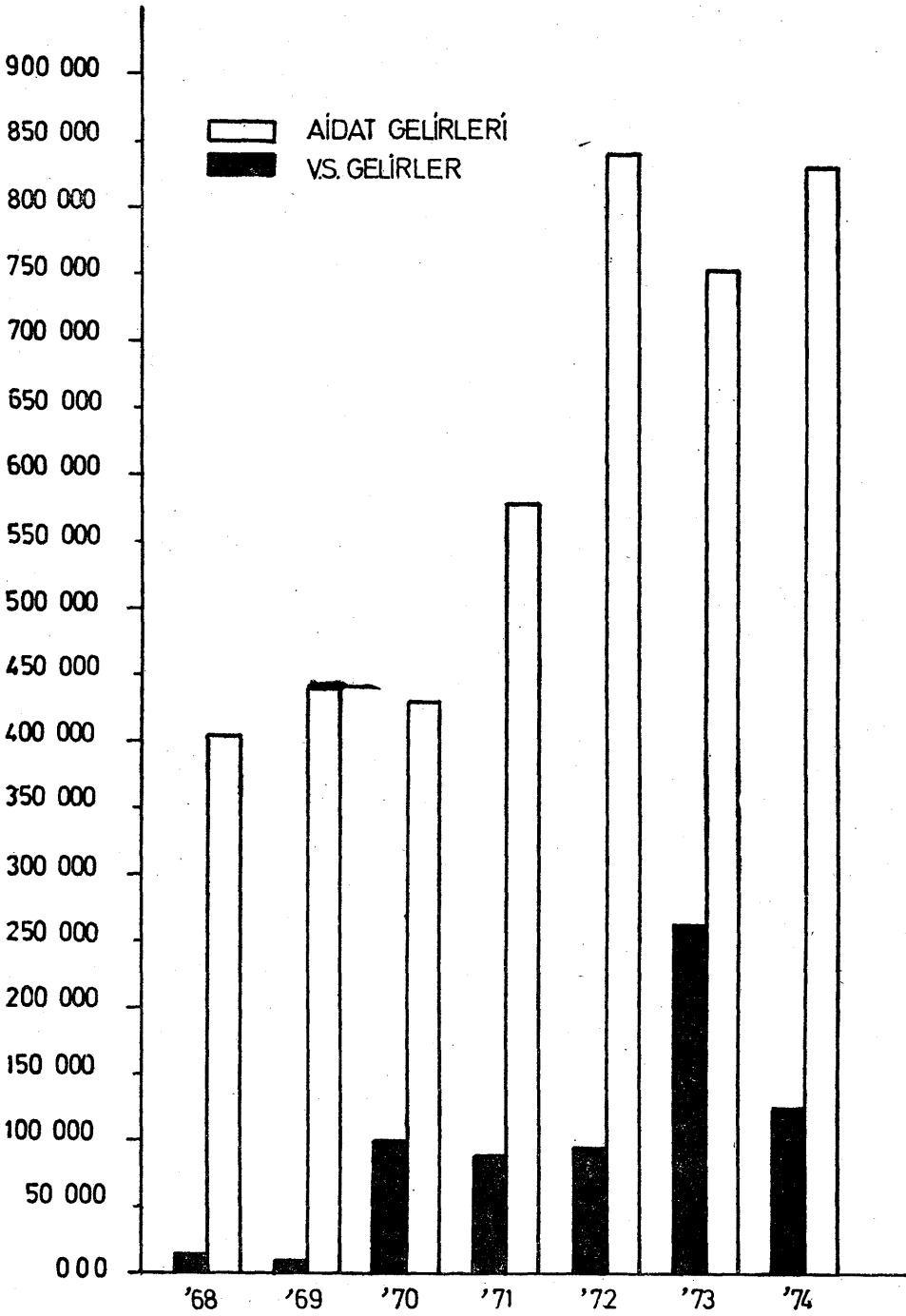
Eski ölüm yardım fonu yönetmeliğinin iptal edildiği 1 Mart 1974 tarihine kadar bu fondan yardım alamadığı için sıra bekliyen 38 merhum üyemizin varisleri bulunmaktadır.

Malûmunuz 1 Mart 1974'de eski fon iptal edilip yeni fon yürürlüğe girince, 1 Mart 1974 den sonra 17 üyemiz 3 ay içinde vefat etmiştir. Tabi bu üyelerimiz ne eski fondan, ne de haberleri olmadığından dahil olamadıkları yeni fondan yararlanamadılar.

Bunun sorumluluğu ne Odamızda ne de üyemizdedir. Zira yeni ölüm yardım fonu yönetmeliği muhtelif vasıtalarla üyelerimize duyuruncaya kadar, 17 üyemiz vefat etmiştir.

İşte bu nedenle geçmiş yıl aidatları tahsil edilince eski ölüm yardım fonu yönetmeliğine göre ayrılacak 3 liradan 501.045 lira bu eski fona birikecek veya ayrılacak paralardan 37 üyemizi yine sıra esasına göre yardım yapılabilir.

Ancak 1.3.1974 ile 1.7.1974 tarihleri arasında vefat eden üyelerimiz için yapılacak işlemlere Genel Kurulumuzun bütçe müzakereleri içerisinde karar vermesi gereklidir.

Aidat vs. gelirler grafiği

Aşağıdaki tablonun incelenmesinden de görüleceği gibi 1974 yılında 841.990 TL. aidat 113.950 TL. sair gelirler faslında tahsilat yapılmıştır.

1974 yılı içerisinde muhtelif tarım alet ve makinalarına verilen kredili satış ve kalite belgesinden 8.000 TL. gelir sağlanmıştır.

Üyelerimizden 1973 sonu itibariyle 60 ve daha fazla TL. borcu olanlara önce borcunu ödemeleri için adreslerine ihtarname gönderilmiştir. Bir kısım üyelerimiz borçlarını ödemiş, bir kısmı da maalesef cevap dahi vermemiştir.

Borcunu ödemeyen üyelerimizin listesi tamamlanmak üzere olup çok yakında icra yoluna baş vurulmak üzere hukuk müşavirimize teslim edileceğini üzülererek belirtiriz.

YILLARA GÖRE ÜYELERİMİZİN ODAYA ÖDEMESİ GEREKEN AİDAT DURUMLARINI GÖSTEREN TABLO

Yıllar	1973 yılı sonu itibariyle aidat borçları	1974 yılı içinde tahsil edilen üye aidatları	1975 yılına devreden üye aidatları
1961	1.500.—	(*)	—
1962	900.—	(*)	—
1963	1.640.—	(*)	—
1964	7.200.—	(*)	—
1965	13.798.—	(*)	—
1966	31.000.—	11.000.—	18.500.—
1967	51.000.—	9.000.—	39.600.—
1968	82.500.—	12.500.—	67.400.—
1969	129.000.—	15.500.—	102.000.—
1970	178.000.—	46.000.—	105.500.—
1971	223.425.—	75.125.—	135.500.—
1972	267.417.—	165.117.—	90.200.—
1973	461.310.—	241.110.—	191.080.—
1974	—	266.638.—	603.732.—
Toplam	1.448.690.—	841.990.—	1.353.512.—

(*) Üyelerin icraya verilen aidat borçları olup icra dairesi arşivlerinden tetkiki imkânsız olduğundan terkinin düşünülen.

1974 yılı içinde askerlik, yurt. dışı, emeklilik ve tutuklu oldukları sürede aidat tahakkuklarından yapılan gerekli indirimlerin yekûnu 98.520 TL. olarak tesbit edilmiştir. 1975 yılına devreden aidatlardaki 98.520 TL. fark bu nedenledir.

1974 yılı sonu itibariyle üyelerimizden toplam 1.452.032 TL. aidat alacağımız bulunmaktadır. Yaptığımız incelemelere göre aidat alacağının üye sayısı arttıkça buna orantılı olarak daima arttığı ve bütün çabalara rağmen düşürülmediği görülmüştür.

Ancak bu kadar çok görünen aidat alacağının hepsi nakit alacak değildir. Takriben % 40 - 50 si hakiki alacak olmayıp aşağıda izah edilecek sebeplerden ötürü tahakkuk alacağıdır. Zira üyemiz sonradan müracaat edince bu alacaklar düzeltilip tahakkuktan düşürülmektedir.

Aidat borçlarının üye adedi arttıkça artmasının ve bunun düşürülemediği nedenlerini şöyle sıralayabiliriz.

a) Adresi bilinmeyen üyelere ait alacaklar.

b) Emekliye ayrıldıkları halde Odamıza emekliye ayrıldıklarını bildirmediklerinden namlarına tam olarak aidat tahakkuk ettirilişi ve tahsil edilemeyenler.

c) Yurt dışında olanların aidat borçları.

d) Askere gidenler ve bunlardan bilhassa askere gittiğini odaya bildirmeyenlere yapılan aidat tahakkukundan ileri gelen alacaklar.

e) Hukuk müşaviri tarafından icrada takipte olup odaya intikal etmeyen alacaklar.

f) Mutemetlerce tahsil edilip 3 veya 6 ayda bir odaya gönderilen aidatlar için paralar odaya intikal etmediğinden alacaklı görünen aidatları başka bir deyimle son dört aylık ortalama aidatları için paralar odaya intikal etmediğinden daha odaya intikal etmeden tahakkuk yapıyor ve oda alacaklı görülüyor. Bu da her yıl üye adediyle orantılı biraz daha artabiliyor.

Yukarıda da açıklandığı gibi elde olmıyan nedenlerle aidat alacakları her yıl üye sayısının artışı oranında artacaktır hiç bir şekilde düşmeyecektir.

1966 - 1974 YILLARI ARASINDA TAHSİL EDİLEN ÜYE AİDATLARI VE TAHSİL EDEMEDİĞİMİZ ÜYE AİDATLARI :

Yıllar	Tahsilat	Tahsil edilemeyen üye aidatları	Kayıtlı üye sayısı
1966	344.495.—	537.870.—	4545
1967	411.121.—	608.446.—	4962
1968	405.680.—	791.930.—	5428
1969	440.128.—	972.652.—	5832
1970	436.301.—	1.186.186.—	6253
1971	568.140.—	1.360.211.—	6808
1972	847.660.—	1.366.421.—	7128
1973	754.881.—	1.448.690.—	7481
1974	841.990.—	1.452.032.—	7921

Yukarıdaki tablo tetkik edildiğinde ifadelerimizin doğruluğu açıkça ortaya çıkmaktadır.

Büro Personeli :

Genel Sekreter dışında Odamızda 13 personel vardır. Bunlardan 9 u 19 Aralık 1973 tarihinde toplu iş sözleşmesi uyuşmazlığı sonucu greve gitmişlerdi. 20. Genel Kuruldan sonra Yönetim Kurulumuz göreve başlayınca ilk işi grevi ortadan kaldırmak çabası olmuştur.

Genel Kurulumuzda alınan kararlar bütçe ve kadro imkânlarımız içerisinde Teknik-İş Sendikası ile gerekli anlaşma yapılmış 94 gün devam eden grev 22 Mart 1974 tarihinde toplu sözleşme imzalanarak son bulmuştur.

Yapılan toplu sözleşmeye göre personele :

- 1 — 1974 yılı için ücretleri 150 TL., 1975 yılı için 190 TL. arttırılmıştır.
- 2 — Günde 9 TL. yemek zammı,
- 3 — 500 TL. yılda giyim yardımı,
- 4 — Evlenenlere 500 TL. yardım,
- 5 — 25 TL. çocuk zammı,
- 6 — Daha birçok sosyal haklar tanınmıştır.

Toplu sözleşme ile artan personel giderlerini azaltmak amacı ile Genel Sekreter dışında çalışan 13 personel 11'e indirilmiştir.

Geçen yıla nisbetle 1974 yılında yeni ölüm yardım fonu yönetmeliğinin ve çift kademeli Genel Kurulun uygulanışı üye adedinin biraz daha artışı nedeniyle büro iş kapasitesi oldukça artmıştır. Buna rağmen hizmetler zamanında yapılmış, üyelerimizin müracaatları mümkün mertebe vaktinde cevaplandırılmış veya olumlu şekilde sonuçlandırılmıştır.

Oda - Üye İlişkileri :

Üyelerimiz Odanın hizmetleri kendilerine daha süratli iletilmesini arzu ediyorlarsa aşağıdaki hususları yerine getirmekte sayısız yarar vardır.

- a) Her üye adres değişikliğini derhal odaya bildirmeli,
- b) Emekliye ayrılmış bir üye emekliye ayrıldığı tarihi ve ikametgâh adresini Odaya anında bildirmeli,
- c) Üyelerimizin Odaya birkaç konuda müracaatları varsa her konu için ayrı bir mektup yazmaları yararlıdır. Zira ayrı ayrı dosyalarda işlem görmektedir.
- d) Üyelerimiz askere giderken ayrıldığını, dönünce yeni adresi belli olduğunda da dönüşünü ve adresini Odaya bildirmelidir.
- e) Yurt dışına giden üyelerimiz gitmeden Odaya bilgi vermelidir.

Şubelerimiz :

Şubelerimiz harcamaları Oda talimatnamesinin 36. maddesinin (d) fıkrasına göre 1974 yılı bütçemizden Odamız adına yapmışlardır. Mali olanaklarımızın yetersizliği nedeniyle şubelerimize arzu edilen miktarda bütçemizden para ayrılmamış sadece zaruri harcamaları için her üç ayda bir 4 - 5 bin lira para gönderilmiştir.

T.M.M.O. Birliğine bağlı İzmir ve İstanbul'da şubeleri bulunan odalar, bu iki ilde şubeler arası koordinasyon kurulunu teşekkül ettirdiler.

Şubelerimizin bu iki ilde mevcut koordinasyon kurulundaki olumlu çalışmaları Odamızı memnun etmiştir. Bunun yanında her iki şubemizde odamız çalışmalarına paralel olarak randımanlı ve başarılı faaliyetlerini sürdürmüşlerdir. Örneğin : İş yeri temsilciliklerinin kuruluşu ile basınla ilişkiler diğer oda şubeleriyle müşterek çalışmaları, bölgesel toplantılarımızdaki faaliyetleri ve üyelerimizle ilişkileri gibi.

1974 yılındaki faaliyetleri için şubelerimizin yöneticilerine huzurunuzda teşekkürü borç biliriz.

Temsilciliklerimiz :

Oda Genel Merkezinin bulunduğu Ankara ili ile şubelerimizin bulunduğu İstanbul ve İzmir'in dışında 64 ilde mevcut üyelerimizin kendi aralarında seçmiş oldukları il temsilciliklerimizin 1974 yılı içerisinde olumlu ve başarılı çalışmaları ve Yönetim Kurulumuza büyük yardımları olmuştur.

İl temsilciliklerimiz de kırtasiye, PTT gibi masraflarını Odamız bütçesinden yapmışlardır.

Temsilciliklerimizin az fakat yekûn tutan harcamaları yanında, sağladıkları faydalar mukayese edilmeyecek kadar büyüktür.

İl temsilciliği görevinde mesai veren ve emeği geçen üyelerimize huzurunuzda teşekkürü borç biliriz.

■ **T.M.M.O.B. ZİRAAT MÜHENDİSLERİ ODASI**
DENETLEME KURULU RAPORU

T.M.M.O.B. Ziraat Mühendisleri Odasının 1.3.1974 tarihinden 30.11.1974 tarihine değin 3.7.1974 ve 28.11.1974 tarihlerinde iki kez ara denetlemeler yapılmıştır.

1 — Yönetim Kurulu toplantı başlangıcından 30.11.1974 tarihine dek 51 toplantı yaparak, 290 karar aldığı,

2 — Bu süre içerisinde giden evrak adedinin 6321, gelen evrak adedinin ise 4282 olduğu,

3 — Üye fişlerine aidatların normal olarak işlendiği,

4 — Dosya ve haberleşme işlemlerinin iyi bir düzende olduğu,

5 — Muhasebe kayıtlarına göre 30.11.1974 itibari ile yevmiye defterinde 4.225.393,07 gelir gider uyuşumunun sağlandığı,

6 — Denetleme süremiz içerisinde 891.690,63 TL. gelir, 869.890,07 TL. gider olduğu,

7 — Üye aidatlarından 757.176,44 TL. tahsil edildiği,

8 — Kasada 20.496,21 TL. ve çeşitli bankalarda 29.330,76 TL. bulunduğu saptanmıştır.

9 — Ara denetlemelerinde saptanan eleştirilerin yerine getirildiği görülmüştür.

Yukarıda düzgün yürütüldüğü saptanan işlemlerden dolayı Genel Sekreter ve Yardımcısına takdirlerimizi belirtiriz.

Bu arada;

1 — Gelir vergisi borcu olan bugüne dek birikmiş 111.397,40 TL. nın, ileride daha fazla cezalı olarak ödenmesini önlemek için biran önce tasfiyesinin sağlanmasını,

2 — Bilirkişilerden temin edilmesi gereken ve bütçe'de tahminen 70.000 TL. olarak görülen Oda hissesinin bugüne dek 3893 TL. gibi çok düşük bir rakama ulaştığı üzülmüş ve Oda hissesinin toplanması konusunda gerekli ve ivedi girişimlerin yapılmasını,

3 — Zamanında aidatlarını ödemeyen üyelerimizin kesin kez icraya verilerek, tahsilatın zamanında temin edilmesini,

4 — Eski Oda Avukatı Yüksel ÇEKEMOĞLU'nun hesabının en kısa süre içerisinde tasfiye edilmesini,

1975 Bütçesine ilişkin olarak :

1 — Henüz I. ve II. Teknik Kongrelerin sonuçları alınmadığı, getirdiği yarar ve yenilikler saptanmadığı ve üstelik büyük mali bir bunalım içerisinde olduğu bir dönemde Odamıza 250.000 TL. gibi büyük bir mali yük olacak III. Teknik Kongrenin gerekli olmadığını,

2 — Çok önemli bir görev olduğuna inandığımız Oda Genel Sekreterliği ücretinin bugünkü geçim koşulları da göz önüne alınarak, en azından birinci sınıf devlet memuru (Aylık 10.000 TL. brüt) düzeyinde ücret alması,

3 — Buna koşut olarak Genel Sekreter Yardımcılığı ücretinin de 4.000 TL. sına çıkarılmasını öneririz.

Yeni seçilecek Yönetim Kurulunun azami tasarrufa uyacağını umar başarılarıdır.

Denetleme Kurul Raporumuzu Genel Kurula saygıyla sunarız.

14.1.1975

Üye

Üye

Başkan

Hasan TATLIDİL

Dr. Sedat ALDEMİR

Burhaneddin AHİPAŞAOĞLU

T.M.M.O.B.
ZİRAAT MÜHENDİSLERİ ODASI
30.11.1974 Tarihi İtibariyle Muvakkat Mizanı

Hesabın Adı	Yekunlar		Bakiyeler	
	Borçlu	Alacaklı	Borçlu	Alacaklı
0 — ÖZ KAYNAKLAR :				
01 — Kanuni Gelirler	19.024,66	780.094,10		761.069,44
02 — Umumi Gelirler	20,—	8.740,—		8.720,—
03 — Ölüm Yardım Fonu Gelirleri				
a) Eski Yönetmelik		1.274.084,31		1.274.084,31
b) Yeni Yönetmelik		27.950,—		27.950,—
04 — Amortismanlar		58.850,83		58.850,83
T O P L A M	19.044,66	2.149.719,24		2.130.674,58
01 — SABİT KIYMETLER :				
01 — Binalar				
02 — Demirbaşlar	133.464,66			
T O P L A M	133.464,66		133.464,66	
02 — KASA :				
021 — Kasa	1.059.385,62	1.038.889,41		
022 — Pul Kasası				
T O P L A M	1.059.385,62	1.038.889,41	20.496,21	
03 — BANKALAR :				
031 — T. C. Ziraat Bankası	332.280,44	320.361,36	11.919,08	
032 — T. C. Ziraat Bankası Ölüm Yardım Fonu	2.098,11	450,—	1.648,11	3.249,15
033 — İstanbul Şubesi Banka Hesabı	13.654,60	16.903,75		
034 — T. Emlâk Kredi Bankası	20.455,82	15.800,—	4.655,82	
035 — Posta Çeki Hesabı	154.499,75	153.085,—	1.414,75	
036 — İzmir Şubesi Banka Hesabı	24.713,95	14.563,15	10.150,80	
037 — T. Emlâk Kredi Bankası Ölüm Yardım Fonu	24.193,—	14.500,—	9.693,—	
T O P L A M	571.895,67	535.663,26		

(Devamı)

Hesabın Adı	Yekûnlar		Bakiyeler	
	Borçlu	Alacaklı	Borçlu	Alacaklı
04 — TAHVİLLER :				
041 — Tahvil Hesabı		120,—		
T O P L A M		120,—	120,—	
05 — AMBAR HESABI :				
051 — Malzeme Ambarı				
052 — Kitap Ambarı		91.331,71		
T O P L A M		91.331,71	91.331,71	
06 — BORÇLU VE ALACAKLI HESABI :				
061 — Borçlular	99.110,58	62.902,40	36.208,18	
062 — Alacaklılar	166.351,89	310.077,35		143.725,46
T O P L A M	265.462,47	372.979,75		
07 — GELİRLER :				
071 — Hüviyet Cüzdanı Bedeli	10,—	7.715,—		
072 — Neşriyat Satış Bedeli		33.922,50		
073 — Bağış ve Yardımlar				
074 — Para Cezaları				
075 — İştirak Faizleri				
076 — Banka Faizleri				
077 — Tahvil, İkramiye ve Faiz				
078 — Sair Gelirler	775,—	19.698,69		
(Başak Gecesi)		33.400,—		
T O P L A M	785,—	94.736,19		93.951,19
08 — GİDERLER :				
081 — Malzeme Giderleri	19.997,80			
082 — Personel Giderleri	406.701,48			
083 — Hariçten Temin Edilen Hizmetler	1.657,80			

(Devamı)

Hesabın Adı	Yekûnlar		Bakiyeler	
	Borçlu	Alacaklı	Borçlu	Alacaklı
084 — Muhtelif Giderler	421.173,95	1.200,—		
085 — Ölüm Yardım Fonu a) Eski	759.451,20			
b) Yeni	14.500,—			
086 — Odalar Birliği	32.202,—			
T O P L A M	1.655.684,23	1.200,—	1.654.484,23	
09 — NAZIM HESAPLAR :				
091 — Em. Bor. Em. Alacak.				
092 — Teminattan Borç. Tem. Alacak				
093 — Vekâletten Borç. Vekâ. Alacak				
094 — Mukaveleden Borç. Muka. Alacak				
T O P L A M				
1964 Yılı Neticesi		32.205,22		32.205,22
1965 Yılı Neticesi	48.607,41		48.607,41	
1966 Yılı Neticesi	45.662,80		45.662,80	
1967 Yılı Neticesi	17.100,85		17.100,85	
1968 Yılı Neticesi	21.777,21		21.777,21	
1969 Yılı Neticesi	55.380,89		55.380,89	
1970 Yılı Neticesi	71.239,04		71.239,04	
1971 Yılı Neticesi	23.113,25		23.113,25	
1972 Yılı Neticesi	130.678,16		130.678,16	
1973 Yılı Neticesi	14.659,44		14.659,44	
Genel Toplam	4.225.393,07	4.225.393,07	2.403.805,60	2.403.805,60

T.M.M.O.B.
ZİRAAT MÜHENDİSLERİ ODASININ
30.11.1974 Tarihi İtibariyle Bütçe Mukayese Tablosu

Madde	ODA GELİRLERİ	ÖDENEK FİİLİ DURUM	F A R K L A R		
			+	-	
1	Üye Kayıt Ücretleri	8.000,—	8.720,—	720,—	
2	Aidatlar :				
	a) Üye Yıllık Aidatları	798.000,—	757.176,44		Eski yıllar + 1974 yılı aidatı toplamı olup netice yıl sonunda belli olur.
	b) Ölüm Yardım Fonu Aidatları	480.000,—	27.950,—	452.050,—	
3	Hizmet Karşılığı Alınan	1,—		1,—	
4	Hüviyet Cüzdanı Bedeli	4.000,—	7.705,—		3.705,—
5	Neşriyat Giderleri	10.000,—	33.922,50		23.922,50
6	Bağış ve Yardım	1,—		1,—	
7	Bilirkişi Ücret % 5 Hissesi	70.000,—	3.893,—	66.107,—	
8	Para Cezaları	1,—		1,—	
9	İştirak Faizleri	1,—		1,—	
10	Banka Faizleri	1.000,—	Yıl sonunda belli olur.	1.000,—	
11	Tahvil, Bono, Kira ve Faiz	1,—		1,—	
12	Amortismanlar	10.000,—	Yıl sonunda belli olur.	10.000,—	
13	Sair Gelirler	1,—	18.923,69		18.922,69
	Başak Gecesi		33.400,—		33.400,—
	TOPLAM	1.381.006,—	891.690,63	569.985,56	80.670,19

G İ D E R L E R

Bölüm	Madde	YATIRIM GİDERLERİ	ÖDENEK	Eklenen	Çıkarılan	Ödeneğin son Miktarı	Fiili Durum	Farklar + —	
I	DEMİRBAŞLAR :		25.000,—			25.000,—	4.400,04	20.599,96	
		T O P L A M	25.000,—			25.000,—	4.400,04	20.599,96	
II	GİDERLER :								
	A — Malzeme Giderleri								
1	Büro Malzemesi Ve Kırtasiye		15.000,—			15.000,—	13.547,80	1.452,20	
2	Basılı Kâğıtlar		8.000,—			8.000,—	5.225,—	2.775,—	
3	Sair Malzeme		2.000,—			2.000,—	1.225,—	775,—	
		T O P L A M	25.000,—			25.000,—	19.997,80	5.002,20	
	B — Personel Masrafları								
1	Kadrolu Personel Ücretleri		336.000,—			336.000,—	258.653,74	77.346,26	
2	Yevmiyeli Personel Ücretleri		15.000,—			15.000,—	7.330,29	7.669,71	
3	Fazla Mesai		40.000,—			40.000,—	19.954,01	20.045,99	
4	Yıllık İkramiye ve Tazminatlar		65.000,—			65.000,—	44.597,32	20.402,68	
5	Personel Yollukları		5.000,—	2.000,—		7.000,—	5.605,50	1.394,50	
6	Sigorta Primi, İşveren Hissesi		45.000,—			45.000,—	33.697,52	11.320,48	
7	Aidat Tahsil Eden Mutemet Yüzdesi		15.000,—			13.000,—	8.148,10	4.851,90	
8	Personele Sosyal Yardım		43.600,—		2.000,—	43.600,—	28.733,—	14.867,—	
		T O P L A M	564.600,—	2.000,—	2.000,—	564.600,—	406.701,48	157.898,52	
	C — Hariçten Temin Edilen Hizmetler								
1	Tamir ve Bakım Giderleri		5.000,—		1.000,—	4.000,—	977,80	3.022,20	
2	Sair Hizmetler		1,—	1.000,—		1.001,—	680,—	321,—	
		T O P L A M	5.001,—	1.000,—	1.000,—	5.001,—	1.657,80	3.343,20	

(Devamı)

G İ D E R L E R

Bölüm	Madde	YATIRIM GİDERLERİ	ÖDENEK	Eklenen	Çıkarılan	Ödeneğin son	Fiili	Farklar
						Miktarı	Durum	+ —
		D — Muhtelif Giderler						
1	Yönetim Kurulu Huzur Hakkı	27.000,—			750,—	26.250,—	11.430,—	14.820,—
2	Denetleme Kurulu Huzur Hakkı	1.350,—		750,—		22.100,—	1.650,—	450,—
3	Haysiyet Divanı Huzur Hakkı	7.500,—				7.500,—	7.500,—	7.500,—
4	Yardımcı Organlar	63.900,—			9.900,—	54.000,—	33.325,05	20.674,95
5	Kiralar	36.000,—		16.500,—		52.500,—	46.000,—	6.500,—
6	Vergive Resimler	10.000,—				10.000,—	8.695,51	1.304,49
7	Genel Kurul Giderleri	98.000,—		1.900,—		99.900,—	99.874,22	25,78
8	Mesleki Kongre ve Seminerler	35.000,—		8.000,—		43.000,—	41.922,30	1.077,70
9	Isıtma, Aydınlatma	5.000,—				5.000,—	487,25	4.512,75
10	P.T.T. Masrafları	30.000,—				30.000,—	27.410,65	2.589,35
11	Damga Pulu	2.500,—				2.500,—	1.559,06	940,94
12	Neşriyat Giderleri	40.000,—		5.000,—		45.000,—	35.989,99	9.010,01
13	Yıllık Uzman Masrafı	9.000,—			5.000,—	4.000,—	500,—	3.500,—
14	Yıllık Basın Masrafları	14.000,—				14.000,—	4.715,70	9.284,30
15	Mahkeme, İcra ve Noter Giderleri	30.000,—				30.000,—	14.745,95	15.254,05
16	Yardım ve Teberrular	75.000,—			26.500,—	48.500,—	23.500,—	25.000,—
17	Amortismanlar	10.000,—				10.000,—		10.000,—
18	Temsil Giderleri	25.000,—		10.000,—		35.000,—	33.704,10	1.295,90
						Başak Gecesi	29.543,—	
19	Demirbaş Masrafları	7.500,—				750,—	2.445,37	5.054,63
20	Sair Giderler	3.000,—				3.000,—	2.475,80	524,20
		T O P L A M	529.750,—	42.150,—	42.150,—	529.150,—	390.430,95	139.319,05

(Devamı)

GİDERLER

Bölüm	Madde	YATIRIM GİDERLERİ	ÖDENEK	Eklene	Çıkarılan	Ödeneğin son Miktarı	Fiili Durum	Farklar + —
II	ÖLÜM YARDIM FONU :							
1	Ölüm Halinde Yapılan Yardım		479.000,—		9.000,—	470.000,—		460.000,—
	a) Eski Yönetmeliğe Göre Yapılan Yardım							
	b) Yeni Yönetmeliğe Göre Yapılan Yardım						10.000,—	
2	Fonla İlgili Masraflar		1.000,—	9.000,—		10.000,—		5.500,—
	a) Eski Yönetmeliğe Göre Fonla İlgili Masraf							
	b) Yeni Yönetmeliğe Göre Fonla İlgili Masraf						4.500,—	
T O P L A M			480.000,—	9.000,—	9.000,—	480.000,—	14.500,—	465.500,—
ODALAR BİRLİĞİ (T.M.M.O.B.)			30.000,—	16.000,—		46.000,—	32.202,—	13.798,—

Aktarmalar Yönetim Kurulumuzun 2.7.1974 tarih; 31/175 sayılı kararı ile uygulanmıştır.

1975 YILI BÜTÇE TASARISI

GEREKÇE

Üye adedimiz arttıkça buna paralel olarak sorunlarımız ve halli için de masraflarımız artmaktadır.

Oyuna sunduğumuz 1975 yılı bütçe tasarısının önemli bazı özelliklerini şöyle sıralıyabiliriz.

1 — 1965 yılından 1974 yılı sonuna kadar 9 yıldır 10 lira olan üye aidatları 1975 yılı bütçe tasarısında 20 lira olarak huzurunuzda getirilmiştir. Bu miktar dahi hizmetlerin süratle yerine getirileceği ve mali olanaklarımızı düzeltereği kanısında değildir.

Zira el'an Maliyeye ödeyemediğimiz 111.000 TL. Gelir Vergisi borcumuz vardır. 20 Ocak 1975 tarihine kadar ödemiş olsa idik hiç olmasa cezası af kapsamında idi ou kurtarmış olacaktık. Şimdi ise gene af kapsamında çıktığımız için cezalı olarak ödiyeceğiz. Cezası ile birlikte takriben 135.000 TL. olacaktır. Ayrıca Ölüm Yardımından sıra bekleyen 37 üyemizin geride kalanlarına 370.000 lirayı da bir an evvel ödemek zorunluğundayız.

Yine bir çok neşriyatımızı mali olanaksızlık nedeniyle yayınlıyamamış durumdayız.

T.M.M.O. Birliğine birlik hissesinden borcumuz olduğu gibi huzurunuzda getirdiğimiz 21. dönem faaliyet raporunun baskısından matbaaya da borçlu bulunmaktayız.

Mali olanaksızlığımız böyle iken 1974 yılı sonu itibariyle üyelerimizden 1.353.512,— TL. alacağımız bizleri hiç bir zaman ümitlendirmemelidir. Zira hesabı olan bu alacağımızın büyük bir kısmı tahakkuktan düşülmektedir. Bu hususun nedenleri raporumuzun büro faaliyetleri kısmında daha detaylı açıklanmıştır.

2 — 1975 yılında yapmayı kararlaştırdığımız III. Türkiye Ziraat Yüksek Mühendisliği Teknik Kongresi için bütçe tasarıma 250.000 lira konmuştur.

3 — Personelimiz için TEKNİK-İŞ Sendikasıyla 22 Mart 1974'de imzaladığımız toplu sözleşmedeki ücretler ve Sosyal haklar bütçe tasarısında dikkate alınmıştır.

4 — Şubelerimiz ve İl temsilciliklerimizin Odamızın adına yapacakları harcamalarda yine bütçe tasarımızda dikkate alınmıştır.

5 — 1 Mart 1974 tarihinde Yeni Ölüm Yardım Fonu Yönetmeliğinin yürürlüğe girdiği malumunuzdur. Yönetmeliğe giriş ihtiyari olduğundan ve bütün üyelerimizi kapsamadığından 1975 bütçe tasarımıza yeni Ölüm Yardım Fonu Yönetmeliği dahil edilmemiş ancak ayrı bir bütçe tasarısı olarak sunulmuştur.

6 — 1975 yılı bütçe tasarısı bazı fasıl ve maddelerin artışı görünümünde ise de esasında yılın koşullarına uygun tasarruf sağlayan bütçe özelliğindedir.

Sonuç olarak bu düşüncelerin ışığı altında hazırlanmış olan 1975 yılı Bütçe Tasarısı :

I — Gelir Bütçesi

1.353.512,— TL. sı üyelerimizin geçmiş yıllardaki aidat borcu, 1.637.139,15 TL. sı da sair gelirler olmak üzere 2.990.651,15 TL. sı olarak.

II — Gider Bütçesi

2.990.651,15 TL. sı olarak düzenlenmiştir

1975 yılı Bütçe Tasarısı Genel Kurulumuzun tasvip ve onayına sunulmuştur. Yıl içinde Fasıl ve Maddeler arasında aktarmalara Yönetim Kurulu yetkilidir.

1975 YILI BÜTÇE TASARISI

Bölüm - Madde	GELİRLER	Lira Kr.	Lira Kr.
I	Geçen Yıdan Devreden		
1	Kasa	20.990,59	20.990,59
2	Bankalar		40.316,88
	a) T. C. Ziraat Bankası	13.649,30	
	b) T. C. Ziraat Bankası Ölüm Yardım Fonu	1.691,66	
	c) T. Emlâk Kredi Bankası	5.932,35	
	d) T. Emlâk Kredi Bankası Ölüm Yardım Fonu	6.913,77	
	e) İstanbul Şubemiz Banka Hesabı	—	
	f) İzmir Şubemiz Banka Hesabı	10.150,80	
	g) Posta - Çeki Hesabı	1.979,—	
3	Muhtelif Borçlular		1.386.337,68
	a) Muhtelif Borçlular	32.825,68	
	b) Üye Aidat Borçları		
	1961 yılından	—	
	1962 "	—	
	1963 "	—	
	1964 "	—	
	1965 "	—	
	1966 "	18.500,—	
	1967 "	39.600,—	
	1968 "	67.400,—	
	1969 "	102.000,—	
	1970 "	105.500,—	
	1971 "	135.500,—	
	1972 "	90.200,—	
	1973 "	191.080,—	
	1974 "	603.732,—	
	I. Bölüm Toplamı	<u><u>1.447.645,15</u></u>	<u><u>1.447.645,15</u></u>

1975 YILI BÜTÇE TASARISI

Bölüm - Madde	GELİRLER	Lira Kr.	Lira Kr.
II	Oda Gelirleri		
1	Üye Kayıt Ücretleri (400 x 20)	8.000,—	
2	Üye Yıllık Aidatı (6000 x 20 x 12)	1.440.000,—	
3	Hizmet Karşılığı Alınan	1,—	
4	Hüviyet Cüzdanı Bedeli (400 x 10)	4.000,—	
5	Neşriyat Gelirleri	10.000,—	
6	Bağış ve Yardımlar	1,—	
7	Para Cezaları	1,—	
8	Bil'rkişi Ücreti % 5 Oda Hissesi	70.000,—	
9	İştirak Gelirleri	1,—	
10	Banka Faizleri	1.000,—	
11	Tahvil, Bono, Kira ve Faiz	1,—	
12	Amortismanlar	10.000,—	
13	Sair Gelirler	1,—	
	II. Bölüm Toplamı	<u>1.543.006,—</u>	
	Gelirler Genel Toplamı		<u>2.990.651,15</u>
	G İ D E R L E R		
I	1 Yatırım Giderleri		30.000,—
	Demirbaşlar	30.000,—	
	I. Bölüm Toplamı		<u>30.000,—</u>
II	Borç Ödemeleri		651.580,—
1	Alacaklılar		651.579,—
	a) Muhtelif Alacaklılar	150.534,—	
	b) Ölüm Yardım Fonu Alacaklı	501.045,—	
2	Sair Ödemeler		1,—
	II. Bölüm Toplamı		<u>651.580,—</u>

1975 YILI BÜTÇE TASARISI

Bölüm - Madde	GELİRLER	Lira Kr.	Lira Kr.
III	A) Malzeme Giderleri		35.000,—
1	Büro Malzemesi Kırtasiye	20.000,—	
2	Basılı Kâğıtlar	10.000,—	
3	Sair Malzeme	5.000,—	35.000,—
	III. Bölüm Toplamı		659.600,—
	B) Personel Masrafları		
1	Kadrolu Personel	75.000,—	
2	Yevmiyeli Personel	372.000,—	
3	Fazla Mesai	48.000,—	
4	Yıllık İkramiyeler ve Kasa Tazminatı	20.000,—	
5	Personel Yollukları	25.000,—	
6	Sığorta Primi İşveren Hissesi	54.000,—	
7	Aidat Tahsil Eden Mutemetlik Hissesi	20.000,—	
8	Personel Sosyal Giderleri	45.600,—	
	a) Yemek Parası	32.000,—	
	b) Çocuk Zammı	3.000,—	
	c) İ Elbisesi	7.000,—	
	d) Sair Sosyal Yardım	3.600,—	
	C) Hariçten Temin Edilen Hizmetler		6.000,—
1	Tamir ve Bakım Giderleri	5.000,—	
2	Sair Hizmetler	1.000,—	
	D) Muhtelif Giderler		1.052.900,—
1	Yönetim Kurulu Huzur Hakkı (50 x 12 x 96)	57.600,—	
2	Denetleme Kurulu Huzur Hakkı (75 x 3 x 8)	1.800,—	
3	Hâsiyet Divanı Huzur Hakkı (50 x 5 x 30)	7.500,—	
4	Yardımcı Organlar Huzur Hakkı	63.900,—	
	a) Danışma Konseyi (50 x 37 x 6)		
	b) Daimi İhtisas Komisyonu (50 x 2 x 12 x 4)		
	c) Muvakkat İhtisas Komisyonu (50 x 12 x 10 x 8)		

1975 YILI BÜTÇE TASARISI

Bölüm - Madde	GELİRLER	Lira Kr.	Lira Kr.
5	Kiralar	90.000,—	
6	Vergi ve Resimler	15.000,—	
7	Genel Kurul Giderleri	145.000,—	
8	Mesleki Kongre ve Seminer	50.000,—	
	a) Başkanlık Giderleri		
	b) Yönetim Kurulu Giderleri		
	c) Sair Giderler		
9	III. Türkiye Ziraat Yüksek Mühendisliği Teknik Kongresi	250.000,—	
10	Isıtma - Aydınlatma ve Su	9.600,—	
11	P.T.T. Masrafları	45.000,—	
12	Damga Pulu	4.000,—	
13	Neşriyat Giderleri	56.000,—	
14	Yıllık Basın Masrafı	12.000,—	
15	Yıllık Uzman Masrafı	10.000,—	
16	Mahkeme İcra ve Noter Giderleri	20.000,—	
17	Yardım ve Teberrular	80.000,—	
	a) Ziraat Spor Kulübüne Yardım		
	b) T. Ziraat Mühendisleri Derneği ve Şb. Yard.		
	c) Sair Yardım ve Teberrular		
18	Amortisman Giderleri	12.000,—	
19	Temsil Giderleri	110.000,—	
	a) Başkanlık Giderleri		
	b) Yönetim Kurulu Giderleri		
	c) Genel Sekreterlik Giderleri		
	d) Delege ve Sair Görevliler		
20	Demirbaş Masrafları	7.500,—	
21	Sair Giderler	6.000,—	
	III. Bölüm Toplamı	1.753.500,—	
IV	Odalar Birliği		60.000,—

1975 YILI BÜTÇE TASARISI

Bölüm - Madde	GELİRLER		Lira Kr.	Lira Kr.
1	T.M.M.O.B.	(5000 x 1 x 12)	60.000,—	
	IV. Bölüm Toplamı		<u>60.000,—</u>	60.000,—
V	1975 Yılı (na Devredilecek Gelir Fazlası)			495.571,15
	Gelirler Fazlası		<u>495.571,15</u>	
	V. Bölüm Toplamı			495.571,15
	Gider Bölümleri Toplamı			
	I. Bölüm Toplamı		30.000,—	
	II. Bölüm Toplamı		651.580,—	
	III. Bölüm Toplamı		1.753.500,—	
	IV. Bölüm Toplamı		60.000,—	
	V. Bölüm Toplamı		495.571,15	
	Giderler Genel Toplamı			<u>2.990.651,15</u>

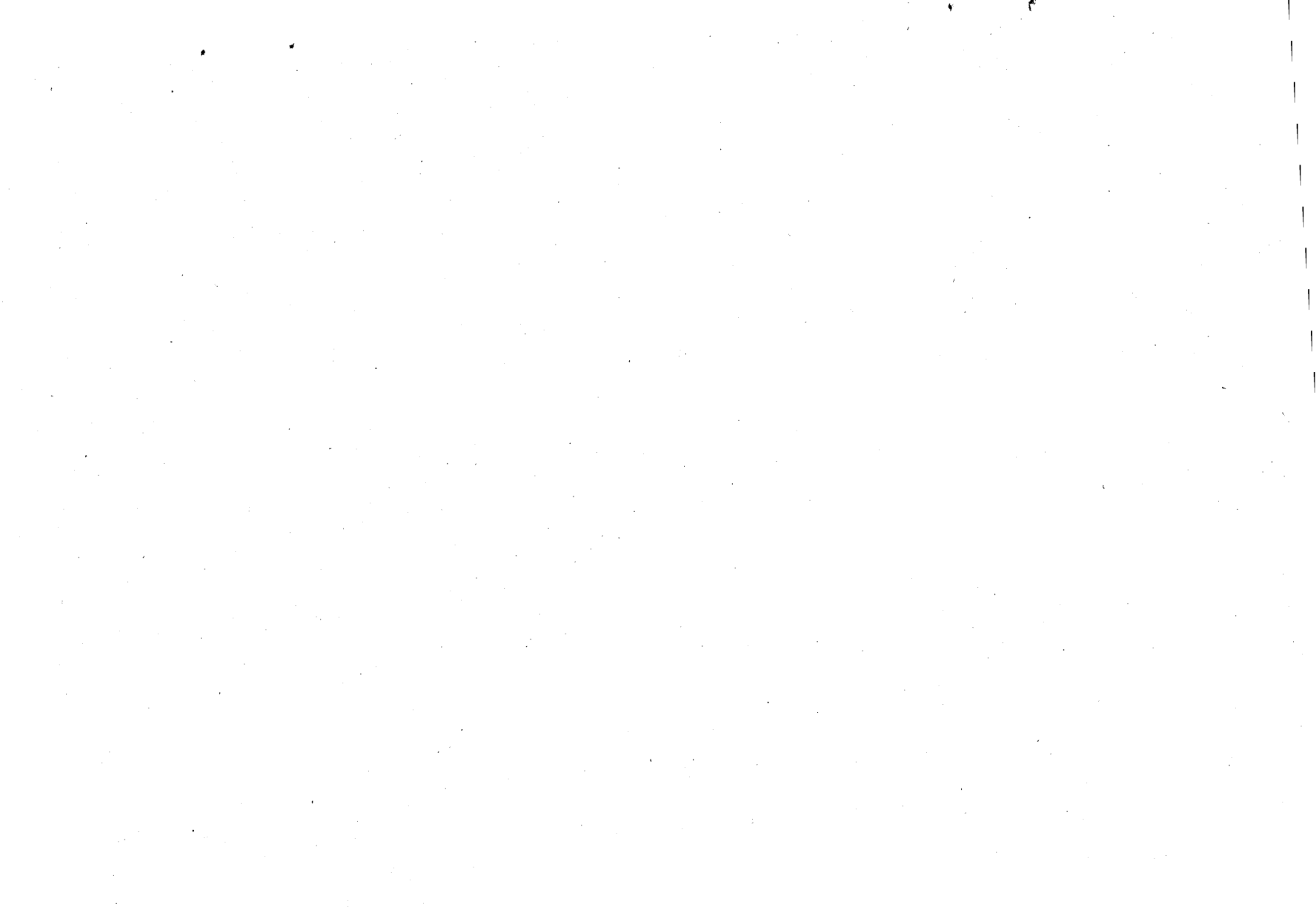
1975 YILI ÖLÜM YARDIM FONU BÜTÇE TASARISI

Bölüm Madde	GELİRLER	Lira Krş.	Lira Krş.
I	GELİRLER	120.000,—	120.000,—
1	(Yeni Yönetmelik) Ölüm Yardım Fonu Geliri (1.000 x 10 x 12)		
	I. Bölüm Toplamı		120.000,—

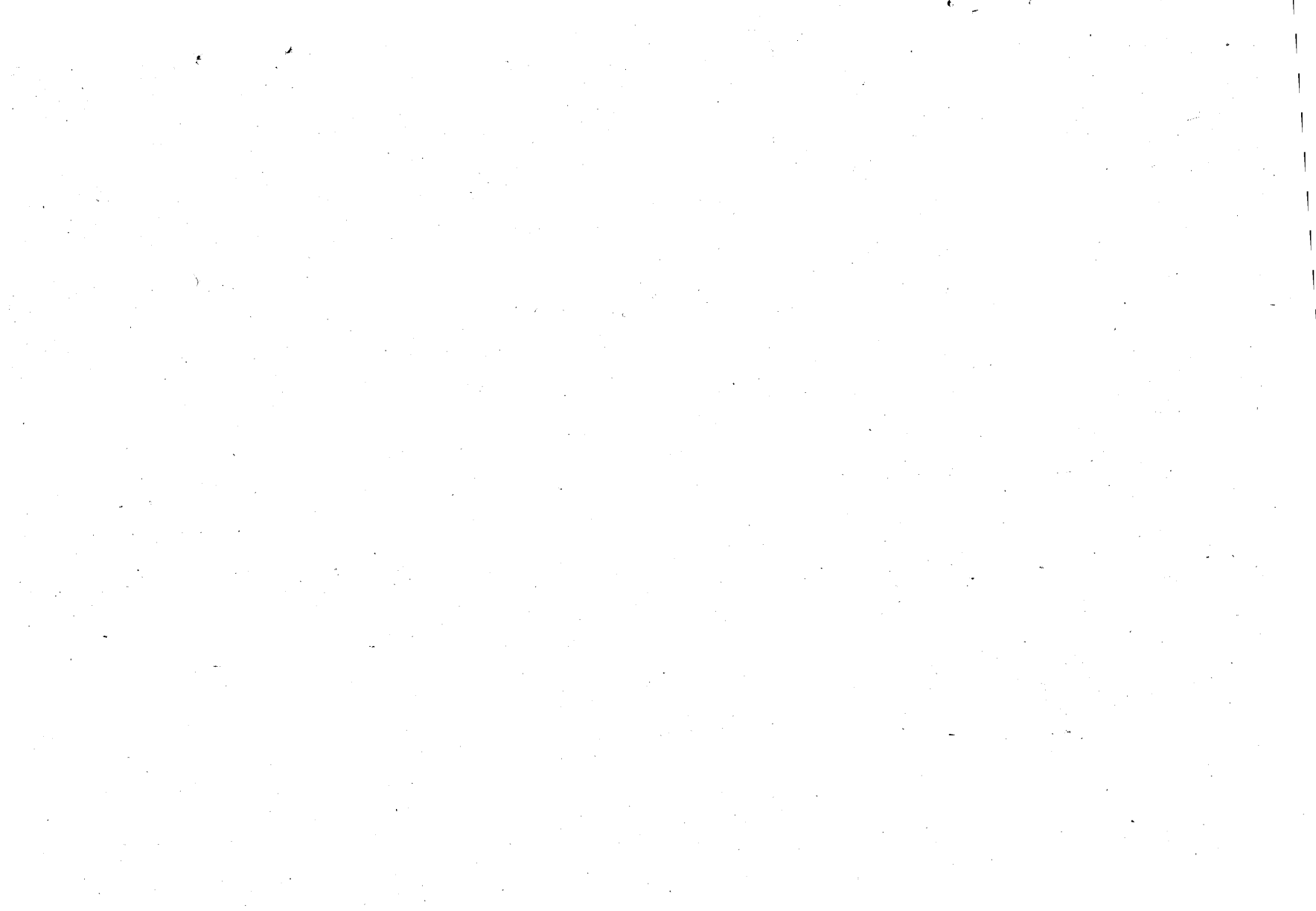
Bölüm Madde	GİDERLER	Lira Krş.	Lira Krş.
I	GİDERLER		85.000,—
1	(Yeni Yönetmelik) Ölüm Yard. Fonu Gideri		
a)	Ölüm Halinde Yapılacak Yardım	60.000,—	
b)	Cenaze Masrafları	9.000,—	
c)	Fonla İlgili Masraf	6.000,—	
d)	Emeklilik Nedeniyle Ayrılanlara Tediye	10.000,—	
	I. Bölüm Toplamı		85.000,—
II	1976 Yılına Devredecek Gelir Fazlası		35.000,—
III	Bölümler Toplamı		120.000,—
	I. Bölüm Toplamı	85.000,—	
	II. Bölüm Toplamı	35.000,—	

PERSONEL KADRO CETVELİ

Kadro Ünvanı	1974 Yılı Kadrosu Ücreti TL.	1975 Yılı Kadrosu Ücreti TL.
Genel Sekreter	7.000,—	7.500,—
Hukuk Müşaviri	1.000,—	1.000,—
Genel Sekreter Yardımcısı	3.200,—	3.200,—
Kasa Tazminatı	750,—	750,—
Muhasebe Memuru	1.350,—	1.540,—
Büro Memuru	1.400,—	1.490,—
Büro Memuru	1.500,—	1.690,—
Büro Memuru	1.150,—	İPTAL
Büro Memuru	1.200,—	1.390,—
Büro Memuru	1.400,—	1.590,—
Büro Memuru	1.350,—	1.540,—
Büro Memuru	1.200,—	1.390,—
Büro Memuru	1.300,—	1.490,—
Büro Memuru	1.250,—	1.390,—
Büro Memuru	1.250,—	1.390,—
Müstahdem	1.050,—	1.200,—

ekler

1974 YILI ODAMIZDA OLUŞTURULAN KOMİSYONLAR

PERSONEL KOMİSYONU

AKUĞUR Mustafa

DOĞANAY Saim

GÜMAN Selâhattin

GÜREL Nurhan

OCAKÇI Kemal

ÖZSOMER Tuncer

HUBUBAT FİATLARINI TESBİT KOMİSYONU

ARIKÖK Ziya

BAYRAKTAR Hülya

ÇALI Recep

DEMİRSOY Hadi

DURLU Nazım

GÜNEŞ Prof. Dr. Turan

GÜZELİŞ İbrahim

POYRAZ Hüsnü

KIZILDAĞ Hulusi

1974/75 YILI KAMPANYASI ÇELTİK ALIM VE PİRİNÇ SATIŞ FİATLARI TES- BİT KOMİSYONU

DURLU Nazım

GÜNEŞ Turan

GÜZELİŞ İbrahim

POYRAZ Hüsnü

TEST RAPORLARINI İNCELEME ve BELGELENDİRME KOMİSYONU

EROL Doç. Dr. M. Arif

HARZADIN Prof. Dr. Gazanfer

KADAYIFÇILAR Prof. Dr. Süleyman

YARAŞ Yılmaz

ANTEPLİOĞLU Ayhan

TARIM ÜRÜNLERİ FİAT POLİTİKASINI SAPTAMA KOMİSYONU

BEKTÖRE Nuran

DİŞA Selâhattin

GÜNEŞ Prof. Dr. Turan

GÜVERİ Erdoğan

KAPTAN Dr. Kemal

TÜRKİYE BAĞCILIK TEKNİK KONGRESİ KOMİSYONU

AKOYLU Adnan

GÜNAY Orhan

ANTEPLİOĞLU Ayhan

TÜRKİYE - ORTAK PAZAR İLİŞKİ- LERİ KOMİSYONU

TARAKLI Dr. Duran

TATLIDİL Hasan

TÜRKİYE I. SÜTÇÜLÜK KONGRESİ KOMİSYONU

ERALP Prof. Dr. Muazzez
ŞAHİN Dr. Metin
TOPAL Erdiñç
URAZ Doç. Dr. Tümer
TALUĞ Cemal

TARIM BAKANLIĞININ YENİDEN DÜ- ZENLENMESİNE İLİŞKİN KANUN TA- SARISI HAZIRLAMA KOMİSYONU

AHİPAŞAOĞLU Burhanettin
GÖKÇORA Kemal
GÜNAY Ekrem
TEOMAN Nahit
YETENER Hasar

PAMUK FİATLARINI TESBİT KOMİS- YONU

AKIN Gülay
AS Ülkü
BÜLBÜL Doç. Dr. Mehmet
IŞIKHAN Prof. Dr. Mustafa
İLİSULU Prof. Dr. Kamil

FINDIK FİATLARINI TESBİT KOMİS- YONU

DİŞA Selâhattin
AYFER Prof. Dr. Mahmut
ERKUŞ Doç. Dr. Ahmet

BUĞDAY SORUNU KOMİSYONU

BURAK Zekâi
DEMİRLİÇAKMAK Ahmet

AYÇİÇEĞİ KOMİSYONU

AKIN Gülay
AS Ülkü
BÜLBÜL Doç. Dr. Mehmet
IŞIKHAN Prof. Dr. Mustafa
İLİSULU Prof. Dr. Kamil

ÇAY FİATLARINI TESBİT KOMİSYONU

AS Ülkü
ÇAPAN Gürbüz
MUTLU Ragıp
KIZILDAĞ Hulusi

TÜTÜN FİATLARI TESBİT KOMİSYONU

AS Ülkü
BÜLBÜL Doç. Dr. Mehmet
IŞIKHAN Prof. Dr. Mustafa
İLİSULU Prof. Dr. Kamil

TOPRAK ve TARIM REFORMU MÜS- TEŞARLIĞI TARAFINDAN ÇIKARTI- LAN ÇAYIR - MER'A YÖNETMELİĞİ- Nİ İNCELEME KOMİSYONU

BAKIR Prof. Dr. Ömer
ERKUN Doç. Dr. Vecdet

TARIM SİGORTASI KANUN TEKLİ- FİNE ODAMIZ GÖRÜŞÜNÜ SAPTA- MA KOMİSYONU

AHİPAŞAOĞLU Burhanettin
BÜLBÜL Doç. Dr. Mehmet
KAPTAN Dr. Kemal

**GIDA TEKNOLOJİSİ SORUNLARINI
TESBİT KOMİSYONU**

AHİPAŞAOĞLU Burhanettin

GÖKÇORA Kemal

KAPTAN Dr. Bülent

PAMİR Prof. Dr. Hilmi

BÜLBÜL Dr. Cemil

**1975 İTHALAT REJİMİ VE İTHAL
LİSTELERİNİ SAPTAMA KOMİS-
YONU**

GÜRKAN Nuri

KİPMAN Necdet

UĞUR Behçet

BÜLBÜL Dr. Cemil

**1975 TÜRKİYE ZİRAAT YÜKSEK
MÜHENDİSLİĞİ III. TEKNİK KONG-
RESİ TERTİP KOMİSYONU**

MUMSUZ Prof. Dr. Nuri

OKTAR Murat

BÜLBÜL Doç. Dr. Mehmet

GÜMÜŞSUYU Dr. İbrahim

ÖZTAN Dr. Aydın

TİTİZ Dr. Savaş

CANGİR Cemil

ARDA Çetin

**1975 YILI BİLİRKİŞİ SEÇİM
KOMİSYONU**

BÜLBÜL Dr. Cemil

ARDA Çetin

ANTEPLİOĞLU Ayhan

TOPUZ Ender

**HAŞHAŞ EKİMİNİN SERBEST BIRAKILMASIYLA İLGİLİ OLARAK
ZİRAAT MÜHENDİSLERİ ODASININ GÖRÜŞLERİ HAKKINDA
ODA BAŞKANI DR. DURAN TARAKLININ BASINA VERDİĞİ DEMEÇ**

Bakanlar Kurulunca 7 ilimizde yeniden haşhaş ekimine ve afyon üretimine izin verilmiş olması Ziraat Mühendisleri Odasınca memnuniyetle karşılanmıştır.

Karar 131.000 dekar arazide haşhaş ekimi yapan 89.000 çiftçi ailesini ilgilendirmektedir. Haşhaş ekimi yapan çiftçilerden 64.000'nin yaklaşık olarak 91.000 dönüm alanda 148 ton ham afyon üretimi göz önünde bulundurulursa konunun yurdumuzun ekonomik ve sosyal yapısındaki önemi daha da belirgin olarak ortaya çıkmaktadır.

Haşhaş ekiminin daha ziyade verimsiz tarım arazilerinde yapıldığı göz önünde tutulursa, ekimin yasaklanması ile haşhaşın yerine üreticiye aynı geliri sağlayacak bir başka mahsulün konulması mümkün bulunmamakta ve dolayısıyla kaybedilen çiftçi gelirlerinin, bugüne kadar başka kaynaklardan tazmini sağlanmadığına göre, son karar en azından Türk çiftçisinin ve ekonomisinin haksız olarak kaybettiği gelirlerin yeniden sağlanması imkânını vermiştir.

Ayrıca dünya kamu oyuna A.B.D.'ne kaçak olarak götürülen ham afyonun Türkiye çıkışı olduğu yönündeki propaganda da, A.B.D.'de afyon kaçakçılığının durmaması nedeniyle, mantıki bir mesnetten mahrum kalmıştır.

Haşhaş ekimine 7 ilde yeniden müsaade edilmekle, Türkiye'nin onurlu ve kendi menfaatlerine uygun kararları alması bakımından da haysiyetli bir dış politika uygulayacağını Türk ve Dünya kamu oyuna göstermesi bakımından da bunu gurur verici bir karar olarak görmekteyiz.

Dünya ilâç piyasasının ham madde ihtiyacı 200 ton afyon olduğuna ve haşhaş ekimine müsaade edilen illerde yılda 148 ton afyon üretildiğine göre, bugün için yalnız 7 ilde haşhaş ekimine müsaade edilmesi; 1470 sayılı Kanunun 18 inci maddesinde "Haşhaş ekilecek ve afyon üretilecek yerler, her yıl tarımsal ve ekonomik gereklere, ihracat imkânlarına ve stok durumlarına göre" tesbit edileceği ilkesi ile de tutarlı olmaktadır. Nerde kaldı ki daha fazla ham afyona ihtiyaç duyulduğunda, bu istihsalin alınacak kültürel tedbirlerle, ekim alanını genişletmeden temini de mümkündür.

Netice olarak bağımsız ve haysiyetli bir politikanın belirtisi olan memleketimizin ekonomik, sosyal ve politik çıkarlarına tümüyle uygun bulunan ve 7 ilimizde yeniden haşhaş ekimine izin veren son Hükümet Kararını Ziraat Mühendisleri Odası olarak destekliyor ve bu kararın Odamızın bundan önceki kararları doğrultusunda gerçekleşmiş olmasından kıvanç duyuyoruz.

4 Temmuz 1974
ANKARA

17 Aralık 1974 günü İzmir'de; İzmir, Manisa, Uşak, Aydın, Denizli ve Muğla illerinde çalışan Ziraat Yüksek Mühendislerinin katılımı ile yapılan, Bölgesel Toplantı nedeniyle yayınlanan basın bültenimiz.

1. Genel Durum :

Bilindiği gibi tarımsal ürünlerin ihracatından sağlanan gelirler genel ihracat gelirlerimizin % 75 - 80 ini oluşturmaktadır. Halbuki 1974 yılından önce oluşan dünya ekonomik sorunları memleketimizin ihracatını da etkilemiştir. Dünyadaki enflasyonist gidiş dolayısıyla ihracat gelirlerinde nisbi bir artış görülmekle beraber, miktarca önemli azalmalar kaydedilmiştir. Örneğin 1973 - 1974 yıllarının Ocak - Ağustos dönemi ihracat miktarlarını ve 1973 yılı fiyatlarına göre ihracat değerlerini karşılaştırsak aşağıdaki ilginç tabloyu elde etmekteyiz.

Ürünün Cinsi	İhracat birimi	1973 yılı ihracatı	1973 yılı fiyatına göre değeri (bin dolar)	1974 yılı ihracatı	1973 yılı fiyatına göre değeri (bin dolar)
Tütün	Ton	77.089	88.317	82.887	94.948
Fındık	Ton	45.348	56.618	76.869	95.972
Keçi	Baş	30.843	1.321	112.823	4.832
Portakal-Mandalina	Ton	27.123	3.541	29.812	3.892
Mercimek	Ton	12.978	4.397	8.027	2.720
Nohut	Ton	28.681	7.781	16.325	4.424
Koyun	Baş	299.491	12.831	91.261	3.910
Zeytinyağı	Ton	34.696	36.312	10.852	11.359
Küspeler	Ton	294.560	38.040	180.776	23.345
Pamuk	Ton	283.263	184.602	153.761	100.205
Kuru İncir	Ton	7.124	1.145	2.443	463
Kuru Üzüm	Ton	61.398	30.609	34.397	17.143
Su Ürünleri	Ton	8.178	8.386	6.849	7.023
Limon	Ton	43.286	10.243	27.940	6.611

Kaynak : TÜSİAD, 1974 yılının sonbaharında Türk Ekonomisi, s. 70.

Görülüyor ki tablodaki tütün, fındık, keçi ve portakal gibi ürünlerin ihracatı hariç, diğer bütün ürünlerin ihracatında 1974 yılında bir önceki yıla göre hem miktar ve hem de 1973 fiyatlarına göre, değer bakımından azalma olmuştur. Bu azalmanın sebepleri bazı ürünler için iç talebin artması, bazıları içinde (Örneğin pamuk ve çekirdeksiz kuru üzüm) dış talebin azalması olarak sıralanabilir. Buna bir de ithalâta olan miktar ve değerce olan artışların baskısını da eklersek Türk tarımı; yani yurt içinde ve yurt dışında meydana gelen gelişmelerden fazlası ile etkilenecek ve neticede ekonomik durumumuzda buna göre şekillenecektir. Bu nedenle Türk tarımının sorunlarına 1974 yılında daha fazla eğilmek ve tüm olarak çözümlemek için daha fazla bir gayret sarfetmek zorunluğ u vardır. Aksine hareket tarımımızda ve ekonomimizde geri dönüşü zor dar boğazlar meydana getirecektir.

2. Üretim Plânlaması :

Bu nedenle Devletin elindeki imkânları tarım kesiminin gelişmesine sevkederken, tarımsal kaynakların en iyi şekilde kullanılması amaç edilmelidir. Başka bir deyimle Türk ekonomisinin gereksinmelerine en iyi cevap verecek şekilde Türk tarımı desteklenmeli ve tarım politikaları buna göre saptanmalıdır. Bunun için de içte ve dışta değerlendirilebilecek kadar ürün miktarı devlet desteğine konu olmalı, çiftçinin insan haysiyetine yaraşır şekilde yaşamasına imkân verecek bir fiyat saptanmalı, fiyatlar tesbit edilir ve destekleme yapılırken sosyal adalet ilkeleri ve işletme ekonomisi de göz önünde bulundurularak küçük çiftçilerin üretimde bulunmalarını ve üretime devamlarını sağlayacak bir takım tedbirler alınmalıdır. Aksine hareket, ekonomik gelişmemiz için bir potansiyel olarak gördüğümüz tarım kesiminin, ekonomik gelişmeyi yavaşlatacak ve hatta sosyal dengeyi bozacak şekilde şekillenmesine sebep olacaktır.

3. Diğer Güncel Sorunlar :

3.1 — Haşhaş Ekimi ve Afyon Alkoloidleri Fabrikası :

Bilindiği gibi 89 bin çiftçi ailesinin yararlandığı ve yaklaşık olarak 148 ton ham afyon üretiminin yapılabileceği bir alanda, 7 ilimizde, haşhaş ekimine yeniden müsaade edilmişti.

Bu konuda Toprak Mahsulleri Ofisi Afyon İlinde 10 bin veya 20 bin ton çizilmemiş haşhaş kapsülü işleyecek kapasitede "Afyon Alkaloidleri Fabrikası" nın kuruluşu için uluslararası ihaleye çıkmış bulunmaktadır. Teklifler 14.2.1975 tarihine kadar alınacak ve 20.2.1975 tarihinde açılacaktır.

Ziraat Mühendisleri Odası olarak haşhaş ekimine tekrar izin verilmesini olumlu karşıladığımızı 4 Temmuz 1974 tarihinde yayımladığımız bir Basın Bülteni ile kamu oyuna açıklamıştık.

Bu konudaki son girişimi de olumlu ve Türk çiftçisinin lehinde bir hareket olarak görmekteyiz. Ancak bu yatırımın tamamen Türk sermayesi ile kurulmasında yatırımlarda, pazarlamada yabancı ortaklığın kabul edilmesini milli çıkarlarımız açısından yararlı görmekteyiz. Aksi takdirde, Türkiye'de haşhaş ekimini yasaklatan güçler, günün birinde Afyon ilinde kurulması tasarlanan afyon alkaloidlerini de boykot edebilirler.

3.2 — 1757 Sayılı Toprak ve Tarım Reformu Kanununun 212. Maddesi ve Uygulanmasına İlişkin Görüşümüz :

Bilindiği gibi Toprak ve Tarım Reformu Kanununun bu maddesi tarım arazisinin tarım dışı amaçlara tahsisinin ne şekilde yapılacağına dairdir. Kanunun bu maddesine göre tarım arazisinin on dönüme kadar olan kısmı Toprak Reformu müsteşarlığının, 10 dönümden fazla olan kısmı da Bakanlar Kurulu kararı ile tarım dışı amaçlara göre tahsis edilebilmektedir.

Halen Millet Meclisi görevlerinde, bu maddenin belediye sınırları içerisinde, mücavir sahalarda ve İmar ve İskân Bakanlığınca tabii afetler veya gecekondularla ilgili kısımların uygulanması esnasında Toprak ve Tarım Reformu Kanununun 212. Maddesinde öngörüldüğü şekilde izin alınmadan uygulama yapılmasına amir bir madde tadil teklifi de mevcuttur.

Bilindiği gibi bu madde tabii kaynaklarımızın başında gelen verimli tarım topraklarının tahrip edilmemesini ve dolayısıyla tarımsal üretimin güvence altına alınması gayesiyle konulmuştur.

Ancak bugüne kadar olan uygulamada bu maddenin yurt çapında bilindiği ve uygulandığını söylemek mümkün değildir. Dolayısıyla tarım arazileri üzerinde olan tahribat bütün hızıyla devam etmektedir.

Diğer taraftan bir kanunun uygulanabilmesi veya gayesine ulaşması ancak konunun gereklerinin topluma hizmet amacıyla yeterince yerine getirilmesi ile mümkün olur. Aksi takdirde Kanun ölü doğmuş veya uygulamada yer bulmamış olur. Bunun en açık misali, Kanunun çıktığından bugüne kadar İçel - Ceyhan hattındaki verimli ovalarla, İzmir - Aydın - Denizli karayolu çevresindeki verimli tarım arazilerinin tarım dışı gayelerle kullanılmasına engel olamamasıdır.

Çünkü kanunun öngördüğü gayelere ulaşılabilmesi için Devletin üzerine düşen görevleri yerine getirerek, herşeyden önce şehirleşme ve sanayi bölgelerini saptaması ve bu bölgelerde ulaşım, enerji ve alt yapı hizmetlerini temin etmesi gerekmektedir. Aksi takdirde verimli tarım alanları

bir daha kazanılmıyacak şekilde tahrip edilerek elden çıkmağa devam edecek ve belki de kanunun o maddesi zamanla yürürlükten kaldırılacaktır.

Bu sorunun çözümlenmesi için Devlet Plânlama Teşkilâtı başta olmak üzere İmar ve İskân Bakanlığı, Köy İşleri ve Kooperatifler Bakanlığı ve Gıda - Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı yetkilileri bilhassa yoğun sanayileşme ve şehirleşme bölgelerinde (örneğin İstanbul, İzmir ve Adana yöreleri) Bölgesel Plânlar hazırlayarak Toprak ve Tarım Reformu Müsteşarlığının uygulamalarına yardımcı olmalıdırlar.

3.3 — Kimyevi Gübre ve Kredi :

Kimyevi gübre ihtiyacımızın büyük bir kısmının yurt dışından karşılandığı bilinmektedir. Gübre hammaddesi ihraç eden ülkelerin bir araya gelerek gübre hammaddesinin fiyatlarını 2-3 misli artırmalarına karşılık, işlenmiş gübre fiyatları da 2-3 misli artmıştır.

Netice olarak memleketimizdeki iki sene öncesine kadar gübre ithalâtı için 2,5 milyar lira ödenirken, bugün aynı düzeyde gübre tüketimi için 10 milyar lira ödenmek zorunluğu doğmuştur. Son gübre zamlarına rağmen 1973 yılı seviyesinde gübre tüketimini sağlamak istendiğinde hazineden 2,5-3 milyonluk bir destek sağlamak gerekmektedir.

Geçen yıla oranla bu yıl aynı dönemde % 55 nisbetinde daha az gübre ithalâtı gerçekleştirilmiştir. Bir taraftan fiyat artışlarının gübre tüketimini kısıtlayıcı etkisi, diğer taraftan daha az gübre ithalâtının yıllık ürünlerin üretilen miktarları üzerindeki menfi etkileri beklenilenden çok fazla olacaktır.

Bu nedenle gübre ithalât ve kullanılması konusunda yeterli kredi en kısa zamanda sağlanmalıdır.

4. Sonuç :

Görülüyor ki 1974 yılında dünyada gelişen ekonomik gelişmeler ve enflasyonist baskının memleketimiz tarım kesimi üzerindeki olumsuz etkileri bütün ağırlığı ile kendini hissettirmeye başlamıştır. Olumsuz etkiler Türk tarımının orta vadeli geleceğini etkileyecek niteliktedir.

Ziraat Mühendisleri Odası olarak tarım kesiminin krizden çıkmasının ancak devamlı tutarlı ve cesaretli kararlar alınması ve uygulanması ile mümkün olacağına inanmaktayız.

Saygılarımızla.

Dr. Duran TARAKLI

Ziraat Mühendisleri Odası

Genel Başkanı

DR. DURAN TARAKLI'NIN KIBRIS TÜRK VE RUM TOPLULUKLARINA GIDA YARDIMI ÇAĞRISI

Şımarık Yunan Cuntası ile onların daha da şımarık efendilerine (!) ve Kıbrıs'taki kukllarına layık oldukları dersi vermek için Türk Silâhlı Kuvvetlerinin Kıbrıs'ta başlattıkları çıkartma ve indirme harekâtını 7 bin Ziraat Yüksek Mühendisi adına Ziraat Mühendisleri Odası olarak yürekten desteklediğimizi Türk ve Dünya kamu oyuna açıklamanın gurur ve kıvancını duymaktayız.

Kıbrıs'taki Türk ve Rum topluluklarının özgür ve insanca bir yaşama düzeyini amaçlayan bu harekâtın başarılı bir şekilde sonuçlanacağına yürekten inanmaktayız.

Kıbrıs ihtilâfını barışçı yollarla çözümlene yoluna Hükümetimizin tüm diplomatik girişimlerinin neticesiz kalması sonucunda aldığı bu karar, gerektiğinde tek başımıza da olsa kanımızla, canımızla ulusal haklarımızı koruyacak güçte bir Millet olduğumuzun gurur verici bir örneği olarak tarihe geçecektir.

Hükümetimizin bağımsız ve onurlu dış politikası ile şanlı ordumuzun cesaret ve azmini gururla ve göğsümüz kabarak alkışlıyoruz.

Üyelerimizi ve tüm vatandaşlarımızı Kıbrıs'ta emperyalist uşakların giriştiği yağmadan dolayı gıda ihtiyacı içinde bulunan Türk ve Rum topluluklarına gıda yardımı yapmaya davet ederiz.

21 Temmuz 1974

Ek : 2 - 4

Türkiye Gazeteciler Sendikası Başkanlığına
Tuna Caddesi 1/26
ANKARA

Kıbrıs'ta ikinci barış hareketi döneminde Rumlar tarafından tutsak edildikten sonra, insanlık dışı ateş edilerek gazeteci Adem RAVUZ'un şehit edilmesini tüm Ziraat Mühendisleri üzüntüyle karşılamıştır.

Tek tesellimiz mesleğinizin ülkedeki saygınlığının daha da artmış olmasıdır.

Başsağlığı diler acılarınızı paylaşırız.

ZİRAAT MÜHENDİSLERİ ODASI

Sayın Elif YAVUZ
Çınar Köyü
Hafik - SİVAS

Kıbrıs ikinci barış hareketinde tutsak edildikten sonra şehit edilen öğrencinizin aziz hatırasını rahmetle anar acınızı paylaşır başsağlığı dileriz.

ZİRAAT MÜHENDİSLERİ ODASI

ZİRAAT MÜHENDİSLERİ ODASI GENEL BAŞKANI Dr. DURAN TARAKLI'nın 6 Aralık 1974'de Edirne, Tekirdağ, Kırklareli ve İstanbul'daki Ziraat Yüksek Mühendislerinin iştirakları ile yapılan İstanbul Bölgesel toplantıda yaptığı konuşmanın metni :

Demokratik rejim toplumsal niteliği olan kararların toplumda serbestçe tartışılarak oluşturulmasını ve ondan sonra yürürlüğe konulmasını gerektirmektedir. Böylesi bir hareket toplum yararına çalışmayı ilke edinmiş herkesi ve bu arada Türk Çiftçisi ile bütünleşmiş ve bununla öğünen bir topluluk olan Ziraat Yüksek Mühendislerini daha da memnun edecektir.

Ancak bazı hakim güçler demokratik gelişmeden fazlasıyla rahatsız olmakta, bazı kararların kapalı kapılar ardında alınması için her türlü gayreti göstermektedirler. Çünkü bu hakim güçler, tabana inen veya tabandan gelen her hareketin kendi egemenliğine ve tatlı kârlarına indirilen bir darbe olacağını - dün olduğu kadar bugün de - bilinci içindedirler.

Memleketimizde hızla gelişen demokratik hareket, Dünyadaki enerji bunalımı ve ekonomik krizin neticesinde yeni boyutlar kazanarak süregelmektedir. Enerji bunalımı ve ekonomik krizin derecesine göre de meydana gelen hareketin hızı artmakta boyutları daha başka olmaktadır.

Bilindiği gibi Dünyadaki enflasyonist gelişmenin ve enerji bunalımının memleketimizin tarım kesimindeki neticesi daha etkin ve ilginç olarak seyretmektedir. Çünkü memleketimizde bütün varlığıyla dışa bağlı sermaye, dışardaki sermaye çevrelerinin emirlerine uygun olarak geri kalmış memleketlerdeki ve bu arada memleketimizdeki oyunlarını büyük bir ustalıkla tezgâhlamaktadırlar. Halen gelişmiş ülkeler gelişmemiş ülkeler üzerindeki egemenliklerini sürdürürebilmek için, enerji ve sermayeden daha etkin bir silâh bulmuşlardır. Bu da "Gıda" dır. Gıda oyunu halkın temel gıda maddeleri üzerinde sürdürülmektedir. Bilindiği gibi temel gıda maddesi denildiğinde memleketimizde ekmek, margarin, şeker, pirinç gibi tarımsal ürünler akla gelmektedir.

Bunlardan en ilginç beş aydır toplum önünde sürdürülen bitkisel yağ daha yaygın adıyla margarin oyunudur. Bu konuyu huzurunuzda bütün çıplaklığı ile tartışmak ve kamu oyunu aydınlatmak istiyorum.

Bilindiği gibi çıkarıcı çevreler de dahil üzerinde fikir birliğine varılmış olan bir husus vardır. O da Türkiye de margarin tüketiminin yılda 160 - 170 bin ton, rafine sıvı yağ tüketiminin ise 120 - 130 bin ton olmak üzere yıllık tüketimin 280 - 300 bin ton civarında olduğudur. Bu yağ tüketiminin 130 - 135 bin tonunun pamuk çekirdeğinden elde edileceği hususunda da fazla bir ayrıcalık yoktur. Yoktur, çünkü pamuk çekirdeği ve ondan elde edilen yağ üzerinde de çıkarıcı zümrelerin fazla etkileri mevcut değildir. Ancak ayçiçeği üretimi ve ayçiçeğinden elde edilen yağ miktarı üzerinde birbirini tutmayan rakamlar ve beyanlar mevcuttur. Çünkü Türkiye'deki yağ darlığının nedeni ayçiçeği üretiminin çıkarıcı çevrelerce kontrol altına alınmasında ve dolayısıyla yağ darlığının yağ üretimine sokulmamasından düğüm- lenmektedir. Memleketimizdeki çıkarıcı çevrelerle onun yurt dışındaki iş- birlikçileri Dünya borsalarında da yağ fiyatlarını aşırı bir şekilde arttırarak oynanan oyunun kendi istemedikleri yönde çözümlenmesini de zorlaştır- maktadırlar.

Ayçiçeği üretimi ve değerlendirilmesine ilişkin olarak çıkarıcı çevre- rin savlarını aşağıdaki gibi özetleyebiliriz :

1 — Ayçiçeği üretimi 330 - 340 bin tondur.

2 — Ayçiçeği üretici elinden kilosu 440 kuruştan - 550 kuruşa kadar satın alınmıştır.

3 — Halen ayçiçeği tahomunun % 50 ve hatta daha fazlası üretici çiftçinin elindedir. Bu nedenle yağa ve dolayısıyla ayçiçeğine şu anda ya- pılacak zam üreticinin lehine olacaktır.

Halbuki bizim tesbitlerimize göre durum şöyledir :

1 — Ayçiçeğinin yağlığa ayrılacak üretim miktarı 450 bin tondur.

2 — Ayçiçeğinin % 75'i köylü elinden doğrudan doğruya ve kilosu 400 - 430 kuruşa satın alınmıştır. Geri kalan % 25'i borsada kilosu 450 - 480 ku- ruştan işlem görmüştür ve çiftçi elinde ayçiçeği kalmamıştır. Ortalama fiat 420 - 430 kuruşu aşamamaktadır. Halen yürürlükte olan yağ fiyatları ayçi- çeğinin kilosunun 425 kuruşa satıldığı hesaplanarak saptanmıştır. Hatta ha- len yürürlükteki fiyatlar rasyonel çalışan fabrikalar için ayçiçeğinin kilosu 450 kuruşa alınsa dahi verimli ve kârlı olmaktadır.

Netice olarak denilebilir ki, bugünkü yağ darlığının baş nedeni ekono- mik bakımdan yeteri kadar güçlü olmamamızdan ileri gelmektedir. Eğer gerekli tedbirler alınmadan çıkarıcı çevrelerin isteklerine boyun eğilerek margarin fiyatları Dünya fiyatlarına çekilirse, Ziraat Mühendisleri Odası ola- rak yaptığımız ve kabul ettiğimiz tesbitlere göre yalnız ayçiçeğinden elde

edilecek margarin için tüketici 500 milyon liralık fazla bir ödeme yapmak zorunda bırakılacak ve bu değerden gerçek üretici çiftçiye bu yıl için bir kuruş bile ödenmeyecektir.

Bilindiği ve yukarıda temas ettiğimiz gibi halkımızın temel gıda maddelerinden bir diğeri de ekmektir. Halkımızın bu vazgeçilmez tüketim maddesi ekmek üzerinde de gerekli tedbirler alınmazsa 2-3 ay sonra bir darlığın meydana gelmesi söz konusudur. Bu nedenle Toprak Mahsulleri Ofisinin elinde bulunan stok buğdayların yerine ve gayesine uygun kullanılmasına ilişkin tedbirler hemen alınmalı ve buğday stoklarının yeni hasat mevsimine kadar piyasaya tanzim için kullanılması sağlanmalıdır. Aksi takdirde buğday açığımızı kapatmak için daha fazla döviz tahsisı kaçınılmaz olacaktır.

Yine Dünyadaki enflasyonist gidişin ve spekülâtif oyunların neticesi kimyevi gübre fiyatları 2-3 misli arttırılmış, gübre ithalâtı için ayırdığımız miktar iki esne öncesine nisbetle dört misli artarak 10 milyar liraya ulaşmıştır. Buna rağmen çiftçinin gübre kullanması için gerekli tedbirlerin etkin olarak alınmadığını Ziraat Mühendisleri Odası olarak endişe ile izlemekteyiz. Çiftçinin gübre tüketimini sağlayacak kredi, dağıtım ve pazarlama sorunları 15-20 gün içerisinde bir karara bağlanmazsa buğday ve ayçiçeği 2-3 ay içerisinde de bir neticeye götürülemezse patates, şeker pancarı gibi ürünlerin 1975 yılındaki üretim miktarlarında bir düşme olacağı kaçınılmazdır. Bu ise halkımızın beslenmesinde daha fazla sorun, kalkınma hamlemizin duraklaması, artık değerinin yurt dışına başka bir deyimle gelişmiş ülkelere daha fazla miktarda aktarılması demektir. Daha somut bir ifade ile ise, daha fazla sosyal, politik ve ekonomik bunalım demektir.

Tarım kesiminde diğer bir sorun da üretim plânlamasıdır. Üretim plânlamasını kısaca tarımsal kaynaklarımızın yurt gereksinmelerine en iyi cevap verecek şekilde kullanılması diye tanımlarsak, bugün için memleketimiz tarım kesiminde üretim plânlamasının olmadığını kesinlikle söyleyebiliriz. Halen Devlet olarak üç Bakanlık tarafından ayrı ayrı tesbit edilen politikalara göre yürütülen ürün desteklemesi vardır. Böylesine bir uygulama bir taraftan desteklenen ürünlerde tüketimden daha fazla üretim yapılmasına sebep olurken, diğer taraftan da tarımsal kaynaklarımızın israfına sebep olduğu ortadadır. Tarımsal sorunların bu kadar önem kazandığı bu dönemde, neticeleri uzun dönemde istihsal edilecek olsa da, mutlaka geçerli ve tutarlı bir üretim plânlamasına başlanılmalı ve bu husus sağlanmalıdır.

Görülüyor ki tarım kesiminin geleceği hiç de iç açıcı değildir. Ancak bu sorunlar üstesinden gelinmeyecek kadar zor ve imkânsız şeyler de değildir. Bazılarını bir iki ay, bazılarını bir iki sene içerisinde çözümlmek veya düzene koymak mümkün olabilir.

Aksine hareket yani, sorunların çözüm tedbirlerini hemen alınmıyarak ileriye ertelemek, memleketimizde tamiri güç ekonomik, sosyal ve politik gedikler açacağı ortadadır. Çünkü çiftçi nüfusu halen memleket nüfusumuzun % 65'ini oluşturmaktadır. Yukarıda söylenen sorunlar üretici olarak çiftçi kesimini, tüketici olarak memleket nüfusunun tümünü ilgilendirmektedir. İşte bu nedenle tarım kesiminde temas ettiğimiz bu denli sorunlar memleketimizin tüm ekonomik, sosyal ve politik çehresini etkileyecek kadar önemlidir.

Tarım kesiminin bu sorunlarının yanında bir de Türkiye'nin yurt dışında karşı karşıya olduğu sorunları düşünürsek, Türkiye'nin her zamankinden daha çok bugün; güçlü, parlamento ve halka dayalı ve kendi içinde tutarlı hükümlere ihtiyaç duyduğu ortadadır. Halbuki memleketimiz aylardır ciddi bir hükümet krizi ile karşı karşıyadır. İşte tek başına bu husus sorunlarımızı her geçen gün daha zor çözümlenir hale getirmekte ve bulanık sudan, sisli havadan hoşlanan çıkar çevrelerine sayısız fırsatlar yaratmaktadır. Bu nedendir ki, Ziraat Mühendisleri Odası olarak parlamento dayalı, demokratik ve güçlü hükümetlerin özlemi içersindeyiz. Bu günkü parlamento aritmetiğinin Türk toplumunun da özlemini çektiği hükümetlerin kurulmasına imkân vermediğini olaylar ortaya koymuştur. Netice olarak da halkın hakemliğine başvurmak, yani seçim kaçınılmaz olmuştur.

Halkı ile bütünleşmiş Ziraat Mühendisleri ve onun yasal temsilcileri olarak "Erken Seçim" i kaçınılmaz gördüğümüzden, bir "Erken Seçim" kampanyası açmış bulunuyoruz. Bu neden huzurunuzda basın ve TRT'nin aracılığı ile Türk kamu oyuna

- Toprağı tok, hayvanı tok, insanı tok bir ülke,
- Halkça ve hakça toprak reformu,
- Yaygın ve etkin kooperatifçilik,
- Kırsal alanda sosyal güvenlik,
- Üretken emeğin değerlendirilmesi,
- Gerçek halk iktidarı

İçin "Erken Seçim" gereklidir diye sesleniyoruz.

ZİRAAT MÜHENDİSLERİ MESLEK ÖRGÜTLERİNİN HÜKÜMET BUNALIMINA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

14 Ekim 1973 seçimleri ile, bir ara rejimi aşarak Türk Demokrasisini düzlüğe çıkararak halkımız, işbirlikçi güçlerin yarattığı bugünkü hükümet bunalımını da oylarıyla sona erdirecektir.

Ülkemiz, ivedi çözüm bekliyen bir çok iç ve dış sorunlarla karşı karşıyadır. Bu günkü parlamentonun, bu sorunları ulusun ve halkın çıkarları doğrultusunda çözümlenebilecek ve dışarda kazanılan saygınlığı sürdürebilecek bir hükümeti ortaya koyabilmesinin olanaksızlığı kesinlik kazanmıştır.

Kamu oyunca yakından bilindiği gibi Türk Ziraat Yüksek Mühendislerinin en yoğun olarak çalıştığı Tarım Bakanlığında ÇAĞDIŞI düşüncenin temsilcisi bir bakanın Türk Ulusu ve tarımını parçalama, yıkma amacına yönelik uygulamasının sona erdirilmesini ülke çıkarlarına uygun görüyoruz.

Tarım kesiminde bu düşüncenin açtığı yaraların somut örnekleri sayılmayacak kadar çoktur. Öncelikle halkçı düşüncedeki tüm uzman personel görevlerinden alınmış, ilaç, tohumluk, gübre, traktör gibi üretimi artıracak temel ve gerekli girdilerle ilgili sorunları çözmek yerine tarikat örgütlenmesi yapılmıştır.

Bu nedenle bir an önce kurulmasını dilediğimiz Hükümetin temel hedefi erken seçim olarak somutlaşmalıdır. İki aya varan hükümet bunalımının sorumluları artık halkımıza ve onun yargısına en yakın zamanda saygı duymalıdır.

**T.M.M.O.B. ZİRAAT MÜHENDİSLERİ ODASI BAŞKANI
DR. DURAN TARAKLI'NIN 30 KASIM 1974 GÜNÜ
YAPTIĞI BASIN TOPLANTISI AÇIŞ KONUŞMASI**

Bilindiği gibi iki yıldır bütün dünyada enerji bunalımının yarattığı bir ekonomik kriz devam etmektedir. Türkiye'nin dünya çapında süre gelen bu bunalımdan etkilenmemesi olanaksızdır. Ekonomik bunalımı ülkemiz üzerindeki etkisi iki yönlü olmuştur. Bunlardan birincisi enerjinin (Petrolün), ikincisi de mamul maddelerin daha pahalıya alınmasıdır. Bu durum kalkınma hızımızın yavaşlamasına neden olmuştur.

Halen ülkemizde bütün ağırlığı ile devam eden ekonomik bunalımın her geçen gün başka bir etkisini görmekteyiz. Bu bunalımın tarım kesimindeki görünümü daha da ilginç olmuştur.

Şöyle ki :

1 — Toplam ihracat gelirinin % 80 ni tarımsal ürünlerin satışından elde edilen ülkemizde temel bazı tarımsal ürünlere olan dış taleplerde, geçen yıllara oranla miktar ve değerce düşme görülmektedir. Örneğin geçen yıl kg. ı 26,27 liraya kadar yükselen preseli pamuğun kilosu halen 15,23 liraya alıcı bulamaz durumdadır. Dünyada tekstil sanayii belki de ekonomik bunalımdan en çok etkilenen sanayi dalı olmuştur. Ve Türkiye'den pamuk alan ülkeler 50 - 100 ton gibi küçük partiler halinde talepte bulunmaktadır. Bu miktarların 700 bin tonluk toplam üretim ve 400 bin tonluk ihracat hacmi yanında ne kadar gülcünc kaldığı ortadadır.

2 — Günümüzde gelişmiş ülkelerin, gelişmemiş ülkeler üzerindeki baskılarını sürdürmekte araç olarak seçtikleri diğer bir silâh da gıda maddeleridir. Şöyle ki, bütün geri kalmış daha doğru bir deyişle geri bırakılmış ülkeler yalnız sanayi ürünleri için değil, aynı zamanda gıda maddeleri içinde gelişmiş ülkelere muhtaç durumdadırlar. İşte bu nedendir ki enerji bunalımıyla beraber gelişmiş ülkeler kendi geleceklerini güvence

altına almak için gıda maddelerinin dünya borsalarındaki fiyatlarını astronomik olarak arttırmak yolunu seçmişlerdir. Bu gidiş geri kalmış ülkeleri giderek daha yoksul hale getirecek; diğer taraftan gelişmiş ülkeler, geri kalmış ülkeler üzerindeki sömürü düzenlerini sürdürebilmek ve zenginliklerini güvence altına alma olanağı bulacaklardır.

Bunun en ilginç örneği 4-5 aydır sürdürülen yağ darlığında görülmektedir. Türkiye'nin her ne kadar yılda 50 bin ton kadar yağ açığı varsa da normal olarak bu açık yalnız Temmuz ve Ağustos aylarında ortaya çıkar ve ithalât yolu ile karşılanabilir. Halbuki ülkemiz yağ tüketiminin yarısından fazlasının sağlandığı 400 bin ton ayçiçeği tohumu kısa bir sürede aracı ve fırsatçılar tarafından kapatılmış ve azından 160 bin ton yağ tüketiciye sunulamaz olmuştur. Bunun sonucunda yaratılan yağ darlığının "Ancak yağ fiyatlarının dünya yağ fiyatları düzeyine çıkarılmakla önlenebileceği" savı öne sürülmektedir. Yağ fiyatlarının bu düzeye çıkarılmasıyla doğal olarak tüketici, en azından yalnız ayçiçeği yağı için 500 milyon lira fazla ödemek zorunda kalacak ve bu para politikası ve varlığı ile dışa bağımlı olan bir-iki şirket tarafından paylaşılabacaktır.

3 — Kimyasal gübrelerin dıştaki fiyatları da 2-3 kat artmış ve böylece geri bırakılmış ülkelerin ucuz tarımsal ürün elde etmeleri de olanaksız hale gelmiştir. Bu nedenle ülkemizin kimyasal gübre için ödediği miktar 2,5 milyar liradan 10 milyar liraya ulaşmış; bunun sonucunda 1974 yılı içinde kimyasal gübre fiyatlarının iki kata yakın arttırılmasına karşın yine de hazineden 2,5-3 milyar lira civarında bir yardım yapılması kaçınılmaz olmuştur.

Bu nedenle kredi olanakları arttırılmaz, gerekli diğer önlemler hemen alınmaz ise yıllık bitkilerde örneğin, buğday, ayçiçeği, patates, şeker pancarı ve benzeri temel ürünlerde verim ve üretim düşüklüğü olacaktır. Bu ise ülkemizi gıda maddeleri bakımından da daha fazla dışa bağımlı hale getirecektir.

4 — Günümüzde ekmek sorunu da giderek örem kazanmaktadır. Halen Toprak Mahsulleri Ofisi elinde bulunan stoklar eridikten sonra bu maddenin sağlanmasında bir dar boğazla karşılaşılması kaçınılmazdır.

Baştan bu yana sıraladığımız gibi Türkiye'yi tarım kesiminde de hiç de iç açıcı gelişimler beklememektedir. Eğer tarım kesimindeki bu gelişimleri alınacak cesur kararlarla zamanında önleyemezsek bir "AÇLIK" tehlikesinin kapımızda olduğunu söylemek kehanet olmayacaktır.

Doğal olarak, tarım kesimindeki oluşum ne dünyadaki ekonomik bunalımdan, ne de ülkemizin ekonomik, sosyal ve siyasal yapısından soyutlanamaz.

Yukarıda konu edilen oyunların diğer kesimlerden daha çok tarım kesiminde ve halkın temel gıda maddeleri üzerinde oynandığı ve bu oyunların özellikle hükümet bunalımlarının olduğu devrelerde yoğunlaştırılması kamu oyunun dikkatinden kaçmamalıdır.

Egemen çevrelerin bilinçli olarak sürdürdükleri hükümet bunalımını fırsat bilerek, halkın sırtından daha da güçlenmek isteyen bir avuç çıkarıcı zümrenin bu oyunlarına yine halkımız son verecektir.

Bugünkü Parlamento aritmetiğinin halkçı politika izliyecek bir hükümeti ortaya çıkaramıyacağı kesinlik kazanmıştır. Bu nedenle bu günkü bunalımdan çıkmanın tek yolu halkımızın oyuna baş vurmaktır. Bunun kısa adı ise mümkün olan en kısa zamanda genel seçimlere gitmektir, yani "ERKEN SEÇİM" dir.

İşte bu nedenle kamu oyuna basının ve TRT nin değerli mensupları aracılığı ile sesleniyoruz. Dışarda ve içerde gelişen ve Türkiye'nin geleceğini etkileyen olaylar en kısa zamanda Parlamento'ya dayalı, demokratik, halkçı hükümetlerin kurulmasını zorunlu kılmaktadır. Bu günkü hükümet bunalımının sorumluları artık halkımıza ve onun yargısına saygı duymalıdır.

Halkı ile bütünleşen Ziraat Mühendisleri olarak :

- Toprağı tok, hayvanı tok insanı tok bir ülke,
 - Halkça ve hakça toprak reformu,
 - Yaygın ve etkin kooperatifçilik,
 - Kırsal alanda sosyal güvenlik,
 - Üretilen emeğin değerlendirilmesi,
 - Gerçek halk iktidarı
- için "ERKEN SEÇİM" istiyoruz.

Saygılarımızla.

GIDA - TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIğI OLAYLARI ÜZERİNE BAŞBAKAN'A GÖNDERİLEN YAZI METNİ

Halkın çoğunluğu kırsal alanlarda yaşıyan ve ekonomisi içinde tarımın büyük pay aldığı ölkemizde, tarımımıza yön verme görevini Gıda - Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı yüklenmiştir.

Anılan Bakanlığın, yurdun en uç ilçelerine dek örgütlenmiş bulunması ve buradaki teknik elemanların, görevlerinin gereği olarak halkla birlikte çalışması, Gıda - Tarım ve Hayvancılık Bakanlığına ekonomik değeri yanında, büyük bir siyasal değeri de kazandırmaktadır.

Üyelerinin önemli bir kesimi Gıda - Tarım ve Hayvancılık Bakanlığında görevli bulunan "Ziraat Mühendisleri Meslek Örgütleri" bugüne değin hükümet programının tümünü ve bunun içinde köye ve köylüye dönük tarım politikasını (bilinen ortaklık güçlüklerinden doğan bazı konuları saklı tutarak) benimsemiş, desteklemiş ve bunu sık sık kamu oyuna açıklamıştır.

Oysa, anılan Bakanlık, hükümetin halktan yana politikası doğrultusunda henüz hiçbir çaba göstermemiş, zaten yapılan büyük çapta tayinler ve bürünülen çağdışı kimliği ile halkçı tarım politikasının yürütülmesine de olanak kalmamıştır. Bugün yurtsever Ziraat Mühendislerinin bu Bakanlığa ilişkin kuşkuları doruk noktasına ulaşmıştır.

Ne acıdırki; Gıda - Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, dinsel kökenli çağdışı düşüncenin ödüllendirildiği, toplu namazların kılındığı, mescitlerin kurulduğu, kuran kurslarının açıldığı bir garip yer olmuştur, günümüzde. Bakanlıkta tezgâhlanan oyunun hangi boyutlara dek uzandığı Ek'deki belgede açıkça görülecektir.

Bakanlıkta çalışan az sayıdaki, koalisyon ortağının siyasal partinin yandaşlarının, tümünün yönetim kadrolarına getirilmesi yeterli görülmemiş olacak ki, diğer kamu kuruluşlarından (özellikle DSİ) belli nitelikteki kişiler getirilerek Türk Tarımı bu ehliyetsiz ellere teslim edilmiştir. Bunun yanısıra diğer tutucu partilerin son seçimleri kaybeden adayları da bu Bakanlığın

koruyucu kanatları altına alınmışlardır. Öte yandan ilerici ve halkçı Ziraat Mühendislerine çeşitli baskılar yapılmakta, haksız ve gereksiz olarak görevleri ve görev yerleri değiştirilmektedir.

Bakanlığın sadece bir tek Genel Müdürlüğünde 300'e yakın görev ve yer değişikliği yapılmıştır. Bunlar hiç bir haklı nedene dayanmamaktadır. Bu tayin ve nakillerde kazanılmış haklara uyulmamakta, uzmanlık dalı göz önüne alınmamakta, hatta sağlık gerekçeleri bile geçersiz sayılmaktadır.

Meslekdaşlarımızın huzursuz eden ve belli nedenlere dayanan bu tayin ve nakiller hakkında derlenen bir belge Ekde sunulmaktadır.

Ayrıca bu tayinlerin, ulusca dayanışma içinde olunması gereken "Kıbrıs olayları" sırasında yoğunlaştırılması son derece ilginçtir.

SAYIN BAŞBAKAN,

Halkımız umutlarımızın boy attığı biricik tarlamızdır, bizim. Bu tarlaya atılan zaviyeci ve tekkeci tohumlar yeşeremez. Amacımız, sadece meslekdaşlarımızın Gıda - Tarım ve Hayvancılık Bakanlığında çalıştıkları için utanç duymalarının önlenmesine yöneliktir.

Yurtsever Ziraat Mühendisleri olarak, bu aydınlık günlerimizin bir avuç mürteci tarafından karartılmasına izin vermiyeceğinize inandığımızı belirtir, saygılar sunarız.

GIDA - TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIğI OLAYLARIYLA İLGİLİ BASIN BİLDİRİMİZ

Halk çoğunluğunun, yaşam ve yazgısı tarıma bağlı olan ÷lkemizde; tarımımıza yön verme görevinin çeşitli Bakanlıklar arasında dağılmış olması, önemli bir talihsizliktir.

Hükümetin işbaşına gelmesinden bugüne dek bazı Bakanlıklar tarımsal yapı içerisinde, köklü değişimler getirmek çabasına girmişlerdir. Ancak birinci derecede sorumlu olan Gıda - Tarım ve Hayvancılık Bakanlığının faaliyetleri, adının değiştirilmesi yanında, geniş ölçüde personel değişikliğinden öteye götür÷lmemiştir.

Eğer bu personel değişiklikleri üreticinin yaşam düzeyinin yükseltilişine temel olacak basamaklardan biri olsaydı, olumlu karşılanması doğal olurdu. Ancak şimdiye kadarki uygulama göstermiştir ki, bu girişimlerin yaşam düzeyinin yükseltilmesi yerine engelleyici nitelikte, öte yandan Koalisyonu oluşturan bir kanadın, parti politikası, kendisine özgü felsefesinin geliştirilmesi ve bunu gerçekleştirecek bir kadronun oluşturulmasına yöneliktir.

Büyük halk yığınlarının umut bağladığı bir hükümette olayların ÷lke çıkarları yönünden kritik bir durum alması ve bu kesimden olumlu bir şey beklemenin artık gereksiz bir zaman kaybı olduğuna inanıyor ve bu konuda şimdiye dek sustuğumuzu fazla bile buluyoruz. Halkımızın bu büyük sabır ve hoşgör÷sü yanında, umudu halinde gör÷len bir hükümette, Gıda - Tarım ve Hayvancılık Bakanlığının bilinen emellerinin gerçekleştirilmesinde bu günkü olağanüstü koşulları bir fırsat bilmeleri de ayrıca düşündür÷cüdür.

GIDA - TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIğINDA GÖÇ VAR

Gıda - Tarım ve Hayvancılık Bakanlığında, atama ve nakil adı altında, bir göç başlamıştır. Bu göç "Bizden olanlar" ın bir yerde toplanması gö-

çüdür. Çünkü yapılan nakil ve atamalarda iş başarısı, liyakat ve yasalara uygunluk bir tarafa itilmiş "Bizden Olanlar" "Bizden Olmayanlar" tek ve temel kriter alınmıştır. Hele bu yalnız bir Genel Müdürlükte yüzlerceyi buluyorsa daha da anlam kazanmaktadır.

Yoksa bu bir prova mıdır?

Bu anlayışla atanan yönetici kadroların uğraşlarını yetki ve sorumluluklarının dışına taşıma çabaları ve belirgin örnekler oluşturmaları başka nasıl yorumlanabilir?

Ellerinde bavulları, denk edilmiş eşyalarıyla yüzlerce teknik eleman kuşku içerisinde ve nasıl davranmaları gerektiği kararsızlığı ve endişesi içerisinde oldukları.

Fikir ve inanç özgürlüğünden yana olduklarını söyleyenlerin, nakil ve atamalarla beraber diğer girişimlerinde de bu özgürlükleri tek yanlı değerlendirmeleri özgürlük anlayışı ile nasıl bağdaştırılabilir?

Atatürk Türkiye'sinde ülkemizi devrimci halkçı ve demokratik çizgiden ayırmaya kimsenin gücü yetmeyecektir.

Kurumsal ve bünyesel değişimler adı altında kendi emellerini gerçekleştirmeye çalışanlar her zaman karşılarında halk ile bütünleşmiş Ziraat Yüksek Mühendislerini bulacaklardır.

SAYIN FAHRİ KORUTÖRK
CUMHURBAŞKANI
ANKARA

Bilindiği üzere, halkının çoğunluğu kırsal alanda yaşayan ve ekonomisi içerisinde tarımın büyük pay aldığı ülkemizde, tarım politikasının saptanması ve yürütülmesi görevini Gıda - Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı yüklenmiştir. Bu nedenle anılan Bakanlığa, hızla artan nüfusumuzun düzenli ve yeterli bir şekilde beslenmesi ve kalkınma için gerekli sermaye birikiminin sağlanması gibi, sosyal ve ekonomik yönlerden, çok önemli görevler düşmektedir.

Dünya nüfusunun gün geçtikçe artması nedeniyle besin maddelerinin sağlanması dünya ekonomisinde kritik bir noktaya gelmiştir. Bu da tarım politikamızın, yeniden ve öncelikle düzenlenmesini zorunlu kılmaktadır.

Ziraat Mühendisleri Meslek Örgütleri olarak tarımsal sorunlar ve bunların çözümlenmesine ilişkin görüşlerimiz saptanmış, çeşitli vesilelerle kamu oyu ve ilgili kuruluşlara sunulmuştur.

Bugünkü hükümet programında köy ve köylüye dönük sorunların yeterince ele alınması örgütlerimizce benimsenmiş, ayrıca sorunlara yaklaşım biçimi de yıllarca özlemini duyduğumuz şekilde olmuştur.

Ancak bugüne değin Gıda - Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, hükümet programında belirtilen doğrultuda, tarımsal sorunların çözümü için olumlu bir çaba göstermemiştir.

Eğer sorun yalnız tarımsal sorunlar çerçevesinde kalsaydı, bunu normal bir Bakanlık faaliyetleri içerisinde değerlendirilir, meslek örgütü olarak ona göre uyarılarımızı yapardık. Oysa ki, burada konu devletin temel düzenini ve anayasal düzenini kapsadığı için size iletme zorunluğunu duyduk.

Bugün Gıda - Tarım ve Hayvancılık Bakanlığında dine dayalı bir görüş egemen kılınmakta, kamu kuruluşları çağ dışı düşüncenin ödüllendirildiği, mescitlerin kurulduğu, kur'an kurslarının açıldığı bir yer haline getirilmektedir.

Bu Bakanlıkta çalışan kimseler, dini âyin ve törenlere katılmaya zorlanmakta, açılan Kur'an kurslarına çocukların katılmaları için yazılı emirler verilmektedir. Buna uymayanlar ise kınanmakta, görevlerinden alınmakta veya görev yerleri değiştirilerek Anayasanın "vicdan ve din hürriyeti" ile ilgili maddeleri açıkça çiğnenmektedir.

Anılan Bakanlıkta bilinen emellerin gerçekleştirilmesi için geniş çapta tâyin ve nakiller yapılmakta ve bu uygulamada yetenek, kazanılmış haklar, sağlık nedenleri, uzmanlık dalları mevcut yönetmelikler vb. gibi bir çok kriterler bir tarafa itilmektedir. Ayrıca bu çok sayıdaki tutarsız atama ve nakillerin, Kıbrıs olaylarının olduğu zamanda yoğunlaştırılması dikkat çekicidir.

Bu kadro oluşturmasının, ülkenin en uç köşelerine değin örgütlenmiş bulunan ve görevi gereği halkla yoğun ilişkisi olan bir Bakanlıkta yürütülmesi, ilerisi için ülke çıkarları açısından büyük sakıncalar yaratabilecektir.

Üyelerinin çoğunluğu Gıda - Tarım ve Hayvancılık Bakanlığında çalışan bir meslek örgütü olarak, anılan Bakanlıkta sürdürülen Anayasamızla çelişik tutumu, Anayasamızın koruyucusu aziz Cumhurbaşkanımıza duyurmayı görev sayıyoruz.

Ulu Önder Atatürk'ün kurduğu Cumhuriyet Türkiye'sini, anayasa doğrultusundan saptırmaya kimsenin gücünün yetmeyeceğine inancımız tamdır. Saygılarımızla.

SAYIN MUHİTTİN TAYLAN
ANAYASA MAHKEMESİ BAŞKANI
ANKARA

Gıda - Tarım ve Hayvancılık Bakanlığında giderek gelişen olaylar, Anayasa ilkelerine yürekten bağlı Ziraat Mühendisleri tarafından üzüntü ve kuşku ile izlenmektedir.

Ekonomisi içerisinde tarımın büyük pay aldığı ülkemizde, asıl amacı ülke tarım politikasına yön vermek ve yürütmek olan bu Bakanlıkta, esas görev bir tarafa bırakılarak; dinsel kökenli çağdışı bir görüş egemen kılınmaktadır. Bakanlığa bağlı örgütler, bilinen çağdışı düşüncenin ödüllendirildiği, mescitlerin kurulduğu, Kur'an kurslarının açıldığı bir yer haline getirilmektedir.

Bakanlıkta çalışan kimseler, dinî âyin ve törenlere katılmaya zorlanmakta, açılan Kur'an kurslarına çocuklarının katılmaları için yazılı emirler verilmektedir. Buna uymayanlara çeşitli baskılar yapılmakta ve hatta görevleri ve görev yerleri değiştirilerek Anayasanın "vicdan ve din hürriyeti" ile ilgili maddeleri açıkça çiğnenmektedir.

Bu arada yapılan atama ve nakillerde yetenek, kazanılmış haklar, sağlık nedenleri, uzmanlık dalları, mevcut yönetmelikler v.b. gibi ölçüler göz önüne alınmamaktadır. Belirtilen çok sayıdaki ve tutarsız atama ve nakillerin, Kıbrıs olayları sırasında yoğunlaştırılmış olması ayrıca dikkat çekicidir.

Gereğinde ayrıntıları ile belgelendirebileceğimiz bu olayları bilginize sunmayı bir yurtseverlik görevi sayıyoruz.

Ziraat Mühendisleri Meslek Örgütleri olarak Anayasamızın, vicdan ve din hürriyeti ile lâiklik ilkesine aykırı bu davranışlara izin verilmiyeceğine inancımızı bildirir, saygılar sunarız.

TMMOB'NİN CUMHURBAŞKANI VE BAŞBAKANA DUYURUSU

Ülkemiz nüfusunun % 64'ünü barındıran kırsal alanda birinci derecede görevli ve sorumlu ve ülke ekonomisinde önemli bir yeri olan Gıda - Tarım ve Hayvancılık Bakanlığının yeni yöneticileri göreve başladıktan itibaren ve özellikle Kıbrıs Harekâtı sırasında üzerinde durulması ve önlenmesi gereken atamalara ve yer değiştirmelere girişmiş bulunmaktadır.

Bakanlığın yeni yöneticileri üyelerimizden oluşan teknik ve yönetim kadrolarından atama ve yer değiştirmeler yaparken ölçü olarak yalnızca siyasi ve dini inançları ön plânda tutmakta ve uzmanlığı hiçe saymakta ve kazanılan hakları önemsememektedirler; yöneticiler önemli kilit noktalarına kendi yandaşlarını getirmekte değişik siyasi inançta olan kişileri de kıyımına uğratmaktadır. Siyasi görüşleri nedeniyle kıyılanlar arasında Birliğimize bağlı Ziraat Mühendisleri Odasının İstanbul ve İzmir Şube Başkanları da bulunmaktadır.

Bütün bu uygulamalar Koalisyon Hükümetinin programında da üzerinde önemle durulan ve Hükümetçe savunulacağı söylenen fikir ve inanç özgürlüklerine bir saldırı olduğu gibi, çok önemli bir Bakanlığın kadroları yeteneksiz ve niteliksiz kişilerle doldurulmakta, Bakanlığı kamu yararına görev yapan bir Bakanlık olmaktan çıkarmakta bir zümrenin yuvası haline getirmektedir.

Bakanlığın bir tek genel müdürlüğünde yapılmış olan atama ve yer değiştirmelerinin sayısının üçyüze ulaşmış olması da bu girişimin anlamı ve önemini açıkça göstermektedir.

Bu uygulamaların önüne geçilmediği takdirde atamalar devam edecek yaratılan huzursuzluk daha da artacak ve bir kamu kuruluşu onarılması çok zor zararlara uğrayacaktır.

Üyelerinin hak ve çıkarlarıyla kamu yararına bir bütün olarak değerlendiren bir kamu kuruluşunun yöneticileri olarak, yetkilerini bir zümrenin çıkarları uğruna kötüye kullanan Bakanlık yöneticilerinin bütün örnekleriyle ayrıntılı olarak ayrıca açıklayabileceğimiz bu uygulamalarını bilgilerinize sunuyor ve bu tutumun engellenmesi için gerekli girişimlerde bulunmanızı diliyoruz.

Saygılarımızla.

**ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ ZİRAAT FAKÜLTESİNİN
GIDA - TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞINDAKİ
ATAMA VE NAKİLLER HAKKINDA DUYURUSU**

Sayı : 5253

13 Ağustos 1974

Son günlerde Gıda - Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Ziraat İşleri Genel Müdürlüğüne bağlı teşkilâtın özellikle yönetici kadrolarında görev yapan meslektaşlarımız arasında çok geniş kapsamlı değişiklik ve tayinlerin bir çok meslektaşlarımızca yürütülen görevlerin niteliğine ve bu meslektaşların ülkemize ve meslek camiasına yaptıkları şerefli hizmetlerin değerine önem verilmemiş ve subjektif davranılmıştır. Bu durum Gıda - Tarım ve Hayvancılık Bakanlığınca yürütülen hizmetlerde önemli aksaklıkların ortaya çıkmasına sebep olabileceği gibi meslek camiasında da büyük huzursuzluklara yol açacaktır. Ülkemizin içinde bulunduğu bu kritik günlerde bu Bakanlığımız elemanları arasında böyle bir huzursuzluk kaynağının doğmasından Çukurova Üniversitesi Ziraat Fakültesi olarak endişe duyduğumuzu Sayın Basın ve TRT aracılığı ile kamu oyuna açıklamayı ülke çıkarları bakımından yerine getirilmesi gereken önemli bir görev sayıyoruz.

Kendilerini mesleklerine adayan kıymetli meslektaşlarımızın bu şekildeki tayinlerini teklif eden ve onaylayan makamları uyarır keyfiyeti Sayın Hükümetimizin takdirlerine sunarız.

**Prof. Dr. Muhsin YILMAZ
DEKAN**

GIDA - TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞINDA ÇAĞDIŞI YÖNETİM SÜRATLENDİ

C. H. P. ve M. S. P. koalisyonu kurulması sonucunda, M. S. P. kanadının eline geçen Gıda - Tarım ve Hayvancılık Bakanlığında ilk günden itibaren "Çağdışı Yönetim" benimsenmiştir. Koalisyon bozulmağa yüz tuttuğu günden itibaren ise bu tür yönetim şiddetini daha da arttırarak 50 yıllık Cumhuriyet döneminde eşine rastlanmayan bir düzeye ulaşmıştır.

Sayın Bakan Korkut Özal, 1.10.1974 tarihli genelge ile, şimdiye kadar Bakan yerine imza atılan tüm yazı ve olurları yalnız kendisinin imzalayacağına açıklamıştır. Böylece esasen yönetimde tüm fonksiyonları ellerinden alınan Müsteşar, Genel Müdür, Daire Başkanı ve diğer ilgili yöneticiler bir kalemde safdışı edilmiştir.

Gayrimesul ve özel amaçla alınan şahıslar, "Özel Müşavir" adı altında istihdam edilerek, Bakandan sonra yönetimde en yetkili kişiler haline getirilmiştir. Böylece devlet idaresi yerini keyfi idareye terketmiştir. Hatta, daha açık bir deyimle söylemek gerekirse, tarikat idaresine devretmiştir. Lisan bilen, doktora yapan veya ülke çapında yetişen mütehassıslar görevlerinden alınarak yerlerine belli görüş ve nitelikleri olan kişiler atanmıştır. Şu anda idarî ve teknik buhranın ötesinde, rejim buhranı hortlar hale gelmiştir.

Bugüne kadar ülkemizin acil çözüm bekleyen hiçbir tarımsal sorunu ciddi olarak ele alınmamıştır. Tek icraat, devlet dairelerinde Kur'an Kursu ve Mescit açılması yönünden yoğun bir çaba göstermekten öteye gidememiştir.

Şimdi, Sayın Bakan FAO toplantısında bulunmak üzere Roma'ya gitmenin hazırlığı içindedir. Sayın Başbakan Bülent Ecevit'in ülkemiz için çok önemli bir yurtdışı seyahatine Bizans oyunları ile karşı çıkanların, bu seyahate hangi yüz ve yetki ile gideceklerini merak ediyorum.

Ekrem KANGAL
Sivas Milletvekili

Gıda - Tarım ve Hayvancılık Bakanlığındaki son atamalarla ilgili olarak Sayın Prof. Dr. Reşat Aktan'a gönderilen telgraf metni :

Prof. Dr. Reşat AKTAN

**Gıda - Tarım ve Hayvancılık Bakanı
ANKARA**

Görevinize başladığınızdan bu yana, gerçekleştireceğinize hiç kuşku duymadığımız girişimleri en iyi biçimde yapmanız ve bunun somut örneklerini en son atamalarınızla ortaya koymanız bizi son derece mutlu kılmıştır.

Meslek topluluğumuz adına şükranlarımızı sunarız. Saygılarımızla.

**Ziraat Mühendisleri Odası
Başkanı**

Dr. Duran TARAĞLI

**T.M.M.O.B. ZİRAAT MÜHENDİSLERİ ODASININ DEVLET MEMURLARI
KANUNUNUN UYGULANMASINA İLİŞKİN HAZIRLANMASI DÜŞÜNÜLEN
KANUN HÜKMÜNDEKİ KARARNAMEDE GÖZ ÖNÜNDE TUTULMASINI
ÖNERDİĞİ HUSUSLAR**

1 — Bilineceği gibi, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 36. maddesi "Teknik Hizmetler Sınıfı" kapsamına giren meslekleri belirtmiş bulunmaktadır.

Çıkartılacak olan K. H. kararnamede, bu tarif kapsamına alınan mesleklerin bütünlüğü bozulmadan, verilecek haklar bu sınıftaki mesleklerin tümüne uygulanmalıdır.

2 — Yine 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 36. maddesinin (e) fıkrası 5 yıl ve daha fazla yüksek teknik öğretim yapmış olanların 9 uncu derecenin 3. kademesinden işe başlamasına amir bulunmaktadır.

Memleketimizdeki teknik öğretimde zaman içerisinde meydana gelen değişim nazarı dikkate alınmadan ve teknik personelin halen sahip olduğu hak ve selâhiyetlere bakılmaksızın, getirilen bu fıkra nedeniyle diğer bazı teknik personelde olduğu gibi Ziraat Yüksek Mühendisi ünvanını alan meslekdaşlarımızdan da 4 yıl öğrenim görmüş olanlara yasal haklarının verilmemesi gibi bir sonuç doğmuştur.

Öte yandan bazı yüksek öğretim müesseselerindeki öğretim sürelerinin zamanla değişmiş olmasına rağmen aynı yüksek öğretim müesseselerinde farklı zamanlarda ve farklı sürelerde öğrenim gören, aynı niteliğe sahip mesleklerin bütünlüğü korunmuştur.

Örneğin; bazı fakültelerde liseden sonra 2-3 öğrenim görerek mezun olanlar ile 4 yılda mezun olanlar arasında farklılık gözlemlenmemiştir. Diğer taraftan bazı yüksek mühendislik öğrenimi veren fakültelere orta okuldan mezun olanların alındığı yıllar olmuş bu gibilerin de intibaklarında haklı olarak herhangi bir ayırım düşünülmemiştir.

İşte bu gerçeklere dayanılarak Ziraat Mühendisleri Odası bundan evvelki hükümet nezdinde teşebbüse geçerek 8 numaralı Kanun Hükmündeki kararnameyle 4 ve 5 yıllık mezunlar arasında işe başlama kademesinde mevcut yasalara aykırı bu farklılığın düzeltilmesine imkân sağlamıştır. Böylece Teknik Personel arasında yaratılmış olan yapay farklılıkta ortadan kalkmış olmaktadır.

Halbuki 31 Mayıs 1974 tarihine kadar hükümetimiz tarafından çıkartılacak Kanun Hükmündeki Kararnamede yukarıda belirtilen yapay ayırımın yeniden yaratılması yönünde bazı kurum ve kuruluşların girişimleri olduğu haber alınmıştır.

Ziraat Yüksek Mühendisi ünvan ve niteliğini almış olan üyelerimizle diğer bazı teknik personel gurubları arasında böylesine bir ayırımın yapılmaması gerekmektedir. Aksine bir tutum, hem giderilmiş bir haksızlığa yeniden meydan verilecek ve hem de "kazanılmış hakların alınmıyacağı" ilkesine aykırı olacaktır.

3 — Verilecek yan ödemelerden, iş riski ile teminindeki güçlük zamları isimlerinden de anlaşılacağı gibi meslek gurublarına göre değil işin niteliğine göre verilmelidir. Örneğin; zor tabiat şartları altında ve mesai saatine bağlı olmadan çalışan Odamız üyelerinin "iş riski" kavramı dışında bırakılması hem büyük haksızlık doğuracak, hem de bu gibi işlerde çalışanların hizmet anlayışı dışında çalışmalarına yol açacaktır.

Temininde güçlük zammı, her meslek gurubunda belirli nitelik ve yeteneği gerektiren ve bunların temininde zorluk çekilen kişilere verilen bir yan ödeme olarak ele alınmalıdır. Yani teminindeki güçlük zammı meslek ayırımı yerine iş niteliği esas alınarak verilmelidir.

Bunun aksine, özel kesimde iş bulma olanağı fazla olan meslek gurublarına mensup teknik elemanı kamu girişiminde çalıştırabilmek gayesine yönelik bir teşvik tedbiri köklü bir çözüm getiremeyecek ve belirli bir bilgi düzeyine çıkmış bulunan teknik elemanın kamu girişiminden ayrılmasını önleyemeyecektir.

4 — İş güçlüğü zammı ise şimdiye kadar teknik elemanların tümüne seyyanen ödenmekte idi. İş güçlüğü zammının meslek gurupları arasında ayırım yapılarak bir kısmına verilip bir kısmına verilmemesi yönündeki faaliyetlerin başarıya ulaşması halinde hem "verilmiş hakların alınmaması" ilkesine aykırı hareket edilmiş olacak, hem de hükümetimizin sosyal adalet anlayışına ters düşecektir.

5 — Çıkartılacak kararnamede araştırmacı elemanlar içinde ayrı bir ücret sisteminin getirilmesinde yarar vardır.

Böylece kendi faaliyet konumuzda ülke tarımının geliştirilmesi ve tarımsal üretimin artırılmasında, hizmetlerine önemli olan ve yetişmesi zor ve zamana ihtiyaç gösteren araştırmacının yetiştirilmesi ve teşviki imkân dahiline girecektir.

6 — Üzerinde durulmasında yarar gördüğümüz diğer bir husus da 1 - 4 derecelere atanacak kişilerde şimdiye kadar aranan özellik ve takip edilen yoldur. Bilindiği gibi 1 - 4 derecelere atanmada 10 veya 15 senelik hizmet aranmakta ve bu kadrolar daha çok idari görev alan kişilere verilmektedir. Böylesi bir uygulama genç ve dinamik neslin idari görevlere getirilmesini önlediği gibi, hizmetleri hiç de küçümsenemeyecek devletin diğer kademelerinde çalışan ve fakat idari görev alamıyan kişilerin terfi imkânını da ortadan kaldırarak, özlük haklarının verilememesi gibi bir durum yaratmaktadır. Bu nedenle 1 - 4 derecelerin verilmesinde bugüne kadar uygulanan sistemin kaldırılarak Devlet'e hizmet veren kişilerin idari görevlere gelmesi mecburiyeti aranmadan özlük haklarının verilmesi sağlanmalıdır. Eğer yüksek kademelerde bulunacak idarecilerin teşvik ve tatmini düşünülüyorsa bu gibilerin başka bir şekilde, örneğin; getirilecek hizmette buldukları sürece alacakları bir yan ödeme sistemi ile sağlanabilir.

T. M. M. O. B.

ZİRAAT MÜHENDİSLERİ ODASININ

**7/8672 SAYILI YAN ÖDEME KARARNAMESİ VE UYGULAMASINDA
KARŞILAŞILAN SORUNLAR HAKKINDAKİ GÖRÜŞÜ**

1. Kararnamede bazı görev ünvanlarına yerverilmemiş olması nedeniyle bu görevlerde çalışan ve her zaman bilgi ve tecrübesinden faydalanılan bazı teknik personele yan ödeme verilememektedir.

2. Kararnamenin (1) sayılı cetvelinin Genel İdare Hizmetleri kısmında bulunan görevlerin çoğunluğu 1 - 4 dereceden ünvanlı kadrolarda çalışanları içine almakta ve yan ödemelerin göreve verilmesi esası kabul edilmiş olmasına rağmen bazı görevlerde kadro derecesi de belirtilerek aynı görevi yapanlar arasında ayrıcalık yaratılmıştır.

3. (2) sayılı kurumsal cetvelde bulunan görevler için (1) sayılı cetvetin teknik hizmetler bölümünün dip notunda belirtilen ilâve zamlar tanınmamıştır. Halbuki bu görevlerde çalışan teknik formasyona sahip elemanların da bu haktan faydalanmaları zorunlu görülmektedir.

4. 7/8672 sayılı kararnamenin 1. maddesinde aylıksız izin, hastalık izni, yıllık izin, burs karşılığı dış memleketlere gönderilme, yurt içinde hizmet içi eğitime katılma ve işe başlamadan geçen süreler için zamların ödenmeyeceği belirtilmiştir. Yıllık izin ve personelin iradesi dışı vuku bulan hastalık izni sürelerinde personelin diğer özlük hakları nasıl veriliyor ise yan ödemelerin de verilmesi icabeder. Yine hizmet içi eğitim teşkilâtlara kanunen verilmiş bir görev olup bu görevin yerine getirilmiş bir görev olup bu görevin yerine getirilmesinde güçlüklerle karşılaşılmaması için hizmet içi eğitime tabi tutulan personelden bu zamların kesilmemesi icabeder.

5. 7/8672 sayılı kararnamede çalışan sahaları 3 kategoriye ayrılmıştır. Bu kategoriler a) Büro, b) Laoratuar ve atölye, c) Arazi şeklindedir. Kararnamenin teknik hizmetler bölümünün dip notunda ise "görevin gereği yılın 4 ayını sürekli olarak arazide geçirmek (kamp, etüd gibi) zorunluluğunda olan personelin arazide çalıştığı kabul edilir" denilmektedir. Ulaşım imkânları ve makina ile çalışmanın artmış olduğu zamanımızda arazide çalışan personel yılın 4 ayında çok daha fazlasını, sürekli olmasa da, arazide geçirmektedir. Bu nedenle Kararnamede öngörülen "sürekli 4 ay" şeklindeki ifadenin kaldırılarak asgari 4 aylık sürede sürekliliğin aranması yerinde olur.

6. Kararnamenin (1) sayılı cetvelinin Teknik Hizmetler Bölümünün not hanesinin 1. maddesinde geri kalmış yörelerde çalışanlara 50 - 100 puan zam tanınmaktadır. Ancak aynı illerde çalışan Genel İdare Hizmetleri bölümündeki elemanlar bu zandan faydalandırılmamışlardır. Bunun gibi not 5 deki ek zandan da yine Genel İdare Hizmetleri bölümünün bazı sıra numaralarında yer alan görev ünvanları yararlanmaktadır. Bu durum aynı teknik formasyona sahip olan diğer sıra numaralarındaki görevlerde çalışan personelin mağduriyetine sebep olmaktadır.

7. Yan ödeme kararnamesine ekli (1) ve (2) sayılı cetvellerde yer alan görev ünvanlarına (o) ile tavan arasında ne miktarda zam verileceğinin takdiri hususu ilgili Bakan bırakılmıştır. Uygulamada her Bakan kendi Bakanlığındaki görevlere verilecek puanları ayrı ayrı takdir etmiş bunun sonucunda aynı teknik formasyona sahip olup aynı görevi yapan personele değişik Bakanlıklarda değişik yan ödeme verilmesi ve Bakanlıklar arasında personel kaymaları ortaya çıkmıştır. Diğer taraftan bu durum personelin morali üzerinde de etkili olmuş, dolayısıyla iş verimini de menfi yönde etkilemiştir.

8. Kararnamede özellikle (1) sayılı cetvelde yer alan görevler için görev ünvanları esas alınarak yan ödeme verilmesi öngörüldüğü halde Maliye Bakanlığınının 21 sayılı genelgesinde görev ünvanlarının kadro ünvanları ile aynı olması halinde ödeme yapılabileceği şartının getirilmesi bir çok sorunu hatta bir noktada görevi fiilen yapanlara yan ödem verilmemesi durumunu ortaya çıkarmıştır. 1 - 4 derecedeki memuriyetler dışında ünvan standardizasyonunun halen yapılmamış bulunması ve daha uzun süre bu işlemlerin yapılamayacağı, gerek 1 - 4 derece içindeki gerekse dışındaki ihtiyaç bulunan kadroların yetkili mercilerce karşılanmaması karşısında yan ödeme kararnamelerinde kadro - görev ünvanı eşitliği şartının aranmaması gerekir.

9. Maliye Bakanlığı 22 seri No. lu Genel Tebliğinde (kararnamede yer alan not 5 ile ilgili zamlar ancak büyük projelerin planlama maden arama, etüd. proje, inşaat tesis ve kesin hesap faaliyetlerinde çalışan personele ödenecektir. "Büyük Proje" den ise, 5 yıllık kalkınma planında öngörülen ve DPT ca büyük proje olarak kabul edilen projelerin olması gerekir" görüşü ön görülmüş ve uygulamada dikkate alınmak üzere ilgili saymanlıklara tebliğ edilmiştir.

Not (5) de (Büyük Projelerde ve planlama, maden arama, etüd proje) dendiği halde 22 sayılı genelgede (Büyük projelerin planlaması, maden arama, etüd, proje) ifadesinin kullanılması kararnamenin kapsamını daralttığı gibi kararnamenin ruhuna da aykırıdır. Aynı şekilde projelerin büyüklüğü ve öneminin takdiri ise kararnamede ilgili Bakanlığa bırakıldığı halde DPT nın devreye sokulması yine kararnameye aykırı bulunmaktadır.

10. Kararnameye ilişkin zamların maaşla birleştirilerek vergiye tabi tutulması brüt olarak büyük rakamlar gibi görülen zamların uygulamada ancak yarısı kadarının personelin eline geçmesine neden olmaktadır. Bu itibarla zamların müstakilen vergilendirmeye tabi tutulması gerekmektedir.

11. Kararnameye ilişkin zamların ödenmesinde, kuruluşların bütçelerinde kâfi miktarda ödenek bulunmaması nedeniyle de uygulamada aksaklıklar olmakta hatta bazı kuruluşlarda zamlar hiç ödenememektedir. Kuruluşların Maliye Bakanlığından talep ettikleri ek ödeneklerinde halen karşılanmadığı öğrenilmiş bulunmaktadır.

Yukarıda söz konusu edilen ilk on maddenin 1975 mali yılında yürürlüğe girecek olan yan ödeme kararnamesi hazırlıklarında göz önünde bulundurulması, ayrıca 8, 9 ve 11. maddelerde yer alan hususların 1974 yılı uygulamalarındaki olumsuz etkilerini giderecek âcil tedbirlerin maddelerde açıklandığı şekilde çözümlenmesi için yetkili kuruluşlar nezdinde gerekli teşebbüslerde bulunulması görüşündeyiz.

T. M. M. O. B.
ZİRAAT MÜHENDİSLERİ ODASI
İŞ GÜÇLÜĞÜ — İŞ RİSKİ— TEMİNİNDEKİ GÜÇLÜK ZAMMINA
İLİŞKİN GÖRÜŞ VE ÖNERİLERİ

1 — MEVCUT DURUM VE KANUNİ OLANAKLAR :

1 — 15.10.1973 gün ve 7/7333 sayılı Bakanlar Kurulu Kararnamesinde bazı Bakanlık ve kuruluşlarda teknik formasyona sahip ve genel idare sınıfında bulunan bir kısım personele yan ödeme imkânı tanındığı gibi, bir kısım teknik personele de daha evvelki kararnamelerde tesbit edilenlerden farklı yan ödemelerin (özellikle teminindeki güçlük zammının) verilmesi; aynı yetki, aynı sorumluluk ve aynı formasyon içinde bulunan diğer teknik personelin görevlerinin ifasında huzursuzluk ve randıman düşüklüğü tevhit ve aynı zamanda diğer kuruluşlara personel akımını teşvik etmiştir. Bu ayrıcalığı kaldıran bazı kararnameler (TOPRAKSU vb.) çıkarılmışsada uygulamaya sokulmadan 1.2.1974 tarihine göre yeniden düzenlenmek üzere iptal edilmiştir.

2 — Bayındırlık Bakanlığı 5.4.1974 tarih ve 306 sayı ile Devlet Bakanlığına (Personel Dairesi Başkanlığına) yazdığı yazı da; yan ödemelere ilişkin olarak 1327 sayılı Kanunda ve 1974 yılı bütçe Kanununda bazı değişiklikler yapılmasını önermiştir. Bu önerilerden önemli olan üçünü aşağıda belirtmekte fayda mülâhaza edilmiştir.

a) Hangi meslek mensubu ve görevler için ne miktar iş güçlüğü, iş riski ve teminindeki güçlük tazminatı ödeneği, her yıl bütçe Kanunlarında gösterilir.

b) Kararnamelerle tesbit olunacak iş güçlüğü tazminatı 1200, iş riski tazminatı 1200 ve teminindeki güçlük tazminatı ise 1. derecenin 4. kademesinin % 50 sini geçemez.

c) İnşaat, Makina, Elektrik, Maden, Harita, Kimya, Fizik, Jeoloji Mühendis ve Yüksek Mühendislerine, Mimar, Y. Mimar, Jeolog ve Y. Jeologlara teminindeki güçlük zammı olarak, almakta oldukları derece ve kade-

melere tekabül eden aylıklarının bir misli tazminat ödenir. Ancak bu miktar birinci derecenin son kademe karşılığı aylık tutarının % 50 sini geçmez.

3 — 1823 sayılı 1974 yılı Bütçe Kanununun 38. maddesinde yan ödemelere ilişkin iki esas hüküm bulunmaktadır.

a) Yan ödeme miktarları 1973 yılına nazaran değişmemiş, aynı kalmıştır.

b) Ancak, aynı maddenin son fıkrasına göre; (Bakanlar Kurulu, bazı yatırım projelerinde görevlendirilecek teknik personele, bu projelerin devamı süresince münhasır olmak üzere ve görev unvanları, mesleki nitelikleri ve adetleri belirtilmek suretiyle aylık 4000 liraya kadar teminindeki günlük zammı ödenmesine karar verebilir).

Görülüyor ki, Bayındırlık Bakanlığının önerisi dolaylı bir şekilde ve kısmen bütçe kanununda yer almış bulunmaktadır.

4 — 12. sayılı K. H. Kararnamenin 5. geçici maddesinde; (1.3.1975 tarihine kadar hangi işi yapanlara ve hangi görevlerde bulunanlara, hangi miktarda iş güclüğü, iş riski ve teminindeki günlük zammı verileceği ilgili kurum, Devlet Personel Dairesi ve Maliye Bakanlığının teklifi üzerine Bakanlar Kurulunca 1.7.1974 ten önce çıkarılacak kararname ile kararlaştırılır) hükmü yer almış bulunmaktadır.

5 — 24.5.1974 tarihinde Elektrik, İnşaat, Mimar, Orman ve Ziraat Mühendisleri Odaları temsilcilerinin müştereken tertib ve imza ettikleri protokolde; Bayındırlık Bakanlığının Devlet Bakanığına yaptığı yan ödemelere ilişkin öneriler üzerinde durulmuş ve (bu öneri ile değiştirilmek istenen maddenin her zaman gerek aynı iş yerinde, gerekse değişik iş yeri ve ihtisas dalları arasında ayrıcalığa yol açacağı ve eşit işe eşit tazminat verilebilecek bir biçimde değiştirilmesi lâzım geldiği) hususunda mutabakata varılmıştır.

II — ÖNERİLER :

1 — Aynı işi ve aynı görevi yapan Yüksek Mimar, Yüksek Mühendis Mimar ve Mühendislerle meslekleri ve kuruluşları arasında ayırım yapılmaksızın aynı miktarlarda iş gücü, iş riski ve teminindeki günlük zamlarının öngörülmesi ve bu hususta tek bir genel kararname çıkarılması,

2 — Bu genel kararnamede; personelin halen bulunduğu sınıf, kadro unvanı ve derecesine bakılmaksızın ve kuruluşlar tefrik edilmeksizin Kanununda esprisine uygun olarak yalnız görev unvanları ve iş durumları dikkate alınarak yan ödeme miktarlarının tesbit edilmesi ve kadro adetleri ile tahdit edilmemesi,

3 — Çıkacak kararnamenin (iptal edilen yan ödeme kararnamelerinde öngöröldüğü gibi) 1.2.1974 tarihi itibariyle geçerli olmasının temin edilmesi,

4 — 1974 yılı Bütçe Kanununun 38. maddesinin son fıkrasında belirtilen (bazı yatırım projelerinde görevlendirilecek teknik personele 4000 liraya kadar teminindeki günlük zammı ödenebilir) hükmünün kuruluşlar ve meslekler arasında yeniden ayrıcalık yapacak durumlar meydana getirmesini önleyecek tedbirler alınması,

5 — Yan ödemelerin uygulanmasına ilişkin yönetmelikte; (yurt içinde Hizmet içi Eğitime katılanlara da ödeme yapılması) olanağının sağlanması, gerektiği kanısındayız.

TOPRAK REFORMUNA İLİŞKİN BASIN BİLDİRİSİ

Ziraat Mühendisleri Odası, daha Toprak Reformu kelimesinin neredeyse yasaklandığı günlerde oluşturduğu 1. ve 2. Teknik Kongreleriyle, Türk çiftçinin gereksindiği Toprak Reformunun esaslarını ortaya koymuş ve bu fikirlerinin uygulanmasına Kamu oyunda destek bulabilme için de, basın toplantısı, basın bildirisi ve benzeri imkânlardan da yararlanmış ve kısaca Toprak Reformu fikrinin oluşturulmasında mevcudiyetinin gereğinin inandığı yolda daima Türk çiftçinin yanında olmuştur.

Türk Kamu oyunun yakından bildiği şartlar altında çıkarılan yeni bir Kanunun, yani Toprak ve Tarım Reformu Kanununun uygulanmasının başlangıç yıllarındayız. Ziraat Mühendisleri Odası olarak bu Kanunu bilhassa Kamulaştırma tavanı Kamulaştırma bedellerinin ödenmesi, Kanunun uygulanma hızı ve toprak sahiplerine sağlanan bir takım öncelikler bakımından istenilenin çok gerisinde görmekte beraber, yine de Türk çiftçinin lehine bir takım girişimlerde bulunmak olanağını verdiğini kabul etmekteyiz.

Burada hemen 4753 sayılı Çiftçiyi Topraklandırma Kanununun 28 yıllık uygulama neticelerini hatırlamak ve aynı konuda tatbikata konulan Toprak ve Tarım Reformu Kanununun da aynı yanlış uygulamadan alıkonulmasını önlemek istiyoruz. 4753 sayılı Çiftçiyi Topraklandırma Kanunu büyük bir kitlenin muhalefeti ile karşılaşmış, bu güçler Kanunun çıkmasına engel olamadıklarında, uygulama esnasında, uygulamanın bilhassa başlangıç yıllarında, ehil olmayan ellere verilmesini temin ederek, Kanun değişikliğine bile lüzum görmeden tüzük, protokol ve genelgelerle Kanunun ruhuna aykırı uygulamalara geçebilmişler, örneğin Kanuna aykırı kısmî topraklandırma bir tüzükle uygulamaya konulmuş, bu Kanunsuz uygulama ile aile başına 1 dönüme kadar arazi dağıtılabilmıştır.

Toprak ve Tarım Reformunun da yeterince uygulanabilmesi için 40 adet tüzük çıkarılması gerekmektedir. Cumhuriyet tarihimizdeki yakın uygulamadan da esinlenerek, Toprak ve Tarım Reformu Teşkilâtının ehil ellere verilmesi ve en uçtaki personelin seçiminde bile hassasiyetle durulması yani uygulamanın bilgili, inançlı ve takipçi bir kadroya teslim edilmesi gerekmektedir.

Halbuki 14 Ekim seçimlerinden sonra iş başına gelen Hükümetin de bu konuda bugüne kadar ki tutumlarının tamamen yetersiz olduğunu görmekte ve Ziraat Mühendisleri Odası olarak bunu üzüntü ile takip etmekte ve karşılamaktayız. 4753 sayılı Çiftçiyi Topraklandırma Kanununu izleyenlerin önünde bir tecrübe yoktu. Ama Toprak ve Tarım Reformu Kanunu uygulayanlar bunu da ileri süremeyecekler, kısaca tarihi mesuliyetleri diğerlerinden daha da ağır olacaktır.

Ziraat Mühendisleri Odası olarak büyük bir umutsuzluk içersinde takip ettiğimiz bu olumsuz tutum devam ederse, Türk çiftçisinin bu Kanundan beklediği faydaların hiç birisinin gerçekleşmeyeceğini söylemek kehanet olmayacaktır. Kısaca Türk Çiftçisinin bu konudaki tüm umutları bir başka bahara kalacaktır.

Yönetim Kurulu Adına
Başkan

Dr. Duran TARAKLI

ZİRAAT MÜHENDİSLERİ ODASININ PAMUK TABAN FIATLARINA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

Bilindiği üzere Tarımsal Ürünlere Yüksek Taban Fiatı uygulamayı ilke olarak benimsemiş olan Ecevit Hükümeti Pamuk ürününe, bu ürünün hasat edilerek pazara geldiği şu günlerde halâ kesin bir fiat saptanmıyarak, kilo başına 7 lira avans verme yolunu seçmiştir.

Neden olarak da bu mevsimde pamuk ihraç fiatlarının en düşük düzeyde olması ve pamuk ihraç fiyatına göre saptanacak taban fiatının üreticinin aleyhine olacağı gösterilmiştir.

Herşeyden önce şunu belirtmek gerekir ki, Pamuk ürününün pazara geldiği bu mevsimde fiatların pamuk ihraç fiyatına göre saptanması geçersiz bir nedendir. Zira toplam ihracatımızın % 23'nü oluşturan ve yaklaşık olarak 231.616 çiftçi ailesinin ve 1.389.696 nüfusu ilgilendiren bu kadar önemli bir ürünün taban fiatı, bu mevsimde ancak maliyet ve kısmen de oransal değeri esas alınarak saptanmalıdır.

Başka bir deyimle Ağustos ve Eylül aylarında pamuk fiatı, dış ekonomik koşullara göre değil, içeride oluşan ekonomik koşullara göre saptama zorunluluğu vardır. Aksi takdirde pamuğa verilen fiat avans dahi olsa (7 lira) gerek iç, gerekse dış piyasada geniş tereddütler, dolayısıyla üretici aleyhine bir durum yaratmaktadır. Ayrıca bu durum nebati yağ fiatlarının da saptanmasında etkili olmaktadır.

Bu tereddütlü durumun giderilmesi için derhal peşin taban fiatı ilan edilmelidir. Ve bu fiat 8 liranın altında olmamalıdır.

Şimdiye değin üreticiden yana olan Ecevit Hükümeti, bu kez pamuk taban fiatında gösterdiği çelişkili tutumdan en kısa zamanda vazgeçerek, içeride olan maliyetlere göre kesin karar vermelidir. Aksi takdirde bu tereddütlü durumun uzun süre devam etmesi kamu oyundaki (Pamuk Taban Fiatlarının) düşük tutulmasında sermaye çevrelerinin etkisi vardır) kanısı güçlendirecektir.

**ZİRAAT MÜHENDİSLERİ ODASININ, TARIM ARAÇ VE GEREÇLERİNİ
TÜKETİCİYE İLETİLMESİNDE ARACILARIN AZALTILMASINA İLİŞKİN
HÜKÜMET TEBLİĞİ HAKKINDA GÖRÜŞLERİ**

En önemli tarımsal girdilerden olan Tarım araç ve gereçlerinin en az kârla ve en kısa yoldan üreticiye iletilmesi ve bir takım aracılardan kaldırılmasını amaçlayan son hükümet bildirisini Ziraat Mühendisleri Odası olarak kıvançla karşıladık.

Ancak bahis konusu tebliğde yer alan tedbirlerle istenilen sonuca ulaşılmasında bazı güçlüklerle karşılaşılacağı, bu günkü arazi dağılım ve üreticisinin sosya ekonomik yapısı gözönüne alındığında ihtiyaç belgelendirme yönteminin bazı sakıncalar yaratabileceği kanısındayız.

Aslında tarım kesiminde örgütlenme, aracılardan bütünüyle kaldırılmasında en etkili yöntem olacaktır. Bu bakımdan, Hükümetimizin bir an önce çiftçinin örgütlenme ve sosyo ekonomik yapısını yenileme çalışmalarını hızlandırmasını bekliyoruz.

Ziraat Mühendisleri Odası olarak, tarım araç ve gereçlerinin çiftçiye imtinalinde gereksiz aracılardan kaldırılması ve imalat sanayiinde de köklü çözümler getirilmesi yolundaki her türlü girişimin yanında olacağımızı Kamu oyuna ve yetkililere duyuruyoruz.

TÜRKİYE I. SÜTÇÜLÜK KONGRESİ KONGRE BİLDİRİSİ

Türkiye I. Sütçülük Kongresi'nde; Doç. Dr. Ayhan Eliçin Doç. Dr. Mustafa Metin. Doç. Dr. Ergün Özalp, Dr. Sedat Aldemir ve Necati Sarıyığıt'ten oluşan "Değerlendirme Komisyonu" nun Sütçülük Sorunlarımız ve Çözüm Yolları hakkında hazırladığı rapor aşağıda sunulmaktadır. Bu rapor kongrece onaylanmış ve "Kongre Bildirisi" olarak kamu oyuna ve ilgililere duyurulmuştur.

1 — Türkiye I. Sütçülük Kongresi, ülkemiz sütçülük sorunlarını dile getirmekle çok yararlı olmuştur. Bu kongrenin olanaklar ölçüsünde sık sık tekrarlanması, ancak tabanda yatan sorunların çözümü için daha geniş kapsamlı düzenlenerek, özellikle üretici ve tüketicilerin de kongreye yararlı katkıları sağlanmalıdır.

2 — Süt üretiminin artırılması ve kalitesinin düzeltilmesi gerekmektedir. Bu amaçla aşağıdaki tedbirler alınmalıdır.

a) Küçük ve güçleri az üretim ünitelerine kredi sağlamak ve üreticileri kooperatifler veya birlikler halinde teşkilâtlandırmak gerekmektedir.

b) Diğer tarımsal ürünlerde olduğu gibi süte devletçe bir taban fiyat tesbit edilerek süt üreticisinin hakkı korunmalıdır.

c) Üreticinin etkin bir şekilde eğitilmesi gerekmektedir.

d) Yem problemi çözümlenmeli özellikle yem fiyatları uygun düzeyde tutulmalıdır.

e) Hayvan hastalıkları ile daha etkin şekilde savaşılmalıdır.

f) Hayvan ıslahı çalışmalarına hız verilmelidir.

g) Yurt sathında süt toplama, soğuk zinciri ve değerlendirme zinciri kurulmalıdır.

3 — Tereyağı, yoğurt ve peynir imalâtçıları ile sokak sütü ve yoğurt satıcılarının daha uzun bir süre faaliyet gösterecekleri anlaşılmaktadır. Bunların bir teşkilât altında toplanarak sıkı bir şekilde kontrol edilmeleri zorunluluk göstermektedir.

4 — Sütçülük kooperatifleri yeterince gelişmemiştir. Bu nedenle;

a) Bu kooperatiflerin daha etkin hale gelebilmesi için devlet yardımının dahada arttırılması,

b) Yeterli sayıda üretim ve tüketim kooperatiflerinin kurulması,

c) Bütün kooperatiflerin bir bakanlık altında toplanması,

d) Üretim kooperatiflerinin süt toplama merkezi karakterinde oluşturulup o bölgede büyük yatırımlarla açılan süt fabrikalarının tam kapasite ile çalışmasının sağlanması,

e) Tüketim kooperatifleri etkin bir şekilde faaliyete geçirilerek tüketiciyi koruyacak bir denetim ve fiyat politikası izlenmesi gerekmektedir.

5 — Mutlaka standardizasyona gidilmesi ve etkili kontrol sistemi kurulması gerekmektedir. Bu amaçla standartların ülkemiz koşullarına uygun olarak çıkarılması, mevcut gıda maddeleri tüzüğünün üretim, imalât ve kontrolü ile ilgili bütün kısımları içine alan ve teşvik edici bir şekilde yeniden düzenlenmesi gerekmektedir.

6 — Gıda kontrol örgütleri çok dağınık ve farklı Bakanlıkların bünyesinde bulunmaktadır. Gıda kontrol hizmetlerinde belediyelere verilen yetkiler en kısa zamanda kaldırılarak hizmetlerin tek elde örgütlenmesi için çalışmaların hızlandırılarak en kısa zamanda sonuçlandırılması zorunludur.

7 — Süt ve mamulleri toplumumuz beslenmesinde önemli bir yer işgal etmektedir. Toplumumuz bunun önemini yeterince bilmemektedir. Bu nedenle tüketim yetersiz ve dengesizdir. Radyo - Televizyon ve çeşitli yayın yoluyla sütle beslenmenin faydalarını halkımıza duyurmak, sakıncalı beslenmeleri açıklamak, modern ve tekniğe uygun tarzda kuruluşların çalışmalarına yardımcı olmak zorunludur.

8 — Türkiye koşullarına uygun ısıtma sistemleri yetkili kurullarca tesbit edilerek, bundan sonraki kurulacak içme sütü fabrikalarının buna göre tesis edilmeleri yararlı olacaktır.

9 — 5882 sayılı yasanın öngördüğü nüfusun 100.000'ni geçen şehirlerde pastörizasyonun uygulanmasına derhal geçilmesi zorunludur.

10 — Türkiye sütçülüğünün kalkınmasında araştırma müesseselerinin rolü büyüktür, bu bakımdan araştırma müesseseleri ve araştırmacılar yurdumuz için henüz fantazi sayılabilecek araştırmalardan çok, öncelikle üretici,

imalâtçı ve tüketiciden gelen istekleri cevaplandırmaya yönelik araştırmalar yaparak sorunlara mutlak çözüm yolu bulmalıdırlar. Ayrıca bu konuda çalışan değişik araştırma müesseseleri arasında bir koordinasyon kurulmalıdır.

11 — Süt ve Mamulleri Teknolojisi için gerekli teknik eleman mevcut- tur ve ilerideki ihtiyaçları karşılayacak bir formasyondadır. Ancak süt en- düstrisinin yüzey ve alt düzey elemanlarına büyük ihtiyaç vardır. Bu eleman- ların yetiştirilmesi hususunda Devletin hızla tedbir alması ve süt işletme- lerinde bu elemanların çalıştırılması zorunluluğunun getirilmesi kaliteli ma- mul elde etmek için zorunlu bir faktör olarak görülmektedir. Üretim ve tü- ketim sorunlarını daha köklü bir şekilde halledebilmek amacıyla ilk okullar- dan başlamak üzere süt biyeni ve beslenme konularında belirli bir eğitim plân ve programı uygulanmalıdır.

12 — Türkiye A.E.T. ye girinceye kadar süt üretimi artırılmadığı, üreti- len sütün kalitesi arzulanan standartlara ulaştırılmadığı imalât ve pazarla- ma sorunlarına çözüm bulunamadığı takdirde, A.E.T. nin kaliteli yüksek süt ve mamulleri üretimi Türkiye sütçülüğünü olumsuz yönde etkisi altına ala- caktır. Bu nedenle yukarıda belirtilen sorunların Devlet tarafından en kısa zamanda ele alınması zorunlu görülmektedir.

TÜRKİYE I. SÜTÇÜLÜK KONGRESİ

Tebliğler

1 — Cumhuriyetimizin İkinci 50 Yılına Girerken Türkiye Sütçülüğünün Genel Görünümü.

Prof. Dr. Zühtü YÖNEY

2 — Süt ve Mamullerinin Toplumumuz Beslenmesindeki Yeri ve Önemi.

Prof. Dr. Ahmet KURT

3 — Sütçülüğün Ekonomimizdeki Yeri ve Süt Sanayimiz.

Yaşar AZGÜN

4 — Şehirlerde İçme Sütü Sorunu.

Osman ÖTKER

5 — Yurdumuzda Süt Üretimi ve Değerlendirmesinde Kooperatifleşme Hareketleri.

Turgut YILDIRIM

6 — Süt ve Mamullerinin Kontrolü, Standardizasyon ve Yasalar.

Dr. İlbilge SALDAMLI

7 — Türkiye Sütçülüğünde Öğretim ve Eğitim.

Doç. Dr. Nesrin KAPTAN

8 — Türkiye Sütçülüğünde Araştırma ve Yayımlar.

Dr. Hasan YAYGIN

9 — Türkiye Sütçülüğünde Organizasyon ve Pazarlama.

Prof. Dr. Turan GÜNEŞ

10 — A.E.T. Karşısında Türkiye Sütçülüğü.

Doç. Dr. Tümer URAZ

Oturum Başkanları

Prof. Dr. Arif AKMAN

Prof. Dr. Sedat KANSU

Prof. Dr. Necmi SÖNMEZ

Sadettin ÜNAL

Prof. Dr. Ali BALABAN

Dr. Cemil BÜLBÜL

TÜRKİYE BAĞCILIK TEKNİK KONGRESİ BİLDİRİSİ

(Özet)

1 — Bağcılık ve üzüm değerlendirilmeleri konularında geniş çaplı ve etkin çalışmalar yapacak güçte kalkınma kooperatifleri kurulmalı ve devletçe her yönden desteklenmelidir.

2 — Üzüm ve mamulleri için geniş dış piyasa etüdleri yapılmalı, bu gaye ile büyük ülke ve pazarlarda Ziraat Yüksek Mühendisleri'nin görevlendirileceği Ziraat Ataşelikleri ihdas olunmalıdır.

3 — Değerlendirme kollarına göre uygun çeşit seçimi yapılmalı, Bağcılık kültürü bu yönden ıslah olunmalıdır.

4 — Üzüm ve mamullerinin kalite kontrolü, ambalajlanması ve standardı üzerinde etkin çalışmalar yapılmalı, Bağcılığın kesif olduğu bölgelerde münhasıran bu konuda çalışan Araştırma Enstitüleri kurulmalı, mevcutlarda imkân ve elemanca takviye edilmelidir.

5 — Fiatların maliyetler altına düşmemesi için taban fiat uygulaması ve destekleme alımları yapılmalıdır.

6 — Üzümünden yapılan, halen bilinen ve dış pazarlarda istikbali görülen mamuller için geniş çalışmalar yapılmalıdır.

7 — Üzüm ve mamulleri ticari kontrol edilmeli, üretici ile tüketici arasındaki köprünün aracılardan ziyade her iki tarafa daha faydalı olacak şekilde getirilmesine çalışılmalıdır.

TÜRKİYE BAĞCILIK TEKNİK KONGRESİ

Tebliğler

1 — Gaziantep'te bağcılık ile üzüm değerlendirmesinin bugünkü durumu, sorunları ve alınması gereken tedbirlere ait genel görüşler.

Çevik ÇAKMUR

2 — Gaziantep bağcılığı hali hazır durumu, geleceği ve ana problemleri.

Şinasi TÜREL

3 — Gaziantep'te kurutulan üzümlerin değerlendirilmesi, bu konuda çalışan işletmelerin problemleri ve alınması gerekli tedbirler.

Sait SEZGİN

4 — Floksera karşısında Gaziantep bağcılığı ve yeni bağcılığın problemleri.

M. Hadi GÖKÇE

5 — Sofralık üzüm çeşitlerinde olgunluk zamanının tayini.

Dr. Atilla ERİŞ

6 — Gaziantep bağcılığı ve üzümlerinin değerlendirilmesi.

Nezih KERETLİ

7 — Kooperatifleşme ve pazarlama yönünden alınması gereken tedbirler.

Ferudun DEMSOY

8 — Tarsus turfanda üzümçülüğü ve bu konuda yapılan yeni araştırmalar.

Cemal METE

- 9 — Sofralık üzüm pazarlaması.
Ayhan YÜCEL
- 10 — Hasattan sonra sofralık üzümün kalitesine tesir eden etkenler ve depolanması.
Özge CADUN
- 11 — Bağcılıkta üretim tekniği ve gelişmeler.
Dr. Sabahat DAĞLI
- 12 — Yaş üzüm standartları.
Münir ANAMERİÇ
- 13 — Türkiye'de kuru üzüm değerlendirme şekilleri, ihracat miktarları.
Selami ÖZEL - Tomris ÖZEL
- 14 — Bağcılıkta budama ve prensipleri.
İsmet USLU
- 15 — Asmalarda sıcaklık, ışık intensitesi ve gün uzunluğunun verimlilik, gelişme, tane, bileşim ve rengi üzerine etkiler.
Hasan ÇELİK
- 16 — Üzüm değerlendirilmesi, özellikle şarapçılık yönünden Gaziantep bağcılığı ve geleceği.
Doç. Dr. Ferudun TOPALOĞLU

Oturum Başkanları

Esat Kaya TURGAY

Orhan SEVİNÇ

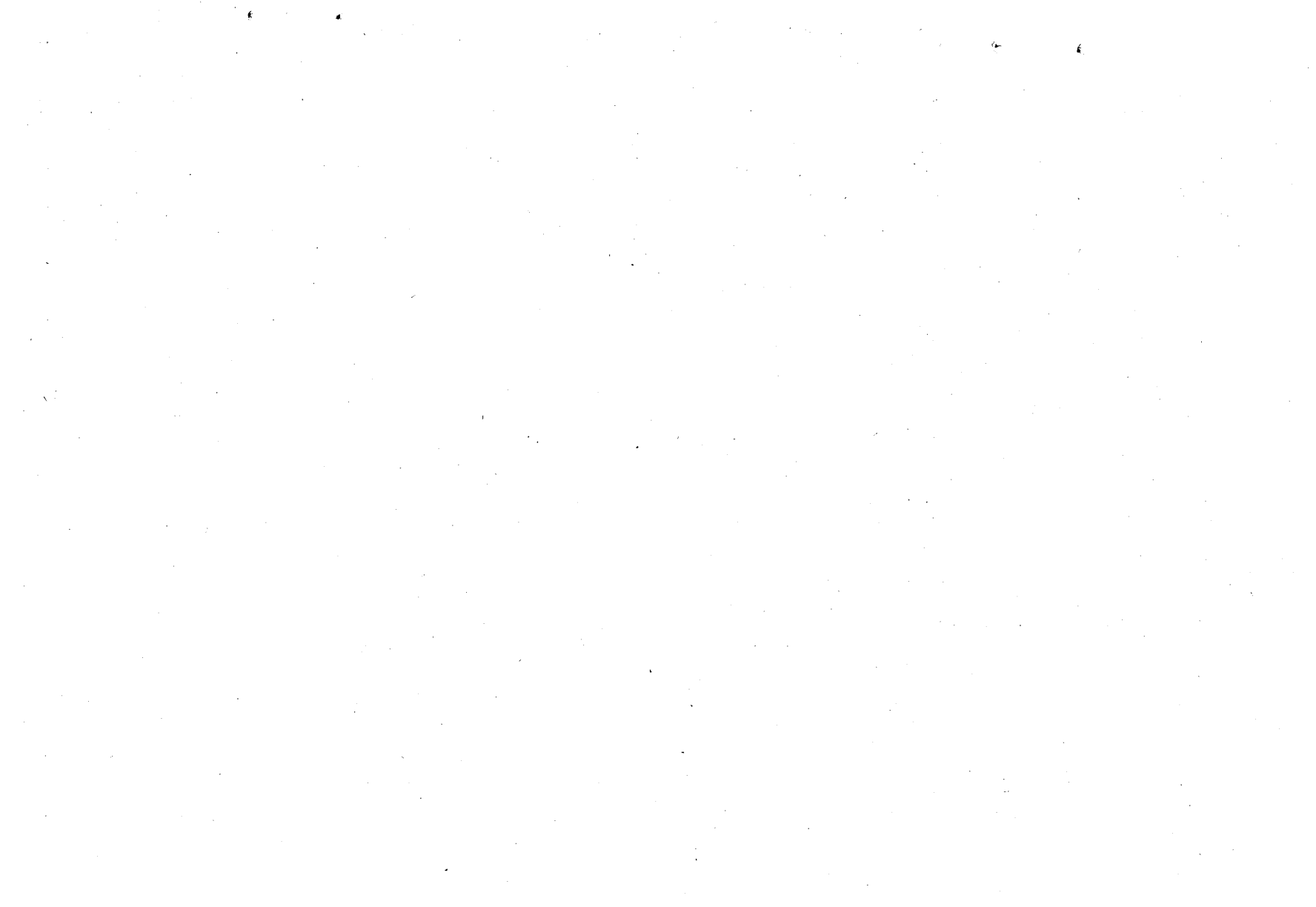
Ömer KÖYLÜOĞLU

Ferudun DEMSOY

Vehbi KEPKEP

Doç. Dr. Ferudun TOPALOĞLU

Zeki YÜCETÜRK.

raporlar

ORTAK PAZAR KONUSUNDA RAPOR

İkinci Dünya Savaşında yıkılan Batı Avrupa'nın savaştan sonra ekonomik canlanması ve batının yeniden imarına ABD Marshall yardımı ve bunu izleyen dolaysız yatırımlarla büyük katkıda bulunmuştur. Böylece, bir taraftan soğuk savaşın ikiye ayırdığı Avrupa'da Sosyalist Doğu Bloku karşısında güçlü bir Batı Avrupa yaratılmasını sağlarken bir taraftan da kendi ihracatı sanayisi ve firmalarının dış yatırımları için güvenilir bir pazar bulmuştur. Bu nedenlerle, 1950 lerde 6 Batı Avrupa ülkesi kendi aralarında politik birlikle sonuçlanacak bir gümrük birliği kurma çalışmalarında, ABD dış politikasından büyük destek görmüştür.

Bugün ABD'nin AET ülkelerinin sanayilerindeki payı önemli bir düzeye ulaşmıştır. Fransız sanayiinin % 12 si, B. Alman sanayiinin % 33'ü, İngiliz sanayiinin % 50 si ABD şirketlerinin elindedir. İtalya'da da son yıllarda İtalyan şirketleriyle ABD şirketleri arasındaki birleşmeler, yani ABD şirketlerinin İtalyan şirketlerini yutması hızlanmıştır. Fakat daha da önemli olan ABD şirketlerinin kimya, elektronik, makine, taşıt araçları gibi sanayi gelişime hızının en yüksek olduğu dallarda egemenliğinin gün geçtikçe artmasıdır. Toplam olarak AET sanayiinin % 15'i ABD firmalarının elinde olduğu halde, çok ileri teknoloji ve sermaye yatırımı gerektiren, gelişmesi dinamik sanayi dallarında (Uçak ve uzay araçları, kimya, plâstik, elektronik gibi) ABD firmaları kontrolündeki üretim, bu dallardaki toplam üretimin % 60 - 80 ine varmaktadır.

Görülüyor ki : AET, ABD tarafından yaratılmış bir kuruluştur. Fakat zamanla. Avrupalı bilincinin oluşmaya başlaması ile, AET giderek ABD'ye kafa tutmaya, doları tehdit etmeye başlamıştır. 1970 lerin başında AET'nin gücünün doruğuna erişmesi, Alman markının giderek güçlenmesi ve doların mark karşısına giderek değer kaybetmeye başlamasıyla ABD AET'nin bu gidişinden kuşkulananmaya başlamıştır. ABD 1973 yılında dünya enerji krizini bilinçli olarak çok uluslu petrol şirketleri kanalıyla yaratmış ve günden güne değer kaybetmekte olan doları diğer paralar karşısında yeniden güçlendirmiştir. ABD, bu yolda güçlenmekte olan AET'ye büyük bir darbe vurarak, topluluk üyelerini kendi aralarında anlaşmazlığa düşürmüştü ve Avrupa birliğinin kendisinin izni dışında kurulamayacağını ve AET'nin kendi isteği ve çıkarları doğrultusunda güçlenmesine olanak tanıyacağını kanıtlamıştır.

Türkiye AET ile olan ilişkilerinde, ABD - AET ilişkilerini ve aralarında ki çelişkileri de kesinlikle göz önünde tutmak zorunluluğundadır.

ABD ile ilişkiler ikinci dünya savaşından sonra başlamış askeri, siyasi, ekonomik hatta kültürel düzeyde gittikçe yoğunlaşmış ve 1960 ların ortasında bir "zirve" ye eriştikten sonra, aşağı doğru inişe geçmiştir. Dünyanın en güçlü ülkesiyle bu tür yoğun ilişkiler içinde bulunması Türkiye'yi ABD nin askeri, ekonomik, siyasi etki alanına girmesine neden olmuş ve bu tek yanlı ilişki giderek ülkemizin ulusal bağımsızlığını tehlikeye sokmuştur. Kıbrıs anlaşmazlıklarında ABD'nin Türkiye'ye karşı aldığı olumsuz tavırlar bunun en güzel kanıtlarıdır.

AET ile ilişkilerimizde önceleri büyük hayallere kapılmış; düşünmeden büyük ödüller verilmiş; verilen ödünlerin sonra nelere mal olacağı anlaşılmış; bu kez değiştirilmek istendiğinde AET den hayır yanıtı alınmıştır.

AET, adından anlaşılacağı gibi Avrupa Ekonomik Topluluğudur. Bu topluluk, dünya sanayi, devletleri ile dünya pazarlarında rekabet etmek amacıyla kurulmuştur az gelişmiş ülkeler yardım örgütü değildir. Fakat bu rekabet için gerekli iç pazar büyüklüğüne erişebilmesi için serbest dış ticaretin, emek, sermaye ve teknolojinin serbestçe dolaşımını gerçekleştirebileceği geniş ve kendisinin ayrıcalıkla yararlanabildiği bir pazara ihtiyacı vardır.

Türkiye'nin topluluğa geçici üye olarak kabul edilmesinin temel nedeni budur. Yoksa Avrupa siyasi birliğinin sağlanması ve ortak pazarın bir parçasını oluşturması için Türkiye, Topluluğa kabul edilmiş değildir. AET ülkelerinin tamamı sanayileşmiş ve kalkınmış ülkelerdir. Türkiye bu açıdan da AET ile ilişkilerinde gelişmiş - azgelişmiş ülkeler - arasındaki çelişkileri dikkate almak durumundadır. Türkiye'nin AET ile ilişkilerinin artması, ülkenin ekonomik gelişmesini olumsuz yönde etkilemektedir. Bir tarım ülkesi olan Türkiye'de, artık Hollanda peynir, tereyağ ve salamaları en çok aranan ve talep edilen tüketim malları haline gelmiştir. Topluluğun tam üyesi haline geldiğimizde diğer bir deyişle gümrük duvarlarının bütün ile ortadan kalktığında; Türkiye AET'nin sanayi mallarının alıcısı ve AET sanayinin bir hammadde deposu haline gelmesi kaçınılmazdır.

Ülkemizde demir - çelik, ferro - krom, petro - kimya vs. gibi ileri teknoloji ve sermaye yatırımı gerektiren sanayi kollarında tüm yatırımların, kamu sektörü tarafından yapılmış olması ve ABD ve AET'nin çeşitli örgütleri aracılığı ile Türkiye'ye getirdiği yabancı sermayenin, bir takım paravan Türk firmaları kanalı ile montaj sanayi Coca Cola ve deterjan gibi tüketim sanayine yönelmiş olmaları da Türkiye'nin AET'nin tam üyesi bile olsa kalkınmayacağıının en belirgin göstergeleridir.

Türkiye'nin kalkınması ve sanayi toplumuna dönüşmesinde ulusal çıkarları tek başına ne AET, ne de dev sanayi ülkelerinin yanında yer almakla sağlanamaz. Türkiye kalkınmak için çıkarlarına uygun ekonomik ilişkiler, kurma bağımsızlığını elinde bulundurmalıdır. Bu demek değildir ki Türkiye, ne AET, ne de ABD ile ekonomik ilişkide bulunmasın. Özellikle az gelişmiş ülkelerin ortak sorunu olan teknoloji transferinde bu iki super sanayi devletleri ile ekonomik ilişki kurması kaçınılmazdır. Ancak, bu ilişkilerin de sınırını ulusal çıkarlarımız saptamalıdır.

Ülkemizin siyasi, askeri, ekonomik ve kültürel bağımlılığa götüreceği her türlü anlaşmalardan kaçınılmalı, AET'ye ilişkin katma ve tamamlayıcı protokoller ve toplulukla ortaklığı kuran anlaşmalar ulusal çıkarlarımız doğrultusunda yeniden gözden geçirilmelidir. Yoksa ABD ile ilişkilerimizdeki gibi tek yanlı ve ülkemizi bağımlılığa iten bir topluluğa girmiş oluruz.

TARIM ALET VE MAKİNALARINA İLİŞKİN RAPOR

Ülkemiz tarımının milletimizi doyurucu ve kalkındırıcı düzeye ulaşması, tarımsal üretimde nicelik ve nitelik yönünden artması, temel koşuldur.

Bunun başlıca levyesi kabul ettiğimiz tarımsal mekanizasyon seviyesinin de yükseltilmesi kaçınılmaz bir zorunluk göstermektedir.

Bu seviyenin yükseltilmesi ithalattan çok yerli imalâta dayandırılmakla mümkündür.

Ülkemizde 19 yıl öncesine varan, montaj sanayii şeklindeki traktör imalâtına yer verilirken, uzun vadede dışa bağımlılıktan kurtulma tedbirleri getirilmemiştir. Ve bugün dünyada tarım araç ve gereçlerinin birden bire büyük oranda kullanılması sonucunda % 25 döviz tasarrufu ile traktör imalâtına olanak verildiği halde, ülkemizde ihtiyaca cevap verecek miktarda traktör imal edilmemektedir. Hatta elimizde döviz olduğu halde komple traktör bulma olanağı bile çok güçleşmiştir.

Geçen 19 yıl içerisinde bugün hala ithale muhtaç olduğunuz parçaları imâl etme olanağımız olsaydı, traktör konusunda karşılaştığımız bu sorunlar olmayacak veya en az ölçüde olacaktır.

19 yıl önce girilmiş bulunan montaj sanayi düzeni bugün için dönüştü güç bir sistemdir. Şu anda en çıkar yol, mevcut 6 traktör imalâtçısının imalât kapasitelerini artırmaları için, gerekli teşvik tedbirlerinin alınması gözükmektedir.

Odamız saptamalarına göre son 1 - 1,5 yıl içerisinde Ticaret Bakanlığı ve Devlet Plânlama Teşkilâtı'na 4 - 5 marka traktörün tevsiî imalâtı için proje verilmiştir. Bu projelerde aranacak asgari koşulların ülkemiz tarımsal mekanizasyonu yönünden en uygun sınırlar içerisinde olması (Örneğin : en az oranda yabancı sermaye, mevcut imalât teknolojisine ek olarak yeni imalât teknolojileri getirilmesi, toplam yatırım ve imalât kapasitesinin yüksek olması, ileriki yıllarda ihracata dönük olması v.b.) saptanarak daha fazla bekletilmeden müsaade verilmelidir.

Bu tedbirler yanında halen ülkemizdeki traktör imalât sanayinde olmayan motor, aktarma organları, hidrolik pompa ve aksamı, dövme çelik parçaları imalâtı, büyük kapasiteli dökümhane ve döküm parçaları işleyen otomatik tezgâh ünitelerinden bir kaçını kurabilecek yeni markalara ait traktör imalât sanayii yine soruna çözüm getirecek bir yol olabilir.

Tabii ki en köklü çözüm yolu yeni, büyük kapasitelerde ve yerli üretim yapacak milli bir ünitenin kurulmasıdır.

Yıllardır montaj sanayiinin amaç ve ilkeleri belli olmamış gibi 1973 yılında 8500 adet Ford 3000 ve 5000 tipindeki traktörleri, hiçbir yabancı sermaye payı olmadan, patent ve know-how hakkı ödemedi, imâl edebilen bir kamu kuruluşu (T. Zirai Donatım Kurumu) şimdi % 33 yabancı sermaye, % 35 özel sektör payı, ayrıca imâl edilecek her traktör için patent hakkı ödeme zorunluğu, yılda 15000 adet gibi düşük bir kapasite ve mevcut fabrikadan farklı bir yatırım (101 milyon TL.) yapmamak koşullarıyla, 7/ sayılı kararname ile, adeta, özel sektöre devredilmektedir.

Oysaki bu kurum amaçlı olarak, özel sektörün gerisinde bırakılırsa, bugün yukarıda değindiğimiz sorunların çoğunu çözümlenmiş olabilirdi.

Traktör ve biçer döğeri dışındaki tarım araç ve gereç imalatı küçük kapasiteli birçok kuruluş elinde dağınık ve güçsüz bir durumda bulunmaktadır. Bu sektörün de istenilen düzeye ulaştırılması için tezelden ele alınması gereklidir. Örneğin : Güçsüz kuruluşlar birleştirilmeli, atölye durumundan fabrikasyon haline getirilmeli, teknik ve mali yardım sağlanmalı, standardasyon kontrol ve müeyyide, kredi, pazarlama ve bölge koşullarına uygun geliştirilmiş, prototipler verilmesi satış sonrası hizmetlerin köy ve köylüye iletilmesi gibi sorunları çözümlenmelidir.

Ayrıca yayım ve eğitim hizmetleriyle kullanıcılar daha üretken uygulamalara yönetilmelidirler. Ancak bütün bu öncülerle beraber, tarım araç ve gereçlerinin malzeme, imalat politikası, ağır ve yan sanayii, kredi yatırım konuları bir bütün olarak ele alınıp çözümlenmedikçe bir takım dar boğazlar önlenemez.

Yerli imalatın günümüze kadar bir çok sorunla karşı karşıya bırakılması ve hatta çıkmaza sokulması, bir kısır döngüye itilmesi hükümetlerin bu yöndeki talihsiz uygulamalarından ileri gelmektedir.

Bu gibi dar boğazlar ve çözümlenmeleri yolunda yıllardan beri teknik kadroların ortaya koydukları öncüler maalesef dikkate alınmamıştır. Teknik tercihler daima siyasi tercihlere feda edilmiştir.

BUĞDAY SORUNLARI HAKKINDA RAPOR

Dünya hububat piyasasını dengeleyen üretici ülkelerin stokları son yıllarda önemli derecede azalmış emniyet payı asgarî seviyeye inmiş ve 1973 yılı içinde dünya ihtiyacını yedi hafta karşılayabilecek seviyeye düşmüştür.

Buna sebep büyük bir tüketici zümreye sahip Rusya, Çin Halk Cumhuriyeti ve Hindistan'ın yeterli üretim sağlayamamaları nedeni ile geniş çapta ithalâta girmiş olmalarıdır.

Bir yandan stoklardaki azalma diğer taraftan hububat pazarlamasının özel sektöre devri sebepleri ile artan fiatlar talepleri azaltmamış ve bazı tedbirlerin alınması zorunlu hale gelmiştir.

Bunun için;

1 — İthalâtçı ve ihracatçı ülkelerin dahili stoklarının dünya stoklarına uygun şekilde ayarlanması suretiyle, milletlerarası bir işbirliği sağlanması,

2 — Stokların temini ve doğacak problemlerin halli için ülkelerin bir-biri ile devamlı istişarede bulunması,

3 — Gelişmekte olan ülkelerin ihtiyaçlarını karşılamak üzere yeterli kadar stok temininde yardımcı olunması, gibi hususlarda uygulamaya geçilmesi kararlaştırılmıştır.

1973/74 devresi dünya buğday üretimi Çin Halk Cumhuriyeti hariç ilk tahminlere nazaran 338 milyon tondur. Bu miktar geçen yıla nazaran % 8,8 bir artış getirmektedir.

Bu artış kendini piyasada göstermiş dünya hububat fiatlarında hissedilir derecede düşmelere sebep olmuştur. 1973 yılı içinde tonu 220 - 230 dolara kadar yükselen buğday fiatları 1974 yılı Mayıs - Haziran ayları arasında 125 - 130 dolara kadar düşmüştür.

Ancak hububat piyasasının ileriki yıllardaki durumunu kestirmek çok zordur.

Zira 1974/75 döneminde hububat tarımında gübre ihtiyacının karşılanmasında büyük zorlukların çıkacağı tahmin edilmektedir. Petrol fiatlarının yükselmesi dünyadaki gübre üretimini menfi yönden etkilemiş, üretim miktarı yeni olanakların yaratılmasındaki zorluk karşısındaki yükselemeyecek bu nedenle talebin karşılanması mümkün olmayacaktır.

Memleketimizin hububat politikasına gelince;

3. 5 yıllık plânın yıllık icra programlarında DPT Müsteşarlığı hububat istihsalinde kendine yeterli bir düzeyde kalınmasını, ekiliş alanlarının tedricen azaltılarak birim alandan sağlanacak yüksek verimle ihtiyacın karşılanmasını prensip olarak kabul etmiş bulunmaktadır.

Ancak ülkemizde hububat tarımının çoğunlukla iklim şartlarının etkisinde bulunması, yeteri kadar iyi cins tohumluk, gübre ve ekipman bulunmayışı ve üreticinin teknik bilgisinin yeterli olmayışı nedeni ile bugünkü ekiliş düzeyinde dahi yeterli ürünü sağlayabilme olanağı bulunmamaktadır.

Hububat içinde kritik bir durum arzeden buğday ürünü için saptanan bu sorunlar diğer hububat ürünlerini de içermektedir.

1 — Buğday ekiliş alanları ile üretim miktarlarının doğruluk derecesi saptanmalıdır : Buğdayın ekiliş ve üretimi ile ilgili veriler Devlet İstatistik Enstitüsünce hazırlanmaktadır. Bu verilerle diğer kuruluşların tespit ettiği veriler arasında bilhassa üretim miktarlarında % 20 ye yakın fark bulunmaktadır. Bu fark FAO yayınlarında da bariz şekilde görülmektedir. Son yıllarda buğday yetiştirilmesinde yeni teknolojinin geniş çapta uygulanmasına rağmen birim alandan alınan üründe artış görülmemesi aksine azalma görülmesi yapılan hesaplamalarda bir hata olduğu görüşünü kuvvetlendirmektedir.

Nitekim son on yıl içinde yeterli olarak sayılabilen üretim rakamlarına rağmen ihtiyacın giderilmesi için ortalama 400 bin ton civarında ithalâta gidilmesi bu gerçeği kuvvetlendirmektedir.

Örneğin; 1973/74 üretiminin 11,5 milyon ton olacağı üzerinde durulması ilgili birimlerin alacağı tedbirler ve uygulanacak prensipler bakımından önem taşımaktadır.

1973 Sonbaharı çok kurak geçmiş buğday kış döneminde hiçbir gelişme gösterememiştir. Nisan ve Mayıs aylarındaki yağışlar miktar bakımından yeterli olmakla beraber kısmen gecikmiş olması ve buğday gelişmesinin kritik devrelerine isabet etmemiş bulunması sağanak şeklinde olması nedenleri ile üretim miktarı üzerinde yeterince etkili olamamıştır.

Bilhassa buğday mıntıkası olarak tanınan Orta Anadolu Bölgesinde üretim halen kritik bir durum arzemektedir.

Doğu Anadolu Bölgesinin ve yayla kısmının ne getireceği de belli değildir.

Güney, Güney - Doğu ve Ege Bölgeleri kendine yeterli bir üretim sağlayabilecektir. Trakya - Marmara Bölgesi ise üretim bakımından çok iyi bir durum göstermektedir.

Yukarıda açıklanan nedenlerle bu yılki buğday üretiminin 10 - 10,5 milyon ton üzerinden hesaplanması ve uygulamaların bu rakam üzerinden yürütülmesi yerinde bir tedbir olacaktır.

2 — Üretilen çeşitlerin durumu ve ekmeklik buğday ihtiyacı saptanmalıdır.

Memleketimizde buğday üretimi tek çeşit olarak belirtilmekte ve talep projeksiyonları bu esas üzerinden yapılmaktadır. Üretilen buğdayın çeşitleri itibariyle kullanıldıkları yerler başka başkadır. Ekmek ve un imalı

için kullanılan çeşitler yumuşak buğday, makarna, irmik ve bulgur için kullanılan çeşitler ise sert buğday türleridir.

Yüksek verimli buğday türlerinin ekimine geçilmeden önce yumuşak buğdayın ekiliş nisbetinin % 51 civarında olduğu bu gün ise bu nisbetin % 63 - 65 e çıktığı söylenebilir.

Tüketimde ise yumuşak buğday ihtiyacı % 70 - 75 tir. Bu nedenle yurdumuzda % 7 - 10 arasında yumuşak buğday açığı mevcuttur.

Ancak yurdumuzda bir ekim plânlaması olması nedeni ile üreticinin ekolojisi dışında olmasına rağmen yüksek verimli çeşitlere yöneleceği ve kısa bir sürede dengenin sert buğday aleyhine döneceği tahmin edilebilir. Nitekim bu gün sert buğdayın başlıca üretim merkezleri olan Trakya ile Çankırı ve Çorum yöreleri yüksek verimli buğday türlerine dönmüş bulunmaktadır.

Buğday dengesinin temini için gerekli tedbirlerin alınmasında gecikilmemelidir.

3 — Yıllık buğday tüketimi ve talep projeksiyonu tesbit edilmelidir.

Tektip ekmek kararnamesinin yürürlükte olduğu ve ekmeğin 80 randımanlı undan yapıldığı 1963/70 devrelerinde nüfus başına tüketim 225 kgr. olarak hesaplanmıştır bu miktarın 160 kgr. mı (% 71) ekmek olarak 65 kgr. mı (% 29) makarna, irmik, bulgur, tarhana v.s. olarak sarfedilmektedir. Bu esas üzerinden 1974 yılı nüfusumuz 39 milyon olarak kabul edildiği takdirde 6.2 milyon ekmeçlik 2.4 milyon ton sert buğdaya ihtiyaç duyulacaktır.

Ancak 1970 den sonra takip edilen politika değişmiştir. Tek tip ekmek yerine daha düşük randımanlı ekmek (francola) imali yaygın bir hal almıştır. Bu nedenle buğday talebi % 15 nisbetinde artmıştır.

Bu artışa göre yumuşak buğday talebi 7.1 milyon tona sert buğday talebi ise 2.8 milyon tona çıkmış olacaktır. 1,5 milyon tonluk tohumluk ihtiyacı % 5 zayıt ve % 4 yemlik buğday ihtiyacı da göz önüne alınırsa 11,5 milyon tondan aşağı üretim 1974 yılında memleketimizi dar boğaza sokacaktır. Bu talep 1975 senesinde 1 milyon nüfus artışı üzerinden 12 milyon tona ulaşacaktır.

1974 üretimi gerçekleşmiştir. İyimser bir görüşle 0.7 - 1 milyon tonluk bir buğday açığı kaçınılmaz bir gerçek olarak ortadadır.

Hükümetin stok politikası da nazara alınırsa 1974 yılı ile yeni üretime geçilinceye kadarki devre için 1 - 1,5 milyon tonluk bir ithalâta teşebbüs edilmesi ve 1975 üretim plânlamasının 12 milyon tonu gerçekleştirecek şekilde yapılması zorunludur.

4 — Şehirsel ve kırsal yörelerin buğday talepleri üzerinde durulmalıdır.

Nüfus başına 225 kgr. üzerinden tüketilen 8,6 - 9,9 milyon ton buğdayın 3,5 - 4 milyon tonu şehirsel 5,1 - 5,9 milyon tonu kırsal yörelerde tüketilmektedir.

Bu oranlar; Nüfus oranına göre şehirsel yörelerde tüketilen buğday miktarının kırsal bölgelere oranla daha yüksek olduğunu göstermektedir. Bunun nedeni şehirsel bölgelerde beyaz ekmek alışkanlığı neticesi buğday zayıtatının daha fazla olmasından ileri gelmektedir.

Şehirsel yörelerin ihtiyacını kapasitesi 3,5 - 4 milyon tona yaklaşan valsli değirmenler, kırsal yörelerin ihtiyacını ise kara değirmenler karşılamaktadır. Ancak bu muvazene 1971 yılından sonra değişmeye başlamıştır. Ekmeklik un randımanının şehirsel yörelerde % 80 den % 65 e kırsal yörelerde % 92 - 94 den % 72 - 74 e düşme temayülü göstermesi hem buğday talebinin artmasına hem de kara değirmenleri hizmette devre dışı kalırken valsli değirmenlerde kapasite açığı yaratılmasına sebep olmuştur.

Nitekim son iki sene zarfında devreye yeni valsli değirmenler girmiş ve yeni değirmen yapılması için de teşebbüsler artmıştır.

Kırsal yörelere düşük randımanlı unun girmesi tüketimde buğdayla birlikte kıymetlendirilen mısır, çavdar ve darı gibi hububatı kullanılma imkânlarını büyük mikyasta azaltmış bulunmaktadır.

Memleketimiz beslenmesinde büyük payı olan ekmeğin gıdaî değeri üzerinde de durmak gerekir. Ekmek beyazlaştıkça yani düşük randımanlı undan ekmek yapımının yaygınlaşması önlenmez ise kırsal alanda yaşayan nüfusun beslenme sorunları artacaktır.

Protein ihtiyacını bitkisel proteinden temin eden büyük halk kitlesi buğdayın razmol ve bon, kalitesi içinde bulunan proteinden yararlanmaktadır.

Düşük randımanlı unlar ve yarıyılları maddeleri ihtiva etmedikleri için beslenme bakımından hiç bir değer ifade etmemektedirler.

Bu nedenlerle buğday talebinin artmasını önlemek ve kırsal yörelerdeki nüfusun beslenme sorununu ortadan kaldırmak için gerekli tedbirlerin alınması zorunludur.

5 — Buğday israfı ve zayıyatı önlenmelidir.

Gerek beslenme değeri ve gerekse buğday talebinin artması düşünülmeden uygulanan beyaz ekmek imalatı ve bunun yaygın hale gelmesi memleketimizi ekonomik bakımdan güç durumlara düşürmektedir.

Ekmek yapımı kırsal yörelerde % 92 - 94 randımandan % 72 - 74 randımana düşürülmüştür. Bu nedenle bu bölgelerde tüketilen 5,9 milyon ton

buğdayın % 20 sinden istifade edilememektedir bu miktar 1,1 milyon ton buğdaya tekabül etmektedir. Şehirsel yörelerde ise randıman % 80 den % 65 e kadar düşürülmüştür bu yörelerde kullanılan 4 milyon ton üzerinden % 15 nisbetindeki düşüklük ise 600.000 ton buğdaya tekabül etmektedir. Bunun neticesi olarak kullanılabilen durumda olan 1,7 milyon ton buğdaydan istifade edilememektedir. Bu sene yürürlüğe giren kararnamedeki buğday değeri üzerinden 3,4 milyar liralık buğdayın insan beslenmesinde kullanılmadığı, neticesini ortaya çıkarmaktadır.

Bu sebeple doğan buğday açığının kapatılması için yapılan ithalât da düşünülürse (1973 yılında 750 bin ton buğday ithali için 2 milyar lira ödenmiştir.) Memleketimize yüklenen külfetin ağırlığı kolaylıkla anlaşılabilir.

Alınacak tedbirlerle (ki 1974 kararnamesinde % 84 - 86 randıman esası konmuştur) bu külfetten kurtulanacağı gibi ihtiyaç zamanında kullanılacak buğday stokunu tesis mümkün olacak diğer taraftan ithalât yerine ihtiyaç fazlası buğdayın ihracı mümkün olabilecektir.

Bu nedenle 1974 hububat kararnamesinin uygulanması üzerinde hassasiyetle durulmalıdır.

6 — Ekmek sorunu çözülmelidir.

Buğday fiatları serbest piyasanın dalgalanmasına terkedilmişken ve ekmekten gayri buğdaydan yapılan gıda maddelerinin fiatları kontrol altına alınmaz iken ekmek fiatlarının narha tabî tutulması büyük darboğazlar meydana getirmektedir. Ayrıca ekmek fiatlarının sabit tutulması için girişilen teşebbüsler bu problemi daha da büyötmektedir.

Örneğin 1974 Hububat Kararnamesinde ekmeklik buğdayın 125 kuruştan değerlendirilmesi kabul edilmiştir. Buna göre destekleme fiatı olarak kabul edilen 205 kuruşluk alım fiatı ile ekmeklik satış fiatı arasındaki 80 kuruş hükümetçe subvanse edilecek demektir. Bunun parasal değeri sadece şehirsel yöreler için 3,2 milyar liradır.

Kırsal yörelerde bu farktan istifade cihetine gideceği elindeki buğdayı 205 kuruştan satıp 125 kuruştan ekmeklik buğday talebinde bulunabileceğini de gözönünde bulundurmak gerekir.

Bu takdirde tedarik imkânı da daralacak ve konu ile ilgili müesseseler zor duruma düşeceklerdir.

Diğer taraftan ekmeklik olarak alınan tahsislerin yerinde kullanılıp kullanılmadığını kontrol etmekte zorluk yaratacaktır. Alınan bu buğdaydan ekmek yerine un veya francala yapılması halinde tahsisi kullananlar geniş miktarda menfaat temin edeceklerdir.

Şöyleki; ekmek fiatları 125 krş. üzerinden, un ve francola fiatları 205. kuruş üzerinden hesaplanacaktır. Ayrıca bu günkü serbest piyasaya göre yan ürünlerden elde ettiği imkânlarda küçümsenecek miktarda değildir.

Örneğin 135 krş. luk ekmek tahsisinden buğday alan bir şahıs franco-la imaline teşebbüs ederse : Buğdaydan % 65 - 70 randımanlı un çekecek imâl ettiği francolayı (kilo olarak) 5 - 6 lira üzerinden değerlendirecektir. Geri kalan % 30 - 35 kısmın % 15 - 17 lik kısmını kepek olarak satacaktır. Bu gün serbest piyasada kepeğin kilosu 170 - 180 kuruştur. Yalnız kepeği satmakla buğdayın maliyetini çıkardığı gibi kilo başına 45 - 55 kuruşluk bir kazanç temin etmiş olacaktır. % 15 - 19 lik bakiye kısım ise un olarak değerlendirilecektir. Serbest piyasada unun değeri 5,5 - 6 TL. sına ulaşmış bulunmaktadır. Bu kadar büyük bir marj tahsis sahiplerini bu yola zorlayacaktır, kaldiki ekmek fiatları da sabit tutulamayacaktır, zira çıkan kararnamede belediyelerin öncelikle serbest piyasadan buğday temin etmeleri ön görülmüş ve hükümetçe ihtiyaçların bir kısmının karşılanabileceği belirtilmiştir. Bu takdirde serbest piyasadan buğday almayan tahsis sahipleri de maliyetlerini serbest piyasadan buğday almış gibi çıkaracak ve ekmeğe zam isteyecektir.

Nitekim kararnamenin çıktığı 31.5.1974 tarihinden beri ya ekmeğin gramajı düşünülerek veya fiatları ayarlanarak zamma gidildiği görülmektedir.

Böyle aşırı bir kazançta yardımcı olan bu hükmün değiştirilmesi zorunludur.

31.5.1974 tarihindeki ekmek fiatları serbest piyasa fiatları 240 - 250 kuruş üzerinde iken hesaplanmış ve uygulamaya konulmuş fiatlardır. Alım fiyatı olarak tesbit edilen 205 kuruşluk fiat bu değerın altındadır. Bu nedenle ekmek fiyatını etkilememesi gerekir. Ekmeklik satış fiyatının 205 kuruşta tutulması hatta bu işle meşgul olan teşekküle masraf karşılığı 10 kuruşluk marj tanınması ekmek fiatlarına fazla bir tesir yapmayacak ve hazine zararının azalmasına sebep olacaktır.

Yeni çıkarılacak bir kararname ile bu olanak yaratılırken, tek tip (84 - 86 randımanlı) ekmek imaline gidilmesi ve franco-la imalinin de yasaklanması temin edilmelidir.

8 — Buğdayın pazarlanması ve fiyatının tesbiti üzerinde durulmalıdır.

Memleketimizde buğday fiyatı hükümetlerce tesbit edilmektedir.

Fiat üzerinde hazırlıklar T.M.O. since yürütülmekte ve buğdayla ilgili ünitelerin görüşleri alınmaktadır. Bu görüşler arasında geniş ayrılıklar görülmektedir. Üreticileri himaye eden kuruluşlarla, bilimsel çalışan kuruluşlar arasındaki bu görüş farkları fiatların ilânından önce tartışılmakta hem piyasada bir tereddüt yaratmakta hem de fiyatı açıklayan hükümet zor durumda bırakılmaktadır.

Örneğin 1974/75 fiatları ilân edilmeden evvel kamu oyuna bir görüş olarak 3. TL. sı diğer bir görüş olarak 2 TL. sı aksettirilmiştir. % 50 nisbetindeki bu farklılık uzun süre tartışılmış fiatların ilânından sonra fiyatı uy-

uygulayan hükümet tenkit edilmiş diğer taraftan fiatların yükselebileceği kanısına varan büyük üretici ve fabrikatörler stok yapma imkânı aramaya başlamışlardır.

1973/74 ekiminde buğday maliyetinin 142 - 150 kuruş olacağı saptanmıştır. Bu maliyete % 35 - 40 nisbetinde müteşebbis kâr konduğu takdirde ilân edilen fiatın serbest piyasa fiatları ile diğer ürünlere tatbik edilen fiatların altında olmasına ve hububat üreticisine diğer sektörlerle nazaran daha az imkân tanınmasına rağmen tutarlı olduğu görülmektedir. Tesbit edilen fiatlar aynı zamanda bugünkü dış piyasa fiatlarına da uygun düşmektedir. Mayıs 1974 tarihi itibarıyla üretici memleket fiatları bir düşüş kaydetmiş ve 185 - 190 kuruş arasında seyretmiştir.

Kaldığı serbest piyasa fiatları tesbit edilmiş olan taban fiatının üzerindedir ilân edilen fiatlarla hububat pazarlamasını yapan T.M.O. üretimin ancak % 8 - 15 ini satın alabilmektedir.

Bu miktarla yeterli stoku temin edemeyen T.M.O. şehir ekmeklik ihtiyacı olarak talep edilen buğdayın % 30 - 35 ini temine zorlanmakta ve bunun içinde her sene ithalât zorunluluğunu duymaktadır.

Geri kalan % 85 buğdayın pazarlanması ise özel teşebbüs elindedir.

Döküm mevsiminde üretici elinden destekleme fiatı seviyesinde alınan buğdaylar, döküm mevsiminin sonunda ihtiyaç sahiplerine daha yüksek fiatla aktarılmaktadır. Hükümet kontrolü dışında yapılan ve her türlü esnafın giriştiği bu ticarî teşebbüsten vergi alınmaması bu konuyu gayet cazip hale getirmektedir.

Son iki senedir memleket dışında çalışan işçilerin bu maksatla piyasaya girdikleri ve büyük çapta alım yaparak üretici merkezlerde buğday piyasasına hakim oldukları görülmektedir.

Kısa süren döküm mevsiminden sonra stok yapanlar tarafından tedrici olarak arttırılan, hatta vadeli satışlarla daha da yükselen buğday fiatlarının mamul fiatlarını etkilediği ve bir sene içinde mamul fiatlarının arttırılması için tekliflerde bulunulduğu bir gerçektir.

Bu nedenlerle aracıya büyük imkânlar sağlayan buğday ticareti için yeni tedbirlerin getirilmesi zorunludur.

Örneğin ekmek fiatları gibi diğer mamul madde fiatlarının da destekleme fiatları üzerinden tesbit edilerek sabit tutulmasına çalışılması ve üretici ve konu ile ilgili resmi birimler dışında buğday ticareti ile uğraşanların vergiye tabi tutulmalarını sağlayan uygulamalara geçilmesi sağlanmalıdır.

9 — Destekleme fiatını uygulayan birimler için fiat esnekliği tanınmalıdır.

Memleketimizde uygulanan fiatlarda her hangi bir esneklik bulunmamaktadır. Ürünün maliyetine göre fiatların alçaltılıp, yükseltilmesi müm-

kün olmamaktadır. Az ürün alınan bir sene içinde uygulanan bir fiat bol ürün senesine de uygulanmaktadır. Tesbit edilen bir fiatın ekonomik zorunluklar dışında da arttırılma temayülü benimsenmiş ve bir kural haline sokulmuştur.

Diğer ülkelerde üretim maliyetine ve ekonomik kurallara göre fiat hem artış hem eksiliş gösterebilmektedir. Örneğin dünya buğday fiatları son sekiz ay içerisinde 230 dan 125 \$ a kadar düşüş göstermiştir.

1974 senesi için uygulanacak fiyatlara bir esneklik sağlanmalıdır. 11,5 milyon ton ürüne göre tesbit edilmiş fiatlar kesin hesap neticesi tesbit edilen ürün miktarına göre düzenlenmeli üretici lehine olan fiat farkları üreticiye intikal ettirilmelidir.

Ayrıca buğday ticareti ile uğraşan teşekküllerin döküm mevsimi ile döküm mevsimi dışında uygulayacakları alım ve satış fiatlarına bir esneklik getirilerek döküm mevsimi için de ucuz satma, döküm mevsimi dışında yüksek fiatla alma imkânı yaratılmalıdır.

10 — 1974 hububat kararnamesi üzerinde görüşlerimiz.

A) Buğday satış fiatlarının tesbit edilmemesi ve geçen seneki fiatlar üzerinden uygulama yapılması piyasada durgunluk yaratmıştır.

B) Üreticinin stok temayülü tedarik müessesesi olan T.M.O. ni ithalâta zorlayacak, buğday piyasası üzerindeki kontrolunu azaltacaktır.

C) Alım - satış fiatları arasındaki fark devlet bütçesinde büyük zorlamalara sebep olacak ve ekonomik krizlere yol açacaktır.

D) Öngörülen ekmek fiatlarının sabit tutulması prensibinin gerçekleşme olanağı bulunamayacaktır. Kararnamedeki; belediyelerin ihtiyaçlarını serbest piyasadan temin etmeleri hükmü ekmek fiatları üzerinde daha etkili olacaktır.

E) Sert buğday satış fiatlarının düşük tutulması talebi arttıracak, tedarikçi müesseseleri zorlayacak, buna mukabil; makarna, irmik ve bulgur imalâtçılarına büyük imkânlar sağlayacaktır.

F) Yumuşak buğday satış fiatlarının yemlik hububattan düşük tutulması, buğdayın yem olarak kullanılma olanağını yaratacak ve buğday talebi artacaktır.

G) Buğday talebinin tedarikçi birimlerle karşılanamaması halinde, kontrol tedbirleri alınmaz ise serbest piyasa fiatları tüketiciyi zor durumda bırakacak bir düzeye yükselecektir.

H) Alım ve satış fiatları arasındaki menfi fark üreticileri de tüketici duruma getirecektir.

Üretici malını destekleme fiatı üzerinden satacak ve tedarikçi birimlerden tahsis talebinde bulunacaktır.

İ) Fiatlar kontrole alınmaz ise buğday ticaretinden aracılarla, büyük

işletme sahibi üreticiler yararlanacaktır. Büyük işletme sahibi üreticiler, üreticilerin % 16,5 unu teşkil etmektedir geri kalan % 83,5 u artan fiatlar karşısında fonksiyonlarını yitireceklerdir:

K) Tahsis talepleri ihtiyaçtan fazla olacak, ucuz fiatla temin edilen buğday destekleme fiatı üzerinden tekrar tedarikçi müesseseye satılabilecektir. Bu yolla 10 tonluk bir kamyonun asgari 8 bin TL. kazanç temin etmek mümkün olabilecektir.

11 — Alınmasını lüzumlu gördüğümüz tedbirler.

A) Piyasa fiatlarına göre teşekkül etmiş olan ekmek fiatları sabit tutularak buğday satış fiatları asgari destekleme alım fiatı seviyesine yükseltilmelidir.

B) Buğdaydan üretilen gıda maddelerinin fiatları da tesbit edilmeli ve sabit tutulmalıdır.

C) 84/86 randımanlı tek tip ekmek uygulaması yaygınlaştırılıp francola iamlı yasaklanmalıdır.

D) Üretici ve resmi kuruluşlar dışında buğday ticareti ile uğraşanlar vergilendirilmeli ve buğday pazarlanması kontrol altına alınmalıdır.

E) Buğday pazarlanmasında fiatlara elâstikiyet getirilmeli ve üretici hakları korunmalıdır.

F) Ekmeklik tahsislerin yerinde kullanılmasını teminen gerekli tedbirler alınmalıdır.

G) Üretim miktarına göre iç talebi karşılayacak miktarda ithalât programlanmalıdır.

H) Optimal stoklama seviyesi tesbit edilerek, yeterli stok miktarının teminine çalışılmalıdır.

I) Önümüzdeki ekim dönemi için üreticinin ihtiyacı olan tohum, gübre, araç - gereç, yakıt ve ilâçlar temin edilmeli ve maliyeti etkilememesi için fiatlarının subvansede edilmesi temin edilmelidir.

K) 1974/75 yılı üretiminin 12 milyon tonun üzerinde gerçekleşmesi için gerekli çalışmalara şimdiden başlanmalıdır.

Kısaca belirtmeye çalıştığımız bu görüşler üzerinde tartışmak mümkündür.

Hububat tarımına bir açıklık vermek ve sorunlarını çözmek için bu konular üzerinde en kısa zamanda ilmî bir toplantı yapılması hedefimizdir.

Alınacak kararların Türk üreticisi ve halkına hayırlı olmasını temenni ederiz.

Zekâi BURAK
Ziraat Yüksek Müh.

Ahmet DEMİRLİÇAKMAK
Zirat Yüksek Müh.

İTHALAT REJİMİ KARARI ve İTHALAT YÖNETMELİĞİ HAKKINDA RAPOR

1 — İthalât Rejimi Kararının 7. maddesine göre "eski, kullanılmış, yenileştirilmiş, mallar ile kusurlu (defolu), standart dışı (substandart), yatık ve düşük kaliteli mal ithâl edilememekte; ancak kullanılmış, yenileştirilmiş veya standart dışı (substandart) malların ithaline, gerektiğinde Ticaret Bakanlığınca müsaade edilmektedir.

İthaline müsaade edilecek bu kabil malların kullanılmaya uygun nitelikte olup olmadığının gerçek olarak tespitinin temini bakımından T.M.M.O.B. ne bağlı ihtisas odalarının görüşünün alınmasını veya ithâl müsaadesi verilmeden evvel Ticaret Bakanlığı ve ithali bahis konusu malla ilgili ihtisas odası temsilcisinden kurulu bir komisyon tarafından incelenmesini sağlayacak bir hükmün 7. maddeye ilâvesi uygun olacaktır.

2 — 12. madde ithalâta teminat oranlarını tespit ederken 22 kalem demir ve demirli mamuller ile bir kısım iç ve dış lâstiklerin ve damızlık hayvanlarla 28.16 pozisyonlu amonyak ithalâtında teminat oranını % 1 olarak saptamıştır.

Bu durumda, ihracat gelirimize % 70 oranında katkısı olan tarım sektörü ihtiyaç maddelerinin ithalâtında yalnız damızlık hayvanlar için bir istisna sağlanmış olup bu sektörün diğer ihtiyaç malları için % 20 ye kadar teminat yatırılması gerekmektedir. Özellikle tarımsal üretimle gerek kalite gerek miktar bakımından önemli ilişkisi bulunan tohumluk, gübre, ziraat alet ve makinaları ithalâtında da teminatın % 1 e indirilmesini sağlayacak bir hükmün 9. maddeye konulması uygun olacaktır.

3 — 14. maddenin II. fıkrası hükmüne göre gümrüğe gelen değişik malın;

- a) İthâl listelerinde bulunup bulunmadığı,
- b) Yerli sanayii mevcut olup olmadığı,
- c) Yerli sanayie zarar verip vermeyeceği,
- d) İthâl edenin kendi ihtiyacı için getirilmiş olup olmadığı,
- e) Tahsisi alınan mala nazaran kullanım yerinin aynı olup olmadığı,
- f) Tahsis gayesine uygun olup olmadığı,
- g) Memleket ekonomisi ve ihracatın geliştirilmesi bakımından lüzumlu olup olmadığı,

hussuları; Ticaret, Maliye, Gümrük ve Tekel, Sanayi ve Teknoloji Ba-

kanlıkları ile T. C, Merkez Bankası temsilcilerinden kurulu bir komite tarafından saptanmaktadır.

Özellikle, b, c, e, g paragraflarındaki hususların gerçek tespiti bakımından bahsikonusu komiteye "gümrüğe değişik gelen mal" ile ilgili ihtisas odası temsilcisi de katılmalıdır.

- 4 — 358 kota sıra No. lu "montaj sanayii için lüzumlu maddeler" ile 359 kota sıra No. lu "imalât sanayii için lüzumlu maddeler" için müracaat mercii olan Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının listede kayıtlı yerinin altına; tarım sektörü ihtiyacının ithalât ve imalât miktarını regüle edebilmek amacı ile parantez içerisinde - traktör ve biçer döğer montaj ve imali Tarım Bakanlığı ile müştereken - kullanılmalıdır.
- 5 — Halen memleketimizde % 55 döviz tasarrufu ile "% 45 parçaları ithâl edilerek" imâl edilmekte olan traktör ve biçer döğerlerin ithâl edilen aksamının fabrikasyon hatalarından dolayı çiftçiye satıldıktan sonra meydana gelen kusurların giderilmesi için; yurt dışındaki ana imalâtçı fabrika tarafından ücretsiz olarak yedek parça gönderilmektedir.

Ayrıca Tarım Bakanlığı tarafından verilen tahsislerle komple halde ithâl edilen traktör, biçer döğer, pamuk toplama makinası, pancar hasat makinası, balya makinası ve biçer - bağlar gibi makinaların çiftçiye satışından sonra; fabrikasyon hatalarından doğan arızalar meydana çıkmaktadır. Bu durumda da genel satıcı müesseseler tarafından Tarım Bakanlığının 20 Ocak 1974 tarihli Resmî Gazete'de yayınlanan tebliğinin 10 - 11 - 12 - 13 14 - 17. maddelerine göre yapılması gereken hizmetler meyanında garanti fişi tanzim edilip, ana imalâtçı fabrikaya gönderildiği takdirde fabrika arızalı parçalar yerine yeni yedek parça ve bu parçaların takılması için döviz olarak işçi ücreti göndermektedir. Bu durum muvacehesinde yeni hazırlanacak İthalât Rejimi Kararına aşağıdaki hükümlerin konulması memleketimizin tarım mekanizasyonu ve çiftçi menfaatleri yönünden gereklidir.

- a) Garanti hizmetleri için gönderilecek yedek parçaların lüzumlu olduğu, Ziraat Mühendisleri Odasınca tetkik ve tasdik edildikten sonra gümrük ve diğer vergilerden (Belediye hissesi, damga resmi, rihtım resmi, istihsal vergisi) muaf olarak çekilmesi,
- b) Yurt dışındaki ana imalâtçı tarafından döviz olarak gönderilen işçilik ücretinin tutarı ne olursa olsun, bedelsiz gönderilen ve vergisiz gümrükten çekilen parçaların ait olduğu makina üzerine ilgili genel satıcı müessese tarafından ücretsiz takılması ve bu parçaların ücretsiz olarak verilmesi,

- 6 — Genel Teşvik Tablosunun 3-n bölümünde "Tarım alet ve makinaları sanayii bulunmaktadır. Bu bölümün;
- Sütçülükte kullanılan makina ve cihazlar,
 - Şarap, meyva suyu vs. imalinde kullanılan makina ve cihazlar,
 - Diğer tarım makinaları ve aletleri (yem sanayii fabrika tesisleri)
- konularında Teşvik Belgesi almak üzere Ticaret Bakanlığında bulunan Teşvik ve Uygulama Genel Müdürlüğü ile Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının Teşvik ve Uygulama Genel Müdürlüğüne, teşvik tedbirlerinden yararlanmak üzere müracaatlar yapılmaktadır. Yapılan bu müracaatlara verilen teşvik belgelerinde, Tarım Bakanlığının tetkikinde bulunan, Liberasyon II listesinin 84.17 - 84.18 - 84.19 - 84.26 - 84.27 - 84.28 - 84.36 gümrük tarife ve istatistik pozisyonlarından fabrika ünitelerinin ithali için tahsis verilmektedir. Bu ünitelerin bir kısmı ise yerli yapılabilmektedir. Bu sebeple İthalât Rejimine konacak bir hükümle, bu bölümlerden verilecek tahsislerde mer'î kotadaki tahsis hangi Bakanlığın tetkikinde ise o Bakanlıktan tetkik edilen fizibilite etüdü gönderilerek mütalea alınmalıdır.
- 7 — İthalât Yönetmeliğinde de Rejim Kararı ile ilgili olarak yukarıda belirtilen hususlara paralel değişiklikler yapılmalı veya yeni hükümler konulmalıdır.

TOPRAK ve TARIM REFORMU MER'A YAYLAK ve KIŞLAK YÖNETMELİĞİ HAKKINDA RAPOR

11 Mayıs 1974 gün ve 14883 sayılı Resmî Gazete'de yayınlanan Toprak ve Tarım Reformu Mer'a, Yaylak ve Kışlak yönetmeliği tarafımızdan incelenerek, çeşitli bakımlardan sakıncalı görülen hususlar saptanmış ve aşağıda sıralanmıştır. Yönetmeliğin daha başarılı bir şekilde uygulanabilmesi, teknik kısımların bilimsel temellere dayandırılması ve uygulayıcıların bütün tereddütlerinin giderilmesi amacı ile bu sakıncalı kısımlar için tadil tekliflerimiz de beraberce sunulmuştur.

Söz konusu yönetmelikte önemli görülen başlıca sakıncalı hususlar ve bu sakıncaların giderilmesi için yapılan teklifler şu şekilde sıralanabilir :

Madde 3 — Tanımlar matlaplı bu maddenin g fıkrasındaki otlatma gücü "Belli genişlikteki bir alanda, belirli uzunluktaki bir otlatma periyodu içerisinde, uzun yıllar bitki örtüsü, toprak, su ve diğer doğal kaynaklara devamlı bir zarar vermeden atlatılabilecek büyük baş hayvan birimi sayısıdır" şekline çevrilerek daha güzel bir tanımlama yapılabilir. Maddedeki eşit zaman aralıklarıyla ibaresi açık bir mana ifade etmemektedir.

Aynı maddede büyük baş hayvan birimi'nin tanımlanmasına da açıklık getirilmeli ve hayvan birimlerinin birbirine dönüşümlerinde ilişik cetveldeki katsayıları kullanılmalıdır. Yönetmelikteki gibi hayvanların sadece üç kategoriye ve ergin ve genç gibi iki yaş grubuna ayrılması, otlatma gücünün hesaplanmasında önemli hatalara yol açabilir. İlişik listedeki katsayıların hayvan cins ve yaş gruplarının pratikte uygulanmasında herhangi bir güçlük yoktur. Bir köyün bütün hayvan varlığı, teklif edilen listenin kullanılması suretile nihayet yarım saatlik bir çalışma ile standard hayvan birimine dönüştürülebilir.

Madde 12 — Bu madde yönetmeliğin en önemli maddesi olup bütün uygulamaların temelini teşkil etmektedir. Diğer bir deyimle otlatma gücünün tespiti yönetmeliğin ruhudur. Bu derece önemli bir işin ister Köy İşleri ve Kooperatifler Bakanlığı (Toprak ve İskân İşleri Genel Müdürlüğünce) isterse Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı elemanları arasından görevlendirilsin, muhakkak surette Ziraat Yüksek Mühendislerine yaptırılması gerekmektedir. Ancak bu elemanların uzman olmaları şartı koşulmamalıdır. Çünkü uzmanlığın bir belge ile ispatı gerekebilir. Bu bakımdan, konuda yetiştirilmiş Ziraat Yüksek Mühendislerinden yararlanma kâfi görülmelidir.

Bu üç kişilik mühendis gruplarının, bölgenin toprak, iklim bitki örtüsü özelliklerini dikkate alarak otlatma gücünü hangi metoda göre saptayacakları belirtilmemiş, sadece objektif ölçme metodları kullanılacağına değinilmekle yetinilmiştir. Otlatma gücünün objektif bir şekilde bulunacağı birçok metodlar vardır. Kullanılacak metod hususunda yönetmeliğe açıklık getirmek ve uygulayıcıya yol göstermek üzere aşağıdaki alternatiflerden birisi benimsenerek yönetmeliğe konulmalıdır.

- 1 — Bu objektif metod Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığınca tespit ve teklif edilecek bir metod olmalıdır.
- 2 — Bu metod yönetmeliğe ekli bir rehber halinde belirtilmelidir.
- 3 — Hiç olmazsa kullanılacak metodun adı yönetmelikte belirtilmelidir.

Ayrıca bu maddeye tam bir açıklığın getirilebilmesi için birinci paragrafın son cümlesi "Adı geçen heyet, tesbiti yapılan mer'a, yaylak ve kışlağın herbirisinin mahalline göre tesbit edilecek uzunluktaki periyodlara ne kadar büyük baş hayvan birimi otlatılabilecek güçte olduğunu ve dönüm olarak mer'a, yaylak ve kışlak genişliklerini ayrı ayrı bu otlatma gücüne bölerek, mer'a yaylak ve kışlakta otlayacak bir büyük baş hayvan birimine belli uzunluktaki bir otlatma periyodunda kaç dönüm mer'anın yeterli olduğunu bir raporla belirtir" şekline çevrilmelidir.

Madde 13 — Mer'a, yaylak ve kışlak ihtiyacının tesbiti matlaplı bu madde son derece karışık bir şekilde düzenlenmiş olup, uygulayıcıları gâyeye ulaştırıcı bir nitelik taşımamaktadır. Bu maddede belirtilen işlemler sırası ile yapıldıktan sonra, o köy veya beldenin mer'a yaylak ve kışlak ihtiyacı dönüm olarak bulunabilmelidir. Bir köy veya beldenin bu ihtiyacı ancak dönüm olarak ifade edilebilir. Halbuki bu madde de köy veya belde mevcut hayvanlar büyük baş hayvan birimine dönüştürüldükten sonra elde edilecek sayının 12. madde de otlatma gücü olarak bulunan hayvan sayısına bölünmesi ile, o köyün veya beldenin mer'a, yaylak ve kışlak ihtiyacı tesbit edilir denilmektedir. Böyle yapıp, köyde mevcut BBHB, mer'a yaylak ve kışlağın otlatma gücü olan BBHB ne bölünürse, sadece mevcut hayvanların, otlatılabilecek hayvanlara oranından başka bir şey elde edilemez.

Bu madde şu şekilde düzenlenmelidir: "Mer'a, yaylak ve kışlak olarak tahsis edilebilecek yerler bu yönetmeliğin 11. maddesindeki esaslara göre belli olduktan sonra, ilgili köy veya belde halkının münferiden veya müştereken yararlanacağı mer'a, yaylak ve kışlak ihtiyacı, toprak ve tarım reformu bölgeleri içinde ve dışında görevli toprak komisyonlarınca, 10. maddede belirtilen usulle tesbit edilecek hayvan sayıları, büyük baş hayvan birimine dönüştürüldükten sonra, 12. maddede bulunan bir büyük baş hayvan birimine yeterli mer'a, yaylak ve kışlak genişliği ile çarpılmak suretile tesbit edilir.

Madde 15 — Bu madde 12 ve 13. maddelerde belirttiğimiz hususlar düzeltildikten sonra dikkate alınabilir.

Ayrıca, bu maddede aile başkanlarının mer'a, yaylak ve kışlakta otlatılabilecekleri büyük baş hayvan biriminin de otlatma hakkı olarak belirtilmesi zorunluğu vardır. Dolayısı ile bu maddenin ikinci paragrafının son cümlesi kanunda olduğu gibi "Kararda tahsis edilen yerin mer'a, yaylak ve kışlak ve bunlara ilişkin sulama ve geçit yeri olarak tahsis amacı, otlatma gücü ve bu güce göre aile başkanlarının yönetmelikte gösterilecek büyük baş hayvan birimi üzerinden otlatma hakkı ve otlatılabilecekleri hayvan cins ve miktarı belirtilir" şeklinde değiştirilmelidir.

Madde 25 — Bu maddede belirtilen otlatma plânının ormanlık bölgeler dışında Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığınca görevlendirilecek Ziraat Yüksek Mühendisleri tarafından hazırlanacağı kaydı konulmalıdır.

Madde 26 — Yukarıda belirtildiği gibi, 15. maddede aile başkanlarının otlatma hakkı ve otlatılabilecekler ihayvan cins ve miktarı belirtildikten sonra, 26. maddenin son paragrafına lüzum kalmayacaktır. 26. maddenin son paragrafında "Tahsis kararında tesbit olunan miktardan çok hayvanın köy veya beldede bulunması halinde mer'a, yaylak ve kışlağa sokulmayacak hayvan miktarı, en çok hayvana sahip olan çiftçilerden başlamak suretile, köylerde köy ihtiyar heyetlerince, beldelerde belediye encümenlerince tesbit edilir" denilmektedir. Toprak ve Tarım Reformu Kanunu mer'a, yaylak ve kışlaklarda her çiftçi ailesi başkanına, eşit sayıda hayvan birimi otlatma hakkı vermektedir. Dolayısıyla köy ihtiyar heyetleri ve belediye encümenleri her aile başkanının kendisine tanınan hakkı kadar hayvan birimi otlatmalarını kontrol etmeleri, çiftçi ailelerinin fazla olup mer'a yaylak ve kışlağa sokmamaları gereken hayvan sayısı ile ilgilenmemeleri gerekir. Uygulamada mer'aya sokulacak hayvanların kontrolü, sokulmayacak olanlardan daha kolay ve pratiktir. Dolayısıyla bu maddenin son paragrafı yönetmelikten tamamen çıkartılmalıdır.

Madde 29 — Mer'a, yaylak ve kışlakların korunması matlaplı bu maddede, Toprak ve Tarım Reformu Kanunu'nun 154. maddesinde yönetmeliğe bırakılan hususları karşılamaktan uzak bir şekilde düzenlenmiştir. Kanunun belirtilen maddelerinin son paragrafında "Koruma, sorumlu bir veya birkaç korucu tarafından yapılır. Koruma ve tecavüzlerin men'i ile ilgili işler, korucuların görev ve yetkileriyle seçilme esasları ve ücretleri yönetmelikte gösterilir" denilmektedir. Kanunun bu açık hükmüne uyularak bu maddede aşağıdaki hususların ilâvesi gerekmektedir.

"Mer'a, yaylak ve kışlak korucularının belli başlı görevleri şunlardır :

a) Mer'a, yaylak ve kışlağın sınırlarını belirten sınır işaretlerini korumak, bozulmasını ve yerlerinin değiştirilmesini önlemek,

b) Bu yönetmelikte gösterilen usullere aykırı olarak otlatma hakkı olmadığı halde veya hakkından çok hayvan sokmak isteyenlere engel olmak,

c) Mer'a, yaylak ve kışlağın sürülerek bozulmasına, eksilmesine üzerinde yetiştirilen çayır, mer'a veya bitkilerin tahrip edilmesine mani olmak,

d) Mer'a, yaylak ve kışlakta bu Yönetmeliğin 27 nci maddesinde öngörülenlerin dışında izinsiz ev, ahır, ağıl ve benzeri inşaatların yapılmasını önlemek,

e) Mer'a, yaylak ve kışlağın otlatma plânında veya ıslah projesinde gösterilen şekilde otlatılmasını ve kullanılmasını temin etmek,

f) Mer'a, yaylak ve kışlakta hayvanların dinlenme mahalleri olan ağaçlık, koruluk ve sıvat yerlerinin bozulmasını ve tahrip edilmesini önlemek.

Korucu asayişi sağlayamadığı takdirde durumu, muhtara veya belediye başkanına duyurur. Bu duyuru üzerinde muhtar veya belediye başkanı durumdan mülki âmiri haberdar eder ve gerekirse Yönetmeliğin 34. maddesi hükümlerinin uygulanmasını sağlamak üzere ilgili adli mercilere başvurur.

Mer'a, Yaylak ve Kışlak Korucularının Seçilmeleri, Tayinleri İşe Başlatılmaları, Yetkileri, Donatılmaları, Ücretleri, Cezalandırılmaları, İşten Çıkarılmaları :

a) Seçilmeleri, Tayinleri ve İşe Başlatılmaları :

Korucular, yirmiiki ile elli yaş arasındaki, sağlıklı, bir cürüm ile cezalandırılmamış, iyi huylu tanınmış, kavga çıkarmak, sarhoşluk gibi kötü huyları olmayan okur - yazar kimseler arasından seçilir.

Korucular köylerde ihtiyar kurulunca seçilir ve muhtarın teklifi vali veya kaymakamın onayı ile işe başlarlar. Beldelerde koruma meclislerince seçilir ve vali veya kaymakamın onayı ile işe başlarlar.

b) Yetkileri :

Korucular silâhlıdırlar. Silâhlarının cinsi ve kıfayetleri İçişleri Bakanlığınca tespit edilecek esaslara göre düzenlenir. Silâh ve cephaneleri Devlet tarafından sağlanır. Kendilerine karşı gelenler Devlet memuruna karşı gelmiş sayılır.

Korucular aşağıdaki hallerde silâh kullanabilirler :

b1) Vazifesini yaparken kendisine saldıran veya hayatını tehlikeye koyan kimselere karşı hayatını korumak için mecbur olursa,

b2) Vazifesini yaparken ahaliden bir kimsenin can veya ırz tehlikesi altında kaldığını görür ve onu kurtarmak için başka çare bulmaz da bunarlrsa,

b3) Cürmümeşutta (yani yapılırken veyahut yapıldıktan sonra henüz izi meydanda iken) bir cinayetin failini veyahut maznun bir şahsı yakalamak istediği halde o kimse silâhla karşı korsa,

b4) Mer'a, yaylak ve kışlaktan şüpheli bir adam çıkar ve korucunun (dur) emrine itaat etmeyip kaçarsa,

Yukarıda sayılan ahvalden maada korucu silâhını kullandığından dolayı ceza görür. Korucu silâh kullanmağa mecbur olduğu zaman bile mümkün mertebe öldürmeksizin yaralıyarak tutmaya dikkat eder.

c) Donatılmaları :

Korucu elbise ve ayakkabısının parası köylerde köy bütçesinden, beldelede belediye bütçesinden senede bir defa verilir. İki senede bir de gocuk, yağmurluk ve çizme verilir. Korucular, kendilerine verilen koruculuk cüzdanını daima üzerinde bulundurur ve korucu olduğu köyün adı kalın yazı ve il, ilçe adları ince yazı ile yazılmış olmak üzere gösterilen örneğe göre pirinçten bir levhayı göğüslerinin sol tarafına daima asmaya mecburdurlar.

d) Ücretleri.:

Korucuların ücretleri her yıl, köylerde ihtiyar kurulları, beldelerde belediye meclisleri tarafından tesbit edilir. Bu ücret asgari ücretin altında olamaz. Korucu ücretleri köylerde köy bütçesinden beldelerde belediye bütçesinden her ayın sonunda ödenir.

Mer'a, yaylak ve kışlağı koruma görevi kendilerine verilen çiftçi mallarını koruma bekçilerine, korucu ücretinin yarısı tutarında ek ücret verilir.

e) Cezalandırılmaları :

Korucuların görevleri dolayısıyla işledikleri suçlar Türk Ceza Kanununun memurlar hakkındaki hükümleri uygulanır.

Koruculara Yasak Olan İşler Şunlardır :

e1) Koruculuktan başka iş yapmak, örneğin, dükkân, kahvehane, han açıp işletmek veya bunlara ortaklık etmek,

e2) Köylüden herhangi birinin veya kendi hizmetinde bulunmak için izinsiz görevini terketmek,

e3) Kendi hayvanlarını otlatmak veya köye çobanlık etmek,

e4) Levha, elbise, silâh ve cüzdanını üzerinde taşımamak ve değiştirmek.

e5) Silâhını ve cephanesini kayıtsızlığı yüzünden kaybetmek veya isteğiyle başkasının eline geçmesine sebep olmak,

f) İşten çıkarılmaları :

Köylerde ihtiyar kurullarının, beldelerde koruma meclislerinin kararı vali veya kaymakamın onayı ile korucuların işlerine son verilir. Karar, kurul ve meclislerin üye tam sayısının yarısının bir fazlasıyla alınır.

Bütün bunlardan başka mer'a, yaylak ve kışlaklarda hayvanların otlatılması konusunda, kanunda olmamakla beraber, çobanlık müessesesine yönetmelikte yer verilmesinde büyük yararlar bulunmaktadır. Bir mer'a yaylak ve kışlak bir köy veya beldeye tahsis edildikten sonra otlatma, bugün de olduğu gibi, bir çoban tarafından yapılacaktır. Bu kaçınılmaz bir zaruretler. Mer'a, yaylak ve kışlaktaki otlatmayı bir veya daha fazla çoban yöneteceğine göre, kanun ve yönetmeliklerde çobanla ilgili hükümlerin bulunmayışı büyük bir eksiklik ve boşluk olarak ortaya çıkmaktadır. Bu bakımdan çobanlıkla ilgili aşağıda belirtilen şekilde iyi maddeye mutlak zorunluk vardır.

Mer'a, Yaylak ve Kışlakta Hayvanların Otlatılması :

Madde — Mer'a, yaylak ve kışlağın tahsis amacına en uygun şekilde kullanılmasını sağlamak için, hayvanlar bu yerlerde çoban vasıtasıyla otlatılır.

Çobanlar, Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığının açtığı kurslarda eğitim görmüş veya bu Bakanlık tarafından çobanlık konusunda yetiştirilmiş oldukları saptanan kimseler arasında seçilir.

Çobanlar bu yönetmeliğin 25. maddesinde belirtilen otlatma plânına uygun bir şekilde hayvanları otlatmakla yükümlüdürler.

Madde — Mer'a, yaylak ve kışlak korucuları ile çobanlar Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığının mer'a, yaylak ve kışlak tesbiti yapılan ilçelerde her yıl açacağı kısa süreli kurslarda gerekli eğitimden geçirilir.

Madde 28 — Bu maddenin birinci paragrafının sonuna "Mer'a, yaylak ve kışlakların ıslahı, bakım ve geliştirilmesi için etüd, plân ve proje işleminde görevlendirilen teknik elemanlara, Toprak ve Tarım Reformu Kanununun 195. maddesine göre gerekli ücretler ödenir" cümlesi ilâve edilmiştir.

Prof. Dr. Ömer BAKIR

Doç. Dr. Vecdet ERKUN

Eki : 1

Çeşitli hayvanların BBHB ne dönüştürülme katsayıları :

Yerli kara ve sarı	1.00	Doğu kırmızı, boz ırk ve saf	
Boğa	1.40	Jersey	1.20
Öküz	1.20	Boğa	1.60
Düve	0.50	Öküz	1.40
Dana	0.30	Düve	0.60
		Dana	0.40
Montafon, siyah alaca ve melezleri	2.00		
Boğa	2.80	Manda ineği	1.60
Öküz	2.40	Boğa ve öküz	2.40
Düve	1.20	Düve	1.00
Dana	0.60	Dana	0.50
Karaman, dağlıç ve ivesi	0.16	At (küçük)	1.20
Koç	0.26	At (orta)	1.40
Toklu	0.14	At (büyük)	1.60
Merinos ve melezleri	0.20	Katır	1.00
Koç	0.28	Eşek	0.50
Toklu	0.14	Deve (büyük erkek)	2.40
Kıl keçi	0.16		
Teke	0.24		
Çebiç	0.12		
Tiftik keçi	0.14		
Teke	0.18		
Çebiç	0.08		

Not : Bu tablodaki iş hayvanları devamlı olarak mer'a, yaylak ve kışlaklarda otlatılmazlar. Dolayısı ile iş hayvanlarının mahalline göre mer'ada otlatıldıkları süre dikkate alınarak, katsayılarda gerekli indirimler yapılmalıdır.

ZİRAİ MÜCADELE İLAÇLARINA ZİRAAT MÜHENDİSLERİ ODASI TARAFINDAN "KALİTE BELGESİ,, VERİLMESİ HAKKINDA RAPOR

I — GİRİŞ :

Tüketicilerin satışa arzedilen tüm malları, kullanma amacına uygun özelliklerini bilerek ve bu özelliklerle orantılı bir bedel ödeyerek satın alması, ticaretin vazgeçilmez bir ön koşuludur.

Bu koşula ek olarak, Ziraî Mücadele ilaçları gibi, geniş bir üretici kitlesinin yaygın ve zorunlu olarak kullandığı kimyasal ürünlerin kalitesinin çiftçi çıkarlarını korumak ve tarımsal mücadeleyi başarılı kılmak için devamlı denetlenmesi ticarî gereksinmelerin de ötesinde bir kamu görevi niteliği taşır.

Diğer taraftan, Ziraî Mücadele ilaçlarının zehirli maddeler olması, kalite denetimine önemli bir ayrıcalık da kazandırmaktadır.

Açıklanan koşullar altında ziraî mücadele ilaçların kalitelerinin :

- a) Devamlı ve zorunlu şekilde denetlenmesi;
- b) Denetimin Devlet eliyle yürütülmesi;

gerekli bulunmaktadır.

Nitekim II. Bölümde bu kamu görevinin, kanun koyucu tarafından hangi yasal esaslara bağlandığı ve nasıl yürütüldüğü açıklanmıştır. Diğer taraftan, kamuya yararlı kuruluşlar olan meslek odalarının, bazı malların kalite tespit ve denetimlerinde satıcı ve alıcılara faydalı işlevleri olabileceği örnekleriyle görülmüştür.

Rapor, mevcut koşullar altında ziraî mücadele ilaçlarının Devletçe yürütülen kalite tespit ve denetim işlemlerinde Ziraat Mühendisleri Odasının işbirliği imkânlarını etüd için hazırlamıştır.

II — ZİRAİ MÜCADELE İLAÇLARININ KALİTE DENETİMİ :

Ziraî Mücadele İlaçlarının kaliteleri, yasal bir görev olarak Gıda - Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı tarafından saptanmakta ve denetlenmektedir. "Kalite Belgesi" açısından incelemeye esas olmak üzere bu işlemin hukukî kaynakları ve uygulanma yöntemi aşağıda açıklanmıştır.

A) Hukukî Kaynaklar :

- 1 — Ziraî Mücadele İlaçlarıyla ilişkin yasal güçte hükümler taşıyan

kaynak, 24.5.1957 tarih ve 9615 sayılı Resmî Gazete ile yayınlanan 6968 sayılı **Zirai Mücadele ve Zirai Karantina Kanunudur.**

Kanunun ilâçlarla ilgili Maddeleri :

Madde 1/d — Mücadele ilâçları tâbiri ile mücadele veya korunma maksadiyle kullanılan her çeşit ilâç ve preparatlar ve bunların imâlinde kullanılan maddeler kastedilmiştir.

Madde 2 — Bütün nebatların ithâl, ihraç ve memleket dahilinde nakilleri, hastalık ve zararlılardan korunmaları, zirai mücadele âlet ve ilâçlarının ithâl, ihraç, imâl, ihzar, satış ve kullanılmaları bu kanun hükümlerine tâbidir.

Madde 38 — Mücadele âlet ve ilâçlarının :

- a) Yurda sokulması;
- b) Yurt piyasasına arzı ve satışı;
- c) Yurt içinde imâl, istihsal ve ihzarı;
- d) İhracı;

Ziraat Vekâletinin ruhsat ve kontrolüne ve koyacağı şartlara tâbidir.

Mücadele âlet ve ilâçlarının âzami satış fiyatları Ziraat Vekâletince tesbit edilir.

Madde 39 — Memleket içine mücadele alet ve ilâçlarının imâl, istihzar veya istihsalleri ancak selâhiyet ve kifayetleri Ziraat Vekâletince tanınmış olan ve işin hususiyetinin gerektirdiği şartlara uygun olarak teçhiz edilmiş ilmi ve fenni tesisata ve personele sahip bulunan hakiki ve hükmi şahıslarca yapılabilir.

Madde 40 — Mücadele alet ve ilâçlarının Ziraat Vekâletince tesbit edilmiş ithâl veya imâl yerindeki perakende fiyatının ambalâjı üzerinde gösterilmesi mecburidir. Mücadele ilâçlarının ne şekillerde ithâl, satışa arz, imâl, ihzar ve ihraç edileceği, etiket ve tarifnamelerinin ihtiva edeceği hususlar ve mücadele aletlerine konacak işaret ve yazılar ile bu işlere mütaallik diğer lüzumlu cihetler nizamnamesinde belirtilir.

İzni verilmiş mücadele âlet ve ilâçlarının Ziraat Vekâletince kabul ve tasdik edilmiş evsaf belgesindeki vasıflara uygun olarak satışa arz edilmeleri şarttır. Bunların isim, şekil, vasıf, tertip ve terkiplerindeki her hangi bir değişiklikten Ziraat Vekâletinin haberdar edilmesi ve yeniden ruhsat alınması mecburidir. Ziraat Vekâleti, izni verilmiş mücadele alet ve ilâçlarını her zaman ve her yerde tekrar muayene, tahlil ve denemeye tâbi tutabilir ve lüzumlu görürse ilâçların satılmasını men ve ruhsatı iptâl edebilir.

Madde 41 — Mücadele alet ve ilâçları ile alâkalı olarak yaptırılacak tahlil ve denemeler ve verilecek ruhsatnameler Ziraat Vekâletince tesbit edilecek bir ücrete tâbidir. Piyasaya arz, imâl ve istihsal ruhsatnameleri muayyen bir müddet için verilir. Müddeti biten ruhsatnamenin yenilenmesi caizdir.

Madde 60 — 38.inci maddede yazılı işleri ruhsatsız yapanlar veya mücadele ilâç ve aletlerini Ziraat Vekâletince müsaade edilen fiyatlardan pahaliya satanlar, yahut satışa arzedenenler 1.000 liradan 5.000 liraya kadar ağır para cezası ile cezalandırılırlar.

Madde 61 — 40.ıncı madde hükümlerinden her hangi birine aykırı hareket edenler 1.000 liradan 5.000 liraya kadar ağır para cezası ile cezalandırılırlar. Mücadele alet ve ilâçlarının müsaderesine de karar verilir.

Madde 62 — Ziraat Vekâletinin vazifeli teşkilâtı müsadereye tâbi maddeleri zaptetmek ve zarar vermelerini önleyecek tedbirleri derhâl almakla mükelleftir. Müsaderesine karar verilen maddeler, fenni mahzur yoksa satılarak bedelleri hazineye irat kaydedilir. Aksi halde imha olunur.

2 — İkinci önemli hukukî kaynak, 4.2.1959 tarih ve 10126 sayılı Resmî Gazetede yayınlanan **Ziraî Mücadele İlâç ve Aletleri Hakkında Nizamnamedir.**

Tüzüğün ilgili maddeleri :

Madde 1/b — İlâç tabirinden, ziraî mücadele ve korumada, olduğu gibi veya kullanma sırasında basit ameliyelere tâbi tutularak kullanılan maddeler (Preparatlar dahil) ;

Madde 2 — Ham maddé, ilâç aletlerden lüzumlu görülen ve mümkün olanların normları (Esas vasıf ve şartları), Ziraat Vekâletince tesbit ve Resmî Gazete ile ilân olunur.

Madde 3 — Ziraat Vekâletince istenildiği takdirde alâkalılar, ilâç ve aletlerin gizli hususiyetlerini bildirmeğe mecburdurlar. Bu hususiyetler. Ziraat Vekâletince mahrem tutulur.

Madde 4 — Ham madde, ilâç veya alet ithalât, ihracat veya bunların toptan satışı ile meşgul olmak isteyenler, evveleminde Ziraat Vekâletinden perakendeciler valiliklerden izin almaya mecburdurlar. İzin verileceklerde aranılacak vasıf ve şartlar, Ziraat Vekâletince tesbit olunur.

İzin almış olanlardan işlerini bırakanlar, durumu izin veren makamlara yazılı olarak bildirmeğe mecburdur.

Madde 5 — Alet ve ilâçlarla alâkalı olarak yaptırılacak tahlil ve denemeler ve verilecek ruhsatnameler için maktu ücretler, aşağıda gösterilmiştir :

a) Tahliller için (Ziraat Vekâleti Ziraî Mücadele ve Ziraî Karantina Umum Müdürlüğüne bağlı müesseselerde veya bu müesseseler elemanları tarafından başka yerlerde yapılmak şartıyla) 200 lira.

b) Denemeler için (Ziraat Vekâleti Ziraî Mücadele ve Ziraî Karantina Umum Müdürlüğüne bağlı müesseselerde veya bu müesseselerde veya bu müesseseler elemanları tarafından başka yerlerde yapılmak şartıyla).

İlâçlar için 100 lira.

Aletler için 250 lira.

c) Ruhsatnameler için 150 lira.

Ruhsatname verilmemesi halinde, peşin yatırılmış olan ruhsatname ücreti, ilgisinin talebi ve Ziraat Vekâletinin iş'arı üzerine Maliyece iade edilir.

Verilen ruhsatnameler : İlâçlarda 3, aletlerde 5 yıl için muteberdir. Müddeti biten ruhsatnamelerin yenilenmesinde ruhsatname ücretinin yarısı alınır.

Maktu tahlil ve deneme ücretlerinin yatırıldığını bildiren makbuzlar ibraz edilmedikçe tahlil ve denemelere başlanamaz.

Madde 6 — Ziraat Vekâleti Ziraî Mücadele ve Ziraî Karantina Umum Müdürlüğüne bağlı müesseselerin veya bu müesseselere ait arazinin dışında yapılacak tahlil ve denemelerin bütün masrafları doğrudan doğruya ilgililer tarafından hak sahiplerine ödenir.

Madde 11 — Numuneler, Ziraat Vekâletince lüzum gösterilecek memleket içinde veya dışındaki müesseselerde gerekli sahillere ve yine Ziraat Vekâletince lüzum gösterilecek memleket içindeki müesseselerde, denemelere tâbi tutulur.

Denemelerin hangi hastalık ve zararlılara karşı yapılacağı Ziraat Vekâletince takdir ve tayin olunur.

Tahlil ve denemelerde müsbet netice elde edilen ilâç izin Ziraat Vekâletince Türkiye'de kullanma ruhsatnamesi verilir.

Bu ruhsatname, Ziraat Vekâletine o ilâcın ithaline behemehâl müsaade verilmesi mesburiyetini tahmil etmez.

Madde 31 — Fabrika ve imalâthaneler, ilâçları Ziraat Vekâletince ilân edilmiş normlarına ve normları ilân edilmemiş ise ruhsatnameye esas teşkil eden spesifikasyonlara uygun şekilde imâl veya ihzar etmeğe mecburdurlar.

İmâl iznine müsteniden ilk defa veya ihzar edilen bir ilâç Ziraat Vekâleti selâhiyetli teşkilâtınca muayene ve tahlili yapılarak ruhsatnameye esas olan numuneye uygunluğu tesbit edilmedikçe fabrika veya imalâthane dışına çıkarılamaz veya imalâthane dışına çıkarılmaz ve satılamaz.

Madde 32 — Kullanma ruhsatnamesi verilmiş olan ilâçların piyasaya arz edilebilmesi ve satılabilmesi için bunların azami satış fiyatlarının Ziraat Vekâletince tesbit edilmiş olması şarttır.

Madde 33 — İlâç fiyatlarının tesbitinde nazara alınacak maliyet unsurları, fiyata tesir ve intikal edebilecek diğer hususlar ve kâr hadleri, Zi-

raat Vekâletince tâyin ve Resmî Gazete ile ilân olunur.

Madde 44 — Hammadde ve ilâçların ihracı, Ziraat Vekâletinin ruhsat ve kontrolüne ve koyacağı şartlara bağlıdır.

Madde 48 — İhraç izni verilmiş ham madde ve ilâçların spesifikasyonuna ve sipariş şartlarına uygun olarak hazırlanmış bulunması şarttır.

Ziraat Vekâleti, ihraçtan önce ham madde ve ilâçları muayene ve tahlil ettirmeye selâhiyetlidir.

B) Kalite Denetiminde Uygulama Yöntemi :

6968 Sayılı Kanunun 38. maddesi Ziraî Mücadele İlâçlarının Gıda - Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı tarafından ruhsatlandırılmasını zorunlu kılmaktadır.

Ruhsatlandırma, dar anlamda bir ilâcın faydalı yönlerinin ve kalite standartlarının saptanması işlemidir.

Yine Gıda - Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı aynı Kanunun 40. maddesindeki esaslar dahilinde satışa arzedilen imâl ve ithâl ilâçların, ruhsatlandırma işleminde saptanan kalite standartlarını devamlı denetleyerek üretici çıkarlarını korumaya çalışır.

Gıda - Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı bu yasal görevlerini Ziraî Mücadele ve Ziraî Karantina Genel Müdürlüğüne bağlı Bölge Ziraî Mücadele Araştırma Enstitüleri ve Ziraî Mücadele İlâç ve Aletleri Enstitüsü vasıtasıyla yürütür. Bölge Enstitüleri ilâçların biyolojik etkenliğini ve bazı olumsuz yan tesirlerini, İlâç - Alet Enstitüsü ise ilâçların kalitelerini saptarlar.

İşlemin ana hatları aşağıda özetlenmiştir :

İlâcı satışa arz etmek isteyen imâlcı veya ithâlciler Bakanlığa bir spesifikasyon verirler.

Spesifikasyon :

- 1) İlâcı tanımlayan açıklamalar,
- 2) İlâcın biyolojik etkenliği,
- 3) İlâcın fiziksel ve kimyasal özellikleri,
- 4) İlâcın kullanma özellikleri ve kullananlarla ilgili yan etkileri,

belli bir yazış düzeni içerisinde yer alır.

Spesifikasyonun 2. maddesindeki biyolojik etkenlik Bölge Enstitülerince, 3. maddesindeki kalite standartları ise İlâç - Alet Enstitüsünce sırasıyla deneme ve analizlerle tahkik edilir. İnceleme sonucunda olumlu bulunduğu anlaşılan ilâçlar ruhsat alır ve satışa arzedilebilir.

Satışa sunulan ilâçlar, İlâç - Alet Enstitüsünce, kalite standartlarını koruyup korumadığı açısından devamlı denetlenir.

İlâç - Alet Enstitüsü tarafından yürütülen ilâçların kalite standartlarını saptama işlemleri amaçları bakımından kategorik olarak 5 çeşittir.

- 1 — Ruhsat Analizleri.
- 2 — Mübayaâ Analizleri.
- 3 — Piyasa Kontrolü Analizleri.
- 4 — İmalât Kontrolü Analizleri.
- 5 — Bozukluğundan Şüphe Analizleri.

Birinci kategoride ilâcın analizle saptanan etkili madde miktarı ve ilâcın formülâsyon özellikleri spesifikasyondaki beyanlarla karşılaştırılır, diğer kategorilerde ise spesifikasyondaki değerlerle birlikte ruhsat analizinde bulunan değerler de dikkate alınır.

Ruhsat analizlerinden ve Ziraî Mücadele ve Ziraî Karantina Genel Müdürlüğü dışındaki kamu ve özel kuruluşlarca yaptırılan mübayaâ analizlerinden ilâç - Alet Enstitüsü Döner Sermayesince yeni ilâçlar için kesin 2500 TL., diğerlerinden ise 1000 TL. sından az olmamak üzere tespit edilen ücret tarifesine göre değişik miktarlarda analiz ücreti alınır.

3., 4., 5. kategorideki analizler kamu görevi olarak Enstitüce ücretsiz yapılır. Bu analizler için Erenköy Bölge Ziraî Mücadele Enstitüsünün bir laboratuvarı da faaliyette bulunmaktadır.

III — MESLEK ODALARININ KALİTE DENETİMLERİNDEKİ İŞLEVLERİ :

A) Hukukî Kaynaklar :

- 1 — Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Kanununun (No. 6235)

Madde 2/c — Meslek ve menfaatleri ile alâkalı işlere resmi makamlarla **işbirliği yaparak** gerekli yardımlarda ve tekliflerde bulunmak meslekle alâkalı bilcümle **mevzuatı, normları, fenni şartnameleri incelemek ve bunlar hakkındaki düşünceleri alâkalılara bildirmek.**

Madde 32 — Odaların gelirleri :

- c) Hizmet karşılığı alınan ücretler.
- ç) Vesika ücretleri.

- 2 — Ziraat Yüksek Mühendisleri hakkında kanun (No. 7472)

Madde 2 — Ziraat Yüksek Mühendisleri mesleki iştigal veya ihtisas sahaları dahilinde olmak üzere araştırma, islâh, yetiştirme, toprak muhafaza, ziraî mücadele, ziraat alet ve makinaları, bahçe mimarisi, toprak tasnifi, toprak, su, gıda, yem, kimyevi gübre, nebat tahlilleri, teknoloji, zooteknik, ziraî ekonomi gibi bilûmum ziraî hizmet ve faaliyetlerde bulunmaya, lisans aldıkları veya ihtisas yaptıkları sahalara ait keşif, plân ve projeleri hazırlamaya ve tatbik etmeye, bütün bu sahalarda gerekli kontrol muayene, ekspertiz, ehlivukuf işlerini görmeye, raporlar tanzim etmeye, ziraî

danışma büroları ve lâboratuvarları açmaya, hususi müessese ve işletmeler kurmaya ve idare etmeye veya bunların mesul müdürlüğünü ifaya selâhiyetlidirler.

B) Odaların Kalite Belgesi Konusundaki Faaliyetleri :

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliğine bağlı Odalardan bazıları (Kalite Belgesi) verme işlemini bir hizmet ve gelir kaynağı olarak benimsemiş ve uygulamaya koymuşlardır.

III/A kısmında açıklandığı gibi işlemin yasal dayanakları vardır. Ancak, kanun koyucunun Odalar vasıtasıyla kalite belgesi alma işlemini bir zorunlu koşul olarak değerlendirmedığı, bunu işbirliği çerçevesinde isteğe bağlı bir hizmet türü olarak ele aldığı 6235 sayılı Kanunun 2/C maddesi metninden anlaşılmaktadır.

Açıklanan yasal sınırlar içerisinde, herhangi bir Odanın kendi üyelerinin meslekî alan ve yetenekleri içerisine giren konularda kalite belgesi verebilmesi için :

- 1 — Belgenin, alanlara görünür bir fayda sağlaması;
- 2 — Belge alacakların Oda ile işbirliği yapmaya istekli olmaları;
- 3 — O konuda faaliyet gösteren resmî kuruluşların Oda'dan belge almayı teşvik edici girişimlerde bulunması;

önkoşullar olarak görünüyor.

Ön şartlar mevcut ise Kalite Belgesi verilmesi işlemi Oda tarafından süratli işleyen bir düzene bağlanmalıdır.

IV — SONUÇ ve TAVSİYELER :

Ziraî mücadele ilâçlarının kaliteleriyle ilgili olarak Gıda - Tarım ve Hayvancılık Bakanlığınca yürütülen işlemler ve Odaların kalite belgesi verilmesine ilişkin yasal dayanakların incelenmesi iki gerçeği açıklığa kavuşturmaktadır.

1 — Ziraî Mücadele ilâçlarına Kalite Belgesileri verilmesi (Ruhsat işlemleri nedeniyle) ve kalitelerinin devamlı denetlenmesi Gıda - Tarım ve Hayvancılık Bakanlığının yasal görevidir.

Bu görevin yerine getirilmemesi veya başka kuruluşlara devri yasal açıdan olanaksızdır.

2 — Ziraat Mühendisleri Odası 6235 ve 7472 sayılı kanunların kapsamı içerisinde bu ilâçlara Kalite Belgeleri verebilir.

İkinci gerçeğin ışığı altında, Oda tarafından ziraî mücadele ilâçlarına kalite belgelerinin nasıl verilebileceği sorunu aşağıda ayrıntılı şekilde incelenmiştir.

İlaçların spesifikasyonları ve bunlar üzerinde yapılan işlemlerin incelenmesinden ilaçlarda iki farklı kalitenin mevcut olduğu görülür.

1 — İlaçların biyolojik etkenliği.

2 — İlaçların fiziki ve kimyevi özellikleri.

İlaçların biyolojik etkenliği (fayda) unsurunu, fiziki ve kimyevi özellikleri ise, bu özellikler aynen korunduğu takdirde faydanın devamlılığını sağladığından, (güvence) unsurunu oluştururlar.

Bölge Ziraî Mücadele Araştırma Enstitüleri tarafından ilaçların biyolojik etkenliği (fayda unsuru) tarla denemelerinde mukayeseli olarak incelenir ve "Biyolojik Deneme Raporu" na, bağlanır.

İlaçların Fiziki ve Kimyevi özellikleri (güvence unsuru) ise ilaç - Alet Enstitüsünce analiz edilerek "Tahlil Raporu" düzenlenir. Ayrıca her imalatçının bir tahlil laboratuvarı olması ve ilaçlarını tahlil ederek kendi imalatını denetlemesi Nizamnamenin 28. maddesine göre mecburidir.

Kalitelerin saptanmasına ilişkin işlemler bir görev olarak Gıda - Tarım ve Hayvancılık Bakanlığınca ve kısmen imalatçılarca yürütüldüğüne göre Odasının bu düzenleme ve tahlilleri bilfiil yapması veya yaptırması gereksizdir.

Bu durumda, Odanın resmî kuruluşlarca düzenlenen deneme ve tahlil raporları üzerinde resmî "değerlendirme" yapması ve diğer deyimle, raporu kalite yönünden (tasdik) etmesi yeterlidir, gerçekte fiili değerlendirme yine raporları düzenleyen kuruluşlarca yapılacaktır.

Belge almak isteyenler kamu kuruluşlarından aldıkları raporları Odaya değerlendirilmek ve tasdik edilmek üzere verecekler ve belge karşılığında ücret ödeyeceklerdir.

Kalite Belgesinin verilme düzeni mevcut koşullarda bu şekilde gerçekleştirilebilir.

Böyle bir düzen içerisinde Oda ilgililere iki türlü kalite belgesi verebilir.

1 — İlaçın fiziki ve kimyevi özelliklerini saptayan tahlil raporuna dayanarak "Analiz Kalite Belgesi" düzenlenir.

Bu belge, kamu kuruluşları (Ziraî Mücadele ve Ziraî Karantina Genel Müdürlüğü ve bağlı kuruluşları hariç) ve bazı katma bütçeli idarelerle yarı resmî ticarî örgütler (Antbirlik, Çukobirlik v.b.) kooperatifler ve üretici birliklerin satınalma şartnamelerinde alıcıya verilmesi zorunlu bir belge olmalıdır.

Bu belgenin, hiç bir suretle reklâmlarda kullanılmaması (imalât kalitesi çok değiştiğinden) ve her mübayaada teslim alınan partiler için ayrı düzenlenmesi gereklidir.

2 — İlâcın biyolojik etkenliğini, diğer deyimle tesirli bulunduğu hastalık ve zararlıları belirleyen ve biyolojik deneme raporuna istinaden düzenlenen bir "Tesir Kalite Belgesi" verilebilir.

Bu belge ilâcın belgesini alan firma tarafından reklâm için kullanılabilir. Örneğin : X ilâcının X zararlısına tesirli bulunduğu Ziraat Mühendisleri Odasınınca kabul edilmiştir.

Bu belge ilâcın iyi imâl edildiği ve fiziki ve kimyevi vasıflarının uygun bulunduğu manasına gelmez ve bu yönde kullanılmaz.

İleride Gıda - Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı tavsiyesini değiştirdiği takdirde geçerli olmaz. Kalite belgelerinin türleri, kullanılış amaçları ve ne şekilde verilebileceği oldukça ayrıntılı açıklanmış bulunuyor.

Bu düzenin yürürlüğe konulabilmesi için Oda tarafından :

1 — Ziraî Mücadele ve Ziraî Karantina Genel Müdürlüğü.

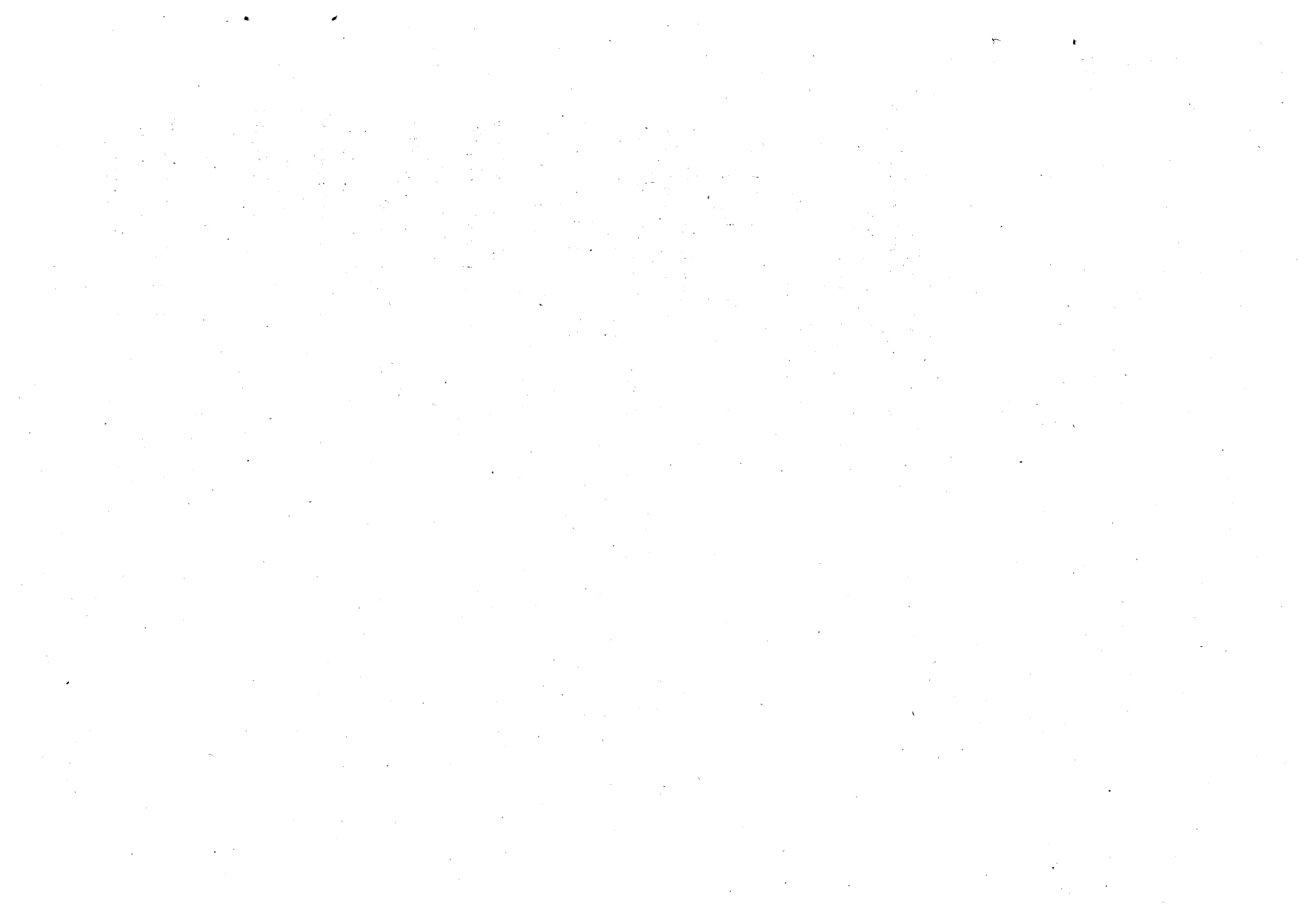
2 — İlâç firmaları ve bazı önemli ilâç alıcı kuruluşlar ile öngörüşmeler yapılarak amacın ve uygulama şeklinin açıklanması ve mutabakatların sağlanması ve uygulamadan Oda için yararlı sonuçlar alınabileceğinin saptanması gerekmektedir.

Bu ön çalışmalardan sonra Yönetmelik süratle hazırlanarak yürürlüğe konulabilir.

Saygılarımızla arzederiz.

Kemâl KUNTER
Zirat Yüksek Mühendisi
Ziraî Mücadele İlâç ve Aletleri
Enstitüsü Müdürü

Ali Rıza LEVENDOĞLU
Ziraat Yüksek Mühendisi
Ankara Bölge Ziraî Mücadele
Araştırma Enstitüsü Müdürü

TARIM SİGORTASI KANUNU TEKLİFİNE İLİŞKİN RAPOR

— “Amaç” bölümü olan Madde 1’in (A) fıkrasında tabii âfetler sayılırken, önemlerine istinaden “yıldırım” ve “yer sarsıntısı”nın da Kanun teklifinde ismen bulunması daha açıklık getirmesi bakımından Komisyonumuzca faydalı mütalâa edilmiştir.

— Aynı maddenin (B) fıkrasına çiftçinin büyük kayıplarla karşılaşmasına sebep olan “mecburi kesim”in de intikali gerekli görülmüştür.

— Diğer taraftan, - Kalkınma Plânlarında da öngörüldüğü üzere - besiciliğin gelişmesine yardımcı olmak için bu kanun kapsamına mezbahalarda kesilen kasaplık hayvanların insan sağlığı bakımından - piyasaya arzına engel olunarak - müsadere edilmeleri riskinin alınması komisyonumuzca uygun görülmüş bu gaye ile aynı maddeye (C) fıkrası ilâve edilmiştir.

— “Kapsam” bölümünü meydana getiren Madde 2 esas itibariyle aynen benimsenmiştir. Ancak; ikinci paragraf fikir akımının düzeni bakımından yeniden sıralandırılmıştır.

— Kanun teklifinin “Sigorta Teşkilâtı” bölüm başlığı türkçeleştirilerek “Sigorta Örgütü” şeklinde kabul edilmiştir.

— Komisyonumuz sözkonusu başlık altındaki madde 3 ün ilk paragrafında; - işlerin daha hızlı ve bağımsız olarak yürütülmesini sağlamak gayesiyle - kurulacak “Tarım Sigortası Genel Müdürlüğü” nün bir kamu iktisadi teşebbüsü (Kit) olmasını önermiştir.

Madde 4 ün 2 inci paragrafında verilen; Tarım Sigortası Genel Müdürlüğünün çalışma usulleri, toplanma zamanları ve sayıları - ilgisi dolayısıyla buradan kaldırılarak - madde 3 ün altına ilâve edilmiştir.

— Madde 4 de Merkez Danışma Kuruluna iştirak eden “. en yüksek prim sağlayan iki özel sigorta şirketinin genel müdürü,” yerine - söz konusu kurul çalışmalarına sadece yeterli katkıyı sağlayabilecek tarım sigortaları genel müdürlerinin iştiraklerini sağlamak için;

“. tarım sigortası yapan özel şirketlerden en yüksek primi sağlayan iki sigorta şirketinin genel müdürü” ibaresinin konulması Komisyonumuzca gerekli mütalâa edilmiştir.

Yine Kanun teklifinde madde 4 ün son paragrafını teşkil eden; “Merkez Danışma Kurulu Raportörlük İşleri Tarım Sigortası Genel Müdürlüğünce yapılır” bendi; direkt ilişkisi bakımından komisyonumuzca madde 4 ün ikinci paragrafı olarak alınmıştır.

— Madde 5 ve Madde 6 komisyonumuzca aynen benimsenmiştir.

— Madde 7 nin b fıkrasının ikinci paragrafına, konusuna göre; Ziraat Yüksek Mühendisi ve Veteriner Hekimler dışındaki mesleklerden olanların da "Hakem Kurulu"na seçilmesi ve müşterek çalışmalarını lüzumu gözönüne alınarak sözkonusu maddeye;

"..... ve ilgili meslek temsilcilerinden ayrı ayrı veya müşterek olarak....."

ibaresi ilâve edilmiştir.

— Madde 8 Komisyonumuzca aynen benimsenmiştir.

— "Sigorta ettirenlerin yükümlülükleri" bölümündeki madde 9 un son paragrafındaki;"

"..... ve primlerini zamanında ödemek....."

ibaresinin de — Madde 6 nın sigorta primleri peşin ödenir....." hükmü gözönüne alınarak — Komisyonumuzca Kanun Teklifinden çıkarılmasına karar verilmiştir

— "Tarım Sigortası Fonu" bölümündeki Madde 10 un birinci paragrafına, madde 1 deki ilâveye paralel olarak;

"..... ve kasaplık hayvanlarda,....."

ibaresi ilâve edilmiştir.

— Yine madde 10 da Fon karşılığı olarak gösterilen c den k ya kadar olan fıkralardaki kaynakların komisyonumuzca - bir kısmının devlete ait olması, bir kısmının kâr yapmasının mümkün olmaması, bir kısmından da para tahsilinin güç olması ve tahsil edilecek miktarın tesbit imkânsızlığı gibi nedenlerle - kaldırılarak ihtiyacın direkt olarak devlet bütçesinden karşılanması uygun mütalâa edilmiştir.

— Yine Madde 10 un son paragrafında;

"İlk yıl Genel Müdürlük Bütçesine konulacak ödenek miktarı 500.000 TL. dan az olamaz" denilmektedir.

Bu rakam aslında 500 milyon olacaktır. Bu itibarla, sözkonusu ibarenin;

"..... 500 Milyon TL. dan az olamaz."

şeklinde düzeltilmesi gerekli görülmüştür.

— Madde 10 un c'den k'ya kadar fıkralarının kaldırılması halinde, "Fona Yatırılacak Ödemeler" bölümündeki madde 11'in kaldırılması gerekmektedir.

— "Fonun Yönetimi ve Denetimi" bölümünde Madde 11, aynen benimsenmiştir. Ancak; Tarım Sigortası Genel Müdürlüğü'nün bir iktisadî Kamu Teşkilâtı (Kit) şeklinde kurulmasının benimsenmesi halinde; sözkonusu maddenin son paragrafı olan;

"Fonun hesapları ve yıllık bilânçosu 832 sayılı Sayıştay Kanununa göre denetlenir"

bendi Kanun teklifinden çıkarılması gerekmektedir.

— Komisyonumuz Sigorta Genel Müdürlüğündeki personelin hizmet karşılığı olan ücretlerinin tamamının devletçe karşılanması hususunu açıklığa kavuşturmak gayesiyle madde 12'yi ilâve etmiştir.

— Madde 13 Komisyonumuzca aynen benimsenmiştir. Ancak, bölüm başlığı olan "Vergi - Harç ve Resimden muaftır" yerine sadece "Muafiyet" başlığının konulması - bölüm başlığının kısaltılması ve kapsamın daha da genişletilmesi bakımından - Komisyonumuzca uygun mütalâa edilmiştir.

— Madde 14 de Komisyonumuzca aynen benimsenmiştir. Ancak, - daktilo yapılırken - unutulmuş "ürünlerin" kelimesinin maddeye ilâvesi gerekmektedir.

— "Acentelik verilmesi" bölüm başlığının altında bulunan Madde 15, - acenteliğin öncelikle - "tarımsal" kuruluşlara verilmesi ifadesinin konulması kaydıyla Komisyonumuzca uygun görülmüştür.

— Türk Ticaret Kanunu Hükümlerinin uygulanmasına dair olan Madde 16, Yönetmelik hazırlanmasına dair olan Madde 17, Yürürlük Maddesi olan Madde 18, Yürütme Maddesi olan Madde 19, Komisyonumuzca aynen benimsenmiştir.

TARIM SİGORTASI KANUNU TEKLİFİ

AMAÇ :

Madde 1 — Bu Kanunun amacı, çiftçilik ve hayvancılık işleriyle uğraşanların :

A) Kuraklık, don, dolu, taşkın, sel, fırtına, yıldırım, toprak kayması, yer sarsıntısı gibi tabii âfetlerle hasere ve hastalıklardan belli ölçülerde zarar gören veya yok olan bitkisel ve hayvansal ürünlerini,

B) Kaza, gebelik, doğum, çeşitli hastalık veya âfetlerden sakatlanan yahut ölen veyahut mecburî kesimi yapılan iş ve irat hayvanlarını,

C) İnsan sağlığı bakımından kullanılmasına müsaade edilmeyerek müsadere edilen mezbahada kesilen kasaplık hayvanlarını,

Sigorta güvenliği altına almak, zarar ve ziyanları karşılamakla ilgili esas ve usulleri tesis ve tesbit etmektir.

KAPSAM :

Madde 2 — Mecburî tarım sigortası uygulamalarına kamu kuruluşlarından, belli nitelik ve ölçülerde T. C. Ziraat Bankası ve Tarım Kredi Kooperatiflerinden kredi alan tarım işletmelerinden, Devletçe yetiştirilmesi teşvik edilen hayvanlarla hayvancılığı geliştirme programına alınan bölgelerden başlanır ve uygulamalar zaman içindeki gelişmelere göre kademeli olarak yaygınlaştırılır.

Mecburi tarım sigortası kapsamına alınacak sigortanın uygulanacağı bölgeler, ürünlerle hayvan çeşitleri, riskler, sigortaya girecek işletmelerde ve işletme sahiplerinde aranılacak nitelikler, sigorta devreleri, sigortalamayla ilgili diğer şartlar, Maliye Bakanlığının görüşleri de alınmak suretiyle, Tarım Bakanlığının teklifi üzerine Bakanlar Kurul'unca kararlaştırılır.

SIGORTA ÖRGÜTÜ :

Madde 3 — Bu Kanunun Tarım Bakanlığına yüklediği görevleri yürütmek, tarım sigortası işlerini düzenlemek ve teknik yönlerde kontrol etmek üzere, Tarım Bakanlığına bağlı bir KİT (Kamu İktisadî Teşebbüsü) olan "Tarım Sigortası Genel Müdürlüğü" kurulmuştur.

Ayrıca, tarım sigortası politikası ile tarifeler ve uygulama programlarının, sigorta ile ilgili malî işlerin amaç ve ilkelerini belirtmek üzere bir "Merkez Danışma Kurulu" kurulmuştur.

Genel Müdürlüğün;

A) Merkez Kuruluşu; bir genel müdürün idaresinde genel müdür yardımcıları, daire başkanlıkları ve gerekli bürolardan,

B) Taşra kuruluşu, bölge ve il sigorta müdürlükleriyle uzmanlardan, il ve ilçe eksperlerinden oluşur.

Tarım Sigortası Genel Müdürlüğünün çalışma usulleri toplanma zamanları ve sayıları, Bakanlar Kurulunca yürürlüğe konulacak yönetmelikle belirtilir.

MERKEZ DANIŞMA KURULU :

Madde 4 — Merkez Danışma Kurulu; Tarım Bakanlığının başkanlığında, Tarım, Ticaret ve Maliye Bakanlıkları temsilcileri, Tarım Sigortası Genel Müdürü, Sigorta Reasürans Şirketleri Birliği temsilcisi, tarım sigortası yapan özel şirketlerden en yüksek prim sağlayan iki sigorta şirketinin genel müdürü, Ankara Üniversitesi, Ziraat, Veteriner ve Hukuk Fakültesinden konu ile ilgili birer öğretim üyesi, Türkiye Ziraat Odaları ile Türkiye Tarım Kooperatiflerinin en üst kuruluşlarından birer temsilciden oluşur.

Merkez Danışma Kurulu raportörlük işleri Tarım Sigortası Genel Müdürlüğünce yapılır.

Danışma Kurulunun çalışma usulleri, toplanma zamanları ve sayıları, Bakanlar Kurulunca yürürlüğe konulacak yönetmelikle belirtilir.

SIGORTA TARİFE VE PRİMLERİ :

Madde 5 — Bu Kanuna göre ürünlerin ve hayvanların sigortalarında Genel Müdürlükçe teknik icaplara göre hazırlanan tarifeler uygulanır. Bu tarifelere göre alınacak primlerin kural olarak % 40'ı sigorta ettirenden tahsil edilir ve % 60'ı Tarım Sigortası Fonundan karşılanır.

Bu nisbetler, ödenen zarar ve ziyan tazminat tutarları dikkate alınmak suretiyle, Tarım Bakanlığının teklifi üzerine Bakanlar Kurulunca değiştirilebilir.

PRİMLERİN ÖDENME ŞEKLİ :

Madde 6 — Sigorta primleri peşin ödenir. Primlerin tahsil şekli yönetmelikle belirtilir. Primin fondan karşılanması gereken kısmı derhal prim hesabına intikal ettirilir.

ZARAR VE ZİYANLARIN TESBİTİ :

Madde 7 — Tarım Sigortası kapsamına giren zarar ve ziyanların mahiyet ve miktarları :

a) Sigorta, Genel Müdürlükçe yapılmışsa Genel Müdürlük eksperleri tarafından,

b) Sigorta, özel bir sigorta şirketi tarafından yapılmışsa Genel Müdürlükle ve sigorta şirketi eksperlerinin birlikte çalışmalarıyla tesbit olunur.

Sigorta ettirenin tesbit olunan zarar ve ziyan miktarına itiraz halinde; Genel Müdürlük temsilcisinin başkanlığında, konusuna göre, Ziraat Yüksek Mühendisi, Veteriner Hekim ve ilgili meslek temsilcilerinden ayrı ayrı veya müşterek olarak teşkil edilecek "Hakem Kurulu" tarafından konu yeniden incelenir ve karara bağlanır. Bu karar kesindir.

Eksperler ve Hakem Kurullarının kuruluşu ve çalışma usulleriyle yetki ve sınırları vs. yönetmelikle belli edilir.

TAZMİNAT ÖDENMESİ :

Madde 8 — Zarar ve ziyanların karşılığı olan tazminat miktarlarının hangi esaslara göre hesaplanacağı ve ne şekilde ödeneceği poliçe genel şartlarında açıkça belirtilir.

Tazminat ödemeleri sigorta müddeti sonunda yapılır. Ancak, âfetten sonra tesbit edilecek tazminat tutarının belli bir kısmı Genel Müdürlükçe ilgililere avans olarak verilebilir. Avansların verilme halleri, miktarları ve ödeme şekilleri yönetmelikte belirtilir.

SİGORTA ETTİRENLERİN YÜKÜMLÜLÜKLERİ :

Madde 9 — Sigorta ettirenler, ürünlerine ve hayvanlarına sigorta süresince, sigorta genel şartlarına göre gerekli yetiştirme, bakım ve koruma şartlarını yerine getirmekle yükümlüdürler. Bu yükümlülüğün yerine getirilmemesi sonucunda zarar ve ziyan miktarı yükselirse, bu kısım tazminat tutarının hesaplanmasında dikkate alınır.

Sigorta ettirenlerin kendileri veya fiil ve hareketlerinden sorumlu bulunduğu kişiler, yahut tazminatla ilgisi bulunanlar zarar ve ziyan miktarını arttırmak, fazla tazminat almak veya sigortaya dayanarak bir yarar elde etmek kastiyle hareket ederlerse, sigorta ettirenin tazminat haklarının düşürülmesine karar verilir.

Sigorta ettirenlerin mecburî sigora kapsamına giren ürün ve hayvanlarının tümünü sigorta ettirmek zorundadırlar. Aksî sabit olduğu takdirde tazminat alma hakları düşer.

TARIM SİGORTASI FONU :

Madde 10 — Bu kanun gereğince sigorta tazminatı altına alınan bitkisel ve hayvansal ürünler, iş ve irad hayvanları ve kasaplık hayvanlarda maruz kalınan zarar ve ziyanların, Devletçe ödenecek primlerle sigortalama işlemlerinin gerektireceği harcamaları karşılamak üzere bir "Tarım Sigortası Fonu" kurulmuştur. Bu fon aşağıdaki kaynaklardan oluşur.

- A) Her yıl Genel Müdürlük Bütçesine konulacak fon ödeneği,
- B) Sigorta ettirenler tarafından ödenen primler,
- C) Fon hesabında tutulan, paraların faiz ve ikramiyeleri,
- D) Borçlulardan tahsil edilecek taksit ve faizler,
- E) Her türlü satış, bağış, yardım ve tahsisler,
- F) Diğer çeşitli gelirler.

Devletçe ödenecek fon ödeneği uygulamalara bakılarak her yıl Genel Müdürlükçe hesaplanır ve Danışma Kurulunun tasvibinden geçirilir.

İlk yıl fon için devlet bütçesine konacak ödenek miktarı 500 milyon liradan az olamaz.

FONUN YÖNETİMİ VE DENETİMİ :

Madde 11 — Tarım sigortası fonunda yönetimi ile Tarım Bakanlığı, Tarım Sigortası Genel Müdürlüğü görevlidir.

Fonun kurulması, kullanılması, yapılacak harcamaların nitelik ve ayrıntıları, gelirlerinin tahsil usulleri, hesapların tutulması esasları ve fonla ilgili olarak T. C. Merkez Bankasınca yürütülecek işlemler ve diğer hususlar, Tarım Bakanlığınca Maliye Bakanlığının ve T. C. Ziraat Bankasının görüşleri alınarak hazırlanacak ve Bakanlar Kurulunca yürürlüğe konulacak yönetmelikle gösterilir.

Fonun hesap dönemi bütçe yılıdır.

PERSONEL GİDERLERİNİN KARŞILANMASI :

Madde 12 — Sigorta Genel Müdürlüğünün her türlü personel giderleri devletçe karşılanır.

MUAFİYET :

Madde 13 — Bu kanun hükümlerinin uygulanması dolayısıyla yapılacak başvurular, verilecek bildirimler, düzenlenecek senetler, tasarruf belgeleri ve benzeri her türlü kâğıtlar ve resmî mercilerce veya noterlerce yapılacak işlemler her türlü vergi, harç ve resimden muaftır.

SİGORTA ŞİRKETLERİNİN SİGORTA YAPMALARI :

Madde 14 — Bu kanuna göre zorunlu sigorta kapsamına alınan ürünlerin ve hayvanların risklere karşı sigortalanması özel sigorta şirketlerine bırakılabilir.

Her türlü sigortalamaların usul ve esasları yönetmelikte gösterilir.

ACENTALIK VERİLMESİ :

Madde 15 — Tarım Bakanlığı (Genel Müdürlük) tarafından yeterli teşkilâtı olan ve teminat gösterebilen tarımsal kuruluşlara acentelik verilebilir. Acentalık verilmesinde Ziraat Odaları, T. C. Ziraat Bankası ve Türkiye Ziraî Donatım Kurumu Kuruluşlarına öncelik tanınır.

Acentalık verilmesiyle ilgili şartlar ve bunların çalışma usulleri yönetmelikle belirtilir.

TÜRK TİCARET KANUNU HÜKÜMLERİ :

Madde 16 — Sigortalamadan doğan hak ve yükümlülüklerle ilgili olarak bu kanunda yer almayan hususlar hakkında Türk Ticaret Kanunu Hükümleri uygulanır.

YÖNETMELİK :

Madde 17 — Bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren altı ay içinde Kanunun uygulama şekliyle genel ve özel sigorta şartlarını istisnalar göstermek ve kanunun yönetmeliğe bıraktığı hususları düzenlemek üzere Tarım Bakanlığınca bir yönetmelik hazırlanır ve Bakanlar Kurulu kararıyla yürürlüğe konulur.

YÜRÜRLÜK :

Madde 18 — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer, ancak malî hükümler Kanunun neşrini takip eden malî yıl başından itibaren yürürlüğe girer.

YÜRÜTME :

Madde 19 — Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

TARIM ÜRÜNLERİ FİYAT DESTEKLEME POLİTİKASININ ESASLARI VE DÜZENLEMESİNE İLİŞKİN RAPOR

Tarım ürünlerinin üretimlerinin artırılması çeşitli destekleme şekillerini gerekli kılmaktadır. Bu destekleme şekilleri, fiyat ile ilgili olanlar ile fiyat dışı destekleme şekilleridir. Bu raporda tarım ürünlerinin sadece fiyatla desteklenme politikasının esasları gösterilerek hali hazır uygulamada ortaya çıkan aksaklıklar karşısında düzenlenmeye ilişkin görüşler belirtilecektir.

I — TARIM ÜRÜNLERİNİN FİYATLA DESTEKLENMESİNİ GEREKLİ KILAN SEBEPLER :

Tarım ürünlerinin yurt içi ve yurt dışı talebini dengeli bir şekilde karşılanması için üretimlerinin artırılması ve kalitelerinin yükseltilmesinde fiyatın bir etkili araç olarak kullanılması bir çok hallerde zorunluluk olarak ortaya çıkmaktadır. Tarım ürünlerinin fiyatla desteklenmesini gerekli kılan başlıca sebepler aşağıdaki şekilde toplanmaktadır.

A) Tarım ürünlerini istihsal eden işletmeler sayısının çok fazla olması, birbirlerinden ve pazardan çok zaman habersiz üretimde bulunmaları üretim dalgalanmalarına sebebiyet vermektedir. Tarımın serbest pazar yakın ekonomik çalışma şartları bu bünyede arz ve talepte dalgalanmaları bünyeye müdahaleyi gerekli kılmaktadır.

B) Tarımda meteorolojik faktörlere bağımlılık fazladır. Bu nedenle de üretim miktarında ve bunun sonucunda üretici gelirinde dalgalanmalar ortaya çıkmaktadır.

C) Tarım ürünlerinin üretim miktarında meydana gelen değişmeler fiyatları önemli derecede değiştirerek, hem üretici gelirini ve hem de tüketici harcamalarını büyük ölçüde dalgalandırmaktadır.

D) Tarım ürünlerini üreten çiftçilerin gelirleri genellikle diğer sektörlerde çalışanların gelirlerine göre daha düşüktür. Bu durum sosyo-ekonomik dengeyi sağlama açısından sorunlar yaratmaktadır.

E) Tarım ürünleri biyolojik yapıları nedeniyle genellikle çok uzun devreler bozulmadan muhafaza edilememektedir. Bu yüzden de himayeleri gerekmektedir.

F) Tarım ürünlerini üreten çiftçi kesimi diğer ekonomik sektörlerde olduğu gibi yeterince teşkilatlanamamış ve kesimin tabii menfaatlerini kolaylıkla savunacak güce henüz erişememiştir.

II — TARIMSAL ÜRÜNLERİN FİYATLA DESTEKLEMENE KONU OLABİLMESİ İÇİN GEREKLİ ŞARTLAR :

Tarım ürünlerinin fiyat yolu ile desteklenmesi için bazı şartların bulunması gereklidir. Bu şartlar aşağıdaki şekilde sıralanmıştır.

A) Önemli bir ihracat maddesi olmalı veya ihracat için ümit vaad etmeli,

B) Geniş bir üretici kitlesi tarafından üretilmeli,

C) Agro-endüstri önemli hammaddesi olmalı,

D) Üretimde ve arzında büyük dalgalanmalar göstermeli,

E) Halkın beslenmesinde temel bir gıda maddesi olmalı,

F) Belirli bir ekolojinin ürünü olmalı ve söz konusu ürün yerine başka bir alternatif mevcut bulunmamalı,

G) Ziraat tekniği yönünden yetiştirilmesi fayda sağlayacak bir ürün olmalıdır.

III — FİYATLA DESTEKLEME UYGULAMALARINDA GÖZÖNÜNDE TUTULACAK HUSUSLAR :

Fiyatla desteklemenin arzu edilir sonuçlar verebilmesi için uygulamada belirli hususların gözönünde tutulması gereklidir. Uygulamada gözönünde tutulacak başlıca hususlar şunlardır.

A) Destekleme fiyatları ile belirli bir fiyat seviyesi ürün, bölge ve özel pazarlama dönemi için garanti edilmelidir.

B) Çeşit, kalite ve ekolojiye göre bir destekleme fiyatı tesbit edilmelidir.

C) İşletmelerin isabetli üretim planlarını yapabilmeleri için ekimden önce ürünlerin asgari taban fiyatlarının (iş'ari fiyatlarının) tesbit ve ilan edilmesi ve hasata yakın dönemde de destekleme fiyatları tesbit ve ilan edilmelidir.

D) Destekleme fiyatı ile korunan ürün destekleme amacı gerçekleşinceye kadar belli bir süre için devam etmelidir.

E) Fiyatla destekleme ürüne değil üreticiye yapılmalıdır. Diğer bir deyimle destekleme fiyatı sadece üreticinin işletmesinde yetiştirerek sattığı ürüne uygulanmalıdır.

F) Fiyatla destekleme için etken bir organizasyon gereklidir.

IV — DESTEKLEMEDE UYGULANACAK FİYAT SİSTEMLERİ VE FİYAT SEVİYESİ İÇİN KULLANILACAK KRİTERLER :

Tarım ürünlerinde fiyatla destekleme söz konusu olduğunda fiyat sistemi (taban fiyatı, fiyat aralığı, sabit fiyat vs.); ürünün biyolojik, teknik ve ekonomik karakterlerine bağlı olarak seçilmek ve tatbik edilmek zorunluğunu doğurmaktadır.

Bu fiyat sistemlerinde fiyat seviyesi tespiti için kullanılacak ana kriterler aşağıdaki gibi sıralanabilir :

1. Ürünün yurt içi ve yurt dışı üretim, stok ve tüketim durumunun etüdü,
2. Bozulmaya karşı dayanıklılığı,
3. Ürünün yurt içi ve yurt dışı fiyat eğilimlerinin tesbiti,
4. Ürünün iç piyasa, ortak pazar ve önemli dünya pazarları açısından fiyat analizleri,
5. Üretim faktörleri fiyatlarının araştırılması,
6. Maliyet fiyatlarının tesbiti,
7. Parite fiyatlarının tespiti,
8. Toptan eşya fiyatı indeksi ile ürün fiyatı indeksi mukayesesi,
9. Diğer tarım ürünleri fiyatlarının araştırılması ve söz konusu ürün için tespit edilecek fiyatlarla mukayesesi,
10. Ürünün desteklenmesi için devletçe ayrılan para miktarı.

V — FİYATLA DESTEKLEME POLİTİKASININ BUGÜNKÜ DURUMU :

Fiyatla tarım ürünlerini destekleme politikası, zaman zaman büyük problemleri beraberinde getiren ve geniş bir üretici grubunun menfaati ile ilgili kararları içeren popüler bir mevzu olarak günümüze kadar gelmiş, çeşitli Bakanlıklar, kuruluşlar tarafından bilimsel esaslara dayanacak şekilde ele alınarak işlenmemiş ayrıca kuruluşlar arasında bir işbirliği ve koordinasyon olmadığından bir dağınıklık ve keşmekeşlik görüntüsü arz etmektedir. Konu Gıda - Tarım ve Hayvancılık, Ticaret, Gümrük ve Tekel, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ve Köy İşleri ve Kooperatifler Bakanlığı ile bu Bakanlıklara doğrudan ve dolaylı olarak bağlı kuruluşlarca yürütülmeye çalışılmaktadır. Fiyatın tesbitinde ve uygulanmasında politik baskılar da olumsuz sonuçlar doğurmaktadır. Tarım ürünlerinde fiyatla destekleme politikasının üretim planlaması ile beraber düşünülmemesi neticesinde çok zaman ürün arz ve talebi ile üretim deseninde yine olumsuz yönlerde gelişmeler olmaktadır. Fiyat politikasındaki aksaklıklar nedeniyle ürün arzında devamlı dalgalanmalar meydana gelmekte, bundan hem üretici ve hem de tüketici geniş ölçüde etkilenmektedir. Destekleme fiyat politikasının finansman ihtiyacı tam olarak hesaplanmadığında ödemelerde aksaklıklar olmaktadır. Diğer taraftan yanlış uygulanan destekleme fiyatları yüzünden hazineye de gereksiz yere büyük zarar verilmektedir.

VI — FİYATLA DESTEKLEME POLİTİKASINI YÜRÜTECEK MERKEZİ BİR ORGANİZASYONUN KURULMASI :

Yukarıda sayılan aksaklıkları ortadan kaldırmak için fiyatla desteklemeye konu olan ve olabilecek tüm tarım ürünlerinin fiyat politikalarını bilimsel ve kararlaştırmalı olarak saptayacak ve icracı kuruluşlara yön verebilecek güçte kanuni yetkilerle donatılacak, kalifiye eleman ve malî olanakları karşılanabilecek bir örgüt kurulmasına ihtiyaç görülmektedir.

Bu örgüt esas itibariyle şu ana fonksiyonları yerine getirir :

1 — Tarım ürünlerinin fiyat politikasının amaçlarının saptanması, desteklenecek ve desteklenmeyecek ürünlerin seçimi ve uygulama olanlarının tayini,

2 — Tarım ürünleri fiyat analiz metodlarının tesbiti,

3 — Tarım ürünlerinden desteklenecek olanların destekleme kriterlerinin geliştirilmesi ve seçimi,

4 — Desteklenecek tarım ürünleri fiyat seviyelerinin tesbiti,

5 — Desteklenecek tarım ürünlerinin destekleme finansman ihtiyacının hesaplanması,

6 — Uygulama kuruluşlarının faaliyet esaslarını tesbit etme,

7 — Uygulama kuruluşlarının fiyat politikası amaçlarına ulaşabilmele-ri için öneriler hazırlanması, eğitim programları düzenlemesi ve fiyat haber ve bilgilerinin yayımı.

Bu örgütün fonksiyonları üretim planlaması ile yakın ilişki için de olacağından, fiyat politikasının tarım politikasının bir parçası olması ve ülkenin tüm ilçe ve köylerine kadar uzanan mahalli teşkilâta sahip bulunan ve bu konuda ihtisas sahibi elemanları içeren bir bakanlık olması itibariyle söz konusu kuruluşun Gıda - Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı bünyesinde kurulması uygun ve yerinde bir karar olacaktır.

Bu örgütün, bürokrasiyi ortadan kaldırarak daha süratli ve bilimsel çalışma imkânına sahip olması ve sözleşmeli kalifiye eleman sağlayabilmesi için doğrudan doğruya bakana bağlı bir fon olarak kurulması uygun görülmektedir. Bu örgütün faaliyetlerini etkin bir şekilde yürütmesi için bağımsız ve yeter bir bütçesi olmalıdır. Bu fonun adı "Tarım Ürünleri Fiyatları Analizleri ve Tesbit Merkezi" dir. Bu örgüt bir genel sekreterlik olarak kurulabilir. Örgüt; tarım ürünleri fiyatları ve alımları ile ilgili Bakanlık ve kuruluşların temsilcilerinden oluşan bir koordinasyon kuruluna sahiptir. Kurulun başkanı Gıda - Tarım ve Hayvancılık Bakanıdır. Koordinasyon kurulu merkezin hazırladığı çalışma programlarını geliştirir ve gerekli tekliflerde bulunur.

VII — ZİRAAT MÜHENDİSLERİ ODASINCA DESTEKLEME FİYAT TESPİTLERİ YAPILACAK YENİ ÜRÜNLER :

1974 yılı içerisinde ve bundan sonraki yıllarda Ziraat Mühendisleri Odası tarafından teşkil edilen taban fiyatları tespit komisyonunca çalışma kapsamına alınması planlanan tarım ürünleri aşağıda sıralanmıştır.

İlk etapta ele alınacak ürünler

- 1) Pamuk
- 2) Fındık
- 3) Çekirdekli ile çekirdeksiz kuru üzüm
- 4) Zeytinyağı
- 5) İncir
- 6) Çay.

İkinci etapta ele alınacak ürünler

- 1) Tiftik
- 2) Yapağı
- 3) Süt
- 4) Et
- 5) Kuru incir
- 6) Mısır
- 7) Mercimek
- 8) Nohut.

Bu rapor Türkiye Ziraat Mühendisleri Odası Tarım ürünlerinde destekleme politikasının tayiniyle görevli komisyonu oluşturan aşağıda ad ve soyadları kayıtlı üyeler tarafından 9 - 15 Nisan 1974 tarihinde hazırlanmıştır.

Başkan
Prof. Dr. Turan GÜNEŞ

İmza

Raportör Üye
Selâhattin DİŞA

Üye
Dr. Kemal KAPTAN

İmza

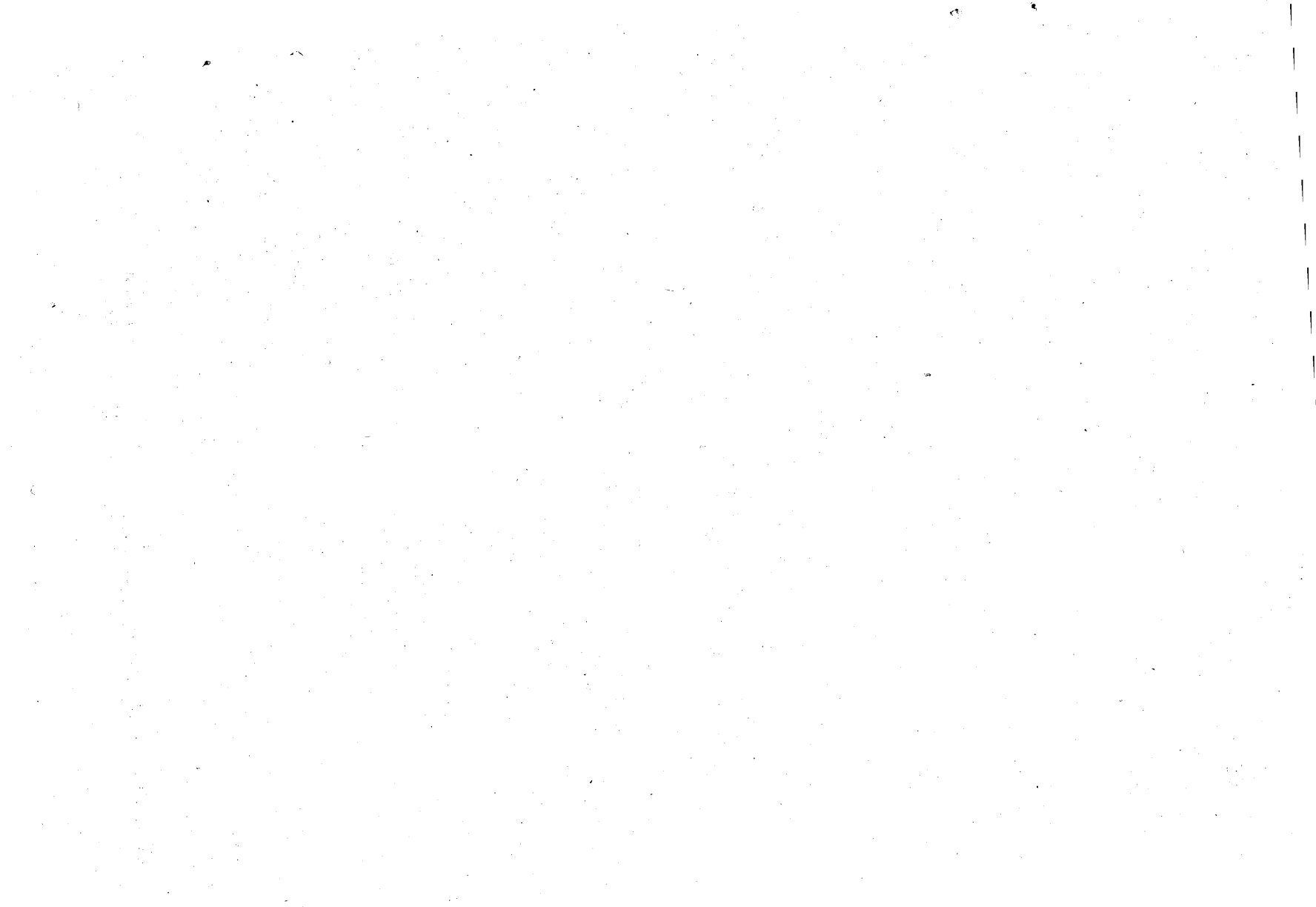
Üye
Nuran BEKTÖRE

İmza

Üye
Erdoğan GÜVERİ

İmza

ASLI GİBİDİR.

GÜBRE SORUNLARI HAKKINDA RAPOR

Bütün dünyada olduğu gibi ülkemizde de insanların daha iyi beslenmelerini temin için daha çok gıda maddesi üretilmesi zorunluluğu yanında her yıl ortalama 1 milyar dolayında artan nüfusun da ihtiyacının karşılanması, tarımsal ihracatın artırılması, sanayiimizin tarımsal hammaddeleri ihtiyacının karşılanması ve tarımla uğraşan halkımızın hayat standardının yükseltilmesi öncelikle tarımsal üretimin artırılmasıyla mümkün olabilecektir.

Tarımsal üretimimiz aslında oldukça yüksek bulunmaktadır. Buna karşılık oldukça geniş tarım alanımızda (çeşitli nedenlerle) birim alandan sağlanan verim, dünya ortalamasının özellikle gelişmiş ülkelerin verim ortalamalarının çok altında bulunmaktadır.

Bunda, ülkemizin meyilli topoğrafyası (üç tarafı denizle çevrili olduğu halde Ağrı Dağı Asya hariç bütün diğer kıtaların en yüksek noktasından daha yüksektir) ve dünyada ilk iskân edilen yerlerden biri olmasından dolayı ormanlarının tahrip edilmesi sonucu oluşan sun'i erozyon; tarıma ilk alınan ülke olarak binlerce yıldır sömürülmesinin doğurduğu bitki besin maddelerince açlık ve fakirlik; buna karşılık toprağa hiçbirşey ilâve etmemek ve ahır gübresini dahi tezek olarak yakmak gibi etkenlerle, ülkemizin kuru - sıcak iklimi, yüksek kireç kapsamı, alkali reaksiyonu gibi pekçok nedenler rol oynamaktadır.

Gerçekten yapılan 30.000'in üzerindeki analiz sonuçlarına göre topraklarımızın 2/3 ünün (% 67,4) azot bakımından ve 3/4 ünün (% 74,1) fosfor bakımından çok fakir ve fakir oldukları tesbit edilmiştir.

Tarımda verimin artırılması için ise; çeşitli etkenler arasında özellikle tarımsal girdiler olan; gübreleme, sulama, iyi tohumluk ve damızlık, mekanizasyon, mücadele ve finansman gibi girdilerin yeterince sağlanması ve uygulanması kaçınılmaz olmaktadır.

Uluslararası kayıtların incelenmesinde, girdi yönünden ülkemizin tarımsal verimine oranla beklenenden de düşük düzeyde bulunduğu anlaşılmaktadır.

Tarımsal geliri artırmak için; ülkemizde 27 milyon hektar olan ekiliş sahasının (bunun 2/3'ü olan 18 milyon hektardan ancak iki yılda bir ürün alınabilmekte ve her yıl 9 milyon hektaradana bırakılmaktadır) genişletilmesi olanağı bulunmadığına göre çıkar yol birim alanda verimi artırmak, iki yılda bir yerine yılda 2-3 mahsul almayı sağlamak, daha kazançlı ve çeşitli ürün yetiştirmek ve turfandacılığı geliştirmek gerekecektir.

Girdiler arasında gübrelemenin müstesna bir yeri olduğu, bütün etkenlerin katkısı 100 kabul edilirse bunda gübrelemenin payının 25 - 50 arasında olduğu bütün araştırmacılarca kabul edilmektedir. Bu durum karşısında tarımsal üretimi artırmak için gübrelemeye yeterince önem vermek gereği hasıl olmaktadır. 1953 yılında 90 bin ton dolaylarında olan gübre tüketiminin 10 yıl sonra 246 bin tona ulaşabilmiş, birinci ve ikinci beş yıllık plân dönemlerinde alınan tedbirlerle 1973 yılında gübre tüketimimiz 3720 bin tona çıkmış bulunmaktadır. Buna mukabil dönüme isabet eden saf besin maddesi miktarı 1971 istatistiklerine göre dünya ortalamasının (4,74 kg/dönüm) dahi altında olup, 1,83 kg/dönümdür. Bu miktar dünya ortalamasının ikibüçte biri, Avrupa ortalamasının (19,886 kg/dönüm) dokuzda biri, komşumuz İsrail'in yedide, Mısır' ve Ürdün'ün altıda ve Yunanistan'ın beşte biri oranında bulunmaktadır. Gelişmiş ülkelerde ise dönüme isabet eden gübre miktarları bizimkinin 50 - 70 katını bulmakta, dönüme isabet eden gübre miktarları bakımından 79 ülke arasında ancak 60. sırayı alabilmekteyiz.

1963'den bu yana tüketim miktarı 8,7 katı arttığı halde yerli üretim miktarı ancak 3,7 katı artabilmiş ve tüketime paralel olarak yerli üretim gelişmediğinden, ihtiyacın büyük bir kısmının ithal yoluyla tedariki sorunlu hale gelmiştir. 1963'de gübre ithaline ödenen döviz miktarı 7,20 milyon dolar iken 1973 yılında bu miktar 177 milyon doları bulmuştur. Ortadoğu bunalımı sonucu petrol ürünlerinin fiyatı arttığından ve fosforit satan ülkelerin birleşerek tek fiyat uygulamaları ve fiyatları geçmiş yıllara kıyasla önemli ölçüde artırmaları sonucu dünya piyasasındaki mamül gübre fiyatları 1974 yılında, 1973 yılına nazaran asgari % 100 oranında artmış bulunmaktadır. Bu sebeple de dışarıya daha fazla döviz ödemek gerekecektir.

Birinci ve ikinci kalkınma plânı dönemlerinde gübre tüketim hedefleri artan nüfusun ihtiyacı, ya da tarımda % 4 kalkınmayı zor karşılayacak düzeyde projelendirilmiştir. Buna rağmen tüketim hedefleri dahi gerçekleştirilmemektedir. Bunda şüphesiz çiftçinin talebinden ve ilgili teknik elemanların yayın faaliyetlerinden çok daha fazla organizasyon bozukluğu, fabrikaların plânlanan zaman ve kapasitede faaliyete geçememeleri, döviz işlemlerinin zamanında yapılmaması, işin ciddiye alınmaması, öneminin kavranmaması gibi çok çeşitli nedenlerin etkisi olmaktadır. Bu durumu, zaman zaman gübrenin karaborsaya düşmesi ve vesikayla satış yapılması açıkça ispatlamaktadır.

Bugün için 10 milyar liraya varan tüketim düzeyini bundan 10 yıl sonra katlarına çıkarmaya mecburuz. Şöyleki 1982 yılında yalnız artan nüfusun bugünkü düzeyde beslenebilmesini sağlamak için gübre tüketiminin iki katına, ikinci ve üçüncü plân döneminde tarımda öngörülen % 4,5'lük gelişme için ise yaklaşık olarak 4 katına, % 7'lik bir gelişim için 10 katına çıkarılması sorunlu olacaktır. Bunun doğalsonucu olarak çeşitli güçlükler taşıyan bu konu günden güne daha büyük sorunlarla karşımıza çıkacaktır.

Birim sahadaki verimi arttıran en önemli faktörlerden birisi olan ticaret gübrelerin zamanında ve yeteri kadar çiftçimiz tarafından kullanılmasını temin bakımından aşağıda öngörülen sorunların biran önce halledilmesi zorunlu bulunmaktadır.

1 — Yerli üretimimizin tüketime paralel olarak geliştirilmesi, mevcut tesislerin tevsii ve ilâve fabrikaların kurulması,

2 — Yerli üretim için lüzumlu hammaddelerin yurt içinden karşılanmasının temin edilmesi ve üretimimizin hammaddesi dışarıya dayalı bir üretim sisteminden kurtarılması,

3 — Üretim ihtiyacı karşılayacak seviyeye gelinceye kadar ithalâtın zamanında yapılması ve gübre yokluğu yaratılmaması,

4 — Döviz tasarrufu yapılması bakımından mümkün olduğu kadar balk (dökme) ithalât cihetine gidilmesi,

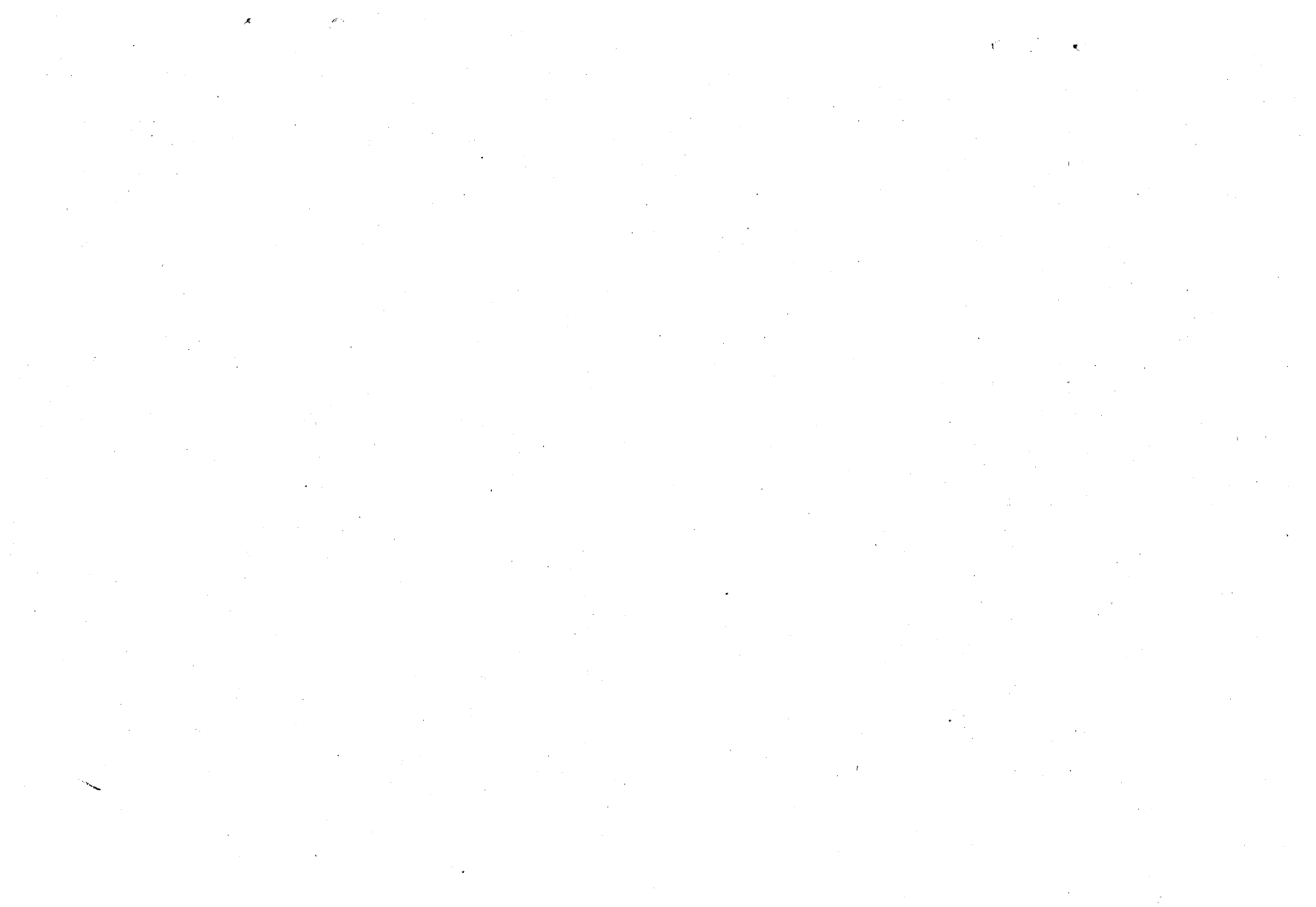
5 — İthalâtı yapacak kuruluşlar için zamanında finansman kaynağı bulunması,

6 — Kamu kuruluşlarınca ithal edilecek gübrelerin CF esasına göre ihalesine imkân verilmesi veya Deniz Nakliyat T.A.Ş. nin kendi taşıma kapasitesi dışındaki miktarlar için bu imkânın sağlanması,

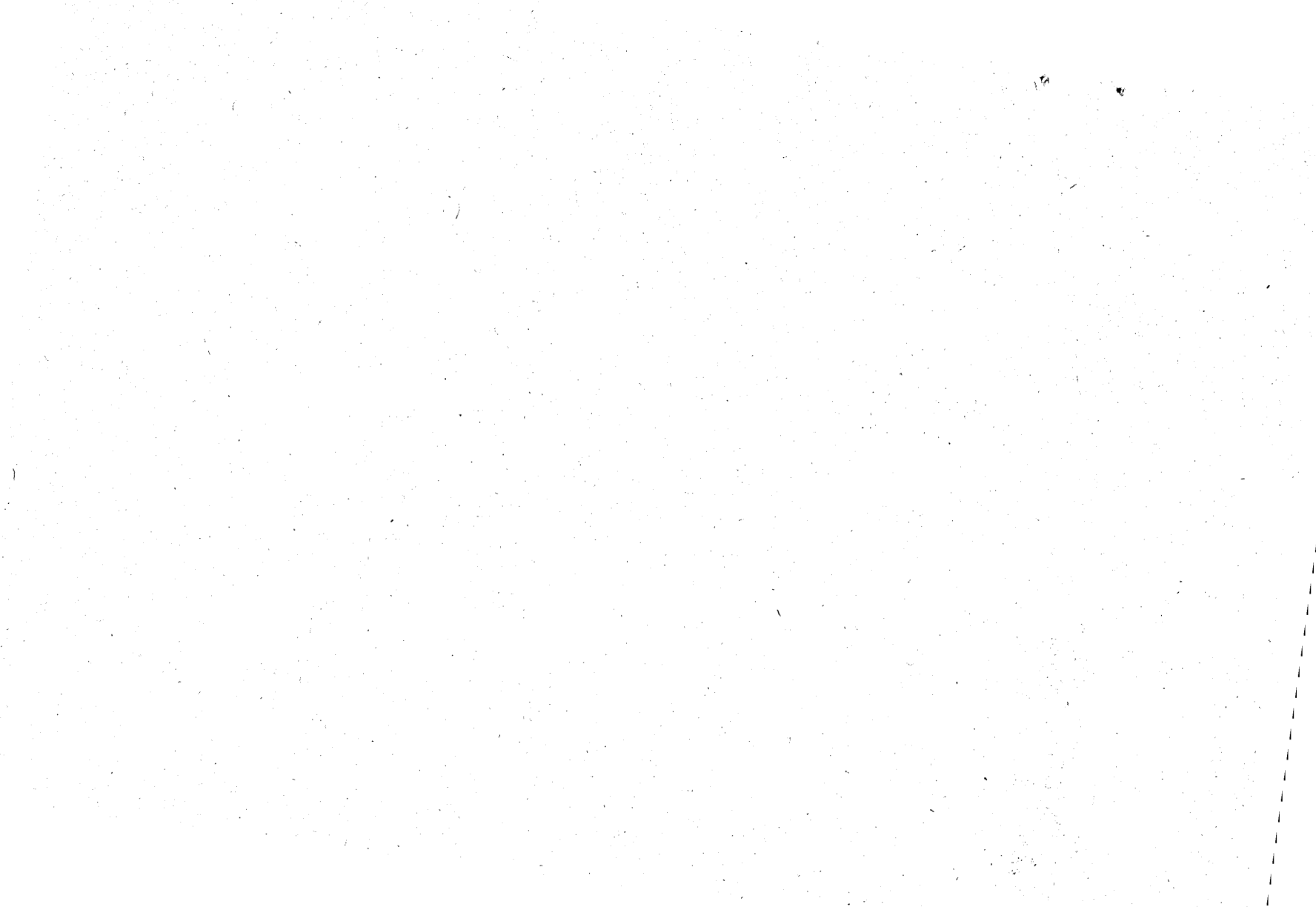
7 — Gübre dağıtımında görev alan kuruluşları, gübreyi köy ünitelerine kadar götürebilecek tedbirler alması,

8 — Çiftçi kredisi mekanizması iyi işlemeli ve çiftçimize lüzumlu gübreyi kredili olarak tedarik etme olanakları sağlanması,

9 — Gübrenin tekniğine uygun olarak çiftçimiz tarafından kullanılmasını temin bakımından eğitim ve yayım hizmetlerine hız verilmesi.

yönetmelikler

T.M.M.O.B.
ZİRAAT MÜHENDİSLERİ ODASI
YÖNETMELİĞİNİN DEĞİŞİKLİK
ÖNERİSİ

ESKİ ŞEKLİ

YENİ ŞEKLİ

TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR
ODALARI BİRLİĞİ ZİRAAT
MÜHENDİSLERİ ODASI
TALİMATNAMESİ

TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR
ODALARI BİRLİĞİ ZİRAAT
MÜHENDİSLERİ ODASI
YÖNETMELİĞİ

Odanın Kuruluş ve Merkezi

Madde 1 — 7303 sayılı kanunla muadil, 6235 sayılı kanunla kurulan ve Türkiye içinde meslek ve sanatlarını icraya kanunen yetkili olup, da mesleki faaliyette bulunan sivil ve askeri Yüksek Mühendis, Yüksek Mimar, Mühendis ve Mimarları teşkilâtı içinde toplanan Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliğine dahil hükmi şahsiyeti haiz Ziraat Mühendisleri Odası bu talimatname hükümlerine tabidir.

Odanın Merkezi Ankara'dadır.

Odanın Gayeleri :

Madde 2 — Amme hizmetine yarar bir teşekkül olan Ziraat Mühendisleri Odasının maksat ve gayeleri şunlardır.

a) Memleket ve amme menfaatinin sağlanması yurdun zirai servet ve kaynaklarının bulunmasında, ko-

Odanın Kuruluş ve Merkezi :

Madde 1 — 7303 sayılı yasayla değişik 6235 sayılı yasayla kurulan ve Türkiye içinde meslek ve sanatlarını uygulamaya yetkili olup da mesleki etkinlikte bulunan sivil ve askeri Yüksek Mühendis, Yüksek Mimar, Mühendis ve Mimarları örgütü içinde toplanan Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliğine dahil tüzel kişiliği olan Ziraat Mühendisleri Odası bu yönetmelik hükümlerine bağlıdır.

Odanın merkezi Ankara'dadır.

Odanın Amaçları :

Madde 2 — Kamu hizmeti niteliğinde görevler yüklenen Ziraat Mühendisleri Odasının kuruluş amaçları şunlardır :

a) Yurdun tarımsal servet ve kaynaklarının bulunması, korunması ve işletilmesinde, tarımsal veri-

runmasında ve işletilmesinde, zirai istihsalin arttırılmasında ve memleketin ekonomik kalkınmasında lüzumlu gördüğü bilûmum teşebbüs ve faaliyetlerde bulunmak.

b) Meslek menfaatleri ile alâkalı işlerde resmi makamlar ve diğer teşekküllerle işbirliği yaparak gerekli yardımlarda ve tekliflerde bulunmak, meslekle ilgili mevzuatı, normları fenni şartnameler ve mukavele tipleri gibi bilûmum fenni evrakı incelemek ve bunların tadil ve islahı veya ihdası yolunda tekliflerde bulunmak.

c) Ziraat Mühendisliği sahasındaki yeniliklerin yurda yayılmasına hizmet etmek üzere dış memleketlerdeki meslek teşekkülleriyle temas temin etmek ve icabında işbirliği yapmak.

d) Ziraat Mühendisliği öğretiminin ileri memleketlerdeki seviyeye ve gelişmelere göre ayarlanmasının sağlanması için alâkalı makamlarla işbirliği yapmak.

e) Çeşitli ziraat konularına ait Kanun, şartname ve nizamname tasarılarının hazırlanması, Ziraat alet makinaları, malzeme ve teçhizatın normlaştırılması için ihtisas komisyonları kurmak ve bu hususta ilgili devlet teşkilâtı, ilmi ve teknik müessese ve teşekküllerle işbirliği yapmak, hazırlanan şartname ve normların tatbikini sağlamak, Ziraat alet-makina, malzeme ve teçhizatına ait fabrikaların kurulmasını teşvik etmek.

min arttırılmasında, kırsal nüfusun toplumsal ve ekonomik yönden gelişmesinin gerçekleştirilmesinde her türlü girişim ve etkinliklerde bulunmak;

b) Tarımsal kalkınmayı amaçlayan ve Ziraat Yüksek Mühendislerinin yetki ve sorumluluklarını kapsayan yasa, tüzük, yönetmelik ve sözleşme taslaklarını veya tasarılarını hazırlamak;

c) Ziraat Yüksek Mühendisliği örgün ve yaygın öğretiminin, ileri tekniğin ve yeni bilimsel bulguların doğrultusunda gelişmesini sağlamak amacıyla yurt içi ve yurt dışındaki kuruluşlarla işbirliği yapmak;

d) Odanın çalışmalarına yardımcı olarak bilimsel ve mesleki kuruluşların, araştırma enstitülerinin, inceleme kurullarının ve deneme laboratuvarlarının kurulmalarını desteklemek;

e) Meslekdaşların uğraşı alanlarındaki yetkilerini gerektiği biçimde kullanabilmelerine olanak sağlamak amacıyla resmi ve özel kuruluşlar nezdinde girişimlerde bulunmak;

ESKİ ŞEKLİ

f) Odanın faaliyeti ile alâkalı ilmi ve mesleki teşekküllerin, araştırma enstitüsü ve inceleme kurumları ile tecrübe laboratuvarlarının kurulmasını teşvik etmek.

g) Ziraat alet - makina ve malzeme temin ve bunları tevzi eden müesseselerle işbirliği yapmak, icabında tavsiyelerde bulunmak ve günün icaplarına göre malzeme fiyatlarıyla hizmet ücretlerini tesbit etmek ve rayiç bültenleri neşretmek.

h) Ziraatte iş ve işçi kalitesinin yükselmesi için gerekli tedbirlerin alınması hususunda ilgililerle işbirliği yapmak, iş ve sigorta kanunlarının tatbik ve günün icaplarına göre tadili ile alâkadar olmak.

i) Ziraat Mühendislerinin mesleki faaliyetlerini ve selâhiyetlerini kullanmaları dolayısıyla maruz kalacakları hertürlü haksızlık, şeref ve hayşiyetlerini kırıcı muamelelere karşı bütün teşebbüsleri yapmak ve üyelerin mesleklerini icra esnasında kazalara ve meslek hastalıklarına karşı korunması tedbirlerini araştırmak bunların tatbik mevkiine konulmasını sağlamak, icabında zarar gören üyelerine hukuki ve mali himayelerini temin edecek şartları hazırlamak ve mesleki tesanüdü sağlamak.

j) Meslektaşların, mesleki faaliyetlerinde ihtisaslarının icab ettirdiği selâhiyetlerini layikiyle kullanabilme-

YENİ ŞEKLİ

f) Tarımsal girdileri sağlayan ve bunları dağıtan kurumlarla işbirliği yapmak, günün gereklerine göre malzeme fiyatlarıyla hizmet ücretleri hakkında önerilerde bulunmak; Tarımsal girdileri üretecek fabrikaların kurulmasını teşvik etmek;

g) Ortak mesleki çalışmaların yapılmasında öteki mühendis ve mimar odaları ve örgütleri ile işbirliği yapmak;

h) Üyelerinin sahip oldukları hak ve yetkilerinin ilgili yönetime hükümlerine göre kullanılmasını denetlemek;

i) Tarımın her kesiminde örnek işletmeler kurarak serbest çalışmak isteyen Ziraat Yüksek Mühendislerinin karşılaşacakları sorunların çözümlenmesinde kendilerine yardımcı olmak; bu alanda kurulacak tarımsal işletmelerin ve tarıma dayalı küçük sanayi in toprak ve kredi kolaylıklarıyla desteklenmesine yarayacak ilkeleri saptamak;

i) Ziraat Yüksek Mühendislerinin mesleki faaliyetlerini gösterirken ve yetkilerini kullanırken

leri için resmi ve hukuki teşekküller nezdinde teşebbüsler yapmak.

k) Müşterek mesleki faaliyetlerin icrasında muhtelif ihtisastaki Mühendis ve Mimar Odaları ve teşekkülleri ile işbirliği yapmak,

l) Toprak ve su gibi tabii kaynakların geliştirilmesi için tarla, bağ ve bahçe mahsulleri ile irat ve iş hayvanlarının yetiştirilmesi ve ıslahı ve hayvan mahsullerinin işlenilmesi ve değerlendirilmesi, nebat ve ürünlerin hastalık ve zararlılardan korunması, kimyevi ve fizikî usullerle toprakların verimliliğinin artırılması, kültür teknik sulama; zirai makinalaşma ve zirai işletmecilik gibi ziraat ilminin icaplarının tatbik edilmesi ile iktisadi neticelerin elde edilmesine dair teknik faaliyet manzumesini temsil eden Ziraat Mühendisliği mesleğinin inkişafı ve meslek mensuplarının zaman ve emeklerinin kıymetlendirilmesi ve refah seviyelerinin artırılması hususunda gerekli teşebbüsleri yapmak ve ziraate müteallik mevzuatın tatbikatı ile ilgilenmek.

m) Oda mensuplarının 6235 ve 7303 sayılı kanunlara uygun olarak çıkarılmış olan Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği talimatnamesinin hükümleri dahilinde hak ve yetkilerini iyi şekilde kullanmalarına nezaret etmek.

n) Ziraat Mühendislerinin hak ve selâhiyetlerine müteallik kanunları teklif, memleketin zirai kalkınmasında rolü olan bütün zirai teknik ele-

karşılaştıkları haksızlıklara ve onur kırıcı hareketlere karşı koruyucu ve önleyici tedbirler almak;

k) Üyelerin ölümü halinde vârislerine, ilgili yönetmeliğin hükümlerine göre, yardımda bulunmak.

manların vazifelerini ve yetki sınırlarını tayin ve ahenkli bir çalışma temini hususunda gerekli tedbirleri almak üzere tekliflerde bulunmak.

o) Memlekete bir taraftan zirai istihsali genişletmek diğer taraftan ziraatın her sahasında örnek olmak üzere serbest çalışan Ziraat Mühendislerinin kuracakları her türlü Ziraat Sanatları tesis ve teşebbüslerine lüzumlu toprak ve kredinin kolaylıkla teminine yarayacak esasları hazırlamak ve bunların sağlanmasına vasıta olmak.

p) Üyelerin ölümü halinde varislerine yönetmeliğe göre yardımda bulunmak.

Odaya Üye Olma Şartları :

Madde 3 — Türkiye Cumhuriyeti tabiyetinde olup da mesleğini icraya selâhiyetli bulunan ve ihtisas veya iş-tigal mevzuu Ziraat Mühendisi olan Mühendisleri asil aza olarak Ziraat Mühendisleri Odasına kaydolmak mecburiyetindedirler.

Madde 4 — Türkiye'de 6235 ve 7303 sayılı kanunlar ve bu kanunlar ahkamına uygun olarak çıkarılan talimatname hükümlerine göre mesleğini icraya müsaade edilen ecnebi tebalı Yüksek Mühendis ve Mühendislerin ihtisas veya iş-tigal mevzuu Ziraat Mühendisi olanların muvakkat aza olarak Odaya kaydolmaları şarttır.

Odaya Üye Olma Zorunluluğu:

Madde 3 — Türkiye Cumhuriyeti uyruğunda olup da mesleğini yapmağa yetkili bulunan ve çalışma konusu Ziraat Mühendisliği olan Mühendisler asil üye olarak Ziraat Mühendisleri Odasına girmek zorunluğundadırlar.

Madde 4 — Türkiye'de 6235 ve 7303 sayılı yasalar ve bu yasalara uygun olarak çıkarılan yönetmelik hükümlerine göre mesleğini yapmaya izin verilen yabancı uyruklu Yüksek Mühendis ve Mühendislerin uzmanlık veya çalışma konusu Ziraat Mühendisliği olanların geçici üye olarak Odaya koydolmaları zorunludur.

Üyelikten Ayrılma ve Çıkarılma :

Madde 5 — Herhangi bir sebeple mesleki faaliyetini devam ettirmek istemiyen üye, bu hususu oda idare heyetine yazılı olarak bildirdiği borçlarını ödediği ve hüviyet cüzdanını iade ettiği takdirde Odadan ayrılabilir, Oda kanun ve talimatnameleri bu gibiler için ayrıldıktan sonra uygulanmaz.

Madde 6 — Odadan ayrılan üyenin yeniden müracaatı üzerine odaya alınması tamamen yeni bir üye kaydı gibi yapılır.

Madde 7 — Odaların ihraç kararı ancak umumi hükümlere göre medeni haklarını kaybetmiş olanlar veya meslek camiasından uzaklaştırılmalarında mutlak zaruret görülenler hakkında verilebilir.

Odanın Asli ve Yardımcı Organları :

Madde 8 — Odanın asli organları şunlardır :

- Oda Umumi Heyeti,
- Oda İdare Heyeti,
- Oda Haysiyet Divanı,
- Oda Murakıplar Heyeti,

Madde 9 — Odanın yardımcı organları şunlardır :

- Oda Danışma Konseyi,
- Oda Daimi İhtisas Komisyonları,

Üyelikten Ayrılma ve Çıkarılma :

Madde 5 — Herhangi bir nedenle mesleki çalışmasını devam ettirmek istemiyen üye, bu durumu Oda Yönetim Kurulu'na yazılı olarak bildirdiği, borçlarını ödediği ve kimlik kartını geri verdiği takdirde Odadan ayrılabilir,

Oda yasa ve yönetmelikleri bu gibiler için ayrıldıktan sonra uygulanmaz.

Madde 6 — Odadan ayrılan üyenin yeniden başvurması üzerine Odaya alınması tamamen yeni bir üye yazımı gibi yapılır.

Madde 7 — Odanın çıkarma kararı ancak genel hükümlere göre medeni haklarını kaybetmiş olanlar veya meslek topluluğundan uzaklaştırılmalarında kesin zorunluluk bulunanlar hakkında verilebilir.

Odanın Asil ve Yardımcı Organları :

Madde 8 — Odanın asil organları şunlardır :

- Oda Genel Kurulu,
- Oda Yönetim Kurulu,
- Oda Onur Kurulu,
- Oda Denetleme Kurulu,

Madde 9 — Odanın yardımcı organları şunlardır :

- Oda Danışma Konseyi,
- Oda Devamlı Uzmanlık Komisyonları,
- Oda Geçici Uzmanlık Komisyonları,

Yardımcı organların kuruluş, görev ve çalışma usulleri bir yönetmelikle belirtilir.

Madde 10 — Oda Genel Kurulu her yıl iki kademededir yapılır.

1. Kademe : Türkiye'deki bütün illerde Şubat ayının en geç ilk haftası sonuna kadar,

a) Ankara'da Oda Yönetim Kurulunun çağırısı ile,

b) Oda Şube'sinin bulunduğu illerde, Şube Yönetim Kurulunun çağırısı ile,

c) Diğer illerde de Oda Temsilcisinin çağırısı ile toplanır.

Bu toplantıda Oda Genel Merkezinin Aralık ayı sonu itibariyle düzenleyip en geç 20 Ocak tarihinde Üyelere göndereceği faaliyet raporu, Denetleme raporu, Gündem, Bütçe Tasarısı, Bilanço vs. gibi hususlar müzakere edilir. Ve ikinci kademedeki Oda Genel Kurulu'na delege seçimi yapılır.

Her ilde bulunan 25 Ziraat Mühendisi için bir delege seçilir. 12 yi geçen artıklar için yeni bir delege seçilir. 25 adedin altında Ziraat Yüksek Mühendisi bulunan iller için yine bir delege seçilir.

2. Kademe : Genel Kurul Toplantısı : Oda Yönetim Kurulu'nun uygun göreceği bir il merkezinde her yılın Şubat ayı son haftasında :

- a) Mevcut Oda Yönetim Kurulu
- b) Oda Genel Sekreteri
- c) Mevcut Oda Denetleme Kurulu

Yardımcı organların kuruluş, görev ve çalışma şekilleri bir yönetmelikle belirtilir.

Madde 10 — Oda yıllık Genel Kurulu her yıl Yönetim Kurulunun çağırısı ile Şubat ayı içinde Odaya kayıtlı asil üyelerin toplantıda hazır bulunanları ile çalışmaya başlar.

- d) Mevcut Oda Haysiyet Divanı
 e) Şubeler Yönetim Kurulu Başkan ve Sekreteri
 f) Mevcut T.M.M.O.B. Yönetim Kurulu Üyesi Oda Temsilcimiz
 g) Mevcut T.M.M.O.B. Denetleme Kurulu Üyesi Oda Temsilcimiz
 h) Mevcut T.M.M.O.B. Haysiyet Divanı Üyesi Oda Temsilcimiz
 i) Her ilden 1. kademedeki Genel Kurul'a seçilecek delegelerin iştiraki ile,

3. Kademe Genel Kurul toplantısı açılır.

Oda Yönetim ve Denetleme Kurulu ile Haysiyet Divanı Üyeleri, T.M.M.O.B. Yönetim Kurulu Oda Temsilcimiz, Denetleme Kurulu, Oda Temsilcimiz, Haysiyet Divanı Üyesi Oda Temsilcimiz, 2 nci kademe Genel Kurul toplantısına iştirak etme yetkisine haiz Ziraat Yüksek Mühendisleri arasından seçilir.

Madde 11 — Umumi Heyet müzakereleri Oda İdare Heyetince hazırlanan ve ilân edilen gündem dahilinde yapılır. Toplantıya iştirak eden azanın yazılı teklifi ve Umumi Heyetin kararı ile gündeme madde ilâvesi mümkündür.

Madde 12 — Toplantı, İdare Heyeti Reisi veya vekili tarafından açılır. Ve gündemin birinci maddesi geçince Reislik divanı seçilir.

Madde 13 — Reislik Divanı, bir Reis iki Reis vekili ve dört kâtipten müteşekkildir.

Madde 11 — Genel Kurul tartışmaları Oda Yönetim Kurulunca hazırlanan ve yayınlanan gündeme göre yapılır.

Toplantıya katılan üyenin yazılı önerisi ve Genel Kurulun karar ile gündeme madde eklenebilir.

Madde 12 — Toplantı Yönetim Kurulu Başkanı veya Yardımcısı tarafından açılır. Ve gündemin birinci maddesi uyarınca Başkanlık divanı seçilir.

Madde 13 — Başkanlık Divanı, bir Başkan, iki Başkan yardımcısı ve dört yazmandan oluşur.

Madde 14 — Tanzim edilecek gündeme en az 3 kişilik tasnif heyetini seçmek, Oda İdare Heyeti Haysiyet Divanı ve Murakıplar Heyeti namzetleri ile Birlik İdare Heyeti azası Yüksek Haysiyet Divanı azaları ile lüzumu halinde Birlik Umumi Kâtipliği için Oda Namzetlerini tesbit etmek maddelerinin konulması şarttır.

Madde 15 — Oda Umumi Heyeti'nde bulunmak müzakerelere iştirak etmek ve rey kullanmak için Oda Hüviyet cüzdanını taşımak ve rey kullanırken bu cüzdanı tasnif heyetine göstermek şarttır.

Madde 16 — Umumi Heyet kararlarını ekseriyetle alır. Reylerde eşitlik olursa Reis'in tarafı ekseriyette sayılır. Yalnız Oda Talimatnamesinde değişiklik teklifleri için müzakereye iştirak edenlerin üçte ikisinin müspet kararı lâzımdır.

Madde 17 — Umumi Heyetin müzakere ve kararları bir zabıtla tesbit edilerek Reis ve Reis vekilleri ve kâtipler tarafından imzalanıp dosyasında saklanmak üzere Oda İdare Heyeti'ne verilir.

Madde 18 — Mevzularına göre ayrı ayrı zarflara konup Tasnif Heyeti Reisi tarafından İdare Heyeti'ne teslim edilen rey pusulalarının müteakip senelik Umumi Heyet toplantısına kadar saklanması mecburidir.

Madde 14 — Düzenlenecek gündeme en az 3 kişilik oy ayırımı kurulunu seçmek, Oda Yönetim Kurulu, Onur Kurulu ve Denetçiler Kurulu adayları ile Birlik Yönetim Kurulu üyesi Yüksek Onur Kurulu üyeleri ile gerektiğinde Birlik Genel Sekreterliği için Oda adaylarını saptamak, maddelerinin konulması zorunludur.

Madde 15 — Oda Genel Kurulunda bulunmak, Tartışmalara katılmak ve oy kullanmak için Odaca verilecek delege kartlarını taşımak ve oy kullanırken bu kartları oy ayırımı kuruluna göstermek zorunludur.

Madde 16 — Genel Kurul, kararlarını çoğunlukla alır. Oylarda eşitlik olursa Başkanın tarafı çoğunlukta sayılır. Yalnız Oda Yönetmeliğinde değişiklik önerilerinin kabulü için, toplantıya katılanların üçte ikisinin olumlu oyu gerekir.

Madde 17 — Genel Kurulun toplantı ve kararları bir tutanağa yazılarak Başkan, Başkan yardımcısı ve yazmanlar tarafından imzalanıp dosyasında saklanmak üzere Yönetim Kuruluna verilir.

Madde 18 — Konularına göre ayrı ayrı zarflara konup oy ayırımı Yönetim Kuruluna verilen oy pusulalarının bir yıl sonraki Genel Kurul toplantısına kadar saklanması zorunludur.

Fevkalâde Umumi Heyet Toplantısı :

Madde 19 — Fevkalâde Umumi Heyet toplantısı : Aşağıdaki hallerde Oda İdare Heyeti tarafından toplantıya çağrılır :

a) Odaya kayıtlı aza adedinin beşte birinin Oda İdare Heyeti'ne yazılı müracaatı ile,

b) Murakıpların Oda Hesap işleleriyle ilgili olarak görecekları lüzum üzerine ve ittifakla alacakları karar ile,

c) Oda İdare Heyeti'nin üçte iki ekseriyetle alacağı karar ile

Madde 20 — Oda Heyetini teşkil eden azanın hepsinin birden istifası veya her hangi bir sebeple ayrılan azanın yerine gelecek yedek kalmaması halinde Oda Umumi Heyeti Birlik İdare Heyetinin daveti ile de fevkalâde toplantıya çağrılabilir.

Madde 21 — Fevkalâde Umumi Heyet toplantısı da senelik Umumi Heyet gibi yapılır. Fakat sadece toplantıya sebep olan mevzular üzerinde görüşülüp karar alınır. Gündeme yeni madde ilâve edilemez.

Oda Umumi Heyetinin Vazife ve Selahiyetleri :

Madde 22 — Oda Umumi Heyetinin başlıca vazife ve selahiyetleri şunlardır :

a) Odayı ilgilendiren hususlarda kararlar almak.

Olağanüstü Genel Kurul Toplantısı :

Madde 19 — Olağanüstü Genel Kurul Toplantısı : Aşağıdaki durumlarda Oda Yönetim Kurulunun çağırısı ile toplanır.

a) Odaya yazılı üye sayısının beşte birinin Oda Yönetim Kuruluna yazılı başvurusu ile,

b) Denetleme Kurulunun Oda Hesap işleleriyle ilgili olarak görecekları gerekçe üzerine ve oy birliğiyle alacakları karar ile,

c) Oda Yönetim Kurulunun Yedide beş çoğunlukla alacağı karar ile.

Madde 20 — Oda Yönetim Kurulu üyelerinin tümünün çekilmesi veya her hangi bir nedenle ayrılan üyenin yerine gelecek yedek kalmaması halinde Oda Genel Kurulu, T.M.M.O.B. Yönetim Kurulunun çağırısı ile de olağanüstü toplantı yapabilir.

Madde 21 — Olağanüstü Genel Kurul toplantısı da yıllık Genel Kurul toplantısı gibi yapılır. Fakat sadece toplantıya neden olan konular üzerinde görüşülüp karar alınır. Gündeme yeni madde eklenemez.

Oda Genel Kurulunun Görev ve Yetkileri :

Madde 22 — Oda Genel Kurulunun başlıca görev ve yetkileri şunlardır :

a) Odayı ilgilendiren konularda kararlar almak.

ESKİ ŞEKLİ

b) Odanın inkişafı için gerekli faaliyet sahaları ve esasları tayin etmek.

c) İdare Heyeti Raporlarını incelemek, haklarında karar almak ve gelecek yıl çalışmaları için İdare Heyetine direktifler vermek.

d) Oda hesaplarını (Bilanço) ve murakıplar raporunu incelemek ve haklarında karar almak.

e) İdare Heyetinin getireceği yeni yıl gelir ve gider bütçelerini muvakkat veya daimi ücretliler kadrolarının tetkik ve tadilen veya aynen tasdik etmek.

f) İdare Heyeti ve Haysiyet Divanı azaları huzur hakları ile Oda Kâtip azası ve murakıpların ücretlerinin bir sene müddetle tesbit etmek.

g) Oda işlerinin yürütülmesi ve Kanunun Odaya verdiği vazife ve selahiyetlerin kullanılması için Birlik Umumi Heyetinin tasdikine sunmak üzere Oda İdare Heyeti tarafından hazırlanacak talimatnameleri tetkik ve tasdik etmek,

h) Oda İdare Heyeti, Oda Haysiyet Divanı ve Murakıplar Heyeti asil ve yedek azalarını ve Birlik Umumi Kâtipliği ile Yüksek Haysiyet Divanı için birer namzet seçmek,

i) Odada kayıtlı azanın % 5 i nisbetinde, (10) kişiden az (100) kişiden fazla olmamak üzere, Birlik Umumi Heyetine gidecek asil ve aynı sayıda yedek delegeleri bir sene müddetle seçmek (kesirler tam olarak alınır)

YENİ ŞEKLİ

b) Odanın gelişmesi için gerekli çalışma alanları ve ilkelerini saptamak,

c) Yönetim Kurulu Raporlarını incelemek haklarında karar almak ve gelecek yıl çalışmaları için Yönetim Kuruluna yön vermek,

d) Oda hesaplarını (Bilanço) ve Denetleme Kurulu raporunu incelemek ve bu konuda karar almak,

e) Yönetim Kurulunun getireceği yeni yıl gelir ve gider bütçelerini, geçici veya devamlı ücretliler kadrolarını inceleyip değiştirmek veya aynen onaylamak,

f) Yönetim Kurulu, Onur Kurulu ve Denetleme Kurulu üyelerinin oturum ücretlerini bir yıl süreyle saptamak,

g) Oda işlerinin yürütülmesi ve Yasanın Odaya verdiği görev ve yetkilerin kullanılması için T.M.M.O.B. Genel Kurulunun onayına sunmak üzere Oda Yönetim Kurulu tarafından hazırlanacak yönetmelikleri incelemek ve onaylamak,

h) Oda Yönetim Kurulu, Oda Onur Kurulu ve Denetleme Kurulu asil ve yedek üyeleri ile T.M.M.O.B. Yönetim Kurulu, Denetleme Kurulu, Yüksek Onur Kurulu ve Genel Sekreterliği için gerekli adayları seçmek,

i) Odada kayıtlı üyenin % 5 i oranında (10) kişiden az (100) kişiden çok olmamak üzere, Birlik Genel Kuruluna gidecek asil ve aynı sayıda yedek delegeleri bir yıl süreyle seçmek (artıklar tam olarak alınır)

j) Odanın iktisap edeceği gayrimenkuller hakkında kararlar almak.

k) Lüzumuna göre şube ve mümessillikler kurmak ve bunların merkezlerini tesbît etmek,

Oda İdare Heyeti Kuruluşu ve Çalışma Şekli :

Madde 23 — Oda İdare Heyeti (7) asil ve aynı miktarda yedek azadan teşekkül eder.

Madde 24 — İdare Heyeti, seçimden sonra yapacağı ilk toplantıda aralarında gizli reyle bir Reis, bir Reis vekili bir kâtip aza ve bir muhasip aza seçmek suretiyle vazife taksimi yapar.

Madde 25 — İdare Heyeti en az ayda bir defa ve ekseriyetle toplanır. Toplantıları Reis bulunmadığı takdirde Reis vekili, O da bulunmazsa kâtip aza idare eder.

Madde 26 — İdare Heyeti kararlarını ekseriyetle verir. Reylerde eşitlik halinde Reisin bulunduğu taraf ekseriyette sayılır.

Madde 27 — Her ne sebeple olursa olsun, üç ay müddetle toplantılara gelmeyen veya gelmeyecek olan İdare Heyeti azası çekilmiş sayılır. Ve yerine sıradaki yedek geçer.

Madde 28 — İdare Heyeti azalarının yarısından fazlasının toptan istifası halinde yerleri yedeklerle doldurmakla beraber, ilk toplantıda İdare Heyeti vazife taksimi yapar.

j) Odanın edineceği taşınmayan mallar hakkında kararlar almak.

k) Gerektiğinde şube ve temsilcilikler kurmak ve bunların yerlerini saptamak.

Oda Yönetim Kurulu Kuruluşu ve Çalışma Şekli :

Madde 23 — Oda Yönetim Kurulu (7) asil ve aynı sayıda yedek üyeden oluşur.

Madde 24 — Yönetim Kurulu, seçimden sonra yapacağı ilk toplantıda aralarında gizli oyla bir Başkan, bir Başkan Yardımcısı, bir Yazman Üye ve bir Sayman Üye seçerek görev bölümü yapar.

Madde 25 — Yönetim Kurulu en az ayda bir kere ve çoğunlukla toplanır. Toplantıları Başkan bulunmadığı takdirde Başkan yardımcısı, o da bulunmazsa Yazman üye yönetir.

Madde 26 — Yönetim Kurulu, kararlarını çoğunlukla alır. Oylarda eşitlik olursa Başkanın bulunduğu taraf çoğunlukta sayılır.

Madde 27 — Özürsüz olarak üst üste 5 toplantıya gelmeyen Yönetim Kurulu üyesi çekilmiş sayılır. Ve yerine sıradaki yedek geçer.

Madde 28 — Yönetim Kurulu üyelerinin yarısından fazlasının toptan çekilmesi halinde yerleri yedeklerle doldurulmakla beraber, ilk toplantıda Yönetim Kurulu görev dağılımı yenilenir.

Madde 29 — Boşalan İdare Heyeti azalığına davet edilecek yedek kalmadığı takdirde Oda Umumi Heyeti, Reis veya Reis Vekili bunlar yoksa Birlik İdare Heyeti tarafından fevkalâde toplantıya çağrılır. Yeniden seçilenler, ilk senelik Umumi Heyet toplantısına kadar vazife görürler.

Oda İdare Heyetinin Başlıca Vazife ve Selahiyetleri :

Madde 30 — Oda İdare Heyetinin başlıca vazife ve selahiyetleri şunlardır :

a) Umumi Heyetçe alınacak kararları tatbik etmek Oda işlerini Umumi Heyetin direktifi dahilinde yürütmek.

b) Oda mensuplarının 6235 ve 7303 sayılı kanun ve bu talimatname hükümleri dahilinde hak ve selahiyetlerini iyi şekilde kullanmalarına nezaret etmek.

c) Odayı, Reis bulunmadığı takdirde Reis vekili, kâtip aza veya icabında seçecekleri heyet vasıtasıyla temsil etmek.

ç) Ziraatimizin terakki teali ve inkişafı hakkında etüdler yapmak veya yaptırmak ve buna ait raporları Umumi Heyetin tasvibine sunmak.

d) Odaya kayıtlı bütün azanın mesleki haysiyet, şeref, hak ve menfaatlerini koruyacak tedbirleri tesbit ile bu hususta gerekli teşebbüs ve temaslarda bulunmak,

Madde 29 — Boşalan Yönetim Kurulu üyeliğine geçecek yedek üye kalmadığında Oda Genel Kurulu, Başkan veya Başkan Yardımcısı, bunlar yoksa Denetleme Kurulu tarafından olağanüstü toplantıya çağırılır. Yeniden seçilenler ilk yıllık Genel Kurul toplantısına kadar görev yaparlar.

Oda Yönetim Kurulunun Başlıca Görev ve Yetkileri :

Madde 30 — Yönetim Kurulunun başlıca görev ve yetkileri şunlardır :

a) Genel Kurulca alınacak kararları uygulamak, Oda işlerini Genel Kurulun yönlendirmesi uyarınca yürütmek,

b) Oda üyelerinin 6235 ve 7303 sayılı yasa ve bu yönetmelik ilkeleri içinde hak ve yetkilerini, iyi şekilde kullanmalarını gözetlemek,

c) Odayı, Başkan bulunmadığı takdirde Başkan yardımcısı, Yazman üye veya gerektiğinde seçecekleri kurul aracılığıyla temsil etmek,

ç) Tarımımızın ilerleme ve gelişmesi hakkında etüdler yapmak veya yaptırmak ve buna ilişkin raporları Genel Kurulun onayına sunmak,

d) Odaya yazılı üyelerin onur ve çıkarlarını koruyacak önlemleri saptamak ve bu konuda gerekli girişimlerde bulunmak,

e) Ziraatimizle ilgili diğer meslek teşekkülleri ile işbirliği ederek mensuplarının hak ve yetkilerini korumak ve gerekirse bunu temin için lüzumlu talimatnameleri hazırlayarak sırasıyla Oda ve Birlik Umumi Heyetlerinin tasdikine sunmak.

f) Resmi ve talep halinde hususi işlerde ehliyetlik, hakemlik Müşavirlik gibi vazifelere tayin yapmak üzere mensupları arasından namzetler teklif etmek.

g) Mensuplarının gerek resmi idarelerle ve gerek diğer müessese ve şahıslarla olan bilcümle mesleki münasebetlerinde müştereken uyulacak hukuki esasları hazırlamak bunlara uymayı temin ve tatbikatını mürakabe etmek, mesleki hizmetler karşılığı asgari ücretleri tesbit ile bunların tatbikini sağlamak,

h) Odanın sahip olduğu menkul ve gayrimenkulleri idare etmek,

i) Oda Umumi Heyetine sunulmak üzere, yıllık çalışma raporunu ve bilançoyu yeni yıl gelir ve gider bütçelerini hazırlamak muvakkat veya daimi ücretliler kadrolarını tesbit ile bunları murakıplar raporu ile birlikte Oda azası sayısına yetecek kadar teklif etmek ve Ocak ayı sonuna kadar bütün azaya göndermek.

j) Oda Umumi Heyetinin toplantı yerini saatini ve gündemini tesbit ile 15 gün evvelinden azaya bildirmek ayrıca biri Oda merkezinde olan günlük iki gazete ile ilân etmek ve top-

e) Tarımla ilgili diğer meslek kuruluşları ile işbirliği yaparak üyelerinin hak ve yetkilerini korumak ve bunu sağlamak için gerekli yönetmelikleri hazırlayarak Oda ve T.M.M.O.B. Genel Kurullarının onayına sunmak.

f) Kamu, istek halinde özel işlerde bilirkişilik, danışmanlık gibi görevlere seçilmek üzere üyeleri arasından adaylar önermek,

g) Üyelerinin gerek kamu kuruluşları ve gerekse özel kuruluş ve kişilerle olan bütün tarımsal girişimlerin de beraberce uyulacak hukukî kuralları hazırlamak, bunlara uymayı sağlamak ve uygulanmasını denetlemek, mesleki görevler karşılığı en az ücretleri saptırmak bunların uygulanmasını izlemek,

h) Odanın sahip olduğu taşınır ve taşınmaz malları yönetmek,

i) Oda Genel Kuruluna sunulmak üzere, yıllık çalışma raporunu ve bilançoyu, yeni yıl gelir ve gider bütçelerini hazırlamak, geçici veya kalıcı ücretliler kadrolarını saptırmak bunları denetleme raporu ile birlikte Oda üye sayısına yetecek kadar çoğaltmak ve Ocak ayı sonuna kadar bütün üyelere göndermek,

j) Oda Genel Kurulunun toplantı yerini saatini ve gündemini saptırmak 15 gün öncesinden üyelere duyurmak, ayrıca biri Odanın bulunduğu ilde yayınlanan günlük

ESKİ ŞEKLİ

YENİ ŞEKLİ

lantı için gerekli bütün formaliteleri tamamlamak.

k) Lüzumu halinde Oda Umumi Heyeti Fevkalâde toplantıya çağırarak.

l) Oda ile Birlik arasında irtibat ve işbirliği sağlamak üzere temas ve muhabere etmek.

m) Oda Haysiyet Divanını lüzumu halinde resmen veya vaki müracaat üzerine en geç 10 gün içerisinde toplantıya çağırarak.

n) Haysiyet Divanınca alınan kararların tasdike muhtaç olanlarını Yüksek Haysiyet Divanına verilmek üzere Birlik İdare Heyetine yollamak.

o) Her türlü mesleki neşriyat yapmak,

p) Birlik Umumi Heyetine seçilen Oda delegeleriyle Birlik İdare Heyeti, Yüksek Haysiyet Divanı ve Murakıplar namzetleri listesini Birlik İdare Heyetine vaktinde yollamak,

r) Mesleğin icrasında ve tatbik sahasında çalıştırılacak teknik elemanların iş ve vazife hudutlarını tesbit etmek. Usta işçi ve amelenin kurulmuş ve kurulacak cemiyet dernek ve sendikaları vasıtasıyla zaptıraptlarını temin edecek tedbirlerin alınması için alâkalılara tekliflerde bulunmak,

s) Azası bulunduğu veya Azalığı imkan dahiline giren yabancı memleketlerdeki ihtisasını ilgilendiren mesleki teşekküllerle gereken irtibat ve temasları yapmak, kongerelerine işti-

iki gazete ile yayınlamak ve toplantı için gerekli bütün işlemleri tamamlamak,

k) Gerektiğinde Oda Genel Kurulunu Olağanüstü toplantıya çağırarak,

l) Oda ile T.M.M.O.B. arasında bağlantı ve işbirliği sağlamak üzere girişim ve yazışma yapmak,

m) Oda Onur Kurulunu gerektiğinde kendiliğinden veya başvurma üzerine en geç 10 gün içerisinde toplantıya çağırarak,

n) Onur Kurulunca alınan kararların onaylanması gerekenleri, Yüksek Onur Kuruluna verilmek üzere T.M.M.O.B. Yönetim Kuruluna göndermek,

o) Her türlü mesleki yayın yapmak,

p) T.M.M.O.B. Genel Kuruluna seçilen Oda delegeleriyle T.M.M.O.B. Yönetim Kurulu, Yüksek Onur Kurulu ve Denetleme Kurulu adaylarını T.M.M.O.B. Yönetim Kuruluna vaktinde göndermek,

r) Mesleğin yürütülmesi ve uygulama alanında çalıştırılacak meslektaş teknik elemanların iş ve görev sınırlarını saptamak, diğer çalışanların kurulmuş ve kurulacak dernek ve sendikaları aracılığıyla disiplinli çalışmalarını sağlayacak önerileri yetkililere iletmek,

s) Üyesi bulunduğu ve üyeliğe girmesi olanağı doğan yabancı ülkelerdeki uzmanlığını ilgilendiren mesleki kuruluşlarla, gereken ilişkileri kurmak ve toplantılarına

rak için delege göndermek Memleket içi kongreler yapmak. Bu hususlarda Birlik İdare Heyetine malûmat vermek, gerekirse Birliğin maddi ve manevi müzaheretini temin etmek.

t) Neşriyat ve iş başarma suretiyle Ziraat Mühendisliğine hizmet edenlerin bu yoldaki çalışmalarına müzahir olmak,

u) Kalifiye işçilerin yetişmesini düzenlemek üzere bu gibi elemanların kurduğu cemiyet, dernek ve sendikalar ile temasa geçmek, devlet teşkilatı nezdinde teşebbüslerde bulunmak.

ü) Lüzumuna göre Birlik Umumi kâtibi namzedini tesbitle Birlik İdare Heyetine bildirmek,

v) Serbest Ziraat Mühendis ve büroların çalışmalarına ait talimatnamelerin tatbikini temin etmek,

y) Daimi ihtisas Komitelerini üç sene müddetle ve lüzumunda muvakkat komiteleri seçmek, program ve çalışma mevzularını tesbit etmek.

z) İkinci Maddede belirtilen Oda gayelerinin tahakkukunu sağlamak üzere her türlü faaliyette bulunmak.

Madde 31 — Her faaliyet yılının başlangıcında İdare Heyeti Reis veya Reis vekili Kâtip aza ve muhasip azadan mürekkep icra komitesine bir ileriki idare Heyeti toplantısına kadar ki sürede uygun göreceği belli bir miktarı geçmemek üzere para sarfiya-

katılmak için delege göndermek, Yurt içi toplantılar yapmak, bu hususlarda T.M.M.O.B. Yönetim Kuruluna bilgi vermek, gerekirse Birliğin maddi ve manevi desteğini sağlamak,

t) Yayın ve iş başarma suretiyle Ziraat Mühendisliğine hizmet edenlerin bu yoldaki çalışmalarına destek olmak,

u) Uzman işçilerin yetişmesini düzenlemek üzere bu gibi elemanların kurduğu dernek ve sendikalar ile ilişki kurmak, kamu kuruluşları yanında girişimlerde bulunmak,

ü) Gerektiğinde T.M.M.O.B. Genel Sekreteri adayını tesbitle Birlik Yönetim Kuruluna bildirmek,

v) Serbest Ziraat Mühendis ve büroların çalışmalarına ait Yönetmeliklerin uygulanmasını sağlamak,

y) Devamlı Uzmanlık Komisyonlarını üç yıl süreyle ve gerektiğinde geçici komisyonları seçmek, program ve çalışma konularını saptamak,

z) İkinci maddede belirtilen Oda amaçlarının gerçekleşmesini sağlamak üzere her türlü girişimlerde bulunmak.

Madde 31 — Her çalışma yılının başlangıcında Yönetim Kurulu Başkan veya Başkan yardımcısı, Yazman üye ve Sayman üyeden oluşan Uygulama Kuruluna bir sonraki Yönetim Kurulu toplantısına kadarki zamanda, uygun göreceği

tı yapabilmek hususunda selahiyet verir.

Madde 32 — Reis, İdare Heyeti toplantılarına başkanlık eder. Odanın her hususta mümessilidir.. Yalnız gayri menkullere ait muameleattan Odanın hükmi şahsiyetini İdare Heyeti azaları müştereken temsil ederler, Reis bulunmadığı takdirde Reis vekili ona vekâlet eder. Reisin bir rey hakkı vardır. Reyler müsavi olursa Reisin tarafına itibar olunur.

Madde 33 — Odanın bütçe ve İdare Heyetinin prensip kararları dahilinde ita emirleri veya Kâtip aza ile Muhasip aza tarafından imzalanır. Ve aynı şekilde bankadan para çekilir.

Oda bütçesinin düzenlenmesi ve muhasebe işlerinin yürütülmesi usulleri bir yönetmelikle tesbit olunur.

Oda Kâtip Azasının Vazife ve Selahiyetleri :

Madde 34 — Oda Kâtip azasının vazifeleri şunlardır :

a) Kâtip aza Odanın sözcüsü ve temsilcisidir. Oda muamelesini ve İdare Heyeti işlerini muntazam bir şekilde yürütmekle beraber kanunlarla tutulması iktiza eden defterleri lüzumlu diğer defter dosya ve evrakı emrindeki muvakkat veya daimi vazifeliler vasıtasıyla tutmakla mükelleftir.

belli bir miktarı geçmemek üzere para harcaması yapabilmek yetkisini verir.

Madde 32 — Başkan, Yönetim Kurulu toplantılarına başkanlık eder. Odanın her konuda temsilcisidir. Yalnız taşınmaz mallara ilişkin işlerde, Odanın tüzel kişiliğini Yönetim Kurulu üyeleri ile birlikte temsil eder. Başkan bulunmadığı takdirde Başkan Yardımcısı ona vekâlet eder. Başkanın bir oy hakkı vardır. Oylar eşit olursa Başkanın tarafı geçerlidir.

Madde 33 — Odanın bütçe ve Yönetim kurulunun asal kararları içinde ödeme emirleri Başkan, Başkan Yardımcısı veya Yazman üye ile Sayman üye tarafından imzalanır. Ve aynı şekilde bankadan para çekilir.

Oda bütçesinin düzenlenmesi ve Saymanlık işlerinin yürütülmesi yöntemleri bir yönetmelikle saptanır.

Oda Yazman Üyesinin Görev ve Yetkileri :

Madde 34 — Oda Yazman Üyesinin görevleri şunlardır :

a) Yazman üye Odanın sözcüsü ve temsilcisidir. Oda işlemlerini ve Yönetim Kurulu işlerini düzenli bir şekilde yürütmekle beraber yasalarla tutulması gereken defterler ile diğer defter, dosya ve evrakı emrindeki geçici veya devamlı görevlilere tutturmakla yükümlüdür.

ESKİ ŞEKLİ

b) Umumi Heyete sunulacak çalışma raporunu tanzim, bütçe ve kadroları muhasip aza ile birlikte yapar ve bilcümle evrak cetvel vs. hazırlayarak İdare Heyetine getirir.

c) Odaya kayıtlı azanın mesleki faaliyet sicillerini İdare Heyetinin tasvip edeceği tiplere göre tutar ve icabında bu sicillerin tamamlanması için aza nezdinde teşebbüse geçer.

d) Teknik elemanların ve bunların faaliyet sicillerini İdare Heyetinin tasvip edeceği tiplere göre tutar ve icabında bu sicillerin tamamlanması için sözü geçen teknik elemanlarla temasa geçer.

e) Kadrolu memurların tayini için İdare Heyetine teklifte bulunur. Kâtip azanın bu vazifeleri hazırlanacak bir yönetmeliğe göre tayin edebilecek bir genel sekreter tarafından yürütülebilir.

Muhasip Azanın Vazife ve Sela-hiyetleri :

Madde 35 — Muhasip aza, Odanın hesap işlerinden mesul olup yapacağı işler şunlardır :

a) Muhasebecinin bütün muamelâtını kontrol etmek,

b) Oda gelirlerinin muntazaman tahsilâtını sağlamak,

c) Oda demirbaş defterinin tanzim edilmesini sağlamak.

YENİ ŞEKLİ

b) Genel Kurula sunulacak çalışma raporunu düzenler, bütçe ve kadroları sayman üye ile birlikte yapar ve bütün evrak, cetvel vs. hazırlayarak Yönetim Kuruluna getirir,

c) Odaya kayıtlı üyenin mesleki çalışma sicillerini Yönetim Kurulunun uygun göreceği tiplere göre tutar ve gerektiğinde bu sicillerin tamamlanması için üyeye uyarıda bulunur.

e) Kadrolu memurların atanması için Yönetim Kuruluna öneride bulunur. Yazman Üyenin görevleri hazırlanacak bir yönetmeliğe göre saptanacak bir genel sekreter tarafından yürütülebilir.

Sayman Üyenin Görev ve Yetkileri :

Madde 35 — Sayman Üye, Odanın hesap işlerinden sorumlu olup, yapacağı işler şunlardır :

a) Saymanın bütün işlemlerini denetlemek,

b) Oda gelirlerinin düzenli bir şekilde toplanmasını sağlamak,

c) Oda Demirbaş defterinin tutulmasını sağlamak.

Şube ve İl Temsilcilikleri :

Madde 36 — Oda imkân ve şartlarına göre lüzum görülecek yerlerde şube ve mümessillikler açabilir.

A) TEMSİLCİLİKLER :

Her il için Oda Temsilcisi, İl Hüdutları içerisinde mevcut Ziraat Yüksek Mühendislerinin salt çoğunlukla yapacağı toplantıda kendi aralarından seçilir. Toplantı sonucu Oda Merkezine bildirilir.

Temsilci, bulunduğu yerde bu taahhütname hükümlerine göre Oda Yönetim Kurulunun direktifleri dairesinde ve onu temsilen çalışır. Temsilciliğin ayrı bütçesi olmadığından masrafları Oda Yönetim Kurulunca ödenir.

B) ŞUBELER

a) Şubeler Oda İdare Heyetinin teklifi ve Umumi Heyetin kararıyla açılıp kapatılabilir. Şube Oda bünyesinden ayrı mütalâa edilemez ve hükmi şahsiyeti yoktur. Şubeler Umumi Heyetinde bütçe, bilanço yapılamaz. Şubeler mal iktisap edemez. Sarfiyatları Odaca tasdik edilecek bütçe dahilinde Oda adına yapılacak tahsilattan karşılanır.

b) Şube, en az 25 asli azası olan il merkezlerinde açılır. Herhangi bir yerde şube açılmasına karar verilince, Merkez İdare Heyeti oradaki asli azalardan birine Şube Umumi Heyetini toplama selahiyetini verir. Bu Umu-

Şube ve İl Temsilcilikleri :

Madde 36 — Oda, olanaklarına göre gerekli görülecek illerde Şube ve temsilcilikler açabilir.

A) TEMSİLCİLİKLER :

Her il için Oda Temsilcisi, il sınırları içerisinde bulunan Ziraat Yüksek Mühendislerinin her yıl Ocak ayı içerisinde salt çoğunlukla yapacağı toplantıda kendi aralarından seçilir. Toplantı sonucu Oda Merkezine bildirilir.

Temsilci, bulunduğu yerde bu yönetmelik hükümlerine göre Oda Yönetim Kurulunun önerileri içerisinde ve onu temsilen çalışır. Temsilciliğin ayrı bütçesi olmadığından harcamaları Oda Yönetim Kurulunca ödenir.

B) ŞUBELER :**Kuruluş :**

Bir bölgede mevcut Ziraat Yüksek Mühendisleri sayısı, mesleki çalışmaların daha verimli bir şekilde yürütülebilmesi ve Odanın yükümlü bulunduğu görevler o bölgede şube açılmasını zorunlu kılıyorsa, Oda Yönetim Kurulunun önerisi ve Genel Kurulun onayı ile merkezi, görev ve yetki alanına giren iller belirtilerek, şube açılabilir.

Şube bölgesinde bulunan veya sonradan gelerek çalışmalarını şube bölgesinde yürüten Ziraat Yüksek Mühendisleri üç ay içinde Şubeye kaydolma zorunluğundadırlar. (Oda esas kayıtları haricinde)

mi Heyet Şube İdare Heyetini seçer. Şubenin ayrıca bir murakebe heyeti bulunmaz.

c) Şube Umumi Heyeti her yıl Ocak ayının ilk yarısında Şube mahalindeki azaların iştirakiyle toplanır. Şube İdare Heyeti, 5 kişiden tereküp eder. Umumi Heyette en fazla rey alan 5 kişi asil diğer 5 kişi de yedek olur.

İdare Heyeti ilk toplantıda kendi arasından Reis, bir kâtip ve bir muhasip aza seçerek faaliyete başlar. Şube İdare Heyeti, Merkez İdare Heyeti gibi çalışır.

d) Şubeler yaptıkları tahsilatı ve masraflarını en geç bir ayda merkez idare heyetine yollar.

e) Şubeler senelik faaliyet raporlarını 5 Ocak'a kadar azalarına ve Ocak ayı sonuna kadar da Merkez İdare Heyetine gönderirler.

Her üye Şube bölgesinden ayrıldığı andan itibaren bir ay içerisinde kaydını sildirmek için şubeye başvurur.

Şube bölgesindeki adres değişiklikleri de, bir ay içinde Oda Merkezine bildirilir.

Şubenin Organları :

- a) Şube Genel Kurulu,
- b) Şube Yönetim Kurulu.

Şube Genel Kurulu :

Genel Kurul Üyeleri ve Toplantı Şekli :

Oda Yönetim ve Denetim Kurulu üyeleri ve Oda Genel Sekreteri Şube Genel Kurulunun doğal üyeleridir.

Şube Genel Kurulu : Toplanma tarihinden 30 gün öncesine kadar şube bölgesinde olduğu Merkez kayıtlarında belirlenen üye isimleri şubede her üyenin görebileceği bir yerde yayınlanır.

Şube Genel Kurulu, toplanmadan 10 gün öncesine kadar doğan itirazları Şube Yönetim Kurulu, 5 gün içerisinde değerlendirerek kesin listeyi saptar.

Böylece Şube Genel Kurulu; toplanmaya beş gün kala kesinleşen bu listedeki üyelerin katılanları ile oluşur. Bu listeler kesinidir.

Herhangi bir ekleme yapılmaz. Toplantılara katılmada Genel Kurul üyeleri, Oda kimlik kartlarını gösterirler ve Genel Kurula katılma için üye kartı alırlar. Şube Ge-

nel Kurulu olağan ve olağanüstü olmak üzere iki Şekilde toplanır.

Olağan Şube Genel Kurulu her yıl Şubat ayı ilk haftasına kadar Şube Yönetim Kurulunca belirtilen günde ve yerde toplanır. Toplantı Şube Merkezinin bulunduğu ilde yapılır.

Şube Genel Kurulu, Şube Yönetim Kurulunun önerisi veya Şubeye kayıtlı üyelerin 1/5 nin odaya yazılı başvurusu ve Oda Yönetim Kurulunun onayı ile Olağanüstü toplanır.

Olağanüstü toplantılarda, Genel Kurul gündemi sadece toplantıya çağırılıŐ nedenidir. Gündeme baŐkaca ek ve gündemdeki konuların çıkarılması önerisi yapılamaz ve bu yönde karar alınamaz.

Genel Kurul gündemi; toplantı yeri, günü ve saati Oda Yönetim Kurulunca saptanarak toplantı gününden en az 10 gün önce Şube Merkezindeki gündelik gazetelerden birisi ve oda yayın organı ile yayınlanır.

Genel Kurul gündeminde aşağıdaki hususların bulunması zorunludur.

a) Genel Kurul Başkanlık Divanı seçimi (1 Başkan, 1 Başkan Yardımcısı ve 2 yazman),

b) Yönetim Kurulu çalışma raporunun okunarak görüşülmesi,

c) Şube bütçe tasarısının görüşülmesi ve onayı,

d) Yıllık çalışma programı tasarısının görüşülmesi ve onayı,

- e) Yeni Yönetim Kurulunun asıl ve yedek üyelerinin seçimi,
f) Dilek ve temenniler.

Genel Kurul gündeminde bulunması zorunlu hususlar hakkında ancak sıra değişikliği veya yeni maddeler eklenmesi önerilebilir.

Şube Yönetim Kurulu :

Şube Yönetim Kurulu 5 üyeden oluşur. Kurulun ayrıca 5 yedek üyesi bulunur. Şube Yönetim Kurulu üyeleri seçildikten sonra bir hafta içinde eski yazman üyenin daveti üzerine ilk toplantısını yapar. Bu toplantıda başkan, yazman üye ve sayman üye olmak üzere gizli oyla yapılan seçim sonucu iş bölümü yapılır.

Olağan Yönetim Kurulu toplantıları en az 15 günde bir yapılır.

Kurul çoğunlukla toplanır Başkanın bulunmadığı zamanlarda kendisine yazman üye vekillik eder.

Yönetim Kurulunun Görevleri :

a) Oda çalışmalarının şube bölgesindeki uygulamalarını sağlamak üzere yasalar ilgili yönetmelikler, Oda Yönetim Kurulu kararları ve bildirimleri içinde odayı o bölgede temsil etmek, şube işlerini yürütmek,

b) İlk Yönetim Kurulu toplantısından itibaren bir hafta içerisinde Şube Genel Kurulu onayından geçen Oda Genel Kuruluna sunulacak şube bütçe taslağını ve ona uygun yıllık çalışma programı önerilerini hazırlayarak Oda Genel Ku-

rule toplantısından önce, 20 gün içerisinde Odaya göndermek.

c) Bölgesinde bulunan bütün üyelerin mesleki onur ve çıkarlarını korumak için gerekli girişimlerde bulunmak,

d) Bölgesinde bulunan üyelerin bilgi uzmanlık ve deneyimleri hakkında istenildiğinde bilgi vermek, Ziraat Yüksek Mühendisi isteyenlerle, iş arayan üyeler arasında aracılık yapmak,

e) İstek halinde kamu ve özel işlerde bilirkişi önermek (Oda, bilirkişi yönetmeliği ilkeleri içerisinde),

f) Oda çalışma programı ve ilkelerine göre konferans, seminer, kurs ve teknik geziler düzenlemek,

g) Oda Yönetim Kurulunca verilecek diğer görevleri yerine getirmek,

h) Bölgesinde bulunan üyelerin, gerek kamu kuruluşları ve gerekse diğer kurum ve kişilerle olan bütün mesleki ilişkilerinde uymaları gerekli ortak ilkeleri saptamak, Üyelerin her türlü mesleki çalışmalarını denetlemek, mesleki hizmetler karşılığı en az ücretleri saptamak ve bunların uygulanmasını sağlamak.

i) Şube Genel Kuruluna sunulacak çalışma raporunu, geçmiş yıl bütçe uygulamalarıyla uyumlu şekilde hazırlayarak en geç 15 gün önceden odaya ve bölgesindeki üyelere göndermek.

Özürsüz olarak ardarda 5 toplantıya gelmeyen yönetim kurulu

üyeleri çekilmiş sayılır. Yerine sıradaki yedek üye geçer.

Şubenin çalışma kuralları aşağıda gösterildiği biçimde yürütülür.

a) Şubeyi yönetim kurulu adına Başkan, bulunmadığı zaman yazman üye temsil eder. Gerektiğinde temsil yetkisi belli konularda diğer Yönetim Kurulu üyelerine de verilebilir.

b) Şubenin yazışmalarını yazman üye Yönetim Kurulu kararlarına uygun olarak yürütür.

c) Yönetim Kurulu gündemi yazman üye tarafından hazırlanır ve üyelerin isteği ile gündeme yeni maddeler eklenebilir.

d) Şube Yönetim Kurulunca yazman üyeye çeşitli masraflar için belli miktarda sarf yetkisi verilebilir.

e) Sayman üye, saymanlığın yönetmeliğine göre yürütülmesinden, gerekli defterlerin tutulmasından, alacakların sağlanmasından, demirbaşların iyi şekilde korunmasından Yönetim Kuruluna karşı sorumlu olur. Bu konuda gerekli yöntemleri saptar ve önerilerde bulunur, harcamanın bütçeye uygun yapılıp yapılmadığını denetler.

f) Şube Yönetim Kurulu Başkan, yazman üye ve sayman üye, yönetmelik ve bütçe olanağı içinde yönetim kurulunca alınacak kararlara göre para harcarlar. Yapılacak ödeme ve giderlerde bu üç üyeden herhangi ikisinin birlikte imzası şarttır.

g) Şube Yönetim Kurulu gerektiğinde Oda Yönetim Kurulundan ek ödenek isteyebilir.

Çalışma Birimleri :

Şube Yönetim Kurulu görevli bulunduğu işlerin yürütülmesi için gerekli gördüğü konularda çalışma birimleri kurulmasını, Oda Yönetim Kuruluna önerir ve Oda bu konudaki kararını en geç 30 gün içinde şubeye bildirir.

Uzmanlık birimlerinin çalışma ve işlemlerinin yürütülmesi, ilgili yönetmeliklere göre yazman üye tarafından düzenlenir.

Parasal Konular :

Şubeler görevleri içinde bulunan işlemler dolayısı ile Odanın izni alındıktan sonra Oda adına gelirleri toplamaya yetkilidir.

Şubeler gelir toplamını Odaca bastırılıp gönderilecek gelir makbuzu ile Oda adına yapar. 3 nüsha olan makbuzun birincisini ilgisine verir, 2 nüshasını makbuz dolduğunda odaya gönderir.

Şube Gelirleri :

Odanın Genel Kurula sunduğu bütçesinin şubeler bölümünde belirlenen ve Genel Kurul onayından her şube için ayrı ayrı geçen bütçeye göre her üç ayda bir Odaca şubelere gönderilen paralar

(Bu paraların sarf evrakları Şubelerce Odaya gönderilerek ikinci 3 aylık ödenek Odaca şubeye gönderilir),

Odaca ve şubelerce seçilen bilirkişilerin aldıkları ücretlerden alınacak % 5 hisseler,

Kimlik yenileme ve onay işle-
rinden alınacak ücretler,

Kalite kontrol ve kredili satış
belgesi gelirleri,

Bağışlar ve diğer gelirler.

Şube Personeli :

Şubeler bütçe eklerine koya-
cakları kadro cetvellerinde belirle-
yecekleri ücret ve ünvanlara, Oda-
nın Genel Kurulundan bütçe ve
kadroları onaylandıktan sonra per-
sonel tayin edebilirler. Alınacak
personel Oda Personel Yönetmeli-
ği esaslarında çalıştırılır. Ve Oda
personelinden sayılır.

Genel Hükümler :

Şube Yönetim Kurulu çalışma-
ları ve hesapları yönünden Oda Yö-
netim Kuruluna karşı sorumludur.
Genel Kurulca seçilen Oda Denet-
çileri tarafından üç ayda bir defa
denetlenir.

Şube Yönetim Kurulunu oluş-
turan üyelerin yerine geçecek ye-
dek üye kalmaması halinde Oda Yö-
netim Kurulu Şube Yönetim Kuru-
lunu yeniden seçmek üzere Şube
Genel Kurulunu olağanüstü toplan-
tıya çağırır.

Şubeler, Oda Yönetim Kurulu-
nun önerisi üzerine, Oda Genel
Kurulunun kararı ile kapatılır.

Oda Gelirleri :

Madde 37 — Oda gelirleri şunlar-
dır :

a) Bir defaya mahsus olmak üze-
re 10 liralık aza kayıt ücretleri,

Oda Gelirleri :

Madde 37 — Oda gelirleri şun-
lardır :

a) Oda Yönetim Kurulunca
saptanmak ve bir kez olmak üzere

b) İdare Heyetince her yıl tesbit edilecek aza yıllık aidatı; yıllık aidat, Oda İdare Heyetinin kararına göre müsavi taksitlerle ve peşin olarak tahsil olunur.

c) Oda tarafından resmi dairelere veya hususi müssese ve şahıslara yapılan hizmet karşılığı alınan ücretler.

d) İlgililere lüzumunda verilecek vesikalara karşılık Oda İdare Heyetince tesbit edilecek esaslara göre, alınacak vesika ücretleri,

e) Her türlü bağış ve yardımlar,

f) Her türlü neşriyat hasılatı,

g) Para cezaları,

h) İştiraklerden mütevellit kârlar,

i) Mesleki müsabakalarda derece ve mansiyon kazananlarla, jüri aza seçilenlerin alacakları paraların yüzde beşleri,

j) Müteferrik gelirler.

Madde 38 — a) Oda aidatı ile diğer para cezalarını tebliğ tarihinden itibaren 30 gün içinde Odaya ödemeyenler hakkında İcra ve İflâs Kanunu hükümlerine göre takibat yapılır.

b) Adreslerini değiştiren azalar, Odaya bildirilmedikçe eski adreslerine yapılan tebligat, azaya yapılmış sayılır.

50 liraya kadar üye yazım ücretleri,

b) Yönetim Kurulunca her yıl saptanacak üye yıllık aidatı, Oda Yönetim Kurulunun kararına göre eşit aralıklarla ve peşin olarak alınır.

c) Oda tarafından Kamu Kuruluşları, özel sektör ve şahıslara yapılan hizmet karşılığı alınan ücretler.

d) İlgililere gereğinde verilecek belgelere karşılık Oda Yönetim Kurulunca toptanacak esaslara göre alınacak belge ücretleri,

e) Her türlü bağış ve yardımlar,

f) Her türlü yayın gelirleri,

g) Para cezaları,

h) İştiraklerden doğan kârlar,

i) Mesleki yarışmalarda derece ve mansiyon kazananlarla, jüriye üye seçilenlerin alacakları ve bilirkişi ücretlerinden alınacak paraların yüzde beşleri,

j) Çeşitli gelirler.

Madde 38 — a) Oda aidatı ile diğer para cezalarını bildirim tarihinden itibaren 30 gün içinde Odaya ödemeyenler hakkında İcra ve İflâs Kanunu Hükümlerine göre işlem yapılır.

b) Adresleri değişen üyeler, Odaya bildirilmedikçe eski adreslerine yapılan bildirimler, üyeye yapılmış sayılır.

Madde 39 — Mevcut aza ile kaydolması muhtemel aza adedine göre, tesbit edilerek cari yıl bütçesine konulan Birlik hissesi her üç ayda bir, o üç ay içindeki tahakkuk üzerinden devreyi takip eden ayın 15'ine kadar Birliğe ödenir.

Üç aylık ödeme miktarı o devre içerisinde mevcut aza sayısı ile devreye isabet eden Birlik hissesinin çarpımı ile tahakkuk eder. İş bu tahakkuklarda o devre içerisinde kaydını (45) gün muhafaza eden aza, aza adedinde nazarı itibare alınır.

Oda Murakıplar Heyeti Vazife ve Selahiyetleri :

Madde 40 — Oda murakıplar Heyeti 3 asil ve 3 yedek azadan tereküp eder ve Oda Umumi Heyeti tarafından seçilir.

Madde 41 — Oda Murakıplar Heyetinin vazife ve selahiyetleri şunlardır :

a) Odanın hesaplarını ve buna müteallik bilcümle muamelâtını en az üç ayda bir murakebe ederek tanzim edeceği raporu biri dosyasında muhafaza edilmek, diğeri berayı malumat Birlik İdare Heyetine gönderilmek üzere iki nüsha olarak Oda İdare Heyetine vermek,

c) Aidatlar yılı içinde ödenmezse bir yıl sonra yüzde on, iki yıl sonra % 25, üç yıl sonra ödenğinde % 50 zamlı olarak hesaplanır ve buna göre tahsil edilir.

Madde 39 — Mevcut üye ile yazılması umulan üye sayısına göre saptanarak kullanılan yıl bütçesine konulan T.M.M.O.B. payı her üç ayda bir o üç ay içindeki gerçekleşme üzerinden dönemi izleyen ayın 15 ine kadar Birliğe ödenir.

Üç aylık ödeme tutarı o devre içerisinde bulunan üye sayısı ile devreye düşen Birlik payının çarpımı ile gerçekleşir. Bu gerçekleşmelerde o dönem içerisinde yazımını 45 gün saklayan üye, üye sayısında dikkate alınır.

Oda Denetleme Kurulu Görev ve Yetkileri :

Madde 40 — Oda Denetleme Kurulu 3 asil, 3 yedek üyeden oluşur ve Genel Kurul tarafından seçilir.

Madde 41 — Oda Denetleme Kurulunun görev ve yetkileri şunlardır :

a) Odanın hesaplarını ve buna bağlı bütün işlemlerini en az üç ayda bir denetleyerek hazırlayacağı raporu biri dosyasında saklanmak, diğeri bilgi bakımından T.M.M.O.B. Yönetim Kuruluna gönderilmek üzere iki kopya olarak Yönetim Kuruluna vermek,

b) Odanın hesap işleri ile, İdare Heyetinin hazırladığı bilanço, yeni yıl bütçesi ve personel kadroları hakkındaki raporunu Oda Umumi Heyetine arz edilmek üzere hazırlamak,

c) Kat'i lüzum ve zaruret halinde ittifakla verecekleri karara istinaden Oda Umumi Heyetinin fevkalâde toplantıya çağırılmasını İdare Heyetinden istemek,

d) Yapılacak murakebede herhangi bir mazeretle bulunmayan asil üye yerine sıra ile yedekler davet olunur. Bu yedekler, yapılan murakebe neticeleninceye kadar asil üye vazifesini görürler.

Oda Haysiyet Divanı, Kuruluşu ve Çalışma Şekli :

Madde 42 — Oda Haysiyet Divanı, Oda Umumi Heyetince iki sene müddetle seçilen (5) asil ve (5) yedek azadan müteşekkildir.

Madde 43 — Haysiyet Divanı, kendisine bir veya bir kaç mevzuun havale ve tevdi için Oda İdare Heyetince vaki davet üzerine yapacağı ilk toplantıda, o işleri intaç edinceye kadar vazife görmek üzere aralarında bir reis seçer.

Madde 44 — Haysiyet Divanı, asil üyelerinden bir veya birkaçı herhangi bir mazeretle toplantıya gelmeyeceklerini bildirir veya davete icabet etmezlerse yerlerine sıra ile yedekler davet edilir. Bu yedekler, o toplantı mevzuu, mesele veya meseleler kara-

b) Odanın hesap işleri ile Yönetim Kurulunun hazırladığı bilanço, yeni yıl bütçesi ve Personel kadroları hakkındaki raporunu Oda Genel Kuruluna sunulmak üzere hazırlamak.

c) Zorunlu durumlarda oybirliği ile verecekleri kararlar Oda Genel Kurulunun olağanüstü toplantıya çağırılmasını Yönetim Kurulundan istemek.

Oda Onur Kurulu, Kuruluş ve Çalışma Şekli :

Madde 42 — Oda Onur Kurulu, Oda Genel Kurulunca iki yıl süre ile seçilen (5) asil ve (5) yedek üyeden oluşur.

Madde 43 — Onur Kurulu, kendisine bir veya birkaç konunun verilmesi için Oda Yönetim Kurulunca yapılacak çağırı üzerine, ilk toplantıda o işleri sonuçlandırınca ya kadar görev yapmak üzere aralarından bir Başkan seçer.

Madde 44 — Onur Kurulu asil üyelerin bir veya birkaçı herhangi bir özürle toplantıya gelemeyeceklerini bildirir veya çağırıya uymazlarsa yerlerine sıra ile yedekler çağırılır. Bu yedekler o toplantıya konu olan sorun veya sorunlar kara-

ra bağlanıncaya kadar yapılacak toplantılarda asil aza gibi vazife görürler.

Madde 45 — Yapılan ayrı ayrı üç davete gelmiyen ve mazeret de bildirmeyen aza çekilmiş sayılır. Ve yerine asaleten sıradaki yedek aza geçer.

Madde 46 — Haysiyet Divanı azalarının red ve istifa sebepleri Hukuk Muhakeme usullerindeki hakimlerin red ve istifa sebepleri gibidir.

Madde 47 — Haysiyet Divanı mürettep sayısı ile toplanır. Ve kararlarını ekseriyetle alır. Reylerde eşitlik olursa reisin tarafı ekseriyette sayılır.

Madde 48 — Haysiyet Divanı kendisine intikal eden mevzuları en geç üç ay içinde tetkik ve intaç etmekle mükelleftir. Haysiyet Divanının mevzuu hakkında bir karara varabilmesi için :

a) Hakkında karar verilecek azanın yazılı müdafaasına müracaat etmiş,

b) Lüzumu halinde müşteki ile gösterilen şahitleri dinlemiş ve bunları bir zabıtla tesbit etmiş olması lâzımdır.

Madde 49 — Haysiyet Divanının lüzumu halinde (3) kişiden müteşekkil bir ehli-vukuf kurulu seçmesi ve mevzuu bu kurula tetkik ettirmesi caizdir. Bir şikâyetçinin bulunduğu hadiselerde taraflar ehlikuvuflar üzerinde

ra bağlanıncaya kadar yapılacak toplantılarda asil üye gibi görev yaparlar.

Madde 45 — Yapılan ayrı ayrı üç çağırıya gelemiyen ve özür de bildirmeyen üye çekilmiş sayılır. Ve yerine asil olarak sıradaki yedek üye geçer.

Madde 46 — Onur Kurulu üyelerinin red ve çekilme nedenleri Hukuk Usulû Mahkemeleri Kanunundaki yargıçların red ve çekilme nedenleri gibidir.

Madde 47 — Onur Kurulu tüm sayısı ile toplanır ve kararlarını çoğunlukla alır, oylarda eşitlik olursa Başkanın tarafı çoğunlukta sayılır.

Madde 48 — Onur Kurulu kendisine gönderilen konuları en geç üç ay içinde incelemek ve sonuçlandırmakla yükümlüdür. Onur Kurulunun konu hakkındaki bir karara varabilmesi için :

a) Hakkında karar verilecek üyenin yazılı savunmasına başvurulmuş,

b) Gereğinde şikâyetçi ile gösterilen tanıklarını dinlemiş ve bunları bir tutanakla saptamış olması zorunludur.

Madde 49 — Onur Kurulu gereğinde (3) kişiden oluşan bir bilirkişi Kurulu seçer ve konuyu bu Kurula inceletebilir.

anlaşamazlarsa bu heyeti Divan resen seçer.

Madde 50 — Haysiyet Divanının kararları, mucip sebepleriyle beraber, tatbik veya Yüksek Haysiyet Divanının tasdikine sunulmak üzere, muameleli dosyasıyla birlikte Oda İdare Heyetine devir ve teslim edilir.

Madde 51 — Haysiyet Divanı üç ay içinde karar veremezse bunu müddetin bitmesinden evvel alâkalıların haberdar olabilmesi için mucip sebepleri ile birlikte Oda İdare Heyetine bildirmeye ve karara ne zaman varabileceğini açıklamaya mecburdur.

Madde 52 — Oda Haysiyet Divanının kendisine havale edilen işleri tetkik için lüzum gösterdiği her türlü masraflar Oda tarafından ödenir.

Oda Haysiyet Divanının Vazife ve Selahiyetleri :

Madde 53 — Oda Haysiyet Divanının vazife ve selahiyetleri şunlardır :

a) Oda İdare Heyetince gerek bir müracaat üzerine ve gerekse resen Divana aksettirilene mevzular hakkında karara varmak,

b) Haysiyet Divanı kararlarından Yüksek Haysiyet Divanınca bozulanları yeniden tetkik etmek ve karara bağlamak.

Madde 54 — Odalara kayıtlı meslek mensuplarından 6235 sayılı kanu-

Madde 50 — Onur Kurulunun kararları, gerekçeleri ile beraber uygulanmak veya Yüksek Onur Kurulunun Onayına sunulmak üzere, işlemlerle dosyasıyla birlikte Oda Yönetim Kuruluna verilir.

Madde 51 — Onur Kurulu üç ay içinde karar veremezse, bunu sürenin bitmesinden evvel gerekçeleri ile birlikte Oda Yönetim Kuruluna bildirmek ve karara ne zaman varabileceğini açıklamak zorundadır.

Madde 52 — Oda Onur Kurulunun kendisine verilen işleri yürütmek için gerekli gördüğü her türlü giderler Oda tarafından ödenir.

Oda Onur Kurulunun Görev ve Yetkileri :

Madde 53 — Oda Onur Kurulunun görev ve yetkileri şunlardır :

a) Oda Yönetim Kurulunca gerek bir baş vurma üzerine ve gerekse doğrudan doğruya Kurula yansıtılan konular hakkında karara varmak,

b) Onur Kurulu kararlarından Yüksek Onur Kurulunca bozulanları yeniden incelemek ve karara bağlamak.

Madde 54 — Odaya yazılı meslektaşlardan bu yasaya aykırı hare-

na aykırı hareketleri görülenlerle, meslekle alâkalı işlerde gerek kasten ve gerekse ihmal göstermek suretiyle zarara sebebiyet veren veya aktettiği mukavelelere riayet etmeyen ve yahut meslek şeref ve haysiyet muhil durumları tesbit olunanlara Oda Haysiyet Divanınca aşağıdaki yazılı inzi-bati cezalar verilir.

- a) Yazılı ihtar,
- b) (25) liradan (100) liraya kadar para cezası,
- c) (100) liradan (1000) liraya kadar para cezası,
- d) (15) günden (6) aya kadar serbest sanat icrasından men,
- e) Odadan ihraç.

Bu cezaların verilmesinde sıra gözetilmez. Ancak sebep teşkil eden hadisenin mahiyet ve neticelerine göre cezalardan biri tatbik olunur.

Madde 55 — Haysiyet Divanınca verilen cezalardan (54) üncü maddenin a ve b bentlerinde yazılı olanlar kat'i olup, bu hususta hiçbir mercie itiraz edilemez. (54) üncü maddenin c ve d bentlerinde yazılı cezalara karşı ise kararın tebliğ tarihinden itibaren (15) gün içinde Oda İdare Heyeti yoluyla Yüksek Haysiyet Divanı nezdinde itiraz olunabileceği gibi, cezaların tatbik edilebilmesi için Yüksek Haysiyet Divanınca tasdik edilmiş olması lâzımdır.

ketleri görülenlerle, meslekle ilgili işlerde gerek kasten ve gerekse ihmal göstermek suretiyle zarara yol açan veya kabullendiği anlaşmalara uymıyan yahut meslek onurunu bozan durumları saptananlara Oda Onur Kurulunca aşağıda yazılı disiplin cezaları verilir.

- a) Yazılı uyarma,
- b) (25) liradan (100) liraya kadar para cezası,
- c) (100) liradan (1000) liraya kadar para cezası,
- ç) (15) günden (6) aya kadar serbest meslek uygulamasından uzaklaştırma,
- d) Odadan çıkarılma.

Bu cezaların verilmesinde sıra gözetilmez. Ancak, nedeni oluşan olayın içeriği ve sonuçlarına göre bu cezalardan biri uygulanır.

Madde 55 — Onur Kurulunca verilen cezalardan (54) üncü maddenin (a) ve (b) bentlerinde yazılı olanlar kesin olup, bu hususta hiç bir organa başvurulamaz. (54) üncü maddenin (c), (ç) ve (d) bentlerinde yazılı cezalara karşı ise kararın bildirilmesi tarihinden itibaren (15) gün içinde Oda Yönetim Kurulu yoluyla Yüksek Onur Kuruluna hak arayıcı başvurma yapılabileceği gibi bu cezaların uygulanabilmesi için de cezaların Yüksek Onur Kurulunca onaylanmış olması gerekir.

Madde 56 — Serbest veya memur, muvakkaten sanat icrasından menedilen azalar, hiç bir suretle serbest sahada mesleki faaliyette bulunamazlar. Bunlar hakkında verilen kararlar alâkalılarca bilinmek üzere Nafia Vekâletince münasip görülecek yollarla ilân olunur ve tatbiki ciheti sağlanır. Sanat icrasından men'i müddetince memur azaların memuriyeti ile alâkalı vazifelerine hâlel gelmez. Bunların mesleki bakımından kusur ve suçları 6235 sayılı kanun hükümlerine tabidir. İşbu suçlar şahsın siciline işlenir ve mensup olduğu müesseseye bildirilir.

Madde 57 — Muvakkaten sanat icrasından men olunanlar sanatlarını icra edemedikleri gibi, sanatlarını icra için imza da kullanamazlar. Aksine hareket edenlerin cezaları bir misli daha artırılır.

Seçimler :

Madde 58 — Bütün seçimler gizli reyle yapılır. Reislik Divanı ve tasnif heyeti ve delegeler seçimi Umumi Heyetin kararına göre açık reyle de olabilir.

Madde 59 — Rey pusulalarına en çok asil mecmuu kadar isim yazılır.

Madde 56 — Serbest olsun, memur veya asker bulunsun, geçici olarak mesleği uygulamaktan uzaklaştırılan üyeler, hiç bir suretle serbest alanda mesleki faaliyette bulunamazlar. Bunlar hakkında kararlar, ilgililere duyurulmak üzere ilgili Bakanlıklarca uygun görülecek yollarla ilân olunur ve uygulanması sağlanır. Meslek uygulamasından uzaklaştırma süresince memur ve asker üyelerin memurlukları ile ilgili görevlerine zarar gelmez.

Madde 57 — Geçici olarak meslek uygulamasından uzaklaştırılanlar, mesleklerini uygulayamadıkları gibi mesleklerinin uygulaması için imza da kullanamazlar. Aksine hareket edenlerin cezaları bir kat daha artırılır.

a) Odadan çıkarılma kararı, ancak genel hükümlere göre Medenî haklarını kaybetmiş olanlar veya meslek toplumundan uzaklaştırılmalarında kesin zorunluluk görülenler hakkında verilebilir.

Seçimler :

Madde 58 — Bütün seçimler gizli oyla yapılır. Başkanlık Divanı, Oy toplama ve ayırma Kurulu ve delegeler seçimi Genel Kurulun kararına göre açık oyla da olabilir.

Madde 59 — Oy pusulalarına en çok asil üye toplamı kadar isim

Asil ve yedekler aldıkları rey sayısına göre sıralanırlar. Reylerde eşitlik olursa aralarında kur'a çekilir.

Madde 60 — Rey pusulararı delegelerin veya azaların isimleri okundukça sıra ile Tasnif Heyetine teslim edilir. Ve bu esnada delege kartlarına o seçime iştirak edilmiş olduğu işaretlenir.

Madde 61 — Odalarda bir kimse yalnız bir vazifeye seçilebilir.

Madde 62 — Oda İdare Heyeti Murakıplar Heyeti ile Haysiyet Divanından birisine aza seçilmiş olanın Birlik İdare Heyeti ve Murakıplar Heyeti azalığından birine de seçilmesi caizdir. Yalnız Oda Haysiyet Divanı azası, Yüksek Haysiyet Divanına seçilemez.

Madde 63 — Seçim müddeti biten her aza vazifeye yeniden seçilebilir.

Madde 64 — Umumi Heyetlerde, seçim sırası şöyledir :

- a) İdare Heyeti seçimi,
- b) Yüksek Haysiyet Divanına verilecek aza ve Oda Haysiyet Divanı seçimi,
- c) Murakıplar seçimi,
- d) Birlik İdare Heyeti azası seçimi

yazılır. Asil ve yedekler aldıkları oy sayısına göre sıralanırlar. Oylarda eşitlik olursa aralarında kura çekilir.

Madde 60 — Oy pusulaları delegelerin veya üyelerin isimleri okundukça sıra ile Oy Toplama ve Ayrıma Kuruluna teslim edilir. Ve bu sırada delege kartlarına o seçime katılmış olduğu işaretlenir.

Madde 61 — Odada bir kimse yalnız bir göreve seçilebilir.

Madde 62 — Oda Yönetim Kurulu, Denetleme Kurulu ile Onur Kurulundan birisine üye seçilmiş olanın, T.M.M.O.B. Yönetim Kurulu, Denetleme Kurulu üyeğinden birine de seçilmesi olağandır. Yalnız Oda Onur Kurulu Üyesi Yüksek Onur Kuruluna seçilemez.

Madde 63 — Seçim süresi biten her üye göreve yeniden seçilebilir.

Madde 64 — Genel Kurullarda seçim sırası ve biçimi şöyledir :

- a) Oda Yönetim Kurulu seçimi (7 asıl, 7 yedek)
- b) Oda Onur Kurulu seçimi (5 asıl, 5 yedek)
- c) Oda Denetleme Kurulu seçimi (3 asıl, 3 yedek)
- d) T.M.M.O.B. Yönetim Kurulu için Odamız adayları seçimi (1 asıl, 2 yedek),

ESKİ ŞEKLİ

e) Birlik Umumi Heyetine gidecek delegeler seçimi,

Madde 65 — İdare Heyeti azaları tabii olarak, delege seçilmiş sayılırlar.

Madde 66 — Oda Umumi Heyetlerinde yapılacak seçimler için her aza kendini veya, muvafakatini almak şartıyla, başka bir azayı namzet gösterebilir.

Madde 67 — Her seçim sonunda tasnif Heyeti, namzetlerin aldıkları rey sayısını gösteren bir protokol hazırlar ve reislik Divanına verir. Seçim neticesi Reislik Divanınca o toplantıda ilân edilir.

Umumi Hükümler :

Madde 68 — Türkiyedeki Ziraat Mühendisleri mesleklerinin icrasını iktiza ettiren işlerle meşgul olabilmek ve mesleki tedrisat yapabilmek için Ziraat Mühendisleri Odasına kaydolmak ve hüviyet cüzdanlarını her yıl vize ettirmek suretiyle azalık vasfına muhafaza etmek mecburiyetindedirler.

YENİ ŞEKLİ

e) T.M.M.O.B. Yüksek Onur Kurulu için Odamız adayı seçimi (1 asıl)

f) T.M.M.O.B. Denetleme Kurulu için Odamız adayı seçimi (1 asıl)

g).T.M.M.O.B. Genel Kuruluna gönderilecek delegeler seçimi (100 asıl, 100 yedek) delegeden oluşur.

Madde 65 — Yönetim Kurulu üyeleri doğal olarak, delege seçilmiş sayılırlar.

Madde 66 — Oda Genel Kurullarında yapılacak seçimler için her üye kendini veya müsaadesini almak şartıyla başka bir üyeyi aday gösterebilir.

Madde 67 — Her seçim sonunda Oy Toplama ve Ayırma Kurulu adayların aldıkları oy sayısını gösteren bir tutanak hazırlar ve Başkanlık Divanına verir. Seçim sonuçları Başkanlık Divanınca o toplantıda açıklanır.

Genel Hükümler :

Madde 68 — Türkiye'deki Ziraat Mühendisleri mesleklerinin uygulamasını gerektiren işlerle uğraşabilmek ve mesleki öğretim yaptırabilmek için Ziraat Mühendisleri Odasına kaydolmak ve kimlik belgelerini her yıl onaylatarak üyeliğini korumak zorundadırlar.

Madde 69 — Türkiye'deki Ziraat Mühendisleri mesleklerinin icrasını müessese ve şahıslara karşı yerli müesseselerle müştereken Zirai ve Ziraat sanatlarıyla alakalı bir iş taahhüt eden yabancı müteahhit veya yabancı müesseselerle, Türkiye'de her türlü Ziraat Mühendisliği ile ilgili bir iş yapacak veya tesis kuracak mühendis veya sermayedarlar, bu taahhüdün teşebbüsün Ziraat Mühendislik işlerinde Türk Ziraat Mühendisleriyle işbirliği yapmağa, işletme işlerinde kendi mütehassıs elemanları yanında Türk Ziraat Mühendislerini çalıştırmaya mecburdurlar.

Müessese veya şahısların kullanacakları veya getirecekleri yabancı Ziraat Mühendislerinin Türkiye'de çalışabilmeleri için, bunların miktarını, hüviyetlerini, mezun oldukları okulu, şimdye kadar yaptıkları işleri ve müddet ve hangi iş için angaje edildiklerini Türkiye'de alacakları ücretleri, dokümanlarla bildirmeleri; bunların yalnız o işte çalışacaklarını taahhüt etmeleri ve bu hususta Birlik İdare Heyetince alınacak karara esas olmak üzere Oda İdare Heyetince karar alınır.

Çalışma müsaadesi verilen iş sahası dışında iş yaptığı tesbit edilen yabancı Ziraat Mühendisinin geçici azalık vasfı kaldırılır. Hususi kanunlarla tesbit edilmiş iş sahalarında çalışacak yabancı Ziraat Mühendisleriyle bu talimatnamenin yürürlüğe girdiği tarihten evvel mukavele ile bağlan-

Madde 69 — Türkiye'deki Ziraat Mühendisleri Mesleklerinin uygulamasının kuruluş ve kişilere karşı yerli kuruluşlarla birlikte Tarımsal ve Tarım Sanatlarıyla ilgili bir iş yüklenen yabancı işveren veya yabancı kuruluşlarla, Türkiye'de her türlü Ziraat Mühendisleriyle ilgili bir iş yapacak yabancı mühendis veya sermayedarlar bu yükümün veya girişimin Ziraat Mühendislik işlerinden Türk Ziraat Mühendisleriyle iş birliği yapmağa, işletme işlerinde kendi uzman elemanları yanında Türk Ziraat Mühendislerini çalıştırmaya zorunludurlar.

Kurum veya şahısların kullanacakları veya getirecekleri yabancı Ziraat Mühendislerini Türkiye'de çalışabilmeleri için bunların adedini, kimliklerini, bitirdikleri okulun, şimdiedek yaptıkları işleri ne süre ve hangi iş için angaje edildiklerini, Türkiye'de alacakları ücretleri, dokümanlarla bildirmeleri; bunların yalnız o işte çalıştırılacaklarını yüklenmeleri ve bu konuda T.M.M.O.B. Yönetim Kurulunca alınacak karara esas olmak üzere Oda Yönetim Kurulunca karar alınır.

Çalışma izni verilen iş sahası dışında iş yaptığı saptanan yabancı Ziraat Mühendisinin geçici üyeliği kaldırılmış, özel yasalarla saptanmış belirli iş konularında çalışacak veya çalıştırılacak yabancı Ziraat Mühendisleriyle bu yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten evvel

miş bulunan Ziraat Mühendislerinin bu maddenin birinci fıkrası hükümlerine, o mukavelenin hitamına kadar uymak mecburiyeti yoktur.

Madde 70 — Türkiye'de yabancı Ziraat Mühendisi kullanılması, Oda İdare Heyeti kararı ile Birlik İdare Heyetinin Vekaletçe karar verilmesine bağlıdır.

Yalnız Devlet Daireleriyle resmi ve hususi müessese ve şahısların işleri için vazifelerle getirecekleri elemanlarla teknik tedrisat için getirecekler bu kayda tabii değildir. Bunlar ancak getirdikleri iş mevzuu dahilinde kalarak bunların haricinde mesleki faaliyette bulunamazlar.

Madde 71 — (69) ve (70) inci maddeler gereğince gelen yabancı Ziraat Mühendisleri Türkiye'de bir aydan fazla kaldıkları takdirde Ziraat Mühendisleri Odasına geçici aza olarak kaydolurlar. Ve Türkiye'de kaldıkları müddet zarfında 37 nci maddenin a ve b fıkralarındaki ücret ve aidatı Odaya öderler.

Jüri azası veya musabık olarak gelen yabancılara ise Türkiye'de bir aydan az kalsalar dahi (37) nci fıkrasındaki hükümlere tabidirler.

Madde 72 — Diploma veya ruhsatname almak suretiyle Türkiye'de icrayı sanat edebilecek duruma gelmiş olan Ziraat Mühendisleri derhal

sözleşme ile bağlanmış bulunan Ziraat Mühendislerinin bu maddenin yükümlerine, o sözleşmenin bitimine kadar uymak zorunluluğu yoktur.

Madde 70 — Türkiye'de yabancı Ziraat Mühendisi kullanılması, Oda Yönetim Kurulu kararı ile T.M.M.O.B. Yönetim Kurulunun olumlu kararı üzerine ilgili Bakanlıkça uygulanır.

Yalnız Kamu kuruluşlarıyla Özel Kuruluş ve kişilerin danışma görevlerine getirecekleri elemanlarla teknik eğitim için getirecekleri bu yüküme bağlı değildir. Bunlar ancak getirildikleri iş konusu içerisinde kalarak bunların dışında mesleki çalışmalarda bulunamazlar.

Madde 71 — (69) ve (70) inci maddeler gereğince gelen yabancı Ziraat Mühendisleri Türkiye'de bir aydan fazla kaldıkları takdirde Ziraat Mühendisleri Odasına geçici üye olarak kaydolurlar. Ve Türkiye'de kaldıkları süre zarfında 37 nci maddenin a ve b fıkralarındaki ücret ve aidatı Odaya öderler.

Jüri üyesi veya yarışmacı olarak gelen yabancılara ise Türkiye'de bir aydan az kalsalar dahi 37 nci maddenin (i) fıkrasındaki yükümlülüklerine tabidirler.

Madde 72 — Diploma veya ruhsatname almak suretiyle Türkiye'de mesleklerini uygulayacak duruma gelmiş olan Ziraat Mühendis-

Odaya müracaatla, kaydolunmaya ve hüviyet cüzdanı almağa mecburdurlar. Oda, hüviyet cüzdanı almayanlar veya vize ettirmemiş olanlar, azalık vazife ve mükellefiyetlerini yerine getirmedikleri için, yahut başka inzibati sebeplerle hüviyet cüzdanını yenilememiş olanlar mesleklerini yapmaktan men edilirler.

Madde 73 — Ziraat Mühendisleri kanunen kendilerine verilmiş olan ünvandan başka herhangi bir ünvan kullanamazlar bunları istihdam eden resmi müesseseler kadro ünvanlarını kullanırlar.

Madde 74 — İşbu Talimatnamenin mali hususlarla ilgili hükümleri 4.6.1959 diğer hükümleri de 19.8.1959 tarihinden itibaren yürürlüğe girer.

Madde 75 — İşbu Talimatname hükümlerini tatbika, İdare Heyeti selahiyetlidir.

leri derhal Odaya müracaatla üye kaydını yaptırmak ve kimlik belgesi almak zorundadırlar. Oda Kimlik belgesi almayanlar veya onaylatmamış olanlar üyelik görev ve sorumluluklarını yerine getirmedikleri için yahut başka disiplin sebepleriyle kimlik belgesini yenilememiş olanlar mesleklerini uygulamaktan yasaklanır.

Madde 73 — Ziraat Mühendisleri yasaca kendilerine verilmiş olan ünvandan başka herhangi bir ünvan kullanamazlar. Bunları çalıştıran Kamu ve Özel kuruluşlar Kadro ünvanlarını da kullanırlar.

Madde 74 — İşbu Yönetmeliğin Mali hususlarla ilgili hükümleri 4.6.1959 diğer hükümleri de 19.8.1959 tarihinden itibaren yürürlükte iken bu kez 25.2.1975 tarihinden itibaren Genel Kurul tasvibinden geçtiği yeni şekli ile yürürlüktedir.

Madde 75 — İşbu Yönetmelik hükümlerini uygulamaya Yönetim Kurulu yetkilidir.

Geçici Madde 1 — Yönetmeliğin yürürlüğe girmesinden itibaren üyelerin eski borçları için bir yıl ödeme süresi tanınır. Bu süre içinde ödenmeyen eski üye borçları da Madde 38/c fıkrasındaki esaslar içerisinde zamlı olarak hesaplanır ve alınır.